imburgs agblad

Hartslag

ijdag 28 december 1990

72e jaargang nr. 306.

geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,45

Leger zal uitslag van verkiezingen respecteren

Parlement Suriname eens met staatsgreep

● *Etienne de Wilde hoopt op herhaling van zege in Keulse zesdaagse.*

Van onze redactie buitenland

ARAMARIBO – Het Surinaamse parlement is gisteren akord gegaan met de militaire staatsgreep op Kerstavond. Een erderheid in de Nationale Assemblee besloot om het ontg van president Shankar en vice-president Arron te aanrden en een nieuwe regering te kiezen. In hoog tempo werd rder de begroting van het vorig jaar in behandeling genoen evenals het meerjarenontwikkelingsplan.

Volgens waarnemend legerleider Graanoogst zal het leger de uitslag van de binnen 97 dagen te houden verkiezingen respecteren en zijn met parlementsvoorzitter Lachmon afspraken gemaakt over de te volgen procedure. Morgen worden een nieuwe president en vice-president benoemd door de volksvertegenwoordiging.

In kringen van het Front voor Democratie en Ontwikkeling wordt de naam van mr Kraag genoemd als staatshoofd. Kraag is erevoorzitter van Arrons NPS, maar tegelijkertijd ook diens politieke tegenstander na een paar pogingen om Arron als partijvoorzitter af te zetten.

Voor de functie van vice-president wordt Jules Wijdenbosch genoemd, die tijdens de laatste twee jaar van de eerste periode-Bouterse optrad als minister-president. Wijdenbosch organiseerde ook de verkiezingen in '87 en is voorzitter van Bouterses NDP.

Volgens waarnemers wankelde de regering al in september wegens interne problemen binnen het Front voor Democratie en Ontwikkeling. Toen werd een oplossing, het ontslag van drie ministers, geblokkeerd door vice-president Arron.

Vooral volksvertegenwoordigers van Arrons NPS hebben zich hevig verzet tegen de legalisatie van de staatsgreep. De Raad van Vakcentrales (Ravaksur) heeft de machtsgreep van de militairen afgekeurd. De bonden hadden evenwel al in mei alle politieke contacten met de regering Shankar-Arron verbroken.

Dilemma

De kerkelijke actiegroep 'Organisatie voor Gerechtigheid en Vrede' verkeert in hetzelfde dilemma. Ook de actiegroep noemt de regering 'eigengereid, gesloten en corrupt', maar wijst de staatsgreep met kracht af. Gerechtigheid en Vrede wantrouwt de belofte van Graanoogst dat binnen honderd dagen nieuwe verkiezingen zullen worden georganiseerd. De actiegroep wijst op soortgelijke beloften in '80, toen Bouterse zijn eerste staatsgreep pleegde.

Het junglecommando van Ronnie Brunswijk en de Toekayana-indianen zijn door de legerleiding geïnformeerd over de politieke verwikkelingen in Paramaribo. Denise de Hart, vertrouwelinge van zowel Bouterse als Brunswijk, reisde daartoe naar Stoelmanseiland.

Hartpatiënten soms achteruit na revalidatie

TRECHT – Revalidatie (lichamelijke training) van hartpatiënten leidt slechts bij de helft van e patiënten tot verbetering van e conditie. Ongeveer een kwart an de patiënten gaat zelfs achteruit na revalidatie. Tot die conusie komt de arts J. van Dixoorn in zijn proefschrift waarop ij 2 januari promoveert aan de rasmus Universiteit in Rotteram.

an Dixhoorn onderzocht de efecten van fysieke training en an individuele ontspanningserapie bij patiënten die een artinfarct hadden gehad. De onerzoeker vindt dat revalidatierogramma's vaak eenzijdig zijn ericht op fysieke verbetering en e weinig tegemoet komen aan at de patiënt nodig heeft.

an Dixhoorn pleit ervoor bij de validatie ook aandacht te beeden aan de psychische situae van de patiënt. Het verbeteen van de lichamelijke conditie aat namelijk niet gelijk op met e psychische verbetering.

max 8º C

min 5º C

PNIEUW REGEN

andaag neemt de bewolking eleidelijk toe en later op de ag gaat het regenen. De wind matig tot vrij krachtig, bij lagen hard uit zuidwestelijke chting. De temperatuur opt vanmiddag op tot circa 8 raden. Voor de komende acht wordt een minimumemperatuur van rond 5 graen verwacht. Ook morgen ijn de regenkansen groot. Er lijft veel wind en de temperaur blijft op het zelfde nieau.

oor actuele informatie beeffende het weer in Limburg unt u bellen 06-91122346

ANDAAG:

on op:	08.49	onder: 16.34
aan op:	13.13	onder: 04.59

MORGEN:

on op:	08.49	onder: 16.35
aan op:	13.54	onder: 06.26

België i.v.m. vuil Maaswater voor de rechter

...„De getuige"...

Twee Albanezen doodgeschoten bij vluchtpoging

ATHENE – Albanese grenssoldaten hebben op Eerste Kerstdag twee mensen doodgeschoten die probeerden te vluchten naar Griekenland. Zo heeft de Griekse politie gisteren bekend gemaakt. De twee maakten deel uit van een groepje van vijf. Een derde raakte zwaar gewond maar kon nog over de grens gedragen worden door zijn medevluchters.

Volgens een woordvoerder van de politie uit de Griekse grensplaats Ioannina zijn vanaf dinsdag 134 Albanezen over de grens naar Griekenland gevlucht, onder wie 82 etnische Grieken. Hiermee komt het aantal naar Griekenland gevluchte Albanezen binnen twee weken op 399.

Zie verder pagina 3
● **Albanië schaft leidende rol van communisten af**

● *Een van de rechercheurs verlaat het pand met administratiemateriaal.* Foto: DRIES LINSSEN

Inval bij reisbureau in Kerkrade

door jeanette ackens

KERKRADE – De rechter-commissaris en de officier van justitie hebben gisteravond een huiszoeking verricht bij het reisbureau Trans Atlantic in de Grupellostraat in Kerkrade. Daarbij werd de boekhouding van directeur E.D in beslag genomen. Hij wordt verdacht van oplichting, verduistering en valsheid in geschrifte.

Gedurende de laatste weken kwamen bij de de Kerkraadse politie meerdere aangiften binnen over strafbare feiten die E.D. op zijn naam zou hebben staan. Hij zou onder meer passagiers op reis sturen zonder de kosten voor hotels of tickets te betalen.

De 40-jarige E.D., woonachtig in Maastricht, is in de regio bekend als voormalig directeur van de stichting African Development Society (ADS) die drie jaar geleden in Brunssum werd opgericht. Deze hulporganisatie had tot doel goederen en geld te verzamelen voor het Afrikaanse land Sierra Leone, volgens D. zijn geboorteland. Eind 1988 werd de boekhouding van de ADS in beslag genomen, omdat de politie toen eveneens oplichting vermoedde.

Scholieren, soms onder de 14 jaar, werden bijvoorbeeld ingeschakeld om zonder vergunning te collecteren voor de ADS. Zij kregen een kleine vergoeding die rechtsreeks uit de opbrengst van de collectes werd betaald. Zangeres Anita Meijer, die voor een benefietconcert naar Valkenburg kwam, moest zonder geld huiswaarts keren omdat de voorstelling werd afgelast. Het openluchtheater bleef met een schuldenpost van drie mille zitten.

Onder de vlag van de ADS wilde D. toen ook al beginnen met een reisbureau. Twee dagen na de officiële opening van het pand in de Brunssumse wijk Treebeek, op 20 oktober 1988, deed de politie echter een inval. Daarna verdween D. spoorloos, tal van ondernemers in oostelijk Zuid-Limburg, België en Duitsland met openstaande rekeningen achterlatend.

De politie van Heerlen is er niet in geslaagd om de werkelijke inkomsten van de ADS te achterhalen en denkt dat D. alle opbrengsten in eigen zak stak. Geen van de schuldeisers heeft in die tijd het faillissement aangevraagd en pas later werd een postbusadres in Beek ontdekt waar de onbetaalde rekeningen binnenstroomden.

Zie verder pagina 15
● **Reisbureau werkte zonder vergunning**

Verhuizing van hoofdkantoor AID niet uitgesloten

Van onze verslaggever

KERKRADE – De Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van Landbouw en Visserij, waarvan het hoofdkantoor is gevestigd in Kerkrade, en de Economische Controle Dienst (ECD) zullen binnenkort onderhandelingen gaan voeren over een eventuele samenwerking. De besprekingen vloeien voort uit het streven van de overheid om de efficiency op de onderscheiden ministeries te vergroten.

Een woordvoerder van de AID bevestigde gisteren desgevraagd dat het aanstaande overleg verstrekkende gevolgen kan hebben voor de inspectiedienst. Afhankelijk van de mate van een eventuele samenwerking is verhuizing van het hoofdkantoor uit Kerkrade niet uitgesloten.

Zie verder pagina 15
● **Plan tot samenwerking AID en ECD in maart op tafel**

Plan Zuid-Afrika voor terugkeer van ballingen

JOHANNESBURG – De Zuidafrikaanse regering heeft gisteren plannen aangekondigd voor de terugkeer van ballingen die vanwege de apartheid naar het buitenland waren gevlucht.

Het ministerie van justitie heeft toestemming gegeven dat buitenlandse fondsen worden gebruikt om politieke ballingen te repatriëren en heeft hoge ambtenaren aangesteld om toe te zien op hun terugkeer. Dit betekent dat internationale organen nu de terugkeer van ballingen kunnen financieren.

Volgens groeperingen voor burgerrechten zijn er 40.000 Zuidafrikaanse politieke vluchtelingen die naar huis terug willen. Het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) heeft de terugkeer van ballingen als voorwaarde gesteld voor het voortzetten van de besprekingen met de Zuidafrikaanse regering.

Verhouding werkenden en niet-werkenden wordt bepalend

Akkoord kabinet over handhaven koppeling

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – De handhaving van de koppeling tussen lonen, uitkeringen en arbeidsvoorwaarden van ambtenaren wordt afhankelijk van de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden. Dit criterium voor de handhaafbaarheid van de koppeling staat in het wetsvoorstel 'Koppeling met afwijkingsmogelijkheid' (WKA). Het kabinet is het al over het wetsvoorstel eens. Het moet nog bij de Kamer worden ingediend.

Door te kiezen voor de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden als criterium voor het handhaven van de koppeling, plaatst het kabinet een tweede voorwaarde, een gematigde loonontwikkeling, op de achtergrond. In het regeerakkoord stond een gematigde loonontwikkeling en het niet verslechteren van de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden als twee gelijkwaardige voorwaarden genoemd voor de handhaving van de koppeling.

Het kabinet ziet het nu als haar eerste taak om het aantal banen verder te laten groeien en het aantal uitkeringstrekkers te verminderen. Ten aanzien van de loonstijging zijn er weliswaar zorgen, maar binnen het kabinet wordt niet voorzien dat de koppeling om die reden zou moeten worden aangetast. Bij een stabilisatie van de lastendruk blijft behoud van de koppeling mogelijk.

Koopkracht

In het kabinet wordt voorzien dat er de komende jaren geen kans is op een reële inkomensverbetering. Er zal hoogstens sprake zijn van koopkrachtbehoud voor de lager betaalden.

Mocht de loonstijging toch hoger uitvallen dan verantwoord wordt geacht, dan wil het kabinet niet meteen ingrijpen bij de financiële ruimte voor de arbeidsvoorwaarden van ambtenaren. Veel eerder wordt gedacht aan een verhoging van de efficiency bij de rijksoverheid of het afstoten van ambtenaren om zo alsnog de financiële ruimte te scheppen om de koppeling in deze sector in stand te houden.

Gorbatsjov triomfator Volkscongres

Van onze correspondent

MOSKOU – Sovjet-president Michael Gorbatsjov heeft gisteravond de winterzitting van het Volkscongres zegevierend afgesloten. Maar het was een overwinning met een bijsmaak. Zijn kandidaat voor het vice-presidentschap, de 53-jarige Gennadi Janajev, kreeg pas in een tweede verkiezingsronde de vereiste meerderheid in het nationale parlement. Er waren geen tegenkandidaten.

Bovendien is er nog geen zicht op beëindiging van de conflicten tussen het Kremlin en Sovjet-republieken die hun eigen weg willen gaan, zoals de Baltische, Moldavië en Georgië. Integendeel, de rivaliteit tussen het centrale gezag en de Russische Federatie, de grootste en rijkste van de 15 republieken, is slechts vergroot.

Nadat Gorbatsjov de parlementaire zegen voor Janajev had gekregen, haalde hij dreigend uit naar de Russische Federatie. Zonder de Russische president Jeltsin met name te noemen (Jeltsin was afgereisd voor een bezoek aan het olierijke Jakoetsk) waarschuwde Gorbatsjov dat verder verzet tegen de koers van het Kremlin tot een nog slechtere economische situatie zou leiden.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Home Alone, dag.beh. ma 19.30 en 21.30 uur. dag. beh. ma di ook 15 en 17 uur. Ma alleen 15 uur. **Rivoli:** Arachnophobia dag. beh. ma 18.45 en 21 uur, dag. beh. ma di ook 14.30 en 16.30 uur. ma allen 14.30 uur. **Maxim:** My Blue Heaven, dag. beh. ma di ook 15 en 17 uur, ma alleen 15 uur. **H5:** Maandag geen avondvoorst.! Rocky 5, dag. 14.15, 16.30,19 en 21.30 uur. Air America, dag. 14 16 18.30 en 21 uur. Flatliner, dag. 18.45 en 21.15 uur. Ghost, dag. 14 16.15 18.30 en 21 uur. Problem Child, dag. 14 16 18.30 en 21 uur. De Kleine Zeemeermin, dag. 13.30 15.30 en 17.15. **De Spiegel:** Jesus de Montreal, vr t.m zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Rocky 5, dag. 20 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Home Alone, vr. za,zo,wo-,do: 13.45 16.15 18.45 21.15. Ma (31 dec.) 13.45. Di (1 jan) 13.45 18.45 21.15 uur. Arachnophobia. Dag (behalve 31-12) 18.30 21.15 uur. The Neverending Story 2, vr, za,zo,wo,do 13.30 16 uur. Ma di 13.30 uur. My Blue Heaven vr,za,zo,wo,do 13.45 16.15 18.45 21.15. Ma 13.45, di 13.45 18.45 21.15. The Witches vr,za,zo,wo-,do 14.15 16.30 18.45 21.15 uur. Ma 14.15, di 14.15 18.45 21.15. **Ciné-K:** Presumed Innocent, dag, behalve 31 dec en 1 jan. om 6.45 9.15 uur. **Cinema-Palace:** Rocky 5 dag 3.00, 6.15,9.15. 31 dec alleen 3.00 uur. Flatliners, dag. 6.15, 9 uur. 31 dec alleen 2.30 uur. Ghost, dag. 2.30 6.00 9 uur. 31 dec. alleen 2.30. De Kleine Zeemeermin, dag 2 en 4 uur. **Lumière:** Cyrano de Bergerac, dag. beh. ma di 20 uur. The Fabulous Baker Boys, dag. beh. ma di 21 uur. White hunter, black heart, dag. beh. ma di 22.30 uur.

● *Scene uit The Witches*

● GELEEN

Roxy: Ghost, dag. 20.30 uur, zo wo ook 15 uur. **Studio Anders:** Arachnophobia, dag. 20.30 uur. Jungle Book, zo wo 15 uur.

● SITTARD

Forum: Rocky 5, dag. 20.30 uur, zo en di t.m do ook 14 uur. zo wo ook 18 uur. Pretty Woman, dag. 20.30 uur. De Kleine Zeemeermin, zo en di t.m wo 14 uur, zo wo ook 18 uur. **Sirkel:** Crazy Love, 21 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Bird on a wire, dag. beh. ma 20.30 uur, zo wo ook 18 uur. Pretty Woman dag, beh ma 20.30. Oliver & Co, zo wo 15 en 18 uur. Asterix en de knallende ketel, zo wo 15 uur.

● ROERMOND

Royal: Arachnophobia, dag. beh. ma 19 en 21 uur, zo wo ook 16.30 uur. **Royaline:** Ghost, dag beh. ma 19 en 21.30 uur. De kleine zeemeermin, za t.m do 14.30 uur.

Filmpionier Le Prince onderuit door faalangst en schulden

Film eigenlijk eeuw oud

HEERLEN – De bioscoopfilm had dit jaar zijn honderdjarig bestaan kunnen vieren als een van de belangrijkste uitvinders ervan, Louis Aimé Augustin Le Prince niet op geheimzinnige wijze spoorloos was verdwenen.

Over vier jaar herdenkt men in de VS het feit dat de uitvinder Thomas Alva Edison de eerste kinetoscopen op de markt bracht. Het waren grote, houten kijkkast-automaten waarin het principe van de 35 mm-film werd toegepast. Een jaar later zal men in Frankrijk het eeuwfeest vieren van de eerste filmvertoningen door de gebroeders Lumière in het Grand Café in Parijs.

● *Filmpionier Le Prince omstreeks 1900 in de tuin van zijn schoonouders in Leeds.*

Edison en de Lumières werden dank zij goedbetaalde publiciteitsknechten mythologische figuren in de filmgeschiedenis. Zij waren lang niet de eersten. Maar van al hun voorgangers was de allereerste een 1,90 meter lange, beminnelijke Fransman die een droom koesterde. De droom om een publiek in een panoramisch theater belangrijke historische gebeurtenissen te laten meebeleven in bewegende, driedimensionale beelden.

In het Noordengelse Leeds had Le Prince al in 1888 met succes de eerste bewegende filmbeelden vastgelegd. In de zomer van 1889 vertoonde hij deze films op een muur in zijn werkplaats. In november 1890 zouden in New York de eerste openbare filmvoorstellingen worden gegeven. Samen met de technicus Jean Acme Leroy was de vrouw van Le Prince, Elizabeth Le Prince Whitley, bezig met de voorbereidingen daarvan. Op 16 september 1890 verdween haar man echter spoorloos in Frankrijk.

Tot haar verbijstering en woede zag Lizzie Le Prince hoe kort daarop Edison zijn uitvinding van de kinetoscope wereldkundig maakte. En hoe niet lang daarna in Frankrijk de eerste filmvoorstellingen van Lumière zo'n groot succes werden, dat de wereld na 1895 stormenderhand werd veroverd door de kunst van de cinematografie. Anderen dan haar hardwerkende echtgenoot maakten de dromen waar die hij had gekoesterd. In tegenstelling tot Edison bezat zij niet de middelen om de rechten van de uitvinding op te eisen.

In de pers werden in de afgelopen honderd jaar de wildste verhalen gepubliceerd over Le Princes mysterieuze verdwijning. Hij zou homo zijn geweest. De steenrijke, autocratische familie Lumière zou hem hebben laten vermoorden. Agenten van Edison zouden hem hebben ontvoerd. Aan de laatste veronderstelling hechtte Lizzie Le Prince zelf het meeste geloof.

Ontbrekend

Veertien jaar geleden betrok Christopher Rawlence, een programmamaker van Channel Four, in Leeds het huis waarin Le Prince vroeger had gewoond. Hij raakte nieuwsgierig naar de uitvinder die zo dicht bij zijn doel was geweest. Hij bezocht de nazaten van Le Prince in de VS. Hij mocht daar in oude koffers neuzen met brieven, gerechtelijke stukken en familiedocumenten die Lizzie had nagelaten. Hij stelde er een hartveroverend documentair drama over samen dat eerder dit jaar op het Rotterdamse Filmfestival werd getoond.

Inmiddels schreef Rawlence een boek over zijn speurtocht naar August Le Prince: 'The Missing Reel', De Ontbrekende Akte, het niet-vertelde verhaal van de verdwenen uitvinder van bewegende beelden. Rawlence is ervan overtuigd dat Le Prince inderdaad de eerste was die met succes films kon opnemen en projecteren. Rawlence geeft een plausibele verklaring voor het verdwijnen van Le Prince. Zijn boek laat zich lezen als een detective.

Augustin Le Prince werd in 1842 geboren in de garnizoensplaats Metz als zoon van een artillerie-officier. Zijn vader was bevriend met de fotografische uitvinder Daguerre. Zo was al vroeg zijn grote belangstelling voor de fotografie gewekt.

De loopbaan van Le Prince begon vol romantiek. In 1866 sloot de charmante Fransman op de universiteit van Leipzig vriendschap met de joviale jonge Engelsman John Whitley. Later in Parijs maakte Augustin ook kennis met Johns zuster Elizabeth, die hier een kunstzinnige cursus volgde. Augustin en Elizabeth trouwden met elkaar en hij werd compagnon in de kopergieterij van schoonvader Whitley in Leeds.

John overtuigde Augustin ervan dat er in Amerika een vermogen kon worden verdiend met Lincrusta, een decoratief linoleum voor wanden en vloeren. De onderneming liep uit op een mislukking. Het gezin Le Prince was er in 1881 speciaal voor naar de VS verhuisd. Lizzie Le Prince nam daarna een baan als lerares pottenbakken op een doveninstituut in New York. Augustin nam de exploitatie over van een panorama, een groot rond, speciaal belicht reusachtig schilderij van een veldslag waar de bezoekers vanuit het centrum zich als in een levensecht theater konden wanen. Maar... de beelden bewogen niet. Zo ontstond Augustin Le Princes droom.

Perfectionist

Met zijn kennis van de fotografie wilde Le Prince een apparaat ontwerpen waarmee het mogelijk zou worden historische veldslagen en andere gebeurtenissen tot leven te brengen. In 1886 kreeg hij in de VS en later in Engeland een patent op een camera met zestien lenzen. Een jaar later reisde hij terug naar Leeds om er te helpen bij het ontbinden van het bedrijf van schoonvader John Whitley. Daar had hij tevens de ruimte om op zijn gemak te werken aan de perfectionering van zijn apparaat. In Leeds bouwde hij een tweede camera met twee lenzen, waarmee met succes films werden opgenomen van zijn schoonouders in de tuin van hun huis, van zijn harmonica-spelende zoon Adolphe en van verkeer op de Brug van Leeds. Deze films bestaan nog en geven een verrassend beeld van wat Le Prince technisch had bereikt.

Maar Le Prince was een perfectionist. Hij bleef sleutelen aan zijn 16-lenzige camera en Christopher Rawlence veronderstelt dat de ingenieur streefde naar het geven van driedimensionale voorstellingen, terwijl hij in feite al geslaagd was met de eenvoudiger uitgevoerde camera. Lizzie Le Prince had in de Newyorkse wijk Harlem de befaamde Jumel Mansion, een landhuis, ooit bewoond door George Washington, gehuurd. Hier zou Le Prince eind 1890 de eerste voorstellingen geven. In gezelschap van het echtpaar Wilson bezocht Le Prince eerst Frankrijk. Hij demonstreerde zijn filmtoestel aan een functionaris van de Parijse Opera. Vervolgens sprak hij af met de Wilsons dat hij hen later weer in Parijs zou treffen voor de terugtocht naar Leeds. Le Prince zou zijn broer in Dijon nog een bezoek brengen. In oktober zou hij samen met zijn schoonvader en met zijn al ingepakte toestellen voorgoed terugvaren naar New York.

Maar Lizzie Le Prince wachtte zes weken later tevergeefs op de kade in New York. Le Princes naam stond wel op de passagierslijst, maar hij was niet aan boord. In Dijon gaf de broer van Le Prince een verklaring aan de politie dat hij Augustin dinsdag 16 september naar de trein richting Parijs had gebracht. Lizzie Le Prince huurde detectives om haar man op te sporen. Alles tevergeefs.

Schulden

Dat was het eerste van een groot aantal raadsels. Christopher Rawlence ontdekte dat Le Prince op het moment van verdwijning een groot aantal schulden had, in totaal tot een huidige tegenwaarde van 170.000 Nederlandse guldens. Om die reden reisden de Wilsons vermoedelijk met Le Prince mee.

De Franse filmhistoricus Jean Mitry had al eerder geopperd dat Le Prince zichzelf had laten verdwijnen, misschien door zelfmoord, vanwege financiële problemen. Christopher Rawlence voert voor deze veronderstelling nu de bewijslast aan. Le Prince zat diep in de schulden. Van zijn broer had hij nog duizend pond tegoed uit de erfenis van zijn moeder. Maar zijn broer was niet in staat (of weigerde) dat geld meteen te betalen.

Daar kwam de faalangst van Le Prince, die een perfectionist was in hart en nieren, nog bij. Hij was niet tevreden met wat hij al had bereikt.

Le Prince heeft, misschien met behulp van zijn broer, een verdwijning in scène gezet en heeft wellicht dienst genomen in het Vreemdelingenlegioen, een organisatie waar nimmer naar iemands afkomst werd gevraagd, oppert Rawlence.

Voor de beschuldigingen van Lizzie Le Prince dat Edison de hand zou hebben gehad in haar mans verdwijning, blijkt weinig grond te bestaan. Dat was al duidelijk voor wie de kritische boeken van de Amerikaanse filmhistoricus Gordin Hendricks kent over Edisons halfslachtige aandeel in de start van de filmgeschiedenis.

Edison had in 1889 de Franse arts en uitvinder professor Etienne-Jules Marey ontmoet en een demonstratie gezien van diens chronophotographe. Het apparaat was het jaar tevoren gepatenteerd, hetzelfde jaar waarin Le Prince zijn eerste geslaagde films opnam. Edison droeg zijn medewerkers in zijn werkplaats in West Orange in Amerika op de chronophotographe van professor Marey om te bouwen tot een apparaat dat verhandelbaar kon zijn. De ontwikkeling van de kinetoscope kreeg in de werkplaatsen in West Orange betrekkelijk weinig belangstelling van Edison.

Antoine Lumière bestudeerde de vrijkomende patenten. Als een van de grootste fabrikanten ter wereld van fotogevoelig materiaal zag hij er commerciële mogelijkheden in. Hij gaf zijn werkplaats-chef Carpentier opdracht het apparaat iets gewijzigd na te bouwen. Antoine gaf zijn zoons Louis en Auguste opdracht in december 1895 openbare voorstellingen te geven met de opnieuw gepatenteerde Cinematographe Lumière. Zo gaat dat in de grote zakenwereld.

Vergeten

Na 1896 was het hek van de dam. Edison stond er in Amerika echter op dat niemand anders dan hij het recht had om films op te nemen en te projecteren gezien zijn kinetoscope-patenten. Deze patentrechten waren niet buiten Amerika aangevraagd. Met eindeloze juridische procedures en met het huren van gangsterbenden die op 'illegale' filmploegen inhakten, wist Edison de ontwikkeling van de film in de VS nog een poosje naar eigen hand te zetten.

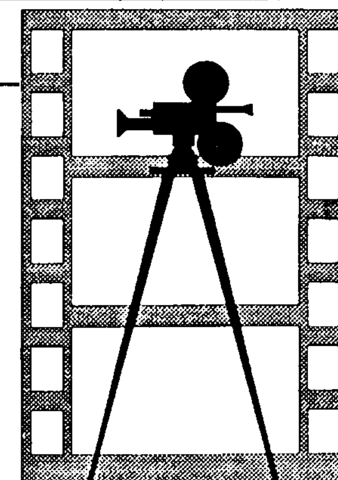
Adolphe Le Prince verdedigde op een van de processen van Edison tegen zijn rivalen de patenten van zijn vader. Maar de rechter verklaarde zich niet ontvankelijk. Niet lang daarna pleegde Adolphe zelfmoord.

Nog is het laatste woord niet gezegd over de man die honderd jaar geleden zo dicht bij de uitvinding van de films was, die deze uitvinding in feite al had gedaan, maar die met de schuldeisers letterlijk op de hielen, toegaf aan zijn gevoel dat hij had gefaald.

Droevig genoeg voor hemzelf.

Nog droeviger voor zijn vrouw en kinderen, die hij kennelijk niet meer onder ogen durfde te komen. Tien jaar later had de 'levende photographie' zich al zo in onze cultuur genesteld, dat zij niet meer was weg te denken.

tjitte de vries

'West Side Story' beleeft come back

HEERLEN – De filmklassieker West Side Story uit 1961 is aan een tweede leven begonnen. Net zoals veel platen van vroeger aan een nieuwe carrière op CD beginnen - een kwestie van digitaal oppoetsen- staat West Side Story nu op het punt om Nederland te heroveren. De distributeur liet een nieuwe kopie maken, zodat er in feite sprake is van een nieuwe film. In Rotterdam wordt West Side Story zelfs vertoond op het immense scherm van het Imax theater.

Leonards Bernsteins musical werd in 1961 verfilmd en onderscheiden met tien Oscars. De voorstelling had zich toen wereldwijd al luid en duidelijk bewezen, in de eerste plaats in New York, waar de musical West Side Story in 1957 in première was gaan.

● *Natalie Wood als Maria en Richard Beymer als Toni in 'West Side Story'.*

Op 6 januari 1949 opperde tekstschrijver Jerome Robbins New York tegenover Leonard Bernstein het idee om een moderne versie van het aloude Romeo en Julia-verhaal te maken. Die zou dan kunnen worden gesitueerd in een sloppenwijk Manhattan waar jeugdbenden van verschillende etnische komst elkaar bestreden.

Het plan was om van het tragische gegeven katholieke jongen en joods meisje hopeloos verliefd, mogen niet met elkaar gaan, plegen zelfmoord te verwerken in een musical zonder een zware opera van te maken.

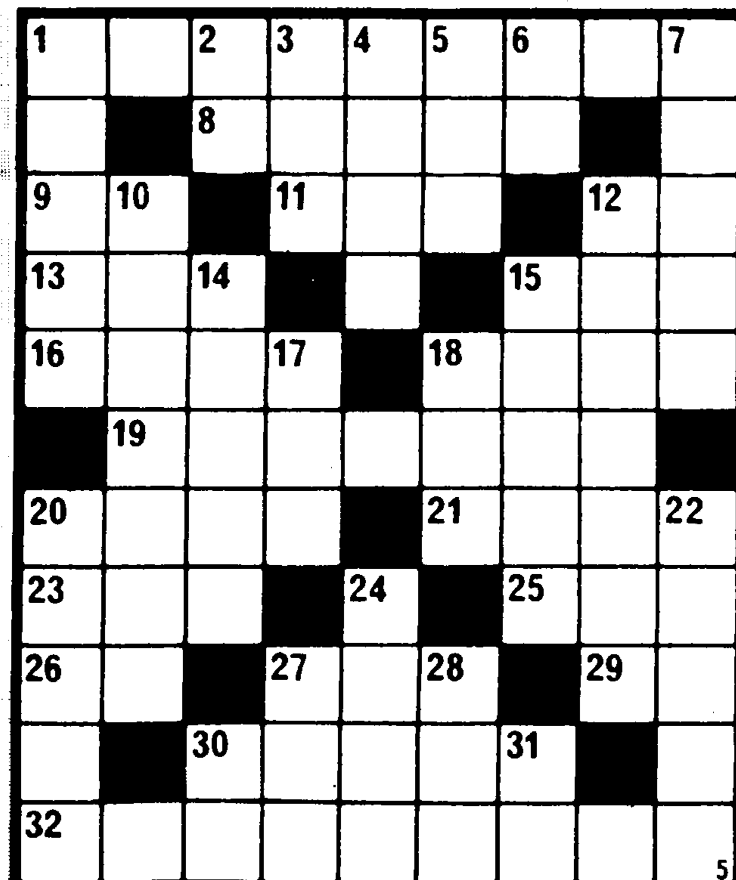
Bernstein was gefascineerd maar had het te druk als dirigent. In augustus '55 kwamen hij Arthur Laurents op het idee het klassieke gegeven van joodse meisje en de katholieke jongen te verlaten. Ze wilden verhaal laten dragen door twee rivaliserende jeugdgangs, de een van Puertoricaanse afkomst, andere 'Amerikanen'.

Toen in november 1955 de jonge tekstdichter Stephen Sondheim zich bij Bernstein meldde, kwam de verwezenlijking van het project weer een stap dichterbij. 1957 werd de musical in toch betrekkelijk korte tijd voltooid en in juli van dat jaar werd er gerepeteerd. „Ik kan het niet geloven: veertig jongelui op het toneel! Veertig jongelui die nooit eerder zongen en ze klinken als hemels."

Oplossing van gisteren

M	A	S	T	E	L	U	I
E	L	I	–	T	–	K	O
R	E	–	D	A	G	–	N
K	–	K	O	G	E	L	–
W	O	L	–	E	–	A	L
A	P	I	N	–	S	T	E
A	A	N	–	S	–	E	V
R	–	K	A	T	E	R	–
D	M	–	R	O	G	–	T
I	E	R	–	L	–	M	O
G	E	K	R	A	K	E	E

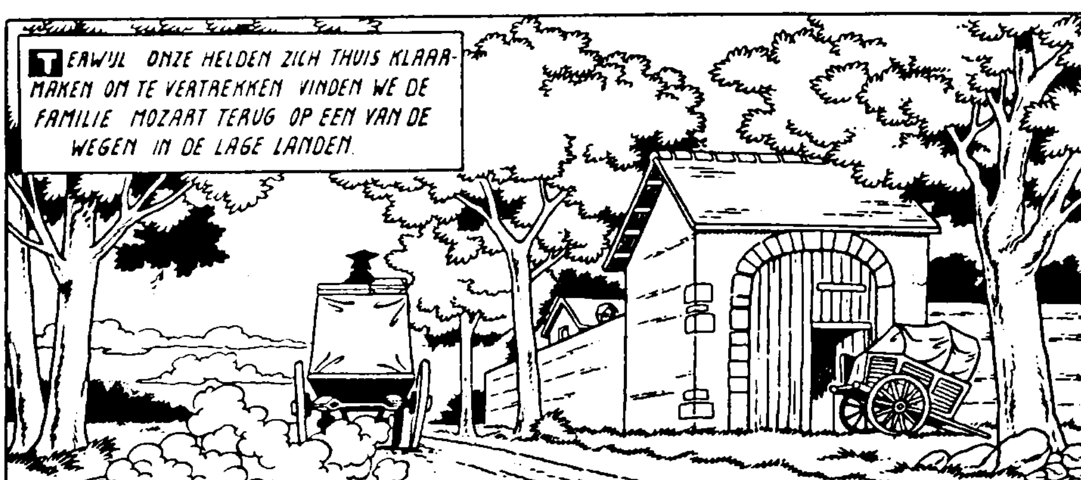
puzzel van de dag

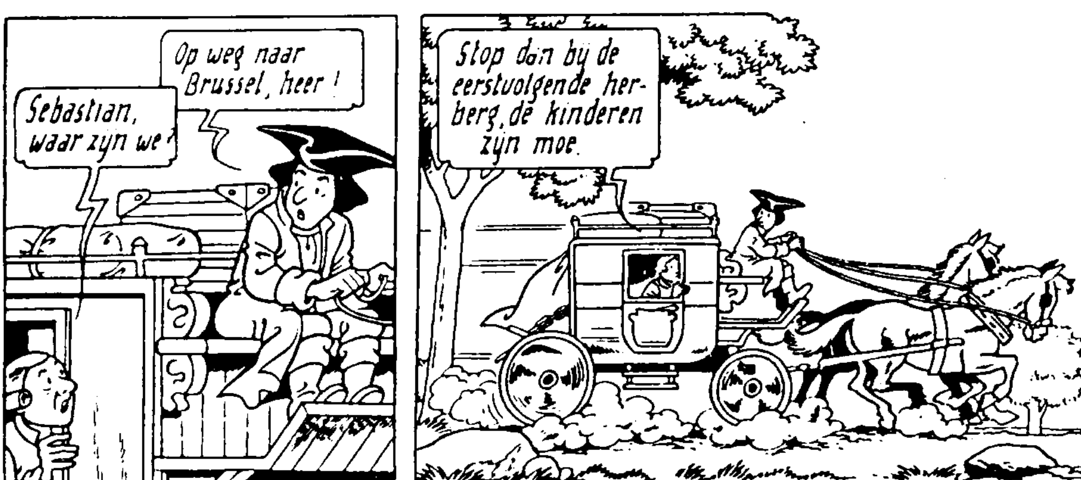
Horizontaal: 1. uitgestorven geslacht van slurfdieren; 8. deel van Oostenrijk; 9. uitroep; 11. toiletartikel; 12. lichamelijke opvoeding (afk.); 13. geslacht van mensen; 15. alvorens; 16. geroosterd vlees; 18. niet gesloten; 19. loon; 20. groep van leidinggevende personen; 21. soort wijnglas; 23. duivenhok; 25. biljartstok; 26. landbouwwerktuig; 27. gek; 29. de oudere (afk. Latijn); 30. telwoord; 32. ongeneigd iets te ondernemen.

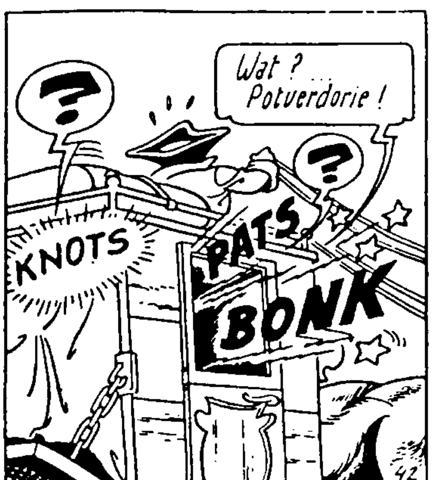
Verticaal: 1. eigen aan de Mor... sint (afk.); 3. klopje; 4. stad in Alg... 5. bisschoppelijke hoofdkerk; 6. ... terlengte (afk.); 7 drift; 10. vol ... duld; 12. bepaald schoolonderricht; ... metaal; 15. leer van het helden... 17. telwoord; 18. zwaardwalvis; 20. ... na loodrecht; 22. borstharnas; ... schouwburgrang; 27. verplaatsing ... schaakstuk; 28. korte tijdsduur; ... Nederlandse Spoorwegen (afk.); ... windrichting (afk.).

het wondere wolfje

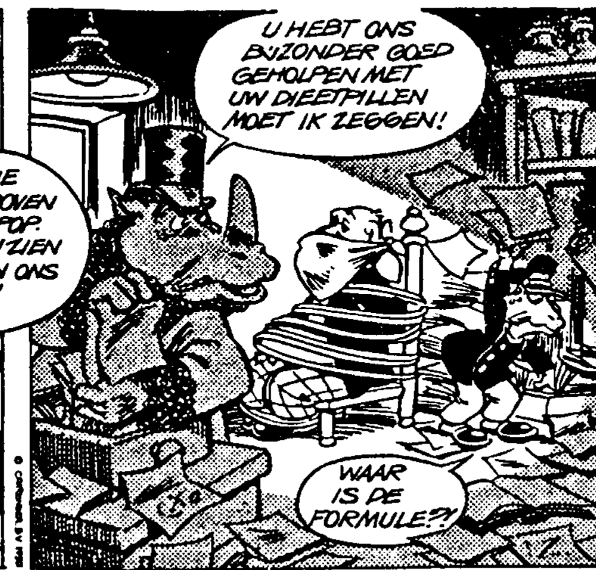

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

panda en de groothandel

recept

Sucadelappen met bier

Benodigdheden voor 4 personen: 500-600 gram sucadelappen (4 mooie lappen), 2 in ringen gesneden uien, 1 laurierblaadje, 1 kruidnagel, 1 sneetje kruidkoek of ontbijtkoek, zout/peper, 75 g boter, 2 teentjes knoflook, ½ l bruin bier (Trappister), 2 el azijn, 1 tl Limburgse mosterd, 1 tl suiker, bloem.

Wrijf de sucadelappen in met peper en zout en haal ze door de gezeefde bloem.

Bak de lappen in de hete boter bruin in vijf minuten. Haal ze uit de pan en bak de uienringen in de bakboter goudgeel.

Pers de knoflook erboven uit.

Voeg het bier scheutje voor scheutje erbij en voeg daarna alle andere ingrediënten toe.

Breng aan de kook, leg de sucadelappen in het stoofvocht en stoof ze met deksel op de pan in 2½ uur op matig vuur gaar.

Geef er gekookte aardappelen en seizoengroenten bij.

TIP: Bijzonder lekker met andijvie, witlof of spinazie à la crême.

huub meijer

Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886
Piccolo-advertenties: 045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-25636
Geleen 046-74686
Heerlen-Centrum 045-71771
Kerkrade 045-452932/45550
Maastricht 043-25447
Roermond 04750-1848
Sittard 046-51557
Valkenburg 04406-1504

Fax:
redactie 045-73926
advertenties 045-73936

Telex:
redactie 5612

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 75,5
per maand f 25,2
losse nummers f 1,4
Bfr.

Identificatieplicht verdachten vervalt

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – De identificatieplicht voor verdachten van strafbare feiten komt te vervallen. Minister Hirsch Ballin van justitie heeft gisteren daartoe een gewijzigd wetsvoorstel inzake de anonieme verdachten naar de Tweede Kamer gezonden. In dit voorstel is de strafbaarstelling van de verdachte die weigert zijn naam op te geven, niet gehandhaafd. Het arsenaal van dwangmiddelen ten aanzien van de anonieme verdachten wordt echter uitgebreid.

De bevoegdheid van de officier van justitie te bevelen dat de anonieme verdachte identificatiemaatregelen ondergaat, blijft gehandhaafd. Identificatiemaatregelen zijn onder meer het nemen van foto's, vingerafdrukken en lichaamsmaten.

Een nieuwe bevoegdheid in het voorstel is dat iedere opsporingsambtenaar een verdachte ter identificatie aan zijn kleding kan onderzoeken.

Ook blijft de officier van justitie bevoegd om een anonieme verdachte wegens een strafbaar feit, waarvoor geen voorlopige hechtenis is toegelaten, zes uur langer dan nu het geval is vast te houden. Hierbij worden de uren tussen middernacht en negen uur 's morgens niet meegeteld.

De anonieme verdachte mag overigens uitsluitend langer worden vastgehouden om hem te onderwerpen aan de identificatiemaatregelen. Als deze maatregelen genomen zijn, moet de verdachte in vrijheid worden gesteld.

Krant: regering-Major heeft groen licht gegeven

Britten zouden nieuwe kernraket ontwikkelen

LONDEN – De Britse krant The Independent heeft gisteren gemeld dat de regering-Major het groene licht heeft gegeven voor de ontwikkeling van een nieuwe generatie tactische nucleaire grondgrondoelraketten.

De raketten, die door vliegtuigen moeten worden meegevoerd, gaan volgens het dagblad de verouderde kernbommen vervangen die door de Tornado moesten worden afgeworpen en die 24 jaar geleden in gebruik werden genomen. Over het type raket zou nog geen besluit genomen zijn.

Volgens de regeringsbronnen waarop The Independent zich beroept, heeft Londen de keuze uit twee Amerikaanse systemen, maar is het ook mogelijk dat er samen met Frankrijk een nieuwe raket wordt ontwikkeld. Franse wetenschappers zouden deel hebben genomen aan geheime besprekingen in Aldermaston, waar de Britten hun kernwapens ontwikkelen en bouwen.

NAVO

Eind maart zouden de Britten hun plannen willen voorleggen aan de nucleaire plancommissie van de NAVO. De kosten worden geschat op 100 miljoen pond, ruim 300 miljoen gulden, voor een systeem dat in de VS wordt gekocht.

Het ontwikkelen van een raket met de Fransen zou aanmerkelijk duurder zijn en uitkomen op een miljard pond, ruim drie miljard gulden. De kosten voor de nieuwe tactische kernraket komen bovenop de strategische Trident-raketten, die Londen voor meer dan 15 miljard gulden in de VS heeft gekocht om de verouderde Polaris op onderzeeërs te vervangen. De Trident moet in het midden van de jaren negentig operationeel worden.

Controversieel

The Independent noemt het plan voor de nieuwe nucleaire grondgrondoelraket controversieel, omdat Sovjet-leider Michail Gorbatsjov bij de ondertekening van het INF-akkoord in 1987 de VS heeft gevraagd Groot-Brittannië na de levering van de Trident geen nucleaire technologie meer te verkopen. Om het Kremlin gerust te stellen zou de Britse regering willen benadrukken dat het nieuwe systeem uiteindelijk een kleiner aantal kernkoppen oplevert.

Zwemmen bij guur weer

● *Een niet alledaags tafereel in Nederland: zwemmen in een openlucht zwembad bij niet bepaald lekker weer. Dat kan in het Friese Sushuisterveen. Daar kan drie dagen per week, zowel overdag als 's avonds, worden gezwommen bij een watertemperatuur van 24 graden. Een primeur in ons land. Een dikke deken, die 's nachts over het bassin wordt gelegd, zorgt ervoor dat het water niet te veel afkoelt. Voorlopig geldt de openstelling alleen voor deze maand, een initiatief van chef-badmeester Evert Wilstra.*

Raad van State maakt beslissing ongedaan

Geen verbod export van chemisch afval

DEN HAAG – De Nederlandse regering heeft geen mogelijkheden om de export van chemisch afval naar de voormalige DDR tegen te houden. Pogingen van het ministerie van Milieubeheer om de export tegen te houden, zijn mislukt. Milieubeheer heeft nagelaten om de EG-bepalingen in de Nederlandse wetgeving goed te verwerken, aldus de Raad van State in een gisteren bekend gemaakte uitspraak.

De uitspraak volgt na een beroepszaak door twee bedrijven, Hoogers Chemisch Afval uit Geldrop en GMU Nederland BV uit Alblasserdam (thans met de naam Ecoservice Nederland BV). De exportvergunning voor chemisch afval is voor beide bedrijven door Milieubeheer geweigerd, maar de Raad van State heeft nu de beslissing ongedaan gemaakt.

In de uitspraak zegt de Raad van State dat de Nederlandse regering 'de rechtstreeks werkende bepaling' in EG-bepalingen inzake de export van chemisch afval niet heeft overgenomen. In een vrij handelsverkeer kan Nederland daardoor de export van chemisch afval naar andere EG-landen niet verbieden, zo luidt de conclusie.

Door de toetreding tot de Bondsrepubliek behoort het grondgebied van de voormalige DDR nu tot de EG. De 'import' van chemisch afval werd door het DDR-regime gebruikt voor het verkrijgen van buitenlandse deviezen.

Tweede keer

Via deze uitspraak deelt de Raad van State voor de tweede keer een berisping uit inzake de Nederlandse milieu-wetgeving. Eerder bleek het wettelijk niet mogelijk te zijn om de import van buitenlands chemisch afval tegen te houden. Dergelijke import voor verbranding op de Noordzee blijft mogelijk, bepaalde de Raad van State.

De hoop van het ministerie van Milieubeheer is nu gevestigd op de volgende EG-milieuministerraad, die vermoedelijk midden volgend jaar wordt gehouden. Als dan het Verdrag van Bazel, een milieurichtlijn van de Verenigde Naties, wordt aanvaard, zitten alle EG-landen op de lijn van Nederland, aldus een woordvoerder van Milieubeheer gistermiddag.

Walesa prest Mazowiecki aan te blijven

WARSCHAU – President Lech Walesa van Polen oefent steeds meer druk uit op Tadeusz Mazowiecki om aan te blijven als premier. Walesa sprak gisteren met Mazowiecki in het presidentieel paleis en zei na afloop van het gesprek te geloven dat verzoening tussen hen beiden mogelijk was, ondanks de harde woorden die in de strijd om de presidentsverkiezingen waren gevallen.

Walesa heeft zijn hoop gevestigd op het 'patriottisme' van Mazowiecki en zei zich niet te kunnen voorstellen dat de premier zich niet 'aan mijn en onze zijde zal scharen om te werken voor Polen'.

Mazowiecki diende zijn ontslag als premier in nadat hij in de eerste ronde van de presidentsverkiezingen een verpletterende nederlaag had geleden en genoegen moest nemen met een derde plaats, achter Walesa en Stanislaw Tyminski.

Walesa won de tweede ronde op 9 december en is er nog niet in geslaagd een nieuwe premier te vinden. Hij hoopt dat Mazowiecki aan wil blijven totaan de parlemensverkiezingen die volgend jaar worden gehouden.

Zegslieden achten het niet erg waarschijnlijk dat Mazowiecki terugkomt van zijn besluit af te treden, maar hij heeft Walesa's benadering niet ronduit afgewezen.

Geldboeten niet meer aftrekbaar

DEN HAAG – Geldboeten, opgelegd door een Nederlandse rechter, zijn met ingang van 1 januari 1991 niet meer aftrekbaar voor de belasting. Een wet die hierin voorziet wordt op 31 december gepubliceerd in het Staatsblad.

De geldboeten, waaronder boeten voor verkeersovertredingen, zijn niet langer aftrekbaar voor de inkomstenbelasting èn voor de vennootschapsbelasting (belasting over de winst van een onderneming). Indien de werkgever een boete voor een werknemer betaalt of vergoedt, is de vergoeding belast bij de werknemer. Voor de werkgever is dan sprake van loonkosten die ten laste van de winst kunnen worden gebracht.

Bedrijven kunnen geldboeten opgelegd door de EG niet langer aftrekken van de venootschapsbelasting, evenmin als verhogingen en boeten ingevolge de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de algemene wet inzake de douane en accijnzen en de coördinatiewet sociale verzekering.

punt uit

● Onder hypnose

Een 32-jarige Arnhemse hypnotherapeut is door de rechtbank in zijn woonplaats veroordeeld tot een gevangenisstraf van 15 maanden, waarvan vijf voorwaardelijk. De rechtbank acht bewezen dat de man zich schuldig heeft gemaakt aan het verkrachten en plegen van ontuchtige handelingen met onder hypnose gebrachte en daardoor onmachtig geworden vrouwen. Een en ander had plaats in de periode van juli 1986 tot en met maart van het vorig jaar.

● 'Vredesvuur'

Anti-militaristen van het Vredesactiekamp Volkel hebben gisteren een 'vredesvuur' gestookt op een van de toegangswegen naar de vliegbasis. Bij de actie die bedoeld was als protest tegen de oorlogsvoorbereidingen in het gebied rond de Perzische Golf, werden veertien mensen aangehouden en daarna verhoord. Volgens de woordvoerder van de vliegbasis is met de actie schade aangericht aan het wegdek.

● Advies Bovag

De Bovag heeft houders van de benzinepompen gevraagd het eerder gegeven advies om per 1 januari twee kwartjes in rekening te brengen voor elektronisch betalen niet op te volgen. Het bestuur van de afdeling vul- en servicestations van de Bovag vraagt hen de resultaten af te wachten van overleg met de banken, de oliemaatschappijen, de consumentenorganisaties en de overheid.

● Verbod

Het Algerijnse parlement heeft het gebruik van het Frans verboden en het Arabisch tot officiële taal verklaard. Ook besloot het dat alle regeringsverklaringen en zakelijke correspondentie en transacties in het Arabisch gesteld moeten worden. Op scholen is Arabisch voortaan de enige taal. Algerijnen die in de zakenwereld, het onderwijs of binnen de overheid toch buitenlandse talen gebruiken, lopen kans beboet te worden. Ook politieke partijen krijgen een geldboete bij overtreding van de nieuwe taalwet.

● Palestijnen

Het Israëlische Hooggerechtshof heeft gisteren de militaire autoriteiten voorlopig verboden vier Palestijnen uit te wijzen hangende de behandeling door het Hooggerechtshof van hun beroep tegen de uitwijzing. De vier worden ervan beschuldigd leiders van de fundamentalistische islamitische verzetsbeweging HAMAS te zijn.

● Prikpil

Het Centraal Medisch Tuchtcollege heeft een klacht afgewezen van een psychiatrisch patiënte die volgens haarzelf onder dwang de prikpil had toegediend gekregen. Dat was gebeurd toen de patiënte vrijwillig in een inrichting verbleef. Het tuchtcollege vernietigt met zijn uitspraak tevens een waarschuwing die de behandelend arts had gekregen van een plaatselijk tuchtcollege. De vrouw wilde wel voorbehoedmiddelen gebruiken, maar niet de prikpil. Volgens de arts wilde de patiënte echter graag weer zwanger worden. Zij had al een kind waar ze niet voor kon zorgen en de arts vond het ongewenst dat de vrouw weer in verwachting zou raken.

● Betoging

Naar schatting 500.000 Algerijnen hebben gisteren betoogd tegen 'de politieke en religieuze onverdraagzaamheid' en voor de bescherming van de Berbercultuur en de Berbertaal. Tot de betoging was opgeroepen door het Front van Socialistische Krachten (FFS) van Hocine Ait Ahmed. De betoging werd gehouden een dag nadat het parlement een wet had aangenomen ter 'veralgemenisering' van het Arabisch. Het Arabisch was al de officiële taal van Algerije, maar het gebruik van andere talen was ook toegestaan. In de toekomst moeten alle regerinsgverklaringen en zakelijke transacties in het Arabisch worden gesteld.

● Gedood

Een door dieven op een kruispunt doodgeslagen blanke behoort tot de slachtoffers van geweldddaden die zich met Kerst hebben voorgedaan in Soweto, de grootste zwarte woonwijk aan de rand van Johannesburg. De 56-jarige James Sayces werd op Kerstavond door vermoedelijke autodieven doodgeslagen op een hoofdroute door Soweto. Zij raakten in paniek toen zij een andere auto zagen aankomen en het door hen gestolen voertuig niet in beweging konden krijgen, waarop ze het hazepad kozen.

Ramiz Alia kondigt overgang naar markteconomie aan

Albanië schaft leidende rol van communisten af

Van onze redactie buitenland

TIRANA/HEERLEN – De regerende communistische partij van Albanië is van plan afstand te doen van de 'leidende rol' in het land. President en partijleider Ramiz Alia heeft dit na een eendaagse bijeenkomst van de Arbeiderspartij – de CP – bekendgemaakt. De operatie tot afschaffing van de 'rode' dominantie zal, naar het staatshoofd toelichtte, onmiddellijk na de parlementsverkiezingen van 10 februari beginnen. Alia gaf toe dat in het verleden 'veel dramatische fouten' zijn gemaakt, kondigde een reeks structurele hervormingen aan, maar verklaarde tegelijkertijd dat de communistische partij van Albanië niet van plan is het marxisme volledig af te zweren.

Opzienbarend was Alia's aankondiging dat Albanië binnenkort een begin maakt met de overgang naar een markteconomie. Ook wil het land zich openstellen voor buitenlandse investeerders, kredieten en leningen. Bovendien is het regime bereid Albanezen die dat willen, toe te staan maximaal één jaar in het buitenland te gaan werken.

Er kan geen twijfel over bestaan dat het bewind met het door Alia gepresenteerde pakket maatregelen het sterk geslonken vertrouwen van de Albanese bevolking wil herwinnen.

Om met het oog op de naderende verkiezingen zijn positie nog te versterken, hebben de machthebbers de communistische partij opengesteld voor alle Albanezen. Tot dusver was het lidmaatschap van de Arbeiderspartij – de officiële CP – slechts voorbehouden aan een relatief streng geselecteerde massa van ongeveer 120.000 Albanezen, wier lidmaatschap van de partij bovendien aan een proefperiode was gebonden. Sinds ongeveer twee weken publiceert het orgaan van de communistische partij, Zeri i Popullit, vrijwel dagelijks 'adhesieverklaringen' van Albanezen, hoofdzakelijk mensen van het platteland, die de wens uiten tot de communistische partij te worden toegelaten.

Van haar kant wil de Democratische Partij dat het Albanese volk zich per referendum uitspreekt over de datum van de verkiezingen. De DPA zegt dat zij onvoldoende tijd heeft zich goed op de stembusgang voor te bereiden. Een verzoek om uitstel is door de regering afgewezen. DPA-voorzitter Gramoz Pashka vindt dat het volk nu de datum voor de electorale confrontatie moet bepalen.

Bank

In Zürich en Tirana is gelijktijdig melding gemaakt van de oprichting van een gemeenschappelijke Albanees-Zwitserse bank. Het is de eerste bank met buitenlands kapitaal in Albanië. Deze nieuwe vestiging – de Iliria Bank – begint op 1 januari met haar activiteiten.

Voornaamste taak van de Iliria-Bank is de financiering van industriële en agrarische projecten, alsmede van handelsactiviteiten. Ook denken de Albanezen aan modernisering en uitbreiding van de toeristische infrastructuur en accommodatie.

President Alia erkende gisteren volmondig dat zijn land hulp uit het buitenland in de vorm van technologie en kredieten nodig heeft om de in grote nood verkerende economie van het land uit het moeras te tillen.

Autogebruik licht gedaald

VOORBURG – In de eerste maanden van de Golfcrisis, van september tot november, is het gemiddeld aantal gereden kilometers per personenauto met ongeveer 5 procent gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 1989. Dit blijkt uit voorlopige gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. In de periode vóór de Golfcrisis van januari tot en met augustus was het gemiddeld aantal gereden kilometers per personenauto ongeveer even hoog als in dezelfde periode van 1989.

Door de groei van het aantal personenauto's in 1990 met 2 procent blijft het totaal aantal in Nederland gereden kilometers met Nederlandse personenauto's in de eerste elf maanden van 1990 ongewijzigd ten opzichte van dezelfde periode in 1989.

'Zwitsers' geld Marcos moet naar Manila

GENÈVE – Het Zwitserse Federale Gerechtshof heeft gisteren bepaald dat ongeveer 330 miljoen dollar die de familie van oud-president Marcos van de Filippijnen op Zwitserse bankrekeningen had gezet, teruggegeven dient te worden aan de regering van de Filippijnen. Voordat het overgemaakt kan worden, moet een Filippijnse rechtbank eerst confiscatie van het geld gelasten.

Volgens de regering van de Filippijnen had Marcos grote bedragen aan overheidsgeld ondergebracht op privé-rekeningen in Zwitserland en elders, voordat Marcos in februari 1986 werd afgezet.

De regering in Manila heeft zich een weg moeten banen in het doolhof van kantonale rechtbanken in Zwitserland om te proberen het geld terug te krijgen.

Het besluit van het Federale Gerechtshof heeft slechts betrekking op 330 miljoen dollar die op banken in Zürich en Freiburg staan. Rechtszaken over geld dat, naar wordt aangenomen, op rekeningen staat in Genève, Vaud en Luzern, lopen nog, maar aangenomen mag worden dat in deze gevallen hetzelfde oordeel geveld zal worden.

Overzicht sociale verzekeringen per 1 januari 1991

Uitkeringen gaan omhoog

DEN HAAG – Per 1 januari 1991 worden de uitkeringen op grond van een aantal sociale-verzekeringswetten verhoogd. Dit is een gevolg van de halfjaarlijkse aanpassing van het wettelijk minimumloon aan de loonontwikkeling en de wijzigingen in de sociale premies. Tevens is rekening gehouden met de effecten van de wet die de koopkrachtverbetering voor bejaarden met een aanvullend pensioen regelt. De aow-uitkering voor gehuwden met een toeslag stijgt met ongeveer 1,75 procent ten opzichte van eind 1990.

Het aow-pensioen voor gehuwden is netto gelijk aan 50 procent van het netto minimumloon als beide partners 65 jaar of ouder zijn. Het netto pensioen van een gehuwde met een partner jonger dan 65 jaar en van een ongehuwde is gelijk aan 70 procent van het netto minimumloon. Eénoudergezinnen ontvangen een pensioen dat netto gelijk is aan 90 procent van het netto minimumloon. Het gaat hier om ongehuwde bejaarden met een kind dat jonger is dan 18 jaar voor wie zij kinderbijslag ontvangen.

Toeslag

De gehuwde gepensioneerde met een partner jonger dan 65 jaar kan een toeslag op het ouderdomspensioen ontvangen, die afhankelijk is van het inkomen van die jongere partner. Van dit inkomen wordt eerst een deel buiten beschouwing gelaten. Deze vrijlating bedraagt 15 procent van het bruto minimumloon met inbegrip van de overhevelingstoeslag (344,22 gulden) en een derde deel van het meerdere aan bruto inkomsten. Wat daarna overblijft wordt in mindering gebracht op de toeslag. Bij een bruto inkomen van de jongere partner van meer dan 1.138,20 gulden (met inbegrip van de overhevelingstoeslag) per maand bestaat geen recht meer op een toeslag.

Aow

	Aow bruto per maand	bruto vak. uitk. p. maand
Gehuwden, partner 65+	938,11	57,82
Gehuwden met toeslag	1.876,22	115,63
Gehuwden zonder toeslag en ongehuwden	1.346,90	80,94
Ongehuwden met kind tot 18 jaar	1.687,32	104,07
Maximale toeslag 529,32		

De vakantie-uitkeringen zijn, evenals de maandbedragen van de aow, per 1 januari 1991 aangepast.

Het pensioen voor een weduwe met een kind jonger dan 18 jaar is netto gelijk aan het minimumloon. Voor een weduwe zonder kind jonger dan 18 jaar, is het pensioen of uitkering netto gelijk aan 70 procent van het minimumloon. Weduwnaars kunnen onder dezelfde voorwaarden als weduwen aanspraak maken op een aww-pensioen.

Aww

	Aww bruto per maand	bruto vak. uitk. p. maand
Weduwen met kind tot 18 jr.	2.315,35	146,14
Weduwen zonder kind tot 18 jr.	1.631,09	102,30
Wezen tot 10 jr.	521,95	32,74
Wezen van 10 tot 16 jr.	782,92	49,10
Wezen van 16 tot 27 jr.	1.043,90	65,47

De vakantie-uitkeringen zijn, evenals de maandbedragen van de aww, per 1 januari 1991 aangepast.

Aow en aww: bijzondere bepalingen.

Naast deze pensioenbedragen worden tevens zogeheten fictieve pensioenbedragen vastgesteld die zouden hebben gegolden als de voorstellen van de Commissie-Oort niet zouden zijn ingevoerd. De reële pensioenbedragen worden daartoe verminderd met een fictieve overhevelingstoeslag. Voor het jaar 1991 is in deze fictieve overhevelingstoeslag tevens opgenomen het bedrag waarmee het bruto aow-pensioen extra is verhoogd als gevolg de tijdelijke koopkrachtmaatregel voor bejaarden met een aanvullend pensioen 1991.

De zogenaamde 'vóór-Oortse aow/aww-bedragen' zijn in tweeërlei opzicht van belang. In de eerste plaats kunnen deze bedragen worden gehanteerd bij de berekening van de pensioenaanspraken. Hiermee wordt voorkomen dat de verhoging van de aow/aww-uitkering op grond van de Oort-maatregelen zou leiden tot een kleiner aanvullend pensioen. In de tweede plaats kunnen deze 'vóór-Oortse bedragen' worden gebruikt bij de vaststelling van het franchisebedrag, waarover geen premies voor de aanvullende pensioenen worden geheven.

Aow (vóór-Oortse bedragen)

	bruto p. maand	bruto vak. uitk. p. maand
Gehuwden, partner 65+	848,62	57,56
Gehuwden met toeslag	1.697,24	115,11
Gehuwden zonder toeslag en ongehuwden	1.174,99	80,59
Ongehuwden met kind tot 18 jr.	1.526,68	103,59
Maximale toeslag 522,25		

AWW (vóór-Oortse bedragen)

	bruto p. maand	bruto vak. uitk. p. maand
Weduwen met kind tot 18 jr.	1.704,58	115,71
Weduwen zonder kind tot 18 jr.	1.179,80	81,00
Wezen tot 10 jr.	377,54	25,92
Wezen van 10 tot 16 jr.	566,30	38,88
Wezen van 16 tot 27 jr.	755,07	51,84

Kinderbijslag

De prijzen zijn in de periode van april 1990 tot oktober 1990 gemiddeld met 1,94 procent gestegen. Als gevolg daarvan zullen de kinderbijslagbedragen per 1 januari 1991 met eenzelfde percentage worden verhoogd. Deze bedragen worden overigens voor het eerst uitgekeerd na afloop van het eerste kwartaal van 1991.

Kinderbijslagbedragen naar leeftijd per kind bij verschillende gezinsgrootten met ingang van 1 januari 1991 (in guldens, per kind, per kwartaal):

	0 t/m 5 jr. 70 %	6 t/m 11 100 %	12 t/m 17 jr. 130 %	18 t/m 24 jr. 100%
Gezinnen met:				
1 kind	251,94	359,91	467,88	In bepaalde
2 kinderen	309,13	441,62	574,11	gevallen
3 kinderen	325,70	465,28	604,86	recht op
4 kinderen	352,77	503,95	655,14	kinder-
5 kinderen	369,00	527,14	685,28	bijslag
6 kinderen	387,25	553,22	719,19	
7 kinderen	400,31	571,87	743,43	
8 kinderen	416,16	594,51	772,86	

Het gezinskinderbijslagbedrag wordt voor een gezin met één kind verhoogd met een opslag van f. 18,44 per kwartaal. Voor een gezin met twee of meer kinderen bedraagt de opslag f. 36,88 per kwartaal. In verband met de Wet op de Studiefinanciering is het recht op kinderbijslag voor kinderen van 18 tot 25 jaar afgeschaft. Echter, heeft een kind van 18 tot 25 jaar geen recht op studiefinanciering, dan kan toch nog recht op kinderbijslag bestaan.

Grondslagen aaw

De algemene grondslag van de aaw wordt per 1 januari 1991 verhoogd. Ook de grondslagen voor de aaw-gerechtigden beneden de 23 jaar, die worden afgeleid van de minimumjeugdlonen, worden op die datum verhoogd.

Deze grondslagen zijn per 1 januari 1991: vanaf 23 jaar 95,40; 22 jaar 81,09; 21 jaar 69,18; 20 jaar 58,58; 19 jaar 50,08; 18 jaar 43,40. De individuele grondslagen in de aaw worden per 1 januari 1991 eveneens verhoogd, en wel met 1,27 procent.

Daglonen

De daglonen waarnaar de uitkeringen op grond van de wao, de ww en de wwv worden berekend, worden per 1 januari 1991 verhoogd met 1,26 procent. In een aantal gevallen worden op grond van de overgangswetgeving in het kader van de stelselherziening sociale zekerheid de uitkeringen op grond van de Wet Werkloosheidsvoorziening (wwv) nog berekend naar het minimumdagloon. Het minimumdagloon bedraagt per 1 januari 1991 f. 163,40. Het maximumdagloon voor de berekening van de ww-, wwv-, wao-, en de Ziektewetuitkeringen wordt per 1 januari 1991 vastgesteld op 274,01 gulden.

'Kopjes' op de uitkeringen

Teneinde te voorkomen dat de loondervingsuitkeringen op minimumniveau van alleenstaanden van 21 jaar of ouder bij werkloosheid beneden het relevante sociale minimum dalen, zijn bepalingen van kracht die voorzien in een verhoging van de uitkering tot dit minimum. Dit zijn de zogeheten 'kopjes' op de uitkering.

Voor 1991 is de tijdelijke alleenstaandentoeslag verlengd zij het dat de toeslag op een lager niveau (845,00 gulden in 1991) is vastgesteld dan in 1990. Teneinde te voorkomen dat een nieuwe groep van 27-jarigen in 1991 voor het eerst recht op de toeslag krijgt, is de leeftijdsgrens voor het recht op toeslag met één jaar verhoogd naar 28 jaar. Dit heeft tot gevolg dat voor de berekening van de verhoogde uitkeringsbedragen thans wordt gerekend met de categorieën 21 jaar, 22 jaar, 23 tot en met 27 jaar en 28 jaar en ouder.

Vereveningsbijdrage/premieheffing over uitkeringen per 1 januari 1991

De vereveningsbijdrage op wwv-uitkeringen bedraagt 2,40 procent, namelijk 1,15 procent Ziektewetpremie, 0,65 procent wachtgeldpremie en 0,60 procent werkloosheidspremie. Voor de aaw-uitkeringen bestaat de vereveningsbijdrage eveneens uit 2,40 procent, alsmede uit 11,12 procent wao-premie met een premievrije voet van 95,00 gulden per dag. Over Ziektewet-, ww- en wao-uitkeringen worden premies werknemersverzekeringen geheven. Daarbij wordt voor de heffing van de wachtgeldpremie en Ziektewetpremie uitgegaan van een gemiddeld percentage. Dat gemiddelde bedraagt voor de wachtgeldpremie 0,65 procent voor zowel de uitkeringsgerechtigde als voor de bedrijfsvereniging. De gemiddelde Ziektewetpremie bedraagt 1,15 procent voor de uitkeringsgerechtigde en 6,3 procent voor de bedrijfsvereniging.

Deze gemiddelden gelden niet wanneer de uitkering via de werkgever aan de uitkeringsgerechtigde wordt bteaald. In dat geval gelden de percentages van de betreffende bedrijfstak.

Awbz

De regeling voor de eigen bijdrage verandert per 1 januari 1991 niet. Het minimum ter vrije besteding blijvende bedrag (het zogenoemde zakgeld) verandert evenmin. Dit is voor ongehuwden 3.899,52 gulden en voor gehuwden 6.506,152 gulden. Per 1 juli 1991 zullen deze bedragen worden gewijzigd.

Premiepercentages	werkgevers	werknemers	totaal	max. ink.
Aow	--	14,05	14,05	42.966 p.j.
Aww	--	1,10	1,10	idem
Aaw	--	1,80	1,80	idem
Awbz	--	5,80	5,80	idem
Wao	--	12,00	12,00	274,00 p.d.
Wachtgeldverz.	0,44	0,44	0,88	idem
Werkloosheidsverz.	1,00	0,60	1,60	idem
Zw	6,20	1,20	7,40	idem
Zfw	4,95	2,85	7,80	171,00 p.d.
Vorstverlet	0,25	--	0,25	--
Vut	1,03	0,37	1,40	--

De overhevelingstoeslag die door werkgevers bovenop het brutoloon wordt betaald – ter compensatie van de aaw- en awbz-premie die voor rekening van de werknemer komt – bedraagt 11 procent van het loon waarover premie wordt geheven. De toeslag wordt berekend over maximaal 68.700 gulden.

1) Voor de volksverzekeringen geldt een premievrije voet van 4.660 gulden per jaar. 2) De franchise of premievrije voet bedraagt 95,00 gulden per dag. 3) Geraamd gemiddelde voor bedrijven: deze premies worden vastgesteld door de besturen van de bedrijfsverenigingen. 4) Over de verdeling van de premie moet de Raad van State nog adviseren. 5) Gemiddelde premie. 6) Voor de aow-uitkeringsgerechtiden die verzekerd zijn volgens de verplichte ziekenfondsverzekering geldt een premie van 1,90 procent over de aow-uitkering. Over het meerdere dient een premie te worden betaald van 7,25 procent. Loongrens 52.300 gulden. Per maand en per volwassene is bovendien een nominale premie van 18,80 gulden verschuldigd; voor meeverzekerde kinderen is de premie 9,40 gulden per kind per maand. Er is voor maximaal twee kinderen premie verschuldigd.

Minimumloon

DEN HAAG – De brutobedragen van het wettelijk minimumloon en het minimumjeugdloon worden per 1 januari 1991 met 1,27 procent verhoogd. Dit is het resultaat van de aanpassing van het minimumloon aan de ontwikkeling van de cao-lonen volgens de geldende wettelijke regels.

Het bruto minimumloon wordt per 1 januari 1991:

	per maand	per week
23 jaar	2.067,00	477,00
22 jaar	1.757,00	405,50
21 jaar	1.498,60	345,80
20 jaar	1.271,20	293,40
19 jaar	1.085,20	250,40
18 jaar	940,50	217,00
17 jaar	816,50	188,40
16 jaar	713,10	164,60
15 jaar	620,10	143,10

De werkgever is niet wettelijk verplicht aan partieel leerplichtige jongeren het minimumloon te betalen voor de dagen waarop de leerplicht geldt. Zo is bijvoorbeeld per 1 januari 1991 het bruto minimumjeugdloon voor een 16-jarige bij twee dagen partiële leerplicht en een werkweek van drie dagen 427,86 gulden per maand en 98,76 gulden per week.

De netto minimumloonbedragen voor werknemers van 23 jaar en ouder zijn afgerond globaal als volgt:

Belastinggroep	per maand	per week
1)	1.348,00	311,00
2)	1.515,00	349,00
3)	1.654,00	381,00
4)	1.626,00	375,00
5)	1.674,00	386,00
6)	1.540,00	355,00

Voor alleenstaande werknemers van 22 jaar en jonger, ingedeeld in tariefgroep 2, bedraagt het netto minimumloon globaal:

leeftijd	per maand	per week
22 jaar	1.311,00	303,00
21 jaar	1.139,00	263,00
20 jaar	986,00	228,00
19 jaar	862,00	199,00
18 jaar	766,00	177,00
17 jaar	683,00	158,00
16 jaar	615,00	142,00
15 jaar	553,00	128,00

Op bovenstaande netto bedragen is de nominale premie voor de Ziekenfondswet (dat is het deel van de premiebijdrage dat als een vast bedrag moet worden betaald) nog niet in mindering gebracht. Deze premie wordt niet door de werkgever op het loon ingehouden, maar moet door de werknemer zelf aan het ziekenfonds worden betaald.

Deze kopjesbedragen zijn per 1 januari 1991 als volgt vastgesteld:

	aaw/wao	ww	wwv
Alleenstaanden:			
vanaf 28 jaar	67,47	67,80	73,24
van 23 tot 28 jaar	69,18	69,45	74,95
van 22 jaar	58,05	58,28	62,97
van 21 jaar	49,14	49,36	53,28
excl. vakantietoeslag.			

Bijstandsuitkeringen

DEN HAAG – Met ingang van 1 januari 1991 worden de bijstandsui… keringen en de bedragen voor de berekening van de IOAW- en IOA… uitkeringen verhoogd.

Dit is een gevolg van de verhoging van het minimumloon, waaraan d… bijstandsnormen en de grondslagen IOAW en IOAZ zijn gekoppel… De bijstandsuitkering voor echtparen zonder en met kinderen stij… per 1 januari 1991 met ongeveer 1,75 procent.

IOAW/IOAZ

De IOAW is bestemd voor oudere langdurig werklozen die 50 jaar o… ouder waren op het moment dat zij werkloos werden en voor gedee… telijk arbeidsongeschikte werklozen, ongeacht hun leeftijd. De IOA… geldt, nadat de uitkeringsperiode voor de nieuwe werkloosheidsw… inclusief de vervolguitkering is verstreken. Voor de IOAZ kome… mensen van 55 jaar of ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte (o… geacht hun leeftijd) ex-zelfstandigen in aanmerking die noodg… dwongen hun bedrijf of beroep moesten beëindigen.

De bruto grondslag bedraagt voor:

	per maand	vakanti… uitkerin… per maan…
Gehuwde en ongehuwde partners	2.244,80	179,…
Eenoudergezinnen	2.041,31	163,…
Alleenstaanden vanaf 27 jaar, die zijn ingedeeld in tariefgroep 6	1.630,04	130,…

Op deze bedragen worden inkomsten uit of in verband met arbei… van de werkloze of zelfstandige en zijn of haar partner in minderin… gebracht. In tegenstelling tot de Bijstandswet wordt geen rekenin… gehouden met andere inkomsten en met vermogen. Als geen inkom… sten worden afgetrokken, zijn de netto uitkeringen gelijk aan 100 pr… cent van het netto minimumloon voor gehuwde en ongehuwde par… ners, 90 procent van het netto minimumloon voor eenoudergezinne… en 70 procent van het netto minimumloon voor alleenstaanden van… 23 jaar.

Bijstand (netto bedragen)

Voor echtparen zonder en met kinderen is het normbedrag 378,… gulden per week en 1.640,04 gulden per maand. Hieronder vallen oo… twee ongehuwden die een gezamenlijke huishouding voeren. Du… ook mensen van hetzelfde geslacht. Samenwonende familieleden i… de eerste of tweede graad zijn hiervan uitgesloten. Voor eenouderge… zinnen is het normbedrag 340,62 gulden per week en 1.476,04 gulde… per maand. Bij gezinnen die met anderen een woning bewonen, vind… een vaste aftrek plaats van 173,40 gulden per maand. Het vakantie… geld bedraagt bij echtparen 93,90 gulden per maand en bij eenoude… gezinnen 84,51 gulden per maand.

Voor thuisinwonende werkloze kinderen zijn de normbedragen:

	per week	per maan…
bij 20 jaar	108,69	470,…
bij 19 jaar	87,56	379,…
bij 18 jaar	86,91	376,…

Voor alleenstaande niet-woningdelers zijn de normbedragen:

	per week	per maan…
bij 23 jaar en ouder	264,93	1.148,0…
bij 22 jaar	224,85	974,…
bij 21 jaar	195,66	847,8…
bij 18-19-20 jaar	185,07	801,…

Voor alleenstaande woningdelers zijn de normbedragen:

	per week	per maan…
bij 23 jaar en ouder	224,91	974,6…
bij 22 jaar	190,45	825,…
bij 18 t/m 21 jaar	185,07	801,…

Het vakantiegeld voor alleenstaanden en thuiswonende kinderen bedraagt per maand:

bij 23 jaar en ouder	65,…
bij 22 jaar	68,…
bij 21 jaar	58,…
bij 20 jaar	50,…
bij 19 jaar	43,…
bij 18 jaar	37,…

Het vakantiegeld wordt eens per jaar, in juni, uitbetaald.

Woonkosten

Huurders met een huur tussen 277,08 en 775,00 gulden per maan… hebben meestal recht op huursubsidie. Bijstandsontvangers met ee… eigen huis waarvan de woonkosten tussen 277,08 en 775,00 gulden pe… maand liggen, kunnen een toeslag krijgen die gelijk is aan de huu… subsidie. Bij woonkosten boven 775,00 gulden per maand kan hoo… uit tijdelijk een toeslag worden gegeven.

Verdiensten uit (deeltijd-)arbeid

Van het geld dat een bijstandsontvanger verdient, wordt 25 proce… niet van de uitkering afgetrokken. Voor eenoudergezinnen geldt, d… de eerste 82,00 gulden van wat de ouder per maand verdient ni… wordt afgetrokken.

Inwonende kinderen, onderverhuur en kostgangers

Op de uitkering van ouders met inwonende kinderen met eigen i… komsten wordt – ongeacht het aantal kinderen – een bedrag van 40,… gulden per week of 173,40 gulden per maand in mindering gebrach… Dit blijft achterwege als er uitsluitend kinderen zijn die studiefina… ciering hebben of (beneden 21 jaar) een inkomen dat ongeveer … hoog is als de RWW-uitkering voor een thuisinwonende.

Dezelfde aftrek geldt voor bijstandsgerechtigden met één onderhuu… der. Voor mensen met één kostganger geldt een aftrek van 60,72 gu… den per week of 263,11 gulden per maand. Heeft men meer dan é… onderhuurder of kostganger, dan stelt de gemeente per geval va… welk gedeelte van het kostgeld of de bruto onderhuur wordt aang… merkt als netto inkomen dat op de uitkering in mindering wordt g… bracht.

Van inkomsten uit arbeid mag niet meer worden gehouden da… 246,01 gulden per maand voor het hoofd van een eenoudergezin … voor een echtpaar met of zonder kinderen; 172,20 gulden per maan… voor een alleenstaande van 23 jaar of ouder; 70,65 gulden per maan… voor een thuiswonende van 20 jaar. Voor alleenstaanden beneden … 23 jaar en thuisinwonenden onder de 20 jaar gelden andere bedrage…

Eigen vermogen

Niet al het spaargeld behoeft te worden aangesproken, voordat m… voor bijstand in aanmerking komt. Het vrij te laten vermogen … 16.700 gulden voor gezinnen; 8.350 gulden voor alleenstaanden. Vo… mensen jonger dan 65 jaar die een bijstandsuitkering ontvangen … een eigen huis bewonen, geldt een extra vrijlating. Bij hen wordt v… het vermogen in het huis namelijk nog eens 15.000 gulden volled… vrijgelaten en van het meerdere de helft. De totale vermogensvrij… ting is begrensd tot 76.500 gulden voor gezinnen en 68.150 guld… voor alleenstaanden.

Ziekenfonds-/ziektekostenpremie

Wie verplicht verzekerd is bij een ziekenfonds moet van zijn/haar u… kering de zogeheten nominale premie aan het ziekenfonds betal… Wie niet verplicht verzekerd is, ontvangt bij het normbedrag een v… goeding voor de betaling van een particuliere ziektekostenverze… ring, die dezelfde risico's dekt als de verplichte ziekenfondsverze… ring. De vergoeding wordt verminderd met een bedrag dat een v… plicht verzekerde in dezelfde omstandigheden als nominale pre… aan het ziekenfonds moet betalen.

Rentevoordeel vermindert kosten betalingsverkeer

DEN HAAG – Het betalingsverkeer heeft de banken vorig jaar per saldo 96 miljoen gulden gekost. Dat schrijven minister Kok van Financiën en staatssecretaris Van Rooy van Economische Zaken in een notitie aan de Tweede Kamer. In 1988 kostte het betalingsverkeer de banken nog 1,8 miljard gulden.

De bewindslieden baseren zich op onderzoek van de accountantsorganisatie KPMG/HBG in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Banken in september van dit jaar. De kosten van het betalingsverkeer zijn tussen 1987 en 1989 gestegen van 4,6 miljard tot 5,2 miljard gulden. De direct aan het betalingsverkeer toe te rekenen opbrengsten stegen van 217 miljoen tot 1,1 miljard gulden. De banken konden die kosten slechts zeer gedeeltelijk dekken: in 1987 voor 19,3 procent, in 1988 voor 17,1 procent en in 1989 voor 21,1 procent.

Van veel groter belang blijken de rentestanden. De rentemargeopbrengsten (het verschil tussen de rente die banken betalen en de rente die ze ontvangen) als gevolg van het betalingsverkeer zijn van 1987 tot 1989 gestegen van 2,8 miljard naar 4 miljard gulden. Zij dekten de kosten voor respectievelijk 61,2, 48 en 77,1 procent.

Al met al kwam het verlies voor de banken uit op 0,8 miljard in 1987, 1,8 miljard in 1988 en 96 miljoen vorig jaar. De bewindslieden tekenen hierbij aan dat de kostendekkendheid van het betalingsverkeer van jaar tot jaar sterk kan verschillen en dat dit de rentabiliteit van het bankwezen in gevaar kan brengen. Ook wijzen ze erop dat de kosten van bank tot bank zeer sterk uiteen kunnen lopen en dat de conclusies dus niet op afzonderlijke banken van toepassing zijn. Banken, consumenten-organisaties winkeliers en andere betrokkenen zitten elkaar in de haren over het verdelen van kosten en opbrengsten van het betalingsverkeer en het al dan niet heffen van tarieven. Kok en Van Rooy hebben alle partijen naar de onderhandelingstafel gedirigeerd en verwachten dat die nu 'in onderling overleg resultaten boeken'.

VSB neemt Top Lease over van Amro Bank

AMSTERDAM – De VSB Groep, onderdeel van de bundeling tussen VSB en AG, neemt het auto-leasebedrijf Top Lease over van de Amro Bank. Dat hebben Amro en VSB gezamenlijk bekendgemaakt.

De besprekingen moeten nog worden afgerond, waarna overdracht van Top Lease begin januari kan plaatsvinden. VSB wil graag zijn activiteiten op het gebied van autoleasing uitbreiden. VSB beschikt al over Prolease, een gemeenschappelijke onderneming met ...am. Met Top Lease krijgt VSB ...000 auto's en 119 werknemers. Negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid als gevolg van de overneming zijn volgens Amro en VSB niet te verwachten. De Amro Bank blijft actief in de auto-leasing.

Explosie legt Wall Street lam

NEW YORK – Als gevolg van een explosie in een transformatorhuis in het financiële centrum van New York is de opening van de effectenbeurs op Wall Street voor onbepaalde tijd uitgesteld. Door de brand zijn de computersystemen op de beursvloer buiten gebruik geraakt.

Volgens het hoofd van de brandweer hebben door een mogelijke vergiftiging al dertig brandweerlieden te kampen met ademhalingsmoeilijkheden. De ontploffing gebeurde woensdag om 00.45 uur plaatselijke tijd.

Door de verlate opening in New York moesten ook de beurzen in Chicago en andere steden hun opening uitstellen omdat geen contact met de computers mogelijk was.

Meer banen bij banken

UTRECHT – Het aantal werknemers van de aangesloten banken bij de Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf (WGVB) is in de eerste negen maanden van dit jaar met ruim 12.000 toegenomen tot 115.000 werknemers. Daarbij kwamen zo'n 11.000 werknemers voor rekening van banken die in die periode zijn toegetreden tot de WGVB. Het aantal vacatures bij die banken steeg van 1.782 naar 2.560.

Al sinds 1970 is de werkgelegenheid bij de betreffende bankbedrijven gestadig toegenomen. In 1970 telden de banken 65.000 werknemers. In 1983 waren dat er 93.000, aldus de WGVB. Ook in de moeilijke jaren tachtig konden de banken door tijdig voor uit te lopen op de veranderingen in de markt en door een beheerste loonkostenontwikkeling een positieve ontwikkeling van de werkgelegenheid laten zien. De WGVB tekent bij de gepresenteerde cijfers aan dat zij het totaal vormen van haar lidbanken en de optelsom zijn van positieve en negatieve ontwikkelingen in de werkgelegenheid door welke oorzaak dan ook.

Conclusie IMF na studie van zes maanden:

'Economie Sovjetunie is er slecht aan toe'

WASHINGTON – De economie van de Sovjetunie is een puinhoop en de hervormingen van president Gorbatsjov hebben het probleem alleen maar ernstiger gemaakt. Dat staat te lezen in een rapport dat het Internationale Monetaire Fonds (IMF) na zes maanden studie heeft opgesteld voor de 'Groep van Zeven' (G-7) belangrijkste industrielanden. Volgens het IMF is hulp van buitenaf wellicht onmogelijk of heeft die geen zin.

Dat de Sovjet-economie al niet eerder is ingestort heeft zij te danken aan de krachtige stijging van de olieprijzen in de jaren zeventig. Op het ogenblik is de situatie evenwel volkomen anders, want ondanks het feit dat de olieprijzen weer de pan uitrijzen, nemen produktie en uitvoer van olie en gas van de Sovjetunie af doordat produktie-apparatuur, pijpleidingen en vervoerssystemen het laten afweten. Zodoende kan de Sovjetunie - na Saudi-Arabië de grootste olie-exporteur ter wereld - niet profiteren van de huidige olieprijsexplosie.

Inflatie

Volgens het IMF hebben de hervormingen van Gorbatsjov in een aantal gevallen een negatieve uitwerking gehad doordat zij beetje bij beetje zijn ingevoerd en aldus hebben geleid tot verwarring en tegenstrijdigheid. Als gevolg van die ontwikkelingen hebben geldontwaarding en werkloosheid hun intrede in de Sovjetunie gedaan. Het IMF-rapport stelt de inflatie daar op ongeveer 12 procent op jaarbasis en de werkloosheid op 1,5 procent van de beroepsbevolking. Een van de gevolgen van die verwikkelingen is dat de volkshuishouding in de Sovjetunie nu gedeeltelijk berust op een primitief ruilstelsel, waarin consumenten bijvoorbeeld aardappelen aanbieden in ruil voor schoenen. Evenzo zijn Amerikaanse dollars en sigaretten belangrijke betalingsmiddelen geworden.

Als consumptiegoederen ruimer beschikbaar komen, zal de inflatie naar het oordeel van het IMF toenemen, aangezien er persoonlijke spaartegoeden van naar schatting 250 miljard roebel zijn waar geen bestemming voor is. Er is in de winkels namelijk niets te koop. Het IMF-rapport bevestigt een analyse van de Amerikaanse geheime dienst CIA volgens welke het spoorwegnet in de Sovjetunie op instorten staat en het agrarische bedrijfsleven als gevolg van opslag- en distributieproblemen een blok aan het been van de economie is, ondanks de overvloedige oogst in het jongste seizoen.

Defensie

President Gorbatjov wil dan wel de uitgaven voor defensie en de omvang van de strijdkrachten terugdringen, maar de last van het militaire apparaat blijft groot, zo gaat het IMF-rapport verder. De militaire uitgaven komen in de Sovjetunie overeen met ongeveer 18 procent van het bruto nationaal produkt (de geldwaarde van alle voortgebrachte goederen en verleende diensten bij elkaar geteld). Voor de Verenigde Staten geldt een percentage van ongeveer zeven.

Verkoop vuurwerk gestart

● *Een dag eerder dan vorig jaar ging gisteren de verkoop van vuurwerk officieel van start. In deze Amsterdamse winkel stonden de kopers in de rij om weer het nodige geld te besteden aan knallers en sier-vuurwerk.*

Directeur zuivelcoöperatie Coberco:

'Daling melkprijs niet onrustbarend'

ZUTPHEN – De daling van de melkprijs met 8,11 cent per liter tot 80 cent brengt de bij Coberco aangesloten melkveehouders nog niet in problemen. De zuivelcoöperatie is zelfs, gezien de huidige marktontwikkelingen, niet ontevreden over dit prijsniveau. De opbrengst per liter aangeleverde melk moet echter niet veel verder dalen.

„Met 80 cent kan de gemiddelde melkveehouder wel uit de voeten. Bij een nog lagere prijs kunnen bepaalde groepen melkveehouders echter in moeilijkheden komen", aldus A. Francke, directeur algemene zaken van Coberco.

De zuivelcoöperatie, met bijna 10.000 aangesloten leveranciers-veehouders, kondigde halverwege dit jaar al aan dat de recordprijs van 88,11 cent per liter melk niet gehandhaafd zou kunnen blijven. Al aan het einde van 1989 deed zich vooral bij boter en melkpoeder een prijsval voor. Deze negatieve ontwikkeling heeft zich in de afgelopen maanden niet kunnen verbeteren. Met de 80 cent per liter melk is het prijsniveau op dat uit 1987 komen te liggen. Toen betaalde Coberco haar leden 80,25 cent uit. In de jaren daarvoor lag de prijs tussen de 75 en 79 cent.

De prijsdaling is het gevolg van de ontwikkelingen op de internationale markten. Door grotere produktie in niet-EG-landen en een lagere dollarkoers steeg het aanbod van zuivelprodukten op de Europese markt, met als gevolg een lagere prijsvorming. „We hebben jarenlang", aldus directeur Francke, „vanwege de zuivelcontingentering een vrij krappe markt gehad. Dat had een positieve uitwerking op de prijsvorming. In het afgelopen jaar is er echter in Europa weer een klein overschot ontstaan. Er kon minder buiten de EG geëxporteerd worden. De lage dollarkoers was daar mede de oorzaak van. Onze produkten werden daardoor te duur."

De neergaande lijn in de prijsvorming was het duidelijkst te merken bij boter, melkpoeder en weiprodukten. Deze zuivelprodukten zijn het sterkst aan schommelingen onderhevig, omdat voor een belangrijk deel de afzet op markten buiten de EG ligt. De opbrengst van consumptiemelk en kaas daalde veel minder sterk, omdat deze produkten voornamelijk op de thuismarkt worden afgezet.

ABN/Amro sluit nieuwe fusie banken niet uit

AMSTERDAM – Het is niet uitgesloten dat de kersverse bankcombinatie ABN/Amro nog eens betrokken raakt bij een bankfusie in Europa. Maar als dit ooit zou gebeuren zou het initiatief aan ABN/Amrokant moeten liggen. Dit zegt vicebestuursvoorzitter mr R. Hazelhoff in een interview met het gloednieuwe personeelsblad Bankwereld.

Deze uitgave is in de plaats gekomen van de afzonderlijke personeelsorganen van de twee banken, Ankertros en Amroscoop. Zowel Hazelhoff als bestuursvoorzitter mr R.J. Nelissen laten weten nog iedere dag blij te zijn dat ze ervoor hebben gekozen met elkaar in zee te gaan. Volgens Nelissen hebben ABN en Amro een van de mooiste buitenlandse netten die banken in de wereld kunnen laten zien, zeer breed verspreid, ook wat betreft dienstverlening.

Wel zou ABN/Amro nog graag in meer landen vestigingen openen. Er zijn nog wat witte vlekken zoals bijvoorbeeld in Afrika. Volgens Hazelhoff moet daarbij in de eerste plaats worden gekeken naar die landen waar een bankvergunning kan worden verkregen. Hij denkt daarbij aan de Sovjet-Unie en China. „Een land waar we graag naar toe willen is Thailand, maar daar wachten we al vijf jaar op een bankvergunning", aldus Hazelhoff.

Nelissen onthult in het gesprek dat enkele jaren geleden al de mogelijkheid en wenselijkheid van een fusie tussen de twee banken aan de orde is geweest. „Dat kon toen niet, waarop de Amrobank een andere weg insloeg. Geprobeerd werd toen, vergeefs, samen te werken met de Belgische Generale Bank. Vanaf de wijziging van het structuurbeleid, het regime wat banken wel en niet mogen, is bij Amro de discussie heropend, terugvallend op oude discussies", aldus Nelissen.

Beide topmannen constateren dat de integratie uitstekend verloopt. In vier maanden tijd - de fusie is pas op 1 september definitief beklonken - is al heel wat gepresteerd. Binnen het tijdschema is op geen enkel wezenlijk punt sprake van vertraging. Een geïntegreerd buitenlands kantorennet zal, als alles volgens plan verloopt, in de loop van 1991 volledig rond zijn. De combinatie van het buitenlandse kantorennet moet binnen vier jaar zijn voltooid.

beurs

Nihil

AMSTERDAM – Donderdag, de voorlaatste dag van het beursjaar, bleek een verloren dag voor de Amsterdamse effectenbeurs te zijn. Net als op de andere financiële markten in de wereld was er van veel activiteit op het Damrak geen sprake. Tenminste daarvoor was onder meer ... 41 procent van de aandelen de ... beëindigde op dezelfde koers ... de voorgaande handelsdag, ... maandag. Er werden ook relatief ... koersen opgemaakt, waarop ... kon worden gehandeld. Ook de ... obligatiesoorten kwamen ... nauwelijks van hun plaats.

De stemmingsindex zakte na een onveranderd begin van 94 langzaam ... weg naar 93,8 punten. De totale omzet kwam niet verder dan f 430 miljoen, waarvan slechts f 211 miljoen in aandelen.

De koersverschillen in de aandelensector bleven meestal beperkt tot een paar dubbeltjes. Bij de internationals kon wel Kon. Olie profiteren van de olieprijsstijging, die ook de olie-aandelen op Wall Street woensdag al omhooggeduwd had. Goed in de markt lag Pakhoed, die f 3,30 ... om naar f 198,50. Verder was van de grote aandelenfondsen Hunter Douglas f 1,50 beter op f 56,50. Fokker daarentegen raakte een gulden kwijt op f 30,10.

Berghuizer Papier trok f 2 aan naar ..., Cindu f 2,10 naar f 160,10 en HCS twee dubbeltjes naar f 5. Gamma zakte f 1,30 weg naar f 91,70 en automatiseerder LCI 60 cent naar f 12,70.

Ook op de optiebeurs bleef het rustig. De belangstelling ging vooral uit naar de aandelensoorten, die goed waren voor ruim driekwart van de in totaal bijna 21.000 verhandelde contracten.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	31,50e	31,60
AEGON	107,60	107,60
Ahold	67,40	66,70
Akzo	75,80	75,60
Alrenta	162,60	162,70
Amev	46,20	46,20
Amro A. in F.	75,30	75,20
Borsumij W.	72,00	71,50
Bührm.Tet.	44,20	44,20
C.S.M.cert.	84,20	83,50
DAF	18,80	18,40
Dordt.Petr.	125,70	126,50
DSM	85,90	86,70
Elsevier	73,50	74,00
Fokker cert.	31,10	30,10
Gist-Broc. c.	29,50	28,80
HCS Techn.	9,30	9,30
Heineken	136,60	136,50
Hoogovens	51,60	51,10
Hunter Dougl.	55,00	56,50
Int.Müller	70,00	70,50
KLM	20,00	20,00
Kon.Ned.Pap.	36,70	36,70
Kon. Olie	133,00	133,70
Nat. Nederl.	48,20	47,80
NMB Postbank	37,70	37,70
Nedlloyd	35,10	34,80
Océ	33,50	33,50
Pakhoed Hold.	195,10	198,50
Philips	20,70	20,60
Polygram	30,60	30,40
Robeco	87,50	87,10e
Rodamco	53,40	54,00
Rolinco	81,70	81,10
Rorento	60,10	60,10
Stork VMF	41,30	41,40
Unilever	152,60	152,20
Ver.Bezit VNU	83,30	82,50
Volmac Softw.	30,80	31,00
VOC	43,20	43,60
Wessanen	63,50	63,00
Wolters-Kluwer	48,10	48,10

Avondkoersen Amsterdam

KLM 20,00 (20,00)
Kon.Olie 133,40-133,70 (133,70)
Philips 20,50-20,60 (20,60)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	54,00	54,00
ABN AmroHld.prf.	5,03	5,03
ACF-Holding	32,20	32,00
Ahrend Gr. c	174,00	177,00
Air Holland	14,50	14,50
Asd Opt. Tr.	15,00	15,00
Asd Rubber	3,95	3,90
Ant. Verff.	470,00	-
Atag Hold c	115,80	115,80
Aut.Ind.R'dam	77,00	77,00
BAM Groep	71,00	71,00
Batenburg	113,70	113,70
Beers	101,00	101,00
Begemann	134,00	135,00
Belindo	350,00	355,00
Berkel's P.	1,46	1,45
Blydenst.-Will.	35,50	35,90
Boer De, Kon.	249,00	251,00
de Boer Winkelbedr.	73,80	74,00
Bols	176,00	176,00
Boskalis W.	12,80	12,60
Boskalis pr	15,90	15,60
Braat Beheer	31,50	31,50
Breevast	11,65	11,65
Burgman-H.	2750,00	2900,00
Calvé-Delft pr	835,00	835,00
Calvé-Delft c	983,00	985,00
CSM	83,50	82,60
Chamotte Unie	2,35	2,30
Cindu-Key	158,00	160,10
Claimindo	347,00	350,00b
Content Beheer	22,20	22,20
Cred.LBN	29,20	29,00e
Crown v.G.c	109,00	108,50
Delft Instrum.	27,00	28,00
Desseaux	227,00	-
Dorp-Groep	39,40	39,50
Econosto	28,30	28,30
EMBA	200,00	200,00
Eriks hold.	89,00	88,50
Flexovit Int.	78,00	78,00
Frans Maas c.	76,00	76,00
Gamma Holding	93,00	91,70
Gamma pref	5,60	5,60
Getronics	29,00	28,50
Geveke	38,00	39,00
Giessen-de N.	130,00	130,00
Goudsmit	44,30	44,50
Grasso's Kon.	93,00	93,00
Grolsch	154,20	155,00
GTI-Holding	217,90	217,90
Hagemeyer	103,00	103,00
HAL Trust B	12,90	12,90
HAL Trust Unit	12,90	12,90
H.B.G.	156,50	157,50
Hein Hold	117,70	117,30
Hoek's Mach.	200,50	200,00
Heineken Hld	117,70	117,30
Holl.Sea S.	0,95	1,00
Holl. Kloos	471,00	471,00
Hoop Eff.bk.	5,90	5,90
Hunter D.pr.	3,00	-
ICA Hold. cert.	7,80	7,80
IHC Caland	47,80	47,80
Industr. My	123,00	-
Infotheek	21,20	21,20
Kas-Ass.	39,00	38,80
Kempen Holding	11,30	11,30
kondor wessels	31,80	31,30
KBB	96,00	96,20
Kon.Sphinx	158,00	158,00
Koppelpoort H.	259,00	259,00
Krasnapolsky	218,00b	219,00b
Landré & Gl.	56,00	56,00
Macintosh	33,10	33,10
Maxwell Petr.H.	105,00	107,00
Medicopharma	57,50	57,50
Melia Int.	5,95	5,95
Moeara Enim	1080,00	1082,00
M.Enim OB-cert	14000,00	14100,00
Moolen en Co	32,50	32,30
Mulder Bosk.	65,00	-
Multihouse	6,60	6,50
Mynbouwk. W.	384,10	384,10
Naeff	320,00	-
NAGRON	45,50	45,50
NIB	534,00	534,00
NBM-Amstelland	9,00	9,00
NEDAP	304,00	303,00
NKF Hold.cert.	234,00f	234,00
Ned.Part.Mij	38,50	38,50
Ned.Springst.	12500,00	-
Norit	33,20	33,40
Nutricia gb	108,50	108,10
Nutricia vb	117,50	117,10
Nijv.t.Cate	77,00	76,00
Omnium Europe	13,00	13,00
Orco Bank c.	74,50	75,00
OTRA	241,00	237,00
Palthe	62,00	60,00a
Philips div'91	20,80	-
Pirelli Tyre	20,30	20,50
Polynorm	110,00	110,00
Porcel. Fles	157,00	157,00
randstad	43,50	44,00
Ravast	42,50	42,50
Reesink	70,00	70,00
Riva	39,80	40,20
Riva (cert.)	38,00	38,00
Samas Groep	61,50	63,00
Sarakreek	19,90	19,50
Schuitema	1600,00	1790,00
Schuttersveld	40,00	38,00
Smit Intern.	49,50	48,00a
St.Bankiers c.	11,50	11,50
Stad Rotterdam c	41,80	42,30
Telegraaf De	91,00	91,00
Textielgr Twente	75,00	74,00
Tulip Comp.	29,20	29,00
Tw.Kabel Hold	112,00	112,50
Ubbink	82,70	82,00
Union Fiets.	58,50	58,00
Ver.Glasfabr.	330,00	330,00
Verto	52,80	52,80
Volker Stev.	70,60	70,00
Vredestein	11,70	11,80
VRG-Groep	63,50	63,20
Wegener Tyl	229,00	227,00
West Invest	27,50	27,00a
West Inv. wb.	99,00	99,00
Wolters Kluwer	190,00	191,00
Wyers	32,00	32,00

Beleggingsinstellingen		
Aegon Aand.f.	28,80	28,80
Aegon sav.plus	5,10	5,20
ABN Aand.f.	65,90	65,90
ABN Beleg.f.	51,90	52,00
ABN Amro L.F.	151,30	151,40
ALBEFO	49,30	49,30
Aldollar BF $	22,80	22,80
Alg.Fondsenb.	210,00	208,00
Alliance Fd	9,60	9,60
Amba	42,00	42,00
America Fund	259,00	257,00
Amro Eur.F.	63,20	62,20
Amro Far E.F.	51,80	51,70
Amro Neth.F.	65,80	65,80
Amro N.Am.F.	55,90	56,30
Amro Obl.Gr.	159,00	159,00
Amvabel	58,00	58,50
AsianTigersFd	49,00	48,70
AsianSelFund	38,80	38,80
Austro Hung.F.	6,25	6,25
Bemco Austr.	47,50	48,00
Bever Belegg.	3,30	3,30
CLN Obl.Div.Fonds	101,20	101,30
CLN Obl.Waardef.	103,00	103,00
Delta Lloyd	36,00	36,70
DP Am. Gr.F.	24,60	24,60
Dp Energy.Res.	42,00	41,00
Eng-Holl.B.T.1	8,20	8,20
EMF rentefonds	60,80	60,80
Envir.Gr.Fnd	50,70	50,70
Eur.Ass. Tr.	6,60	6,60
EOE DuStInF.	246,00	246,00
EurGrFund	52,50	52,50
Euro Spain Fd	7,20	-
Florente Fund	104,80	104,80
Gim Global	47,00	47,00
Groeigarant	1,27	1,27
Hend.Eur.Gr.F.	158,00	157,00
Henderson Spirit	51,50	52,00
Holland Fund	64,50	64,00e
Holl.Eur.Fund	41,80	41,80
Holl.Obl.Fonds	117,00	117,00
Holl.Pac.F.	93,50	93,00
Innovest	86,00	87,50b
Interbonds	530,00	530,00
Intereffekt500	34,50	34,10
Intereffekt wt	204,00	205,30
Investa part	65,50	65,30
IS Himal. F.$	8,00	-
Jade Fonds	134,80	134,40
Japan Fund	20,70	20,30
Jap.Ind.Alpha Fd	8300,00	-
Japan Rot. Fund yen	7000,00	-
Korea Pac.$	8,00	-
Mal.Cap.F. $	6,70	-
Mees Obl.Div.Fonds	101,10	101,30
Mexico Inc.F.	21,00	-
MK Int.Vent.	26,00	21,00
Mondibel	66,50	66,70
Nat.Res.Fund	1140,00	1140,00
Nedufo A	124,00	124,00
Nedufo B	126,00	100,00
NMB Dutch Fund	36,80	36,70
NMB Global F.	39,20d	39,50
NMB Oblig.F.	34,60	34,70
NMB Rente F.	105,50	105,50
NMB Vast Goed	38,20	38,30
New Asia Fund	6,00	-
Nomura Warr.Fund	3,75	3,70
Obam, Belegg.	199,30	199,10
OAMF Rentef.	12,45	12,55
Orcur.Ned.p.	47,40	47,40
Pac.Dimens.	82,50	84,00
Pac.Prop.Sec.f.	31,00	31,50
Pierson Rente	104,50	104,50
Postb.Belegg.f.	53,00	53,00
Prosp.Int.High.Inc.	6,00	-
RG Divirente F.	47,10	47,10
Rentalent Bel.	135,30	135,50
Rentotaal NV	31,80	31,90
RG groen	48,80	48,80
RG blauw	46,00	45,80
RG geel	42,60	42,50
Rodin Prop.$	106,00	107,00
Rolinco cum.p	70,00	-
Sci/Tech	15,50	15,50
Technology F.	17,50	17,50
Tokyo Pac. H.	210,00	-
Trans Eur.F.	70,80	71,20
Transpac.F.	315,00	315,00
Uni-Invest	84,00	83,00
Unico Inv.F.	76,50	76,70
Unifonds	29,50	29,50
VWN	62,40	62,60
Vast Ned	111,20	111,40
Venture F.N.	23,50	22,30
VIB NV	68,40	68,30
VSB Mix Fund	46,20	46,00
VSB Rente F.	100,30	100,40
WBO Int.	62,50	62,50
Wereldhave NV	140,00	140,00
Yen Value Fund	81,30	81,00
ZOM Florida $	46,80	46,80

Parallelmarkt		
Alanheri	23,80	23,50
Berghuizer	42,00	44,00
Besouw Van c.	61,60	61,60
Biogrond Bel.	10,40	10,35
CBI Barin Oc. yen	1630,00	-
Comm.Obl.F.1	99,00	98,90
Comm.Obl.F.2	98,60	98,50
Comm.Obl.F.3	99,00	98,90
De Drie Electr.	18,20	18,10e
DeltaLl.dlr	52,10	53,80
DeltaLlEcu	51,40	51,50
DeltaLlMix	51,40	51,50
DeltaLlRente	51,20	51,10
DeltaLlVast	49,60	51,10
Dico Intern.	94,80	94,80
DOCdata	10,50	10,50e
Ehco-KLM Kl.	35,50	35,50
E&L Belegg.1	59,50	59,40
E&L Belegg.2	67,80	67,80
E&L Belegg.3	72,30	72,30
Free Rec.Sh.	32,70	32,70
Geld.Pap.c.	68,50	68,20
German City E.	49,00	49,00
Gouda Vuurv c	104,80	103,00
Groenendijk	37,50	37,80
Grontmij c.	218,00	219,00
HCA Holding	50,70	50,70
Helvoet Holding	49,00	49,00
Hes Beheer	42,70	42,50
Highl.Devel.	15,20	-
Homburg cert	3,05f	3,00e
Interview Eur.	4,30	4,30
Inv. Mij Ned.	33,00	-
Kuehne+Heitz	41,80	41,80
LCI Comp.Gr.	13,10	12,70
Melle	282,50	282,50
Nedcon Groep	27,30	27,30
Nedschroef	102,00	103,00
Neways Elec.	7,10	7,10
Newtron Hold	10,00	10,10
pan pacific	9,90	9,90
Pie Med.	10,00	10,00
Simac Tech.	11,70	12,00e
Sligro Beh.	38,50	39,00
VHS Onr. Goed	4,80	5,00
Weweler	30,10e	30,20

Wall Street	26/12	27/12
allied signal	27	26 7/8
amer.brands	40 7/8	41
amer.tel.tel	30 1/8	30 1/8
amoco corp	51 3/4	52 1/8
asarco inc.	27	26 7/8
bethl. steel	15	14
boeing co	46 1/4	45 7/8
can.pacific	16 3/4	16 7/8
chevron	73 1/4	72
chiquita	31	31 3/4
chrysler	13 1/4	12 7/8
citicorp	13	13
cons.edison	24	23 1/2
digit.equipm.	58	56 1/8
dupont nemours	36	36 1/2
eastman kodak	41 7/8	41 1/2
exxon corp	51 3/4	51 1/4
ford motor	26	26 3/4
gen. electric	57	57 1/4
gen. motors	34 3/4	34
goodyear	18 1/8	18 3/4
hewlett-pack.	32	31
int. bus.mach.	113 1/2	113 7/8
int. tel.tel.	48	48 1/2
klm airlines	11 7/8	11 1/2
mcdonnell	40 7/8	40
merck co.	88	88 1/8
mobil oil	58	58 1/4
penn central	19 7/8	19 3/4
philips	11 3/4	11 3/4
primerica	22 3/4	22 3/4
royal dutch	77 1/4	77
sears roebuck	25	25 1/4
sfe-south.pac.	6 3/4	6 1/2
texaco inc.	60 1/2	60 1/2
united techn.	46	47 1/4
westinghouse	28 1/2	28
whitman corp	18 1/4	17 3/4
woolworth	30 1/4	30

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,655	1,775
austr.dollar	1,27	1,39
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,430	1,540
deense kroon (100)	27,70	30,20
duitse mark (100)	110,10	114,10
engelse pond	3,11	3,36
finse mark (100)	45,15	47,65
franse frank (100)	31,75	34,50
griekse dr. (100)	0,96	1,16
ierse pond	2,83	3,08
ital.lire (10.000)	13,90	15,60
jap.yen (10.000)	122,00	128,00
joeg.din.t/m 100	--	15,50
noorse kroon (100)	27,25	29,75
oost.schill. (100)	15,75	16,25
port.escudo (100)	1,17	1,35
spaanse pes. (100)	1,67	1,83
turkse pond (100)	0,0500	0,0700
zweedse kr. (100)	28,50	31,00
zwits.fr. (100)	129,25	133,75

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,73075-1,73325
antill.gulden	0,9475-0,9775
austr.dollar	1,3200-1,3300
belg.frank (100)	5,4705-5,4755
canad.dollar	1,49075-1,49325
deense kroon (100)	29,295-29,345
duitse mark (100)	112,955-113,005
engelse pond	3,2580-3,2630
franse frank (100)	33,185-33,235
griekse dr. (100)	1,0335-1,1335
hongk.dollar (100)	22,0250-22,2750
ierse pond	3,0150-3,0250
ital.lire (10.000)	14,965-15,015
jap.yen (10.000)	126,75-126,85
nwzeel.dollar	1,0040-1,0140
noorse kroon (100)	28,815-28,865
oostenr.sch. (100)	16,0290-16,0390
saudi ar.ryal (100)	45,8750-46,1250
spaanse pes. (100)	1,7610-1,7710
surin.gulden	0,9475-0,9875
zweedse kr. (100)	30,145-30,195
zwits.frank (100)	132,255-132,305
e.c.u.	2,3135-2,3185

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	169,30	169,50
id excl.kon.olie	157,30	157,10
internationals	174,50	174,90
lokale ondernem.	165,30	165,20
id financieel	114,10	114,00
id niet-financ.	215,00	214,90

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	231,00	231,30
id excl.kon.olie	203,70	203,40
internationals	247,80	248,40
lokale ondernem.	212,90	212,70
id financieel	157,70	157,60
id niet-financ.	265,00	264,80

CBS-stemmingsindex (1987=100)		
algemeen	94,00	93,80
internation	82,60	82,30
lokaal	96,10	96,00
fin.instell	85,60	85,60
verzekering	89,40	89,20
niet-financ	99,00	98,90
industrie	101,90	101,50
transp/opsl	99,80	100,40

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen op 27-12-1990 om 14.00 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt ƒ 21.080-ƒ 21.680; vorige ƒ 20.740-ƒ 21.340; bewerkt verkoop ƒ 23.280; vorige ƒ 22.940 laten.

ZILVER: onbewerkt ƒ 190-ƒ 260 vorige ƒ 190-ƒ 260: bewerkt verkoop ƒ 300 laten, vorige ƒ 300 laten.

Dow Jones

Industrie 2625.50
-11.63

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
ah	p jan	60,00	100	0,50a	0,20
akzo	c o93	150,00	387	2,40	2,30
akzo	p o95	80,00	397	16,70	16,50
p/fl	c mrt	320,00	113	5,50	6,50
d/fl	c jan	165,00	391	9,30a	8,00
d/fl	c jan	175,00	104	1,95	1,50
d/fl	p mrt	175,00	300	5,00a	5,00b
d/fl	p sep	170,00	101	4,40	5,30
dsm	p jan	85,00	208	1,80	1,60
eoe	c jan	230,00	105	5,00	4,30
eoe	c jan	235,00	93	2,70	2,30a
eoe	c jan	240,00	102	1,50	1,10
eoe	c feb	235,00	93	5,40b	5,00
eoe	p jan	220,00	115	1,70	1,50
eoe	p jan	225,00	127	2,90	2,70
eoe	p jan	230,00	283	4,50a	4,60
eoe	p jan	235,00	129	6,80	7,30
eoe	p jan	250,00	124	19,00	20,00
eoe	p jan	280,00	527	50,30a	50,50
eoe	p feb	230,00	113	7,00	7,30
eoe	p jul	280,00	525	54,00a	51,50
nedl	c jan	32,50	150	3,30	3,40
nedl	c jul	35,00	101	6,70	6,80
nedl	p jan	35,00	111	2,00	2,00
natn	p j93	70,00	95	21,80a	21,90
phil	c jan	22,50	114	0,30	0,10
phil	c apr	20,00	867	2,30	2,20
phil	c o93	30,00	981	3,20	3,40
phil	c o95	20,00	866	8,20	8,20
phil	p jan	22,50	192	1,70	2,00
phil	p apr	20,00	144	1,10	1,10
phil	p apr	22,50	102	2,40a	2,40
phil	p jul	20,00	100	1,50	1,40
phil	p o93	30,00	756	9,50a	9,30
phil	p o95	20,00	959	3,30	3,50
olie	c jan	135,00	162	2,00	2,00
olie	c apr	125,00	500	12,30	12,50
olie	c apr	135,00	119	5,70	6,00
olie	c jul	125,00	500	13,00a	13,50
olie	c o94	145,00	100	16,00	16,00
olie	p jan	135,00	145	4,10a	3,00
olie	p apr	130,00	101	3,50	3,10
olie	p apr	135,00	507	5,70	5,00
olie	p apr	140,00	500	8,50a	7,80
unil	c apr	135,00	225	20,80	21,00
unil	p apr	130,00	215	1,00a	0,60
voc	c jan	42,50	195	2,00a	1,80
voc	c jan	45,00	305	0,80	0,90a
xmi	c jan	570,00	103	2,11	3,00

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto-Info

WAAROM GAAT U VOOR EEN UITLAAT NAAR 'N VREEMDE?

Omdat u denkt dat u dan vlugger, beter en voordeliger uit bent?

Toch is dat niet zo.

Uw eigen dealer presteert dat ook, zo niet beter. Scherp geprijsd; **klaar terwijl u wacht** en met de vertrouwde dealergarantie. Geen enkele reden om naar een vreemde te gaan dus. Integendeel. Want wie heeft er nou meer hart voor uw auto dan uw eigen dealer?

Kijk naar de prijzen, denk aan de service en kom voor een uitlaat naar uw eigen dealer. En niet alleen voor een uitlaat trouwens, ook voor banden, accu's, schokbrekers e.d.

Uw eigen dealer geeft meer om uw auto én om u. Logisch toch! Let ook op de aanbiedingen in de werkplaats, **want uw eigen dealer is écht goedkoper dan u denkt..! Kijk maar:**

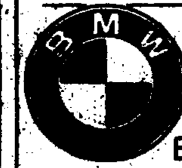
Alfa 33 439,-
Alfa 75 569,-

AUTOMOBIELBEDRIJF KOZOLÉ B.V.:
Edisonstraat 23, Landgraaf.
Tel. 045-321088

AUSTIN ROVER

Mini 150,-
Metro tot '84 250,-
Metro v.a. '84 295,-

BALT B.V.:
Kasteellaan 1, Heerlen. Tel. 045-721541

BMW 316 E21 425,-
BMW 316 E30 542,-
BMW 320i E30 546,-

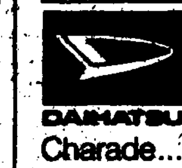
KERA B.V.:
Kerkradersteenweg 5, Kerkrade.
Tel. 045-452121

2CV 210,-
BX 304,-
Visa 243,-

AUTOBEDRIJF VAN LEEUWEN:
Strijthagenweg 129, Kerkrade,
Tel. 045-453355

SONDAGH B.V.:
de Koumen 34-36, Heerlen.
Tel. 045-223300

DAIHATSU L80/Cuore 328,-
Charade 395,-
Charmant 1300 380,-

AUTOBEDRIJF MERCKELBACH:
Benzenraderweg 295, Heerlen.
Tel. 045-424444

TON QUADFLIEG:
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810

127/903 129,-
Panda 34/45 173,-
Uno 45/903 199,-

AUTOMOBIELBEDRIJF CREUSEN B.V.:
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-742121

AUTOBEDRIJF KLANKSTAD B.V.:
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade.
Tel. 045-413916

Fiesta 1.1 na '83 314,-
Escort 1.1 na '80 302,-
Escort 1.3 '80/'83 295,-

AUTOMOBIELBEDRIJF JOS BOGMAN KERKRADE B.V.:
Hamstraat 70, Kerkrade.
Tel. 045-423030

AUTOBEDRIJF VAN HAAREN B.V.:
Schandelerboord 25, Heerlen.
Tel. 045-721152
Heerlerbaan 66, Heerlen.
Tel. 045-410155

FSO

Polonez 419,-
Prima excl. kat. 293,-
Classic Estate excl. kat. 299,-

AUTOMOBIELBEDRIJF P. SCHLOESSER:
Industriestraat 9, Hoensbroek.
Tel. 045-210345

HONDA

Civic 1300 Kombi tot '84 396,-
Prelude 160A tot '82 547,-
Accord 3-drs tot '85 v.a. 666,-

ROTOR B.V.:
Heerlerbaan 229, Heerlen.
Tel. 045-416900

HYUNDAI

Pony I v.a. 352,-
Pony II v.a. 325,-
Pony XP v.a. 435,-

AUTO VAESSEN:
Beitel 19, Heerlen. Tel. 045-424010

LADA

1200 S 249,-
1500 279,-
2105 279,-

HANNEMAN AUTO'S:
Strijthagenweg 125, Kerkrade.
Tel. 045-452666

Y 10 vanaf 360,-
Prisma Delta 325,-
Thema 425,-

KOMPIER HEERLEN B.V.:
Akerstraat 150, Heerlen.
Tel. 045-717755

mazda

323 '80-'82 .... 142,50*
323 '82-'85 .... 142,50*
626 '82-'87 .... 127,-*

*Alleen achterdemper

A. CAUBO B.V.:
Langheckweg 2, Kerkrade.
Tel. 045-464646

LOVEN HEERLEN B.V.:
Palemigerboord 401, Heerlen.
Tel. 045-722451

190 benzine 685,-
190 diesel 650,-
200 D W124 875,-

SMEETS MERCEDES BENZ:
Wijngaartsweg 55, Hoensbroek/Heerlen. Tel. 045-224800

MITSUBISHI

Colt '84-'86 465,-
Lancer '84-'86 474,-
Galant '85-'86 550,-

AUTO KLEIJNEN KERKRADE:
Locht 193, Kerkrade. Tel. 045-425555

AUTO KLEIJNEN HEERLEN:
Passartweg 35a, Heerlen.
Tel. 045-212035

NISSAN

Micra v.a. 268,-
Cherry v.a. 283,-
Sunny v.a. 275,-

JURGEN AUTOCENTRUM HEERLEN B.V.:
[illegible], Heerlen.
Tel. 045-723500

JURGEN AUTOCENTRUM KERKRADE B.V.:
Langheckweg 32-40, Kerkrade.
Tel. 045-452570

OPEL GM ISUZU

Kadett 1.2 N v.a. '80 243,-
Kadett 1.2 S OHV v.a. '85 271,-
Rekord E 2.0 S v.a. '79 286,50

CANTON REISS B.V.:
Valkenburgerweg 28-34, Heerlen.
Tel: 045-718040

LOVEN KERKRADE B.V.:
O.L. Vrouwenstraat 80, Kerkrade.
Tel. 045-453030

PEUGEOT TALBOT

205 XE 954 cc v.a. 267,-
309 XE v.a. 325,-
305 GL v.a. 265,-

AUTOCENTRUM COLLARIS B.V.:
Schelsberg 45, Heerlen.
Tel. 045-720202

PEUGEOT JANSSEN:
Eijgelshovergracht 64, Kerkrade.
Tel. 045-460500

RENAULT

R5 TL/GTL tot '84 236,-
R9/R11 TL/GTL 280,-
R4 GTL 230,-

AUTOBEDRIJF CHR. KERRES B.V.:
Domaniale Mijnstraat 25, Kerkrade.
Tel. 045-452424

SAAB

90/99 vanaf 525,-
900 v.a. 575,-
900 Turbo vanaf 1035,-

KOMPIER HEERLEN B.V.:
Akerstraat 150, Heerlen.
Tel. 045-717755

Alle prijzen zijn voor komplete uitlaten inklusief montage en BTW (tenzij anders vermeld) Prijs- en typewijzigingen voorbehouden.

SEAT

Fura 17
Ibiza P. 35
Ronda P. 37

AUTO AARTS:
Hamstraat 211, Kerkrade.
Tel. 045-412545

AUTOSPORT BROUNS:
Schelsberg 175, Heerlen.
Tel. 045-725507

SKODA

105 13
120 13
130 14

AUTO VAESSEN:
Beitel 19, Heerlen. Tel. 045-424010

GARAGE FONS ARETS:
Randweg 1, Hoensbroek.
Tel. 045-216262

SUBARU

Mini Jumbo v.a. 159,
Justy v.a. 189,
L serie v.a. 289,

*Aleen achterdemper

AUTO GARANT B.V.:
Schelsberg 129, Heerlen.
Tel. 045-725588

SUZUKI

Alto t/m '85 v.a. 28
Swift SA 310 v.a. 47
Carry ST 90 v.a. 12

BOS HEERLEN B.V.:
Grasbroekerweg 9, Heerlen.
Tel. 045-724545

TOYOTA

Starlet 1.0 tot '87 36
Starlet 1.0 v.a. '87 34
Corrolla HB v.a. 52

AUTOMOBIELBEDRIJVEN MENGELERS B.V.:
Baanstraat 129, Landgraaf.
Tel. 045-318888

V.A.G Audi VW

Polo '82-'84 v.a. 221,
Golf I tot aug. '83 v.a. 267,
Golf II v.a. aug. '83 v.a. 311,-

AUTO TASCO B.V.:
Economiestraat 47, Hoensbroek.
Tel. 045-220955

VENCKEN:
Heesbergstraat 60, Heerlen.
Tel. 045-412641

VOLVO

340 v.a. 298,
360 v.a. 353,
240 v.a. 425,

V.O.F. AUTOBEDRIJF A. KLIJN:
de Koumen 5-7, Hoensbroek.
Tel. 045-220055

YUGO

Yugo 45 A 12
Yugo 55 A 24
Yugo 65 A 26

KOOIKER EN ZN. V.O.F.:
Hamstraat 159-161, Kerkrade.
Tel. 045-412137

VAHO
VERENIGDE AUTOBEDRIJVEN HEERLEN EN OMSTREKEN EN SAMENWERKENDE AUTODEALERS KERKRADE

LET OOK OP ONZE BAND AANBIEDINGEN!

Uw eigen dealer VERTROUWDER KAN NIET

KNAC Services bv nieuwe dochter ANWB

e Koninklijke Nederlandsche utomobiel Club (KNAC) zal naf 1 januari zijn dienstverlening uitbesteden aan KNAC Services bv, een nieuwe dochter van e ANWB. De algemene ledenergadering van de KNAC is iermee akkoord gegaan, zo eeft KNAC-directeur N. Aarsergen donderdag meegedeeld.

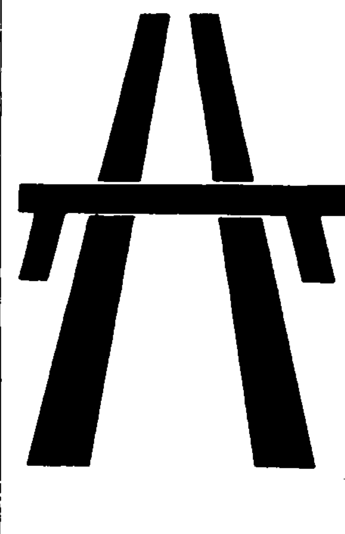
e dienstverlening van de 10.000 eden tellende KNAC bestaat oral uit wegenhulp en toeristiche informatie. De nieuwe contructie houdt in dat KNAC-leden ook een beroep kunnen gaan doen op de wegenwacht van de ANWB. De dienstverlening van KNAC Services bv wordt volgens Aarsbergen toegesneden op de KNAC-leden. Dat houdt in dat ze 'een wat persoonlijker karakter' krijgt.

Reden voor de samenwerking is de slechte vermogenspositie van de KNAC. Het negatieve eigen vermogen bedraagt 1,2 miljoen gulden, aldus Aarsbergen. Ook via ledenwerving wil de KNAC proberen iets aan deze situatie te doen.

Hoeveel de KNAC aan de ANWB gaat betalen voor de dienstverlening is volgens Aarsbergen nog niet bekend.

Volgens hoofddirecteur P. Nouwen van de ANWB houdt de gekozen constructie in dat de ANWB de schuld van de KNAC van 1,2 miljoen overneemt. De ANWB gaat de KNAC verder helpen met de ledenwerving, waardoor laatstgenoem de vereniging op termijn zo'n 50.000 leden zou kunnen gaan tellen. De ANWB heeft ongeveer drie miljoen leden.

Een lidmaatschap van de ANWB kost, inclusief wegenwacht en reis- en kredietbrief, zo'n 100 gulden per jaar, terwijl een KNAC-lid 195 gulden kwijt is. Het servicepakket voor KNAC-leden is echter wat uitgebreider, er zit bijvoorbeeld een creditkaart bij.

Oude motoren en brommers bijeen

In het Autotron zullen 12 en 13 januari weer oude motoren en brommers bijeenstaan voor de liefhebbers en verzamelaars. Deze elfde Motorenmarkt Autotron Rosmalen wordt bevolkt door tal van particulieren die met soms uniek materiaal kopers proberen te trekken.

Verder veel stands van merkenclubs die alles weten over hun historische gemotoriseerde tweewielers. Ze kunnen brochures, naslagwerken, onderdelen en uiteraard nuttige tips verschaffen. Ook sleutelaars kunnen hier hun hart ophalen en neuzen tussen de massa's onderdelen uit de tijd van Indian, Triumph, Norton, Solex en Eysink.

De entree voor dit brom-motorweekend is ƒ 12,50, kinderen en 65-plussers betalen ƒ 7,50. De tentoonstellings-markt is open van 10.00 uur tot 18.00 uur.

4x4-uitvoering biedt uitmuntende wegligging

Calibra moet Opel meer glans geven

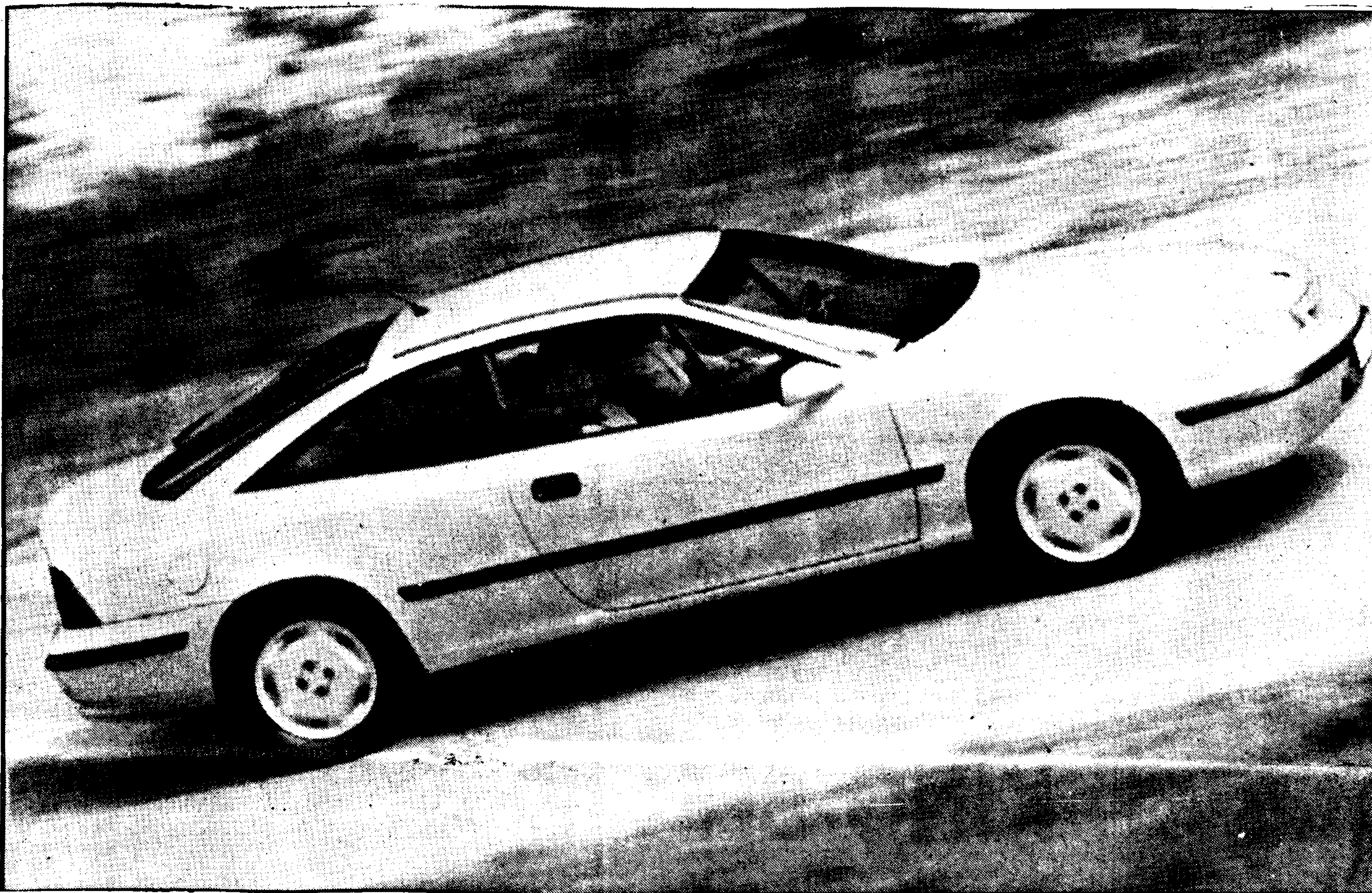
TECHNISCHE GEGEVENS

Motor: vier cylinder, zestien kleppen.
Inhoud: 1984 cc.
Vermogen: 110 kW (150 pk).
Versnellingen: vijf, handgeschakeld.
Milieutechniek: geregelde katalysator, norm U9.
Verbruik: 1:9.5.
Acceleratie 0-100: 9,5 sec.
Topsnelheid: 216 km/uur.

Prijs rijklaar: ƒ 68.130.

Opel ziet zijn nieuwe sportbolide Calibra als 'imagebuilder'. De wagen moet het grijs geworden beeld van het merk oppoetsen. Met de Calibra wil Opel hetzelfde bereiken als met de GT met de karakteristieke kikkerneus, een model van zo'n twintig jaar geleden. Op forse verkoopresultaten rekent de importeur niet, maar dat zou wel eens anders kunnen uitpakken. De prijs, vanaf ruim 52 mille, is tamelijk laag voor een dergelijk type wagen. Hij is daardoor niet louter bereikbaar voor de allerrijksten en dat blijkt nu ook. De vraag naar de nummer drie op de ranglijst van de verkiezing Auto van het Jaar 1991 is boven verwachting groot. Wie nu een Calibra bestelt, heeft hem op zijn vroegst in de zomer.

Sinds kort wordt in Nederland ook de vier-wiel aangedreven versie geleverd. Die is met een prijs van bijna zeventig mille de duurste in de serie en tevens de meest compleet uitgeruste. Een woordvoerder van GM-Nederland schat in dat naar dit type de minste vraag zal zijn. Nederland loopt nu eenmaal niet warm voor 4x4-auto's. De voordelen zijn op onze wegen nauwelijks uit te buiten en de aandrijving van alle wielen kost verder alleen maar meer brandstof.

● *De Calibra is een gestroomlijnde wagen met een extreem lage luchtweerstand.*

Toch blijft het een gewaarwording dat met een 4x4 aanzienlijk sneller een bocht kan worden genomen, dan je aanvankelijk inschat. De grens van wielslip ligt veel verder. Vooral op een sportwagen, waarvoor wegligging een wezenlijk aspect is, misstaat een dergelijke uitrusting dan ook niet.

Wij reden met de Calibra 4x4 met de zestien kleppen 2.0 liter motor. Dat is dezelfde machine als in de Vectra 2000 16V. De geleverde 150 pk van het prachtig vormgegeven blok zijn ook ruim voldoende om de Calibra tot sportieve prestaties te dwingen. Tot aan pakweg 190 km/uur sjort de vierpitter er stevig aan. Tijdens de acceleratie zorgt de motor voor een enerverend snerpend geluid. Het klinkt met name in de wagen stevig, iets wat vooral door de liefhebbers van sportieve wagens zal worden gewaardeerd. Voor het comfort is het minder plezierig.

Hard en hitsig

In alles manifesteert de hagelwitte testwagen zich als een voor openbare weg aangepaste ralleyauto. De schokdemping is hard, de bekrachtigde besturing direct en de motor reageert hitsig op het gaspedaal.

De Calibra is een fraai gelijnde wagen. Het koetswerk trekt dan ook regelmatig de blikken van andere weggebruikers. Vooral de platte koplampen, voorzien van ellipsoïde-techniek voor de lichtbundel, geven de auto een opvallend gezicht. De Cw-waarde ligt met 0.26 extreem laag.

De aero-dynamische carrosserie beperkt echter geenszins de gebruiksmogelijkheden van de Calibra. De coupé is zelfs nog prima als gezinswagen te benutten. Dat is te danken aan de bodemplaat van de Vectra als basis. Er is daardoor beenruimte voor volwassenen achterin. Alleen met hun hoofd komen ze wat moeilijker uit de weg door de aflopende daklijn.

Tripcomputer

De zitpositie is laag. De voorstoelen zijn in hoogte variabel door te draaien aan een handig slingertje onder de zitting. De kuipzetels zijn op de randen voorzien van stevige randen om in snel genomen bochten voldoende steun te bieden. Verder is het stuurwiel nog in hoogte variabel.

Het dashboard heeft veel overeenkomsten met dat van de Vectra. Alleen was in de testwagen als extra een tripcomputer toegevoegd aan de uitrusting. Daarop valt gemiddeld verbruik, afgelegde afstand, gemiddelde snelheid en buitentemperatuur af te lezen. Ook is een chronometer erin verwerkt. De gegevens zijn af te lezen van een display aan de zijde van de passagier. Lastig dus voor de bestuurder.

Standaard is de 4x4 voorzien van centrale portiervergrendeling, elektrisch bedienbare ramen en buitenspiegels. Merkwaardig genoeg behoort een verlichte make-up spiegel niet tot de uitrusting. Een Corsa Joy van Opel heeft die voorziening wel.

Schakelen gaat erg licht. Dat geldt eveneens voor het koppelingspedaal. De Calibra rijdt kortom als een Vectra 4x4. Alleen het zicht naar achteren is door de lage zitpositie en de schuin aflopende achterruit erg belemmerd. Inparkeren valt dan ook niet mee. De bagageruimte is daarnaast slecht toegankelijk. De tildrempel is erg hoog.

De sportbolide van Opel is echter een schot in de roos. Zeker de prijs maakt hem te midden van andere coupés van de concurrentie erg aantrekkelijk. Er is zelfs al een 4x4 met 2.0 liter 115 pk motor voor even meer dan zestigduizend gulden. De langs elektronisch weg geregelde vierwielaandrijving kost in feite maar krap tien mille meer en dat is relatief goedkoop voor een dergelijke voorziening.

wim otten

Tweewielersalon Groningen maart 1991

Fiets-RAI pas in '92

Een teleurstelling voor liefhebbers. De eerstvolgende grote fietsententoonstelling in de Amsterdamse RAI is pas over een jaar. Begin dit jaar werd met veel tamtam aangekondigd dat de Fiets-RAI in de nieuwe opzet voortaan elk jaar zou worden gehouden, maar de organisatoren komen van dat voornemen terug.

Na overleg met de bedrijven ziet de RAI toch af van een jaarlijkse beurs, omdat die te weinig rendement oplevert. Wel houdt de RAI eind januari een expositie voor de vakhandel, Fietsvak '91. Dit is een beurs voor de vakhandel en niet toegankelijk voor publiek.

Fietsenliefhebbers kunnen bij wijze van troostprijs op 8, 9 en 10 maart naar Groningen. Daar wordt in de Martinihal de Tweewielersalon Noord-Nederland gehouden. Dit is wel een jaarlijkse beurs, kleiner dan de RAI, maar evengoed met de nieuwste modellen en snufjes. Op de salon is ook voorlichting te krijgen over fietstoerisme.

De organisatoren van de verkiezing 'Fiets van het Jaar' grijpen Fietsvak '91 aan om op 21 januari de uitslag bekend te maken. Een onafhankelijk jury beoordeelt voor de vierde keer fietsen die het komende jaar als nieuwe producten op de Nederlandse markt worden gepresenteerd.

Stalling

Fietsenstallingen zijn onontbeerlijk, maar heel onrendabel om te exploiteren. In Almere heeft een fietsenhandelaar een stalling geopend zonder dat hij naar de fietsen hoeft om te kijken. Hij kan 400 fietsen en brommers kwijt via een volautomatisch systeem van stallen. De klant kan kiezen uit een dagkaart van ƒ 1,30, een maand- of een jaarkaart. Met het kaartje opent en sluit de fietser een privé-box waar de fiets precies in past.

De Willy Wortels in het ontwerpen van fietsen en onderdelen weten van geen ophouden. In Amerika is een fiets gemaakt die aandrijving heeft op beide wielen. Scott's Southern Junction tekent voor het ontwerp met de naam Deuce 2-bi-2. De ketting loopt normaal naar het achterwiel en gaat vandaar via een stelsel van zonnewielen naar het voorwiel. Volgens de ontwerpers komt de fietser hiermee met dezelfde inspanning sneller vooruit.

Uit Duitsland komt een fiets zonder ketting. Een cardan-as met kruiskoppelingen vormt hier de verbinding tussen crankstel en achterwiel. Dat is in het verleden wel vaker geprobeerd, maar zonder veel succes. De Duitse firma Fendt introduceert nu het type 'Cardano Country' en maakt er voorlopig 100 exemplaren van. Misschien omdat de consument fietsen zonder ketting nog niet helemaal vertrouwt?

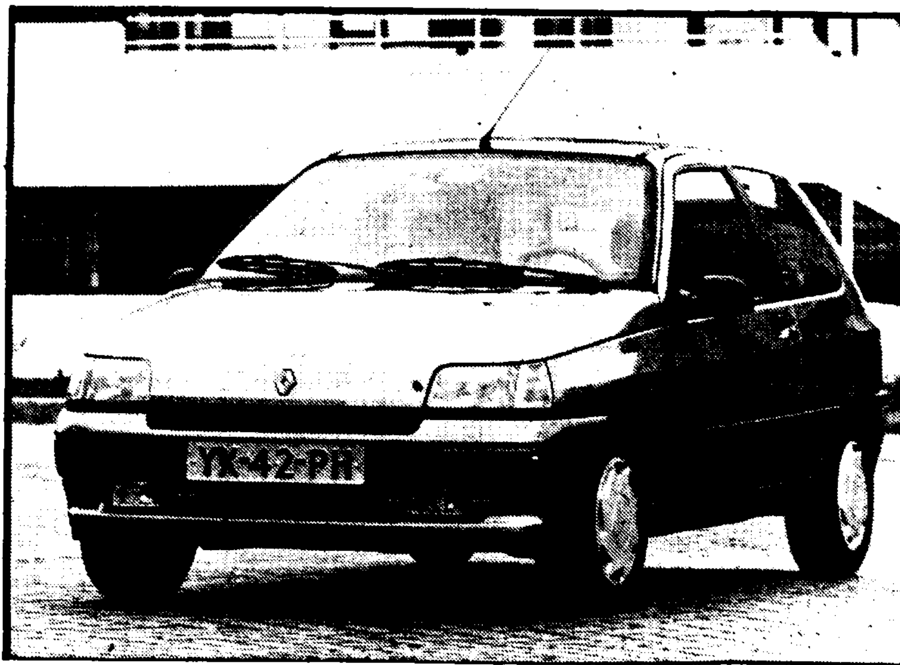
Smalle velgen kunnen een probleem vormen bij het remmen met cantilevers (kantelremmen). ATB-rijders die een parcours rijden met steile afdalingen moeten hard in de remmen knijpen. Het kan voorkomen dat de remblokjes bij snelle slijtage plotseling over de velgrand schieten en weg is de remkracht. Regida heeft daarvoor een velg gemaakt met een klein opstaand randje, waardoor de remblokjes in het gareel blijven.

uitlaatjes

AMERIKANEN gaan steeds meer in Japanse auto's rijden. Dat noopt Ford en GM tot drastische inkrimping van de produktie. In totaal worden er dit jaar 500.000 minder auto's gemaakt. Beide merken verwachten verliezen, fabriekssluitingen en veel ontslagen.

MAX MOTORS gaat vanaf april de serieproduktie starten van de Max Roadster. In 1991 zal het bedrijf maximaal 300 stuks van deze Nederlandse auto gaan produceren. De assemblage geschiedt bij de Franse firma FAM. Op de RAI in februari debuteert de Max als roadster met hard-top en staat er een cabriolet model.

RENAULT brengt in mei '91 de Clio als 16-klepper op de markt. Voor ongeveer 40 mille is deze 'Auto van het Jaar' voorzien van alle comfort en het nodige vermogen. De 1.8 ltr motor uit de R19 16V levert de Clio 136 pk en een topsnelheid van ruim 200 km/u.

● *De Renault Clio is vanaf mei 1991 leverbaar met een 16-kleppen 1,8-liter motor*

Nieuwe Chrysler Voyager op komst

Jeep Wrangler krijgt vier liter 6 cilinder

Directeur Berend Hulshof van Chrysler Import Holland heeft geen geringe verwachtingen voor 1991. Deze week bij de introductie van de vierliter Jeep Wrangler voorspelde hij dat dit type volgend jaar een omzetstijging van vijftig procent te zien zal geven. Voor een Amerikaans merk heeft Chrysler in Nederland de wind flink mee. Dat komt vooral door het succes van de Voyager, de ruimte-auto die drie keer zo goed verkoopt als bijvoorbeeld de Renault Espace en bovendien marktleider is in Nederland.

Hulshof is sinds 1 september van dit jaar directeur van de nieuwe importmaatschappij, die afgesplitst is van Nimag NV (o.a. Suzuki). De hier ondergebrachte merken maken een tamelijk opmerkelijke groei door. Tot 20 november (het laatst bekende ijkmoment) scoorde Chrysler 31 procent meer verkopen dan in dezelfde periode van het vorig jaar. Voor Dodge (met grijs kenteken) was de stijging 120 procent en voor Jeep 10 procent. Ook voor volgend jaar zijn de verwachtingen hoog gespannen, vooral omdat er in januari een nieuwe Chrysler Voyager wordt geïntroduceerd, die op de motoren en het dak na, geheel vernieuwd is. „Hij blijft weliswaar herkenbaar als de Voyager, maar hij heeft een andere neus, andere portieren en vooral een volstrekt ander interieur."

Jeep

De nu voorgestelde Jeep Wrangler vier liter is, samen met zijn 2,5 liter broertje, op dit moment de enige echte nazaat van de oer-Jeep, die in 1941 het 'levenslicht' zag. De naam Jeep heeft zich gaandeweg meer ontwikkeld als een soortnaam voor de Jeep-achtigen van alle merken, maar het is en blijft natuurlijk toch de exclusieve merknaam voor deze echte van oorsprong Amerikaanse militaire terreinwagen. Volgend jaar viert het model zijn vijftigjarig jubileum.

De vier liter zes cilinder lijnmotor was al bekend door de toepassing in de luxe Jeep Cherokee. Nu zit hij dus ook in de Jeep Wrangler.

Door zijn grote motorinhoud (3960 cc) en het daarmee gepaard gaande vermogen is deze Jeep de krachtigste terreinwagen in zijn soort. Met een koppel van 188 Nm bij 3850 toeren heeft hij geen enkele moeite met het meest barre terrein. De Amerikanen houden (nog) niet van permanent vierwiel aangedreven auto's. Deze Jeep heeft dan ook een tweede pook waarmee voorwielen in lage gearing worden ingeschakeld. Vroeger waren ook deze twee functies door aparte pookjes gescheiden.

● *De Sahara-softop Jeep Wrangler 4.0i, die in metallic khaki-groen is gespoten.*

De brandstoftoevoer wordt geregeld via een elektronisch injectiesysteem en de motor is geschikt voor loodvrij. Bij 4700 toeren wordt een vermogen bereikt van 178 pk waardoor een topsnelheid mogelijk is van 170 kilometer per uur.

Evenals de leverbaar blijvende versie met 2,5 liter motor zijn er van deze zescilinder Wrangler vier uitvoeringen beschikbaar: De softtop, de hardtop, de Sahara-softtop en het vlaggeschip de Laredo-hardtop, die als enige in de serie leverbaar is met airconditioning. De softtop heeft een afneembare cabrioletkap.

Chrysler Import Holland brengt de Jeep Wrangler 4.0i met geel kenteken voor ƒ 49.995 gulden inclusief btw.

De goedkoopste Jeep is de softtop 2.5i 5-sp. voor ƒ 29.919,83 met grijs kenteken.

UIT goed voor u

Wekelijkse wegwijzer voor uw bezoek aan bar - café - dancing - disco - braderie - bioscoop

Het doek gaat voor u open...

VRIJDAG 28 DECEMBER	
Heerlen	Clouseau uitverkocht!
ZATERDAG 29 DECEMBER	
Heerlen	Laurens van Rooyen „Serenata"
Heerlen	Meidskes van Mergel - 20.30 u. (Kleine zaal) uitverkocht!
ZONDAG 30 DECEMBER	
Heerlen	Meidskes van Mergel - 20.30 u. (Kleine zaal)
DINSDAG 1 JANUARI	
Heerlen	Nieuwjaarsconcert met Maastrichts Salon Orkest en Wim Steinbusch, tenor - 15.00 u. Entreeprijs ƒ 27,50, pasp. ƒ 23,00; incl. een kopje koffie, een Berliner bol en een glas champagne.
WOENSDAG 2 JANUARI	
Heerlen	Theater Het Appeltje: Doornroosje - 14.30 u.
Kerkrade	De voorziening met Frankenstein, kindervoorst. vanaf 6 jr. - 15.00 u.
Kerkrade	Born on the fourth of July, film - 21.00 u.

DONDERDAG 3 JANUARI	
Heerlen	Frank Boeijen Groep
VRIJDAG 4 JANUARI	
Heerlen	Het Vervolg: Roof, komedie van Joe Orton
Kerkrade	Salonorkest Nostalgia - Nieuwjaarsconcert
Sittard	Henry IV, koningsdrama van William Shakespeare met o.a. Ton Lutz en Pierre Bokma
ZATERDAG 5 JANUARI	
Heerlen	Bram Vermeulen: Vriend & Vijand - 20.30 u. (Kleine Zaal)
Sittard	Marottezitting: Uitroepings-zitting - 20.11 u.
ZONDAG 6 JANUARI	
Heerlen	Consortium Harry Ries - 12.00 u.
Heerlen	Clouseau uitverkocht!

Nieuwjaarsconcert met het Maastrichts Salon Orkest o.l.v. André Rieu op 1 januari in Heerlen.

Aanvang voorstellingen 20.00 uur, tenzij anders vermeld.

THEATERBON 2 jaar geldig. Vanaf ƒ 10,-. Verkrijgbaar en inwisselbaar bij alle Nederlandse theaters.

Reservering van plaatskaarten is eveneens mogelijk via de Landelijke Reserveerlijn van 11.00-23.00 uur: 070-3617710.

Wij zien u graag in de schouwburg!

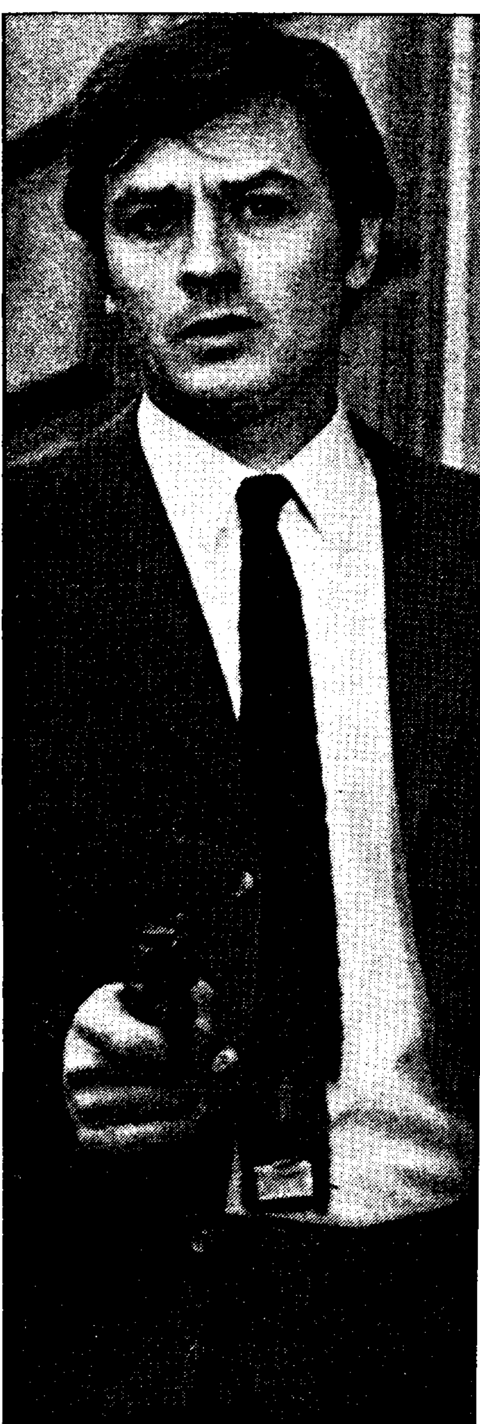
stadsschouwburg heerlen
Tel. kassa: 045-716607
Gewijzigde openingstijden kassa: 31 dec. 10.00-12.00 u.

wijngracht-muziektheater kerkrade
Tel. kassa: 045-454141
Kassa en CCK/Rodahal gesloten t/m 1 jan.

'de stadsschouwburg' sittard
Tel. kassa: 046-510616
Kassa + adm. gesloten t/m 1 jan.

Nederland 1

00-13.05 **Nieuws voor doven en** **echthorenden.**
RV
10 **Gobble Gobble is verliefd.** Teenfilm uit Wales.
34 **Lawinelawaai.** Amerikaanse peelfilm uit 1972 van Norman Tokar. e boekhouder Johnny Baxter erft n hotel in de Rocky Mountains. Bij ankomst van het gezin blijkt het echr vervallen te zijn.
04 **Christmas gift.** Compilatie van Disney animaties.
59 **Jostiband zonder grenzen.** Documentaire over een tournee van it orkest van geestelijk gehandicapen.
23 **Passage.** Gevarieerd middagrogramma.
30 **●●Journaal.**
40 **Disney Club.** Disneymagazine oor jong en oud. Vandaag: Oliebolen bakken?
30 **Otmar Fischer.** Portret van eze wijnboer, burgemeester en dominee.
00 **●●Journaal.**
20 **Dinges.** Spelprogramma waarin kinderen omschrijvingen van woorden geven die door volwassenen geraden moeten worden.
49 **Ha, die Pa.** Comedyserie. Afl. 7: Protest. Matthijs wordt vegetariër en wil zijn vader ook dwingen.
22 **Passage to India.** Engelse peelfilm uit 1984 van David Lean. dela reist met de moeder van haar erloofde naar India. Daar aangekomen leert zij de jonge Indiase dokter ziz kennen en zij worden vrienden.
00 **●●Journaal.**
10 **Ursul de Geer.** Praatprogramma.
58 **Nocturne.** Licht-klassieke muziek.
22-00.24 **Huizen van Oranje.** Kasteel Moersbergen.

● *Alain Delon in 'Un flic'. (Nederland 3 – 23.15 uur)*

Nederland 2

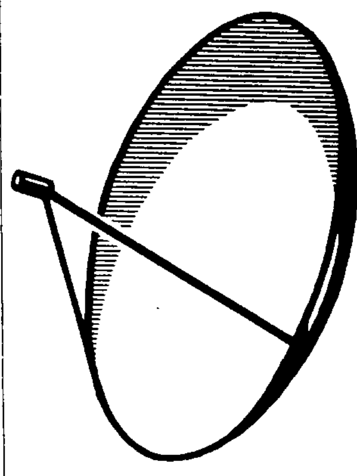
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 ●●Journaal.
TROS
17.40 De wereld op een postzegel. Filatelie. Afl. 3: Soorten postzegels.
17.55 River journeys. Documentaire serie. Afl. 6 (slot).
18.55 (TT)Jackpot. Spelprogramma.
19.25 T. en T., Amerikaanse misdaadserie. Afl. 26: De kleine prins.
19.52 De TV-dokter. Medische tips met dr. Ferdinand Zwaan.
20.00 (TT+●●)Journaal.
20.27 (TT)Medisch Centrum West. Serie. Afl.: De vergissing. Albert Richter moet een beenmergtransplantatie ondergaan. Zijn zoon kan hem echter niet helpen.
21.34 De TV-dokter. Medische tips met dr. Ferdinand Zwaan.
21.35 ●●Julie Andrews en Carol Burnett. Een reünie (Julie and Carol: Together again), special met deze comediennes.
22.30 De wondere wereld van de plastische chirurgie. Documentaire over 40 jaar plastische chirurgie in Nederland.
23.35 Katja en Mariëlle Labeque. Concert van dit pianoduo met het Philharmonisch Orkest van München.
00.25 ●●Journaal.
00.30-00.35 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 3

NOS
09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.10 Wind in de wilgen. Engelse animatieserie. Afl. 5: De verborgen schat.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Charlie Chaplin classics. Het kuuroord, korte slapstick met Charlie Chaplin.
19.00 De jonge jaren van Charlie Chaplin. 3-delige dramaserie. Deel 2.
19.54 PP. Uitzending van de VVD.
20.00 ●●Journaal.
20.20 (TT)Jaaroverzicht journaal. Samenvatting van het nieuws van 1990.
22.00 ●●Journaal.
22.15 Studio sport journaal.
22.30 NOS-Laat. Achtergrondinformatie.
23.00 De laatste oorlog? Spreker: Leon Wecke, polemoloog.
23.15-00.51 Un flic. Franse speelfilm uit 1972 van Jean-Pierre Melville. Commissaris Edouard Coleman is bevriend met de nachtclubeigenaar Simon..

RTL 4

05.45 Ochtenprogramma. Met o.a. Autokado, Classique.
07.00 Telekids. Met tekenfilms.
09.00 Ochtend- en Middagprogramma.
12.30 Ziegfeld Follies. Amerikaanse musical uit 1946. De in 1931 overleden Flo Ziegfeld woont in een luxe appartement in de hemel en vraagt zich af wat er zou gebeuren wanneer zijn befaamde revues nog één keer zouden worden opgevoerd.
14.20 The edge of night.
14.50 As the world turns.
15.35 The bold and the beautiful. Amerikaanse serie.
16.00 Télékids. Kinderprogramma gepresenteerd door Irene Moors.
17.00 5 uur show. Gepresenteerd door Catherine Keyl.
18.00 Journaal.
18.15 Prijzenslag. Spelprogramma onder leiding van Hans Kazàn.
18.45 Scrabble. Telefoon-spel.
18.55 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse serie.
19.30 Journaal.
19.50 Weerbericht.
19.55 Rad van fortuin. Quiz met Hans van der Togt.
20.25 Mastermovie. Speelfilm van de week: Dr. Zhivago. Amerikaanse film uit 1965. Deel 2. Liefdesgeschiedenis tussen de dokter/dichter Yuri Zhivago en Lara, dit tegen de achtergrond van de Russische revolutie.
22.20 COPS. Amerikaanse serie.
22.50 Journaal.
23.00 Gloria. Amerikaanse speelfilm uit 1980 van John Cassavetes. Een boekhouder is in het bezit van informatie, die ervoor zou kunnen zorgen dat een aantal belangrijke mafiabazen achter de tralies verdwijnt. Voordat hij wordt vermoordt speelt hij deze informatie door aan zijn buurvrouw Gloria.
01.05 Nachtprogramma. Met o.a. Rete Mia en Classique.

RTL Plus

06.00 Tekenfilm.
06.15 Märchen aus aller Welt. Serie sprookjes. Afl.: Die verwunschene Weide.
06.40 Inspektor Gadget. Franse tekenfilmserie. Afl.: Der Clan.
07.00 Flintstone kids. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Vorsicht falscher Freund; Dinos Dilemma: Dino in der Hundeschule; Captain Caveman: Monsterangriff auf Bedrock.
07.25 Spuk im Hochhaus. Oostduitse kinderserie. Afl.: Abschied wider Willen.
07.55 Der Flug der Regenvögel. Nederlandse speelfilm uit 1981 van Ate de Jong. (Herh.)
09.30 Parkplatz zur grossen Sehnsucht. Zweeds/Oostduitse speelfilm uit 1957 van Artur Pohl.
10.50 ■Meuterei auf der Bounty. Amerikaanse speelfilm uit 1935 van Frank Lloyd.
13.00 Wimbledon '90. Tennishoogtepunten.
14.05 Lautlos mit dem Wind.
14.35 Gut schmeckt's. Culinair magazine. Presentatie: Eva Müller.
15.00 Einfach tierisch. Dierenmagazine.
15.20 Der Schneesturm. Komedie.
16.45 Riskant! Spelprogramma met Hans-Jürgen Bäumler.
17.15 Der Preis ist heiss. Spelshow met Harry Wijnvoord.
17.45 Bonnfetti. Talkshow gepresenteerd door Geert Müller-Gerbes.
18.45 RTL aktuell.
19.20 Die Himmelhunde von Boragora. Amerikaanse serie. Afl.: Die Insel des Schreckens.
20.10 Mord ist ihr Hobby. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Mord um Mitternacht.
21.00 Das Glöcklein unterm Himmelbett. Duitse erotische speelfilm uit 1970 van Hans Heinrich.
22.25 Flotte Teens - Runter mit den Jeans. Italiaanse erotische speelfilm uit 1980 van Marino Girolami.
23.50 Satanische Spiele. Amerikaanse speelfilm uit 1967 van Curtis Harrington.
01.25 In einem Sattel mit den Tod. Engelse speelfilm uit 1971 van Burt Kennedy. Herh.
02.45 Keoma - Das Lied des Todes. Italiaanse speelfilm uit 1976 van Enzo G. Castellari. Herh.
04.10 Nashville Lady. Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Michael Apted..

Yogi Bear show. **16.15** Blue Peter review of 1990. **16.45** The life and times of Grizzly Adams. **18.15** The Krypton factor special. **18.40** News and Weather. **18.55** Wheel of fortune, christmas special. **19.20** Beadle's about. **19.45** Coronation Street. **20.35** The upper hand. **21.00** One foot in the grave, christmas special. **22.00** News and Weather. **22.20-00.35** Friday Late Film: Aliens.

BBC Europe

08.00 News. **08.15** The boys with the white stuff. **08.45** The natural world. **09.30** Elephant Kingdom. **10.20** Spitfire. **11.20** Sky doctor. **12.10** How are the kids. **12.20** Holiday outings. **12.35** The unanswered question. **15.00** The transformers. **16.00** The duty man. **16.50** The George cross. **17.40** One country, two worlds. **18.05** The watch house. **18.35** Under sail. **19.00** News. **19.30** Wogan in Hollywood. **20.00** The good life 'Sweet and sour charity'. **20.30** Royal Institution. **21.30** Pakistan. **22.00** News. **22.30** 24 carrott gold. **23.20** Romania: Exodus of the orphans. **23.50** Amazon gold. **00.40-00.45** Saturday's viewing.

Eurosport

06.00 International business report. **06.30** Newsline. **07.00** The D.J. Kat show. **08.30** Amerikaans honkbal. **09.30** Eurobics. **10.00** World jet ski tour. **10.30** Kunstrijden op de schaats: NHK Trophy vanuit Japan.
12.00 Concours hippique. **13.00** Eurobics. **13.30** WK trampolinespringen (2). **14.00** 16 Days of glory, documentaire. Deel 2. **16.00** Hopman tenniscup. **19.00** World sports special. **19.30** Eurosportnieuws. **20.00** 18e Internationale motorcross gala. **21.00** Hopman tenniscup. **00.00** Eurosportnieuws. **00.30** Bodybuilding.

Duitsland 1

00 **Frühinformationsprogramma.**
00 **Heute.**
03 **Dallas.** Amerikaanse serie. Afl.: Benzinkrieg. (herh.).
45 **Wer rastet, der rostet.** Gymnastiek.
00 **Heute.**
03 **Zwischen den Jahren.** Tv-film van Christian Görlitz.
35 **Königshäuser.** Portret over het Deense koningshuis.
45 **Umschau.**
55 **Persoverzicht.**
00 **ZDF-Mittagsmagazin met heute.**
45 **Wirtschafts-Telegramm.**
00 **Sesamstrasse.** Kinderprogramma.
30 **Die Erben des Zeus.** Aflevering uit de natuurserie Wildwege. Vandaag: Wilde geiten op Kreta.
5.30 **Tagesschau.**
5.35 **Felix und Hanselmann.** Eine lustige Postgeschichte, kinderprogramma.
7.15 **Tagesschau.**
7.25 **Trickparade.**
7.35 **Einsatz in Manhattan.**
8.30 **Hier und heute.**
8.52 **Büro, Büro.** Serie. Afl.: Die Kaffeekrise.
9.25 **●●Herzblatt.** Spelprogramma met Rudi Carrell.
9.58 **Programma-overzicht.**
0.00 **(TT)Tagesschau.**
0.15 **■Drei Männer im Schnee.** Oostenrijkse speelfilm uit 1955 van Kurt Hoffmann. Dr. Fritz Hagedorn wint een wintervakantie in een grandhotel. Daar denkt men dat hij een miljonair is die incognito wil blijven.
21.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.45 Lady Notte. Beschouwingen over erotiek en sex op en achter het tv-scherm.
22.30 Tagesthemen. Actualiteiten met Bericht aus Bonn.
23.00 Golden Girls. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Gutenachtgeschichten.
23.25 Sportschau.
23.50 In der Gewalt des Unterirdischen. Amerikaanse speelfilm uit 1975 van L.Q. Jones. Na een atoomoorlog zwerft Vic alleen met zijn hond Blood door een verwoeste wereld.
01.20 Tagesschau.
01.25-01.30 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

Gezamenlijk programma ARD/ZDF
13.00 ZDF-Mittagsmagazine met **heute-Nachrichten.**
13.45 EURO. Europees magazine.
14.30 Lockruf des Goldes. Tv-film. Afl. 2: Die weisse Rinne. (Herh.)
16.00 Heute.
16.05 Die schnellste Maus von Mexiko. Tekenfilmserie.
16.30 Die Nervensäge. Serie. Afl.: Willis Mutter.
16.55 Programma-overzicht. Met de gelukstelefoon.
17.00 Heute. Aansl.: Aus den Ländern.
17.15 ●●Tele-Illustrierte. Gevarieerd magazine.
17.55 ●●Ron und Tanja. Eine Schülerliebe, 6-delige serie. Afl. 4.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.30 Auslandsjournal. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
20.05 Kartoffeln mit Stippe. 3-delige tv-film van Franz Josef Gottlieb. Afl. 2: Liebe hat viele Gesichter. Ilse von Retzlow krijgt van Otto in het geheim te horen wie de moordenaar van de schaapherder Warnicke is.
21.45 Heutejournal.
22.10 Aspekte. Cultureel magazine.
22.50 Die Sportreportage. Met o.a. Bundesliga basketbal: Charlottenburg - Leverkussen.
23.15 Sayonara. Amerikaanse speelfilm uit 1957 van Joshua Logan. In 1951 wordt majoor Gruver overgeplaatst naar Kobe. Daar wordt hij verliefd op een Japanse danseres.
01.35 Heute.

Duitsland 3 West

14.20 Teletekst-overzicht.
14.45 Die Hosen des Ritters von Bredow. Kinderprogramma.
16.30 40 Jahre in vier Cafés. Documentaire.
17.15 Hungersnot zum Abendbrot. Documentaire over de beeldvorming van de Derde Wereld.
18.00 Bhutan - Lotusgarten der Götter. Documentaire over dit koninkrijk in de Himalaya.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en Blickpunkt Düsseldorf.
20.00 Die Steinert-Schule. Documentaire over fotografie als beeldende kunst.
20.45 Zwischen den Jahren. 4-delige serie. Afl. 3: Vier Wände.
21.30 West 3 Aktuell.
21.45 War's das? Jaaroverzicht.
22.30 Verdacht. Amerikaanse speelfilm uit 1941 van Alfred Hitchcock. De jonge rijke Lina McLaid wordt verliefd op de charmante maar arme Johnny Aysgarth en trouwt snel met hem. Ze leven van haar vermogen.
00.05 Laatste nieuws. Aansl.: Zur Nacht.

● *Günther Lüders en Franz Muxeneder in 'Drei Männer im Schnee'. (Duitsland 1 – 20.15 uur)*

Duitsland 3 SWF

12.40 Abenteuer Eisenbahn. Die Transkorsika. (herh.).
13.25 Die Kunstschätze des Moskauer Kreml. Russische documentaireserie. Afl. 4: Kunsthandwerk.
13.55 Windjammer-Parade 1990.
14.25 Donald geht in die Luft. Amerikaanse tekenfilm uit 1982 van Jack Cutting.
15.45 ■Verwackelte Vergangenheit. Serie collages van Duitse amateurfilms. Afl. 4: Frauen, Landser und Verhau.
16.15 Wenn die Heide Blüht. Duitse speelfilm uit 1960 van Hans Deppe. De zonen van Landheer Jochen Petersen zijn zeer verschillend. Klaus is een echte boer, terwijl Rolf meer interesse heeft in muziek.
17.50 Bild für Bilder. Reportage over de ontstaansgeschiedenis van de tekenfilms Herrscher der Zeit.
18.15 Weltpark Antarktis. Kontinent der Superlative, reportage over de flora en fauna van het Zuidpoolgebied.
19.00 Abendschau Blick ins Land.
19.30 Sport unter der Lupe. Momente '90, terugblik op het sportjaar 1990.
20.15 Schön blau, schön braun, schön schwarz. Documentaire serie over een Donaureis van de bron tot de uitmonding. Afl. 2:
21.00 Südwest aktuell - Neues um Neun.
21.15 Artz einer sterbenden Zeit. Tsjechoslowaakse serie over het leven van Jan Jessenius, de lijfarts van keizer Rudolf II. Afl. 3: De pest - Praag 1609.
22.15 Zwischen den Jahren. Documentaire serie. Afl. 3: Vier wanden.
23.10 James Bond 007 - Der Mann mit dem goldenen Colt. Engelse speelfilm uit 1974 van Guy Hamilton. James Bond wordt door de huurmoordenaar Scaramanga uitgedaagd, en omdat de Britse geheime dienst geïnteresseerd is in diens zonneënergie-centrale neemt 007 de uitdaging aan.
01.10 Laatste nieuws.

RAI UNO

06.55 Gevarieerd ochtend- en middagprogramma.
16.00 Big!.
18.00 TG1 - flash.
18.05 Fantastico bis. Appunti sugli anni '80
18.45 Piacere Rai Uno.
19.40 Almanacco del giorno dopo.
19.50 Weerbericht.
20.00 Nieuws.
20.40 Film: Giallo a Creta.
23.00 Nieuws.
23.10 Muziekprogramma.
00.00 TG1 - Notte - en weerbericht.
00.20 Mezzanotte e dintorni.
00.35 DSE Monografie.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT.1. **08.30** SAT. 1 Blick. **08.35** Nachbarn. **09.00** SAT. 1 Blick. **09.05** Love boat. **09.50** Teletip Kochen. Aansl. Horoskoop. **10.00** SAT.1 Blick. **10.05** SAT.1 Teleshop. **10.30** Ein Duke kommt selten allein. **11.20** Fort Boyard. Aansl. Tekenfilm. **12.15** Glücksrad. **13.00** Tele-Börse. **14.00** Programma-overzicht. **14.05** The real ghostbusters. **14.30** Teletip Reise. Aansl. Horoskop. **14.40** Love Boat. **15.30** Miranda. **15.55** SAT.1 - Teleshop. **16.05** High Chaparral. **17.00** SAT.1 Blick. **17.10** Nachbarn. **17.35** Teletip Test. **17.45** Programma-overzicht. **17.50** Addams Family. **18.15** Mini Max. **18.45** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter.**19.05** Glücksrad. **19.50** SAT.1 Wetter, aansl. SAT.1 Blick. **20.00** Hardball. **20.55** SAT.1 Blick. **21.00** Die Odyssee der Neptun. **22.45** SAT.1 Blick. **23.00** Kalter Hauch. **00.35-00.45** Programmaoverzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC. **10.20** The quack chat show. **10.45** Fantastic Max. **10.55** How 2. **11.05** Nightmare. **11.30** Champion blockbusters. **12.10** Windom's way. **14.00** News and Weather. **14.15** The searchers. **16.10** The new

Super Channel

07.00 Daybreak. **08.30** Irak: Alleen tegen de wereld. **09.00** World News. **09.10** The Mix. **13.30** The Mix. **16.00** Hotline. **17.00** On the air. **18.30** Blue Night. **19.30** Worldnews. **19.45** Time warp. **20.00** Coca-Cola Eurochart. **20.30** Let's get personal. **22.00** Worldnews. **22.15** Opel Supersports News. **22.20** Spin. **23.25** Late night concert special. **00.20** World News. **00.35** Blue Night. **01.30** Time Warp. **01.45** Late Night Mix.

MTV Europe

07.00 Awake on the wildside. **10.00** The best of the big picture. **10.30** VJ Paul King. **14.00** The best of swatch next '90. **14.30** VJ Maiken Wexo. **16.00** Yo! MTV raps. **16.30** Club MTV. **17.00** MTV's Coca Cola Report. **17.15** MTV's News at night. **17.30** MTV Prime. **18.30** MTV Rewind '90. **19.30** The best of big picture. **20.00** VJ Ray Cokes. **20.30** Best of the year. **21.00** All Request Top 20 Countdown. **22.30** Best of the year. **23.00** Saturday Night Live. **23.30** MTV's Coca Cola Report. **23.45** MTV's News at night. **00.00** MTV Rewind '90. **01.00** Best of the year. **01.30** VJ Maiken Wexo. **03.00** Night Videos.

CNN

07.00 News Update. **07.30** Moneyline. **08.00** News Update. **08.30** News Update. **09.00** News Update. **09.30** CNN Newsroom. **10.00** News Update. **10.30** News Update. **11.00** News Update. **11.30** News Update. **12.00** News Update. **12.30** CNN Market Watch. **13.00** News Update. **13.30** Business Day. **14.00** News Update. **14.30** News Update. **15.00** Larry King. **15.30** News Update. **16.00** World Day. **16.30** World Day. **17.00** News Update. **17.30** News Update. **18.00** Crossfire. **18.30** News Update. **19.00** World News. **19.30** News Update. **20.00** World Business Tonight. **20.30** News Update. **21.00** International Hour. **21.30** International Hour. **22.00** World News. **22.30** News Update. **23.00** World Business Tonight. **23.30** Showbiz Today. **00.00** The World Today. **00.30** The World Today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime News. **03.00** Larry King. **03.30** Larry King. **04.00** News Update. **05.00** Showbiz Today. **05.30** News Update. **06.00** News Update.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees:
voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart/wit programma
●● = stereo geluidsweergave
øø = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26 29, 46, 5l, 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59
RTL 4: satelliet
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 (West): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56
RAI Uno: Satelliet
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België/Télé 21: 28 en 42
TV 5: satelliet
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
SAT 1: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
BBC Europe: satelliet
Eurosport: satelliet
Super Channel: satelliet
MTV Europe: satelliet
CNN: satelliet
LD-TV: Heerlen en Hoensbroek 59, Kerkrade 64

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 21.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 mHz)
Belg. Rundfunk: FM 5 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 4.00-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

België/TV 1

13.45 **Diamond Awards Festival.** Internationale muziekshow vanuit het Sportpaleis in Antwerpen. Deel 3.
14.55 **Kinderen voor kinderen festival.** Wedstrijd voor kinderkoren uit Vlaanderen en Nederland. Vandaag: Kinderkoor Canteclaer, Kinderkoor The Butterflies (Dronten).
16.00 **Samson.** Samson en Gert beleven dolle avonturen met de tekenfilms Ovide, Maple Town Story, de Smurfen, Boes en Dommel en de Samson-wedstrijd.
17.30 **Het Capitool.** Amerikaanse serie. Afl. 128. Op een persconferentie liegt Trey de verzamelde journalisten wat voor over zijn gezondheidstoestand.
17.55 **Nieuws.**
18.00 **Tik Tak.** Animatieserie. Afl. 212.
18.05 **Plons.** Afl.: Plons en de kievieten.
.10 **Postbus X.** Jeugdreeks. Vandaag: De pyromaan. Felix Haantjes begeeft zich na een telefoontje naar de plaats waar brand is uitgebroken.
8.35 **Oproep der kabouters.** Spaans/Nederlandse tekenfilmserie. Afl.: Ontmoeting.
.03 **Buren.** Australische serie. Afl. 490.
.25 **Mededelingen en programma-overzicht.**
.30 **Nieuws.**
.00 **Kwislijn.**
20.10 De wonderjaren. Amerikaanse comedyserie. Afl. 30: Gezinswagen. Jack aarzelt om zijn oude wagen, die de nodige gebreken vertoont, van de hand te doen.
20.35 De jonge Jesus. 2-delige Italiaanse tv-film van Franco Rossi over de kinderjaren van Jesus. Deel 2.
22.10 Huizen kijken. Reeks over bouwen, verbouwen en wonen.
22.25 Kunst-zaken. Aansl.: Paardenkoersen. Aansl. Kwislijn.
22.30 Vandaag.
22.55 Winner. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Bob Clark.Jake Ferris, en nachtclubzangeres is de pesterijen van haar baas Freddie Ugo grondig beu.
00.45-00.50 Coda.

België/TV 2

18.30 Nieuwskrant.
18.35 Mooi en meedogenloos. Amerikaanse serie. Afl. 85. Ridge neemt Brooke voor een nachtelijke zwempartij mee naar huis.
19.00 Programma van de Christen-Democratische Omroep.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Nieuws.
20.00 Wereldoorlog II. 4-delige serie. Afl.: De repressie (4).
21.30 Ten huize van... Terugblik op de loopbaan van een prominente Vlaming. Vandaag: Jeanne Brabants. Jeanne Brabants, die onlangs 70 jaar werd, kan terugblikken op een loopbaan als leading lady van het ballet in Vlaanderen.
22.20-23.00 De nacht. Nachtelijke momentopname met Ingrid de Vos vanuit het Memlingmuseum in het St.-Janshospitaal te Brugge.

België/RTBF 1

14.35 Vacaturebank. **14.50** Charmants garcons, Franse speelfilm uit 1957 van Henri Decon. **16.35** Clip à la Une. **16.40** Nouba nouba. Kinderprogramma. **17.25** Jeu des étoiles, spelprogramma. **17.35** Rick Hunter, inspecteur Choc, Amerikaanse serie. Afl.: Un enfant est né. **18.25** Weerbericht. **18.30** Le dix-huit trente. **18.40** Marmots, spelprogramma. **19.00** Ce soir, Actualiteiten. **19.20** Jeu des étoiles, spelprogramma. **19.23** Paardenkoersen. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** La 52ème: Des histoires et des musiques, thema-avond over muziek. **20.10** Un peu de tout, gasten en sketches rond het thema door les Imbuvables. **20.40** Jours de guerre, 61-delige serie over W.O. II in België. Afl. 7. **21.45** Musique et danse, Bewerkingen van de Weense walsen van de familie Strauss door Berg en Schönberg. **22.05** Le jeu, quiz met Philippe Geluck en Malvira. **22.20** Weerbericht en laatste nieuws. **22.45** Bourse,beursberichten. **22.55** La perichole, opera buffa van Offenbach uitgevoerd door de koren, het ballet en het orkest van de Opéra Royal de Wallonie o.l.v. Roger Rossel.

België/Télé 21

17.10 Missa luba. Herh. **18.00** Radio 21. (herh.). **18.30** Terre et soleil. **19.00** Radio 21. **19.30** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. **20.00** Amis! Amis? Documentaire over onze relatie met dieren. **21.00** Laatste journaal, weerbericht en beursberichten. **21.30** L'entreprenant Monsieur Petrov, Amerikaanse speelfilm uit 1937 van Mark Sandrich. Petrov is ster-danser bij het Russische ballet. Maar heimelijk oefent hij zich in tapdansen, want hij is verliefd op musicaldanseres Linda Keene. Petrov is vastbesloten om naar New York te gaan. **23.20-00.05** Alice, magazine.

TV5

16.05 Journal TV5. **16.15** Bizness news. **17.15** Regards de femmes. **17.45** Quand c'est bon. **18.00** 30 Millions d'amis. **18.30** Des chiffres et des lettres. **18.50** Bons baisers des francofolies. **19.00** Journal TV5. **19.15** Clin d'Oeil. **19.25** Bonjour la France, bonjour l'europe. **19.30** Le 19/20. **20.00** Carnets de route. **21.00** Journal télévisé et météo. **21.35** Étoile-Palace. **23.00** Journal TV5. **23.15** Le souffle de la liberté. **00.15-00.40** Ramdam.

radio

Radio 1

Ieder heel uur nieuws. 7.07 Het Gebouw, met om 7.07 Het marathoninterview. (12.30 Nws). 12.55 Meded. t.b.v. land- en tuinbouw. 13.10 Hier en nu. 13.35 Kerk vandaag. 14.07 V.I.P.-roem. 16.07 VARA Radio I vrijdageditie (17.30 Nws). 20.03 NCRV-Bulletin. 21.03 Lui luisteren. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 Veronica's Oh, Wat een nacht, met om 0.02 De stemband. 2.02 Oh, wat een nacht. 5.02-7.00 Ook goeiemorgen.

Radio 2

Ieder heel uur nieuws. 7.04 Echo. 7.10 KRO's ontbijtshow. 7.50 Het levende woord. 8.04 Echo. 8.13 KRO's ontbijtshow, vervolg. 8.50 Postbus 900. 9.04 Adres onbekend. 10.04 In antwoord op..... 11.50 Postbus 900. 12.04 Van twaalf tot twee (13.04-13.15 Echo). 14.04 Ratel plus. TROS: 15.30 Binnenlandse zaken. 16.04 Gerard de Vries draait op verzoek. 17.04 Nederlands hitwerk. 18.04 AVRO Radiojournaal. 18.30 Hersengymnastiek. 19.03 Hollands welvaren. 20.03 Hobbyvitaminen. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

Ieder heel uur nieuws. 6.02 Rinkeldekinkel. 7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 10.04 Top 100 van 1990. 18.04 The Grandmix 1990. 19.03 Stenders en van Inkel. 22.03-24.00 Countdown café.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Vroeg ochtendconcert (1): Nacht. 8.00 Nws. 8.02 Vroeg ochtendconcert (2). 9.00 Het internationale concertcircuit. Muz. voor sopraan, viool, cello en piano. 10.50 Jos van Immerseel speelt Mozart. 11.15 De VARA-matinee: Brahms-Schönbergserie (7). 12.30 Jazz op vier - concert. 13.00 Nws. 13.02 Operette. 14.00 Orgelbespeling. 14.30 Songs of praise. 15.00 Klein bestek. 15.45 Uit de schat der eeuwen. 16.15 Crème du baroque. 17.00 De psalmen. 17.20 Concertante. 18.00 Nws. 18.02 Studio 4. 19.00 Aspekten van de kamermuziek. Fiori musicali. 20.00 Nws. 20.02-24.00 Supplement, met om 20.02 Klap op de vuurpijl 1990; ca 21.00 15 Klap op de vuurpijl; ca 23.00 De glazen waarheid / Ik ben altijd zo treurig maar fietsen is gezond, hoorsp.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepv.- en marktberichten en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Prof. B. Smalhout. 10.00 In gesprek. 11.00 Een leven lang. 12.00 Nws. 12.05 Toegift. 12.15 In gesprek. 13.00 Nws. 13.10 Het Gebouw, met De verschrikkelijke verhalen te Vorden. 17.35 Postbus 51 Radio-magazine. 17.55 Meded. en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Paulus de boskabouter. 18.20 Uitzending van de PvdA. 18.30 Homonos. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en het Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 De bijbel open. 20.55 België totaal. 21.05 Schoolagenda. 21.20 Zicht op Israel. 21.40-22.00 Theologische verkenningen.

Omroep Limburg

7.07 Ochtendmagazine: Limburg Aktueel, gast van de dag en muziek. 9.02, 10.02, 11.02 Kort nieuws. 12.05 Middagmagazine: Limburg Aktueel, Uit in Limburg, agenda en muziek. 14.02, 15.02, 16.02 Kort nieuws. 17.02 Regionaal Weerbericht. 17.05 Limburg aktueel, editie Noord en Zuid. 17.25-18.00 Op de valreep.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Dag en Dauw. Lichte muziek en de juiste tijd. (6.30, 7.00 Nieuws, 7.30 Nieuws en RVA-Berichten.) 8.00 Nieuws. 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws. 10.03 Platenpoets met Lutgart Simoens. 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op Vrijdag. 14.00 Het algemeen belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Nostalgische klanken met Marc Brillouet. 20.00 Het eenzame hartenburo. Romantische muziek en brieven. 22.00 Nieuws. 22.05 Country-side. Country- en westernmuziek. 23.30-6.00 Nachtradio. (24.00, 5.00 en 5.30 uur Nieuws.)

België/BRF

6.35 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.30 Overpeinzing. 9.10 Musikexpress. 10.00 Gut aufgelegt 12.00 Musik bei Tisch. (12.00 en 12.15 Agenda). 13.00 Treffpunkt Frischauf. 14.05 Musikzeit Heute. Klassik leicht serviert. 15.00 Nachmittagsstudio. 16.05 Spotlight: Euro-Tops. 17.05 Oldiekiste. 18.10 BRF-Aktuell + Jahresrückblick. 18.40 Konzertabend. 20.05-00.00 Abendtreff im BRF (W.Eicher).

Luxemburg/RTL

4.00 Frühschicht. 6.00 Guten Morgen. 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 12.00 Life-Style. 15.00 Feierabend. 18.00 Zoff. 00.00-06.00 Nachtradio.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 9.05 Musikpavillon. 12.07 Gut aufgelegt. 14.05 Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.07 Musik-Express. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Limburgs Dagblad

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's

Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,20.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,00 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,60 per mm.

Reuzepiccolo's

Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,60.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven

045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.

(Bron: Cebuco Summo Scanner) 79232

Personeel gevraagd

Een uurtje vroeger opstaan loont de moeite!!!
Wij zoeken voor: Amstenrade, Oirsbeek, Geleen, Urmond en Berg
Bezorgers(sters)
Inl. Limburgs Dagblad, Markt 3, Geleen, tel. 046-746868.

Bijverdiensten
wij vragen voor MERKELBEEK en SCHINVELD
Agentbezorgers M/V
Leeftijd v.a. 15 jaar.
Bezorgwerkzaamheden tussen 06.00 en 07.00 uur.
Inl. Limburgs Dagblad, Rumpenerstr. 81, Brunssum.
Tel. 045-256363.

Limburgs Dagblad
vraagt:
Bezorg(st)ers voor Heerlen, Heerlerbaan en Wijnandsrade
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen: Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Erv. constructie bankwerker
zelfstandig kunnen werken en tekening lezen.
Fa. Schoonbroodt Doenrade
Tel. 04492-1255.

Dringend nette DAMES gezocht voor Classic club te Lanaken in België. Vervoer in overleg. Inl. vanaf 17.00 uur. Tel. 0932-11-718692

Gevraagd RIJINSTRUCTEUR/TRICE. Tel. 04409-1910.

1 of 2 WERKSTERS gevr. voor café-bedrijf, totaal 6 dagen per week, dinsdag vrij Tel. 045-742228.

RECLAMEBEZORGERS gevraagd voor Heerlen o.a. Welten, Meezenbroek, Zeswegen, Beersdal en Bekkerveld. Sittard. 045-257974.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te huur gevraagd

Echtpaar zonder kinderen zoekt woonruimte omg. HEERLEN, tel 030-948839

Te h. gevr. per plm. 1-4-'91 woonh. met tuin in HOENSBROEK of Heerlen. Huurpr. tot plm. ƒ 700,-. Tel. vrij. 8-17 u. 045-244947 (Frank).

OG te huur

Te huur prachtstand GELEEN-Zuid, groot vrijstaand woonhuis, hoog afwerkingsniveau. Ind.: woonk. plusm. 51m2, grote keuken, eiken inr. groot mooi sout. plusm. 50m2 met aparte ingang straatz. 3 slpkmrs. grote badk. grote zolder, 2 ruime sep. gar. Huurpr. voor het totaal ƒ 1.750,- p.m. 046-743950. Ook te koop.

Te h. per 1.1.1991 APPARTEMENT. H. Hermanslaan 552, Geleen. 2 Slpkrs, gr. woonk., keuken, bad, wc en kelder. Huurpr. ƒ 700,-. Tel. 04743-2180.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Hypotheeknieuws
Met behulp van onze hypotheekcomputers kunnen binnen enkele minuten Uw gegevens verwerkt worden in een uitgebreide kosteloze en vrijblijvende hypotheekberekening.
Bel 045-712255 of 's avonds en weekend 045-440731.
Hypotheekadviseur J. Wetsels.
Stienstra Hypothekenservice

Bouwgrond Maastricht
Nog één bouwkavel aan de Tongerseweg.
Opp. ca. 680 m2. Pr. ƒ 87.500,- v.o.n.
Laatste twee bouwkavels in Scharn-Heer a/d Bergerstraat, opp. ca. 550 m2, prijs ƒ 89.000,- v.o.n.
Inl. Grouwels/Daelmans B.V.
Tel. 043-254565 b.g.g. 043-641321.

Winkel- of kantoorruimte te h. plm. 60 m2 en bergruimte, centrum v. HEERLEN, 045-74-690

Gem. ZIT/SLPK. m. eig. kookgel. voor net Pers. Hemmerterweg 21 Hoensbr. 045-415718 / 725053.

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Bouwmaterialen

Marmer
vanaf ƒ 50,- / m2 excl. BTW.
Open ma. t/m vrij. 13.30-17.00 u. Za. van 9-12 u.
Dicker & Schutz. Heyedaal 4, M'tricht. Bel 043-612345

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Hobby/D.h.z.

3 mtr. BEHANGTAFEL ƒ 65,-. M. Botterweck, Akerstr. 106, Spekholzerheide.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Reparaties

VROKO voor Uw koelkast en diepvriesreparatie's. 045-441566 17 u. 461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122 of autotel. 06.52.-98.13.50.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230 service binnen 24 u.

Winkel & Kantoor

Fotocopieermachine Nashua
inclusief toner-cartridge ƒ 1.990,- excl. BTW of op lease basis.
Leufkens-Dubois Heerlen
Sittarderweg 58a. Tel. 045-726444.

Te koop uit faillissement
Nieuw en gebruikt kantoormeubilair, stalen schuifdeurkasten, buro's v.a. ƒ 125,-, directie buro's, kantoorkasten, materiaalkasten, garderobekasten, kluizen, brandkasten, ladenbloks voor hangmappen, kantine-stoelen-tafels, hangmappen Atlanta, Gondola stelling, magazijn stelling div. soorten, palletstelling, Collomboormachines industr. 16 mm. ƒ 425,-, palletwagens, steekwagens, TL-lampen met bakken vieuwers, speciale aanbieding nieuwe en gebruikte burostoelen met extra hoge kortingen v.a. ƒ 175,-. Brandblussers 6 kg ƒ 50,-.
Nergens meer keus, nergens goedkoper, alles uit voorraad leverbaar. Open maandag t/m vrijdag 9.30 tot 18.30 uur, zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.
Rockmart Heerlen,
Kissel 46a, Heerlen.
Tel. 045-723142
Rockmart Vlodrop,
Tussen de Bruggen 6, Vlodrop.
Tel. 04742-3170/3270.

Nieuwe BUROSTOELEN Rock 4050 adviesprijs ƒ 425,-, nu bij ons ƒ 295,-; Burostoel Rock 2000 adviesprijs ƒ 295,-, nu bij ons ƒ 175,-; Gebruikte burostoelen v.a. ƒ 35,-. ROCKMART, Kissel 46a, Heerlen, Tel. 045-723142.

Transacties

Ter overname aangeb. centr. Valkenburg, goede locatie compl. ingerichte IJS-SHOP, (lage huur). Br.o.nr. B-6750 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Geldzaken

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080, (tussentijdse) verzilvering, hoogste waarde, discreet, contant, gratis goed advies voor daarna. Boschdijk 363.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. gevr. vette VARKENS, zeugen, stieren en koeien. Veehandel Jan Heunen, Puth. Tel. 04493-1843.

Auto's

SEAT Auto Aarts

Eindejaars opruiming
nu 10% korting op alle occasions.

Audi 90 Quattro	1985	ƒ 25.000,-	ƒ 22.500,-
Landrover 90 diesel	1986	ƒ 25.000,-	ƒ 22.500,-
Ford Siërra 2.0i S	1987	ƒ 22.500,-	ƒ 20.250,-
Ford Escort 1.6i Bravo	1987	ƒ 19.950,-	ƒ 17.955,-
Seat Malaga 1.5 GL	1988	ƒ 15.950,-	ƒ 14.355,-
Seat Malaga 1.5 GLX	1987	ƒ 14.500,-	ƒ 13.050,-
Seat Ibiza 1.2 Croma	1988	ƒ 16.000,-	ƒ 14.400,-
Seat Ibiza 1.2 GL	1987	ƒ 12.750,-	ƒ 11.475,-
Seat Marbella black	1990	ƒ 11.000,-	ƒ 9.900,-
Seat Marbella L rood	1988	ƒ 9.500,-	ƒ 8.550,-

En nog veel meer aanbiedingen kom kijken.
Hamstraat 211, Kerkrade, tel. 045-412545.

Let op!!
zeer exclusief
Audi Quatro coupé, zwartmetallic, getinte ramen, rood leder interieur, Clarion stereo, 16 V antenne, verlaagd, stuurbekrachtiging en 16" aluminium velgen en sportuitlaat, type 1986. Garage Coenen en Zn., Prinsenbaan 65, Koningsbosch. Tel. 04743-1574.

Topmerken bij Kerp
WEISSENFELS en KONIG sneeuwkettingen.
HELLA, BOSCH en CIBIE verlichtingsartikelen.
BOSCH wisserbladen.
OPTILUX rubber automatten.
Een compleet assortiment voor elk type auto!!
KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 045-716951.

Subaru Mini Jumbo week!
bij garage Coenen. Officieel Subaru Dealer.

Subaru Mini Jumbo SDX, 3-drs., 2x	1988
Subaru Mini Jumbo DL, 3-drs.,	1987/1988
Subaru Mini Jumbo SDX, 5-drs., 3x	1985/1986

Garage J. Coenen en Zn., Prinsenbaan 65, Koningsbosch.
Tel. 04743-1574.

Inruilauto's

Diverse Fiat Panda's t. 34 en 45 van '85 t/m	1986
Diverse Fiat Panda's 750 en 1000 van 1986 t/m	1989
Diverse Fiat Uno's 45 van 1983 t/m	1989
Fiat Uno 60 S 3-drs.	1988
Fiat Uno 70 SL 5-drs.	1986
Fiat Uno 75 SX 3-drs.	1989
Tipo 1.4	1988/1989
Diverse Fiat Ritmo's 3 en 5-drs. van 1982 t/m	1986
Fiat Regata 70, 5 versnell.	1987
Citroën Visa 2	1985
Opel Kadett 1.6 S 5-drs. GLS	1986
Opel Corsa TR 1.2 S	1984
Renault 11 TXE	1985
VW Polo	1988
Golf diesel 3-drs.	1987
Skoda 120 LS	1985

Nieuwjaars-aanbieding
Auto's boven ƒ 7.500,-
1 jaar bovag-garantie
FIAT
Fiat Klankstad Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185. Tel. 045-413916.

RENAULT
Top-occasion!
Diverse merken met 1 jaar garantie!
Autobedrijf Kerres
RENAULT-DEALER voor de OOSTELIJKE MIJNSTREEK!
Kerkrade, Dom. Mijnstr. 25. Tel. 045-452424.
Heerlen, Beersdalweg 97. Tel. 045-724200.

Daihatsu dealer Ton Quadvlieg
ANWB-gekeurde auto's.
Opel Vectra 1.8 GL 4-drs. '89
Toyota Celica 1.6 Liftback '87
Ford Scorpio 2.0 i Ghia '86
Mercedes 190 veel acc. '86
Mercedes 190 D '89
Mercedes 190 D '85
Mercedes 230 E '84
BMW 316, m-pakket, '87
Chrysler Voyager '90
BMW 316i, 4-drs '89
Metro Surf, '89
Ford Siërra 1.6 Sedan '88
Siërra 1.6 Laser 3-drs. '85
Mitsubishi Lancer GLXi '89
Nissan Sunny GTi coupé '87
Nissan Sunny coupé '88
Nissan Sun. 1.3 LX sed. '86
Nissan Sunny diesel '86
Opel Ascona 16S '87
Opel Ascona 1.8 S 4-drs. '88
Opel Kadett 1.3 S Sedan '88
Opel Manta 1.8 S GT '84
Opel Corsa 1.2 Swing '85
Opel Rekord 2.3 T.D.'85
Lancia Ypsilon Fire '87
Passat 4-drs. CL '86
Honda Civic 15 S '87
Honda Arrow-deck EX '87
Mitsubishi Colt 1200 '82
Suzuki 1.3 GTi '87
Toyota Celica 1.6 ST Liftback
Toyota Starlett '83
Volvo 340 GL '86
Volvo 340 GL '84
Volvo 340 L '82
Renault 11 GTD '83
Daihatsu Char. Van D. '85
BMW 520 '82
Ford Siërra 2.3 diesel combi '87
Ford Siërra 2.0 CL combi '88
Opel Omega 2.3 D combi '87
Audi 100 CC Avant Van '88
Mercedes 300 TD combi '81
Bedrijfs en Terreinwagens
Toyota Landcruiser T.D. '87
Daihatsu Ferosa Greytop
Diverse inruilers
VW Kever '73
Mazda 626 '79
Ford Taunus '79
Ford Fiësta '81
VW Golf '80
Reeweg 112,(Industrieterr.) Abdisschenbosch. Ubach over Worms (Landgraaf).
Tel. 045-321810

aktie van de week!
magnetron Samsung RE 570 D
bijaankoopmagnetrondezeweekgratisstartersset
- 550 Watt vermogen
- inhoud 17 liter
- 60 minuten-timer
- extra ontdooistand
- instelbaar vermogen 5x
- moderne witte uitvoering
- met draaiplateau voor snelle bereiding en gelijkmatige ontdooiing

bruto prijs: 449,=
Van Erp kwaliteitsprijs:
298,=
Van Erp, de zaak met super service bij u in de buurt:

Venlo:	077-548300
Roermond:	04750-15745
Venray:	04780-86264
Weert:	04950-34195
Maastricht:	043-215055
Helmond:	04920-22171
Deurne:	04930-13280
Sittard:	046-528575
Landgraaf:	045-317657
Brunssum:	045-271225

VAN ERP

Eindejaars actie-show
Nieuw en gebruikt.
Bij uw off. Subaru-dealer v. Hrl. en omg. Grote collectie inr.auto's o.a. Mercedes, Subaru, Opel, Ford, VW, Audi, Fiat etc. etc.
AutoGarant
Schelsberg 128, (tussen Hendriks en Bristol) Heerlen.

INKOOP alle merken auto's vanaf ƒ 500,- tot ƒ 30.000,-, 045-411572 of 427671.

Ford Escort BRAVO de luxe, m. '85 APK 5-bak bijz. mooi ƒ 6.950,- 045-454087

PEUGEOT 505 GR 2.0, '84, APK '92, elect. schuifd., stuurbekr. i.z.g.st ƒ 5.900,-. Tel. 045-411881

Te koop goede gebr. AUTOBANDEN, met garantie. Passartweg 39, Heerlen. Tel. 045-222675.

Te k. div. maten WINTERBANDEN. Passartweg 39, Heerlen. Tel. 045-222675

Te koop weg. omstandigh. CITROEN AX 10 E, bwj. '87, i.z.g.st., APK gek., ƒ 8.500,- Tel. 046-335528.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

BMW 315 met LPG, '83, zeer mooi. Garage Kevin, Beitel 6a Kerkrade. Tel. 045-421741.

Te k. CITROËN CX 2000, i. z.g.st., bwj. 8-7-'81, APK 10-12-'91, inr.autom. mog., ƒ 2.250,-. Tel. 045-425662.

Te koop prachtige AUDI 100 CC (nw. mod.), LPG, wijnroodmet., '83, (gunst. pr.). Steeg 33, Stein, zond. ook te bezicht.

OPGELET! 500,- tot 50.000,- voor alle merken auto's. Schade of defect geen bezwaar. Tel. 045-723076 of 045-727742

Voor ƒ 4.900,-, bwj. '85, zuinige Fiat RITMO, 1e eig., 5-drs. i.z.g.st. 04492-4553.

Ford Siërra SEDAN 1.8 CL, bwj. 7-1988, 1e eig., LPG, pr. ƒ 19.500,-. 045-255784.

FORD Escort 1.3 L, nov. '83, APK, auto is als nw., ƒ 6.450,-. Tel. 046-337224.

Taunus BRAVO '81 ƒ 2.650,- Opel Kadett '80 ƒ 1.950,-; Honda Civic '81 ƒ 2.750,-; VW Derby '79 ƒ 1.750,-. Oude Landgraaf 101, Schaesberg-Landgraaf Tel. 045-311078

Ford ESCORT, bwj.'81, km. st. 91.000, APK 8-'91, ƒ 3.400,-. 045-231073

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 045-222543.

Te k. HYUNDAI Pony 1200 bwj. '83, APK 11-'91, nw.st., ƒ 3.750,-, inruil mogelijk. Tel. 045-415528.

Te k. MAZDA 323 F GLX, bwj. 07-'90, 7.000 km, lichte schade. Tel. 045-325892.

Te k. MAZDA 626 GLX, bwj. '82, elec. ramen en buitenspiegels, APK 6-'91, ƒ 4.250,-. Tel. 045-250722.

Te k. MERCEDES 190 E, aut. bwj. '86, verl., sportwielen, alle extra's, aanrijdingvrij, i.nw.st. Inr. mog. vr.pr. ƒ 31.500,- incl. BTW. Broekstr. 8, Obbicht. 04498-55824.

MERCEDES 230E, '83, kl. blauw, type 123. Garage Kevin, Beitel 6A, Kerkrade. Tel. 045-421741.

Te k. PONTIAC Parisienne Cabriolet, bwj. '65; Opel Kaptein bwj. '63. Tel. 04492-3156. Hoofdstr. 25 Amstenrade.

Opel Kadett 1.3 S-GL AUTOMATIC bwj. '83, 84.000 km, goudmet. in optimale cond. Koningsweg 37, Kerkrade, tel. 045-455432.

Kadett Caravan 1.6 LS '86; Kadett 1.3 LS '87; Kadett 1.3 LS 5-drs. '86; Kadett 1.2 LS '86; Corsa 1.3i '87; Kadett stationcar 12 S '84; Kadett 1.2 S '83/'79; Rekord 2.0 S LPG '83. DENNEMAN Autobedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel Kadett CARAVAN, 12 S, APK '91, bwj. '80 M. Trompstr. 24, Schaesberg. 045-410754.

Te k. Opel ASCONA 1.3, nw. m., i.z.g.st., bwj. '81, APK gek. Tel. 045-751677.

FERRARI-ROOD Pontiac Fiero, airco, high power stereo, 15" lichtmetalen wielen, type 1985. Garage Coenen en Zn. Prinsenbaan 65, Koningsbosch, tel. 04743-1574

EXCLUSIEVE Subaru XT Turbo Sport, 1986. Tevens nog andere Subaru- occasions voorradig. Garage J. Coenen en Zn., Prinsenbaan 65, Koningsbosch. Tel. 04743-1574;

Te k. Toyota CELICA 2000 XT, bwj. '80, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-752629.

VW POLO GT, bwj. '80, APK, ƒ 1.750,-. Tel. 045-720951.

LUCAR!!! kontant geld voor Uw auto, direkte afwikkeling. Tel. 045-456963.

LUCAR Kerkrade voor excl. en top-occasions tegen betaalbare prijzen. BMW 735i '88 autom. alle access.; BMW 320i zwart '88; BMW 323i '86 zilver; BMW 318i Hartge-uitv. '86' BMW 318i '85 blauwmet.; BMW Bauer Cabriolet '85 antraciet; BMW 525i '87 zwart; Mercedes 300E '88 autom. zwart; Mercedes 190E '87; Mercedes 190D 2.5 autom. nieuwste type antraciet '88; Mercedes 190D '85 antraciet; Audi 80 1.9 '88 blauw; Audi 90 2.3 '89 brons; Golf GTi '87 zwart alle access.; GTi '84 rood 5-drs.; GTi '82 zwart; Combi Ford Siërra type 90 zwart 5-drs 2.0i DOHC; Combi Opel Rekord '85 5-drs. blauwmet.; Opel Manta GTE '86; Jeep! Nissan Patrol turbo '86 wit alle access.; Jeep Toyota Landcruiser '84 Big Foot verl. en verh.; 2x Jeep Suzuki Softtop Samurai '88 en '89; Automaat: Mazda 323 '85; Aut. Siërra 2.0 '87 wit; Opel Ascona '86 5-drs. rood; 4 x Opel Kadett '84 t/m '88; VW Kever orig. Cabriolet '70; Opel Sport GT rood; Mazda 626 5-drs. aut. '86; 3 x VW Golf diesel '85 t/m '88 vanaf ƒ 11.750,-; 2x Nissan Sunny '88 en '90; Div. inruilauto's vanaf ƒ 500,-. APK keuringsstation. Ink. direkt contant geld. Financ. direkt. Holzstraat 67 Kerkrade. Tel. 045-456963.

VOLVO 340 luxe 3-drs. 1e eig. schadevrij, i.st.v.nw. bwj '86, ƒ 8.450,-, pas gekeurd. Tel. 043-254462.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: VW Golf 1.8i '87; Opel Kadett 12 S Combi '83; VW Polo SP '87; Mercedes 230 E ABS 5-bak schuifd. '83; 2x Opel Ascona 1.9 '81, '82; BMW 320-6 schuifd., 5-bak, 11-'81; BMW 520i autom schuifd. '82; Datsun Cherry 1.5 GL 5-bak '83; Renault 25 GTX '84; Citroën Visa 11RE '84; BMW 316 '79; Toyota Landcruiser lang 6 cyl. D '80; Peugeot 104 GL '82; Datsun Sunny coupé '81; Datsun Cherry t. '83; Opel Manta 1.9 SR'79; Audi 100 CD diesel '82; Opel Kadett 12 S 11-'82; VW Scirocco GT voor liefheb. '77; Ford Taunus 1.6 L 4-drs. autom. '80; BMW 1502 i.z.g. st. '76; Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruilers. Akerstraat Nrd. 52C Hoensbroek 045-224425. Geopend van 10.00-19.00 uur. Zaterdag 10.00-17.00 uur.

Peugeot 405 FRi '87, ƒ 20.250,-; Peugeot 405 FR '88 ƒ 21.250,-; Peugeot 309 1.3 5-drs., '88 ƒ 13.750,-; Ford Siërra 1.6 Sedan div. acc. '89 ƒ 24.000,-; Ford Siërra 2.0 GL Sedan '87 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 1.6 CL 5-drs. '88 ƒ 19.250,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '87 ƒ 17.500,-; Ford Siërra 1.6 CL, 5-drs, div. acc. '87 ƒ 16.750,-; Ford Siërra 2.0 Laser '87 ƒ 14.500,-; Ford Siërra 1.6 CL 3-drs '87 ƒ 15.500,-; Ford Siërra Combi 2.0 '84 en '85 ƒ 11.000,- en ƒ 10.000; Opel Omega 2.0 i '88 ƒ 24.500,-; Opel Kadett 1.6i Club '88 ƒ 18.750,-; Opel Ascona 1.6 LS HB '84 ƒ 9.500,-; Nissan Bleubird 2.0 LX HB '88 ƒ 18.750,-; Mazda 626 1.6 LX HB '86 ƒ 12.750,-; Renault 21 TL '87 ƒ 14.000,-; Citroën BX 14 E '88 ƒ 15.750,-; Citroën BX 14 '87 ƒ 12.250,-; Austin Maestro Magic '88 ƒ 13.500,-; Opel Ascona 1.3 S '83 ƒ 7.500,-; Volvo 340 3-drs. '87 ƒ 11.250,-; Citroën GSA '83 ƒ 3.750,-. Inruil, financiering en Bovag-garantie. Autobedr. en APK-keuringsstation P. van DIJK & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. 045-311729.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Te koop BMW 320-6, autom bwj. '79, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.500,-. St. Catharinastraat 82, Ulestraten

Te k. BMW 316, nw.model, bwj. '83, kl. blauw, LPG, i.z.g.st., ƒ 8.500,-. Tel. 046-740621.

FORD Escort 1,3 laser APK, 1e eigenaar, 100%, km. 74.000, bwj. 1984, ƒ 7.000,-. Tel. 045-725763.

Te k. Ford FIËSTA 1,1 L, bwj. '85, kl. wit, schadevrij, i. st.v.nw., ƒ 7.750,-. Tel. 046-527379.

Te koop MAZDA 323 GLX, Sedan-uitv., diesel, bwj. '88, ƒ 14.500,-. Tel. 045-255784

MAZDA 323, bwj. '80, APK, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. Tel. 045-720951

Te k. Opel KADETT C, bwj. '76, APK, ƒ 700,-. Tel. 04450-4233.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop Opel KADETT 1,6 S, bwj. '84, pr. ƒ 6.900,-. Tel. 04492-3410.

Te k. PEUGEOT 205 GR, bwj. '87, km.st. 34.000, z.g. a.nw. div. extr. 045-226791.

Te k. ROVER 2600 S, '82, APK 4-'91, z.g.a.n., t.e.a.b. Tel. 045-252366 b.g.g. 04492-1437.

Te k. TOYOTA Corolla 1,8 diesel, DL, bwj. '83, kl. blauwmetal., radio/cass, nw. band., 5-gang, i.z.g.st., ƒ 5.750,-. Tel. 046-740382.

Te k. TOYOTA Carina DL 1600, t. '81, kl. bruin, nw. banden, 1e eig., km.st. 57.000, i.z.g.st., ƒ 1.850,-. Tel. 046-740382

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel 045-254049.

De HOOGSTE prijs voor uw loop-, sloop- en schadeauto's. Tel. 045-254081

Te koop gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Onderdelen/acc.

Gebruikte en nieuwe ONDERDELEN van jonge schade-auto's, tevens gevraagd auto's met schade. Deumens, Haefland 20 Brunssum, 045-254482.

Te koop goede gebr. AUTOBANDEN, met garantie. Passartweg 39, Heerlen. Tel. 045-222675.

Motoren

HONDA CBR 1000 F. Augustus 1990, in nieuwstaat. Tel. 045-742121

(Brom)fietsen

2e Hands RACE-FIETSEN. Keuze uit ruim 40 stuks variërend van ƒ 275,- tot ƒ 2.000,-. Race Specialist Math Salden Limbricht.

Vandaag Kerst-show aanbiedingen: Vredestein Racer ƒ 14,95; Pariba ƒ 22,50; binnenbanden 3 st. ƒ 12,75; Look pedalen PP76 ƒ 129,-; Computer CC 7000 ƒ 49,50; Shimano groep 105 ƒ 399,-; Campagnolo ƒ 899,-; Suntour V.X. ƒ 275,-; Shimano A.T.B. Deore-LX ƒ 475,-; Shimano A.T.B. Deore-XT ƒ 899,-; buitenband A.T.B. Terrein ƒ 29,-. Vandaag koopavond tot 9.00 uur. Tweewieler specialist MATH SALDEN Limbricht.

Vakantie

SKI SERVICE
alle merken ski's F.S.N. certificaat
Sport Tillemans, Rumpenerstraat 31, Brunssum.

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Caravans

Voor het STALLEN van uw caravan of boot, bel 045-226664, ma. t/m vrijd. 18-20 uur. zond. de hele dag.

(Huis)dieren

Morgen 29 november a.s.
grote vogelmarkt
in Makado-Beek (toegang gratis).

De Maastrichtse Hondensportvereniging organiseert wederom cursussen
gedrag en gehoorzaamheid
voor ras- en niet-rashonden
De M.H.S.V. is een erkende kynologenvereniging met deskundige en ervaren instructeurs. De cursus wordt gehouden in een overdekte ruimte, t.w. de manege Valkenburg, Plenkertstraat 88 te Valkenburg aan de Geul.
Cursusduur: 12 weken plus examen.
Cursusgeld: ƒ 40,– (plus eenmalige inschrijving van ƒ 25,–. Informatie-avond is op donderdag 3 januari 1991 om 20.00 uur in de manege Valkenburg. Bezoekers van de informatie-avond s.v.p. geen hond meebrengen.
U bent van harte welkom. Tel. 04406-13754 / 04405-2263.

BOOMERHONDJES, poedels, Yorks.-terriers, Perz. kittens (jongen) 04459-1237

Te k. prachtig MALTHEZER Leeuwtje, reu, 9 wkn. Tel. 045-324280.

Te k. van part. GOLDEN-RETRIEVERPUPS met stamboom, ingeënt en ontw. Tel. 04257-9200.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 75,-; nwe. KTV vanaf ƒ 25,- per maand. Radio TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-T.V's, zeer grote sort. Philips grootb. v.a. ƒ 125,-. Reeds 25 jaar het juiste adres. T.v. occ. Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, tel. 045-724760.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Proficiat

Proficiat
Karel, met je 50ste. vrienden en vriendin

Opleidingen

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
F.D.O.-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A
Wij starten half januari in
Geleen, Sittard, Nuth, Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen
Onthoudnummer: 04493-4343
Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend
de SOCA en de HIP H

ANWB en Bovag erk. auto- en motorrijschool WISCHMANN & Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen, vrachtautolessen in DAF 95 of DAF 2800 SpaceCap.

Start cursus CHAUFFEURSDIPLOMA 05-01-'91. Verkeersschool Wischmann en Zn 045-321721.

SPAANS of Engels, p in groep. Tel. 045-742

ROCK & ROLL Club start op zondag 13 jan met cursussen Rock en Boogie Woogie. inschrijven kan op 30 dec. en 6 jan. 14.00 en 16.00 u. sportzaal Norbertij tussen nr. 81-83 in Inl. 046-741790.

Huwelijk/Kennismaking

Dansen voor 't iets oudere publiek
Iedere vrijdag, zaterdag, zondag, maandag va. 21.0
D.J. Matheu
's-Zondags en 's-maandags 10 consumptiebonnen ƒ 15,-. Vrij entree, toegang 25 jaar.
Oud en nieuwjaar geopend v.a. 20.00 uur.
Bar Dancing de Fontein
Schandelerboord 7, Heerlen.

Attractieve vrouw 49 jr. z.k.m. spontane HEER om een leuke rel. op te bouwen. Br. m. foto o. nr. B-6754 Limb. Dagbl., Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Met een PICCOLO Limburgs Dagblad r uw oude spulletjes 't kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer Tel. 045-719966.

Mode Totaal

Nog 3 dagen
Opheffings-koopjes
City Fashion
Klompstraat 4, Heerlen.

Wonen Totaal

Rotan Rentenaar
Ten Esschen 26, Heerlen, bij tennishal. Maandag ge
Uw adviseur van Exclusiv kastenwanden met ruimte-besparende schuifdeuren, exact op maat gema
"Exclusiv"

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Weg. sterfgeval INBOEDEL te koop. Uitsluitend zaterdag 29 dec. tussen 9.00 en 11.00 uur. Huize Douvenrade Heerlen kamer 707.

Te k. wit WANDMEUBEL plus salontafel. Tel. 045-325616.

Geloogd eik. EETKAMERTAFEL 2.20x0.85m en 6 stoel. ƒ 950,-. 04459-2536

Kachels/Verwe

Te k. goedkoop BR HOUT. Houtind. Pelz Tel. 04451-1218.

KACHELS, keuze uit Jac. Köhlen, Rijksw 104, Sittard. 046-5132

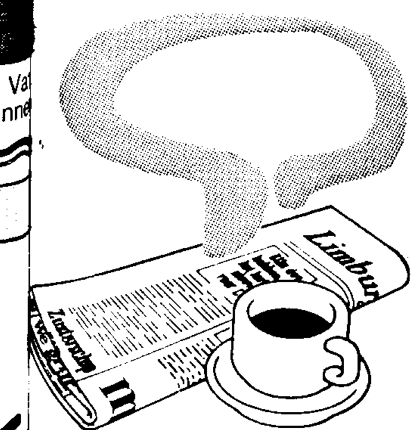
Kachels, inzethaarde kolen-hout. Gratis ge Nieuw en gebruik KACHELSMID, Wal Klimmen. Tel. 04459

Voor Piccolo's zie verder pagina

Limburgs **Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg**

Vrijdag 28 december 1990 ● Pagina 11

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Triest

Nogal wat mensen hebben de afgelopen kerstdagen de graven van hun verloren familieleden of vrienden bezocht en daar een kerststukje of een bloemetje neergezet.

Dat deed ook mevrouw Hummel uit Heerlen, die een poos geleden zowel haar echtgenoot als haar kind verloor. Gisteren belde ze naar de redactie op, want het kerststukje dat ze op het kerkhof van Imstenrade had neergezet, was verdwenen. Huilend vroeg ze of daar melding van gemaakt kon worden. 'Dan weten de dieven, indien ze de krant lezen, tenminste welk leed ze veroorzaken,' zo vertelde ze.

Triest (2)

Vanzelfsprekend is het allerverst triest dat dergelijke dingen voorkomen. Maar of het vermelden van zulke zaken enig soelaas biedt wat betreft het terugdringen van diefstallen op kerkhoven, valt ernstig te betwijfelen. Voor mevrouw Hummel en al die anderen die de afgelopen Kerst alleen moesten doorbrengen en ook nog 'getraceerd' werden op een vervelende ervaring, biedt misschien de volgende spreuk enige troost: 'Zij die van ons heengingen zijn niet dood, zij leven voort in de gedachten van hen die bleven.'

Kozak

Het Limburgse Kozakkenkoor 'Cantus ex Corde' houdt het jaarlijkse kerstconcert in zijn thuishonk Simpelveld. Op ... december begint het concert om 16.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius. Zoals altijd zwaait Ton Thissen het dirigeerstokje.

Passen

Schoenmaker blijf bij je leest! Een gezegde dat nog altijd opgaat, al zijn er misschien nog weinig leesten en nog minder schoenmakers te vinden. Het gezegde geldt in andere bewoordingen ook voor andere beroepen zoals daar zijn computerprogrammeurs, metselaars, bankbedienden, timmerlieden, ambtenaren, schilders, fotografen, kunstenaars en koks, om er maar enkele te noemen. En natuurlijk ook voor journalisten. Laten zij – althans de meesten – zich verre houden van meetlatten, telmachines, passers en logaritmetafels. Want doen zij dat wel dan worden er tien tegen een bokken geschoten. Zoals onlangs Pierre Huijskens. Hij beschikt over een gouden pennetje, maar met een passer kan hij niet overweg.

Passen (2)

In de jongste kalender van DSM (tussen haakjes: een grenzeloos mooi boekwerk) vertelt hij hoe veel Europeanen er wonen in een gebied rondom Maastricht. Hij nodigt de lezer op pagina 18 uit om een cirkel te trekken met Maastricht als middelpunt en met behulp van een passer over een hoek van 45 graden. Daar zetten wij dan een vraagteken plus een uitroepteken achter. Of zo u wilt: een uitroepteken met een vraagteken. Bij het trekken van een cirkel zijn het middelpunt en de lengte van de straal essentieel. Een cirkel maken met een hoek van 45 graden is onzin vertellen.

Passen (3)

Tien tegen een zal Pierre bedoeld hebben dat de cirkel moet worden getrokken met een passer waarvan de beide benen over een hoek van 45 graden uit elkaar zijn getrokken. Kunt u het een beetje volgen? Maar welke passer wil hij gebruiken en, nog belangrijker, op welke landkaart? Als hij een piepklein passertje gebruikt op een zeer grootschalige kaart komt hij met zijn 45 graden niet al te ver. Op de tamelijk bekende Kompaskaart van Zuid-Limburg met een schaal van 1 op 50.000 haalt hij met een tien centimeter lange passer cirkelend vanaf het Vrijthof in Maastricht maar net de Sint Pietersberg in het zuiden en de kerk van Amby in het noordoosten. Zijn cirkellijn valt, wat bibberend getrokken, aan de westkant redelijk goed samen met de Belgische-Nederlandse grens. Het is spijtig te moeten constateren dat binnen dit omcirkelde gebied op déze kaart maar heel weinig Europeanen wonen: nog geen 100.000. En bovendien allemaal Maastrichtenaren!

Geschiedschrijving Rolduc nu voor iedereen leesbaar

Duitsers vertalen 'Annales Rodenses'

KERKRADE/HERZOGENRATH – De heemkundevereniging van Aken en omgeving heeft vorige week een vertaling gepresenteerd van het middeleeuwse handschrift Annales Rodenses. De auteurs, dr Heidbücher en de heer Kramer, hebben meer dan acht jaar gewerkt aan deze eerste Duitse bewerking van het Latijnse manuscript.

In de uit 1156 daterende Annales Rodenses is de ontstaansgeschiedenis van het klooster Rolduc die in 1104 begint, van jaar tot jaar vastgelegd. Ze vormen een belangrijke historische bron, maar zijn door het gehanteerde middeleeuws Latijn zeer slecht toegankelijk. Verschillende geschiedkundigen hebben getracht dit historische werk in het Nederlands te vertalen, maar de taal bleek steeds onoverkomelijke interpretatieproblemen op te leveren.

Het boek bleef in Rolduc bewaard tot de vorige eeuw, toen de in Aken wonende historicus Quix stierf onverwacht en zijn erfgenamen verkochten de aan Rolduc toebehorende Annales Rodenses aan de staatsbibliotheek in Berlijn. Pas in 1949 keerde het boekwerk weer terug naar Nederland en sindsdien is het opgeborgen in het Maastrichtse Rijksarchief.

Het duo G.W. Panhuysen en T. C. Boeren hervatte vervolgens de pogingen het boek te bewerken en in 1968 verscheen een facsimile uitgave, met aan een kant fotocopieën van het origineel en daarnaast de transcriptie.

Een echte vertaling was tot dit jaar nog steeds niet tot stand gekomen, hoewel daar al sinds 1980 aan gewerkt wordt door directeur Jo Jamahr van het Thermenmuseum in Heerlen en de geschiedkundige Augustus. De presentatie van de Duitse vertaling in Herzogenrath kwam voor velen als een volslagen verrassing en wordt gezien als een positieve impuls voor het werk aan de Nederlandse kant.

De 136 pagina's tellende Duitse vertaling van de Annales Rodenses verscheen als een speciale uitgave van de 'Heimatblätter - Kreis Aachen' en kost DM 12.

In overdekte kasteelboerderij op Heerlerbaan

Rijtuigenmuseum in september open

Van onze verslaggever

HEERLEN – Na elf jaar moeizaam onderhandelen met de gemeente Heerlen hebben Chris van Tilburg en zijn compagnon Wim Frijns toestemming gekregen om aan de Zandweg op de Heerlerbaan een rijtuigen- en rariteitenmuseum te bouwen. Als alles volgens plan verloopt, wordt de kasteelboerderij 'La Diligence' met een geheel overdekte expositieruimte van 2000 m2 over negen maanden geopend.

Op de vraag waarom het voor Nederland vrij unieke museumplan ruim tien jaar in de ijskast moest liggen, zegt de 50-jarige Van Tilburg: „Ik wil niet natrappen nu de vergunningen er zijn. Maar ik heb steeds het gevoel gehad dat een aantal mensen het plan niet serieus wilde nemen en alleen maar heeft gedacht aan uitbreiding van de discotheek. De disco staat echter geheel los van het museum. De komst van burgemeester Van Zeil heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen, dat de grootste privé-verzameling in Europa op het gebied van koetsen en rariteiten in Heerlen tentoongesteld kan worden. Het jarenlange wachten heeft ook zijn voordeel. Zo hebben wij extra aandacht kunnen besteden aan de allerkleinste details. Als het museum in september volgend jaar opengaat, is tenminste alles in orde."

In het rijtuigenmuseum komen zo'n honderd koetsen te staan. Bijzondere exemplaren zijn de 'Sociable', een koets van koningin Victoria die op het eiland Hawai heeft gereden en 'Le Duc' van de voormalige koningin Wilhelmina. Een apart plekje wordt ook vrijgehouden voor een originele postkoets uit 1840, die dienst deed op de lijn Antwerpen-Breda. Van Tilburg is nog op zoek naar een Western-postkoets. Van Tilburg: „Mensen willen nu eenmaal herkenbare voertuigen uit vroeger tijden zien en dan mag een koets uit vroegere cowboyfilms niet ontbreken."

Gehandicapten

Naast de expositieruimte voor koetsen heeft het Heerlense architectenbureau Atelier 80 voldoende plaats gecreëerd voor een tuigkamer, een stoffeerderij, een koetslampenkamer, een restauratiewerkplaats en paardestallen. De verzamelingen wandelstokken (ook te gebruiken als uurwerk, borrelglaasje, zitstoeltje, vishengel en tabakspot), kinderwagens, pijpen en kinderspeelgoed (bokkewagens en hondekarren) worden uitgestald in de speciale rariteitenruimte. In de overdekte kasteelboerderij met een originele klokketoren worden ook een restaurant, vergaderlokalen en een aangepast toilet voor gehandicapten ondergebracht. Het drie verdiepingen tellende museum is eveneens voorzien van een lift.

Bijna zeven miljoen gereserveerd voor nieuwbouw

Verslavingskliniek bij Welterhof zeker

Van onze verslaggever

HEERLEN – De komst van een verslavingskliniek bij het Psychiatrisch Centrum Welterhof in Heerlen staat vrijwel vast.

Een woordvoerder van de directie van Welterhof heeft gisteren in een mondelinge toelichting op het jaarverslag 1989 laten weten dat er inmiddels al 6,9 miljoen gulden gereserveerd is voor de bouw van de kliniek.

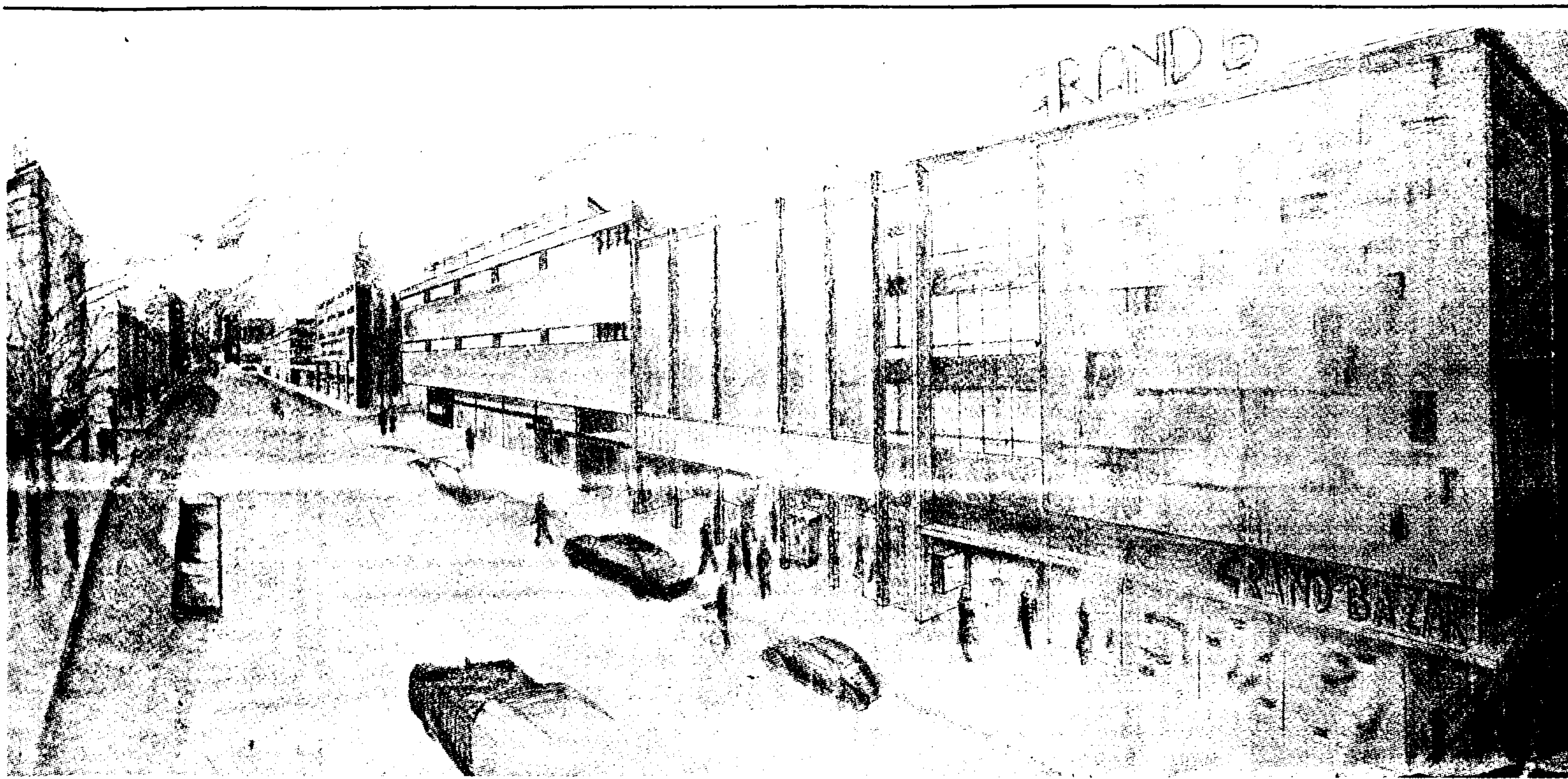
Als alles goed gaat, wordt begin volgend jaar begonnen met de bouw. Het is de bedoeling dat de kliniek in 1994 gereed komt. De kliniek zal plaats bieden aan minimaal veertig bedden. In het nog te bouwen opvangcentrum zullen voornamelijk Heerlense (drug)verslaafden worden opgevangen.

Momenteel wacht Welterhof nog op goedkeuring van de plannen door het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Volgens de directiewoordvoerder zal WVC over enkele weken de zogenaamde 'behoefteverklaring' – waarmee de bouw van de kliniek officieel wordt goedgekeurd – afgeven.

Pure noodzaak

Welterhof drong enkele jaren geleden al met klem aan op meer opvangmogelijkheden voor zowel drug- als alcoholverslaafden uit de regio. Op dit moment telt de stad Heerlen en omgeving al meer dan 1000 drugverslaafden en minimaal 7000 alcoholverslaafden.

Het behoeft gezien deze cijfers geen nadere uitleg dat de al bestaande verslaafdenafdeling 'Welland' bij Welterhof (met 24 bedden) het aantal aanvragen voor behandeling niet kan bijbenen.

● Het ontwerp uit 1959 van het bureau Euroteam voor Promenade I. Tekening: archief Thermenmuseum

Term in Heerlen voor het eerst in 1949 gebruikt

Het zoveelste centrumplan

Zelden zo vaak het woord 'uniek' gehoord als in februari bij de presentatie van het Heerlense centrumplan. De modernste stad van het zuiden moet het worden, via een operatie die zijn weerga niet kent.

Natuurlijk, de bijzonder innige band met de particuliere investeerders is iets nieuws.

Maar wie denkt dat het fenomeen centrumplan voor Heerlen iets volkomen nieuws is, hij leze dit verhaal.

HEERLEN – Vanwege de mijnen groeit het dorpje Heerlen begin deze eeuw in recordtempo uit tot iets wat je een stad kunt noemen. Vandaar dat burgemeester en wethouders zich in 1920 beginnen te bezinnen op zoiets als een stedebouwkundige planning. Maar ja, de feitelijke planning gebeurt via de mijnen. Waar die zijn, ontstaan ook woonwijken. En zo krijgt Heerlen eigenlijk een wat rare indeling, met een ondergeschoven centrum.

De komende decennia staan in het teken van de 'doorbraken'. De eerste heeft rond 1940 plaats, als de Dautzenbergstraat wordt gecreëerd. Op de plaats waar nu disco Femina staat, had een hotel van architect Cuypers moeten komen, maar helaas.

Kort voor de oorlog wordt de Saroleastraat, die doodliep ter hoogte van H5, doorgetrokken naar de Dr. Poelsstraat. In die tijd start ook de bouw van het stadhuis, dat enkele jaren na de oorlog, gereed komt.

In 1949 duikt voor het eerst de term 'centrumplan' op. Onder burgemeester van Grunsven, die op dat moment al 25 jaar in functie in Heerlen, ontstaat het idee voor doortrekking van de Putgraaf naar de Emmastraat, om zo de route Saroleastraat-Akerstraat te ontlasten van bezoekers van het St. Jozef-ziekenhuis aan de Akerstraat.

De oorlogsruïne van wat eens het zogenaamde Volkshuis was, moet verdwijnen, wat trouwens nog een hele tijd duurt. Dit levert de Passage op, die trouwens meteen gedoemd is om te mislukken, aangezien vrijwel gelijktijdig plannen ontstaan voor een nieuw ziekenhuis, waarvan de bouw, buiten de stad, uiteindelijk in 1964 begint.

Raadhuisplein

Al in 1949 wordt geconstateerd dat het Raadhuisplein een zootje is, namelijk een braakliggend terrein met een houthandel en een brandweergarage.

Er wordt daarom overwogen om het plein meer standing te geven door er een schouwburg te bouwen op de plaats waar nu de huidige bibliotheek staat, maar het is er nooit van gekomen. Datzelfde geldt voor het voornemen om te komen tot een ondergrondse parkeergarage onder het Raadhuisplein.

Over hoe de Hema op het Raadhuisplein terecht komt, doet de volgende anekdote de ronde. De Hema wilde een vestiging bij de Pancratiuskerk, waar nu de nieuwbouw van de ABN-bank staat. Maar het kerkelijk gezag accepteert daar geen 'Hollandse jodenmaatschappij'. Hema wordt dan maar gepaaid met de toezegging dat men op elke willekeurige andere plek mag bouwen.

Dat Hema vervolgens voor het Raadhuisplein kiest, betekent een schok. De raad gaat aanvankelijk niet verder dan een tijdelijke concessie voor het Hema-pand, maar hoe dan ook: een alternatief plan van architect Peutz voor een hotel aan het Raadhuisplein kan de prullenmand in.

Overigens, tot op dit moment, december 1990, is dit plein nog steeds niet helemaal 'af'. Op de plaats van de Hema zou het Muzisch Centrum moeten komen, dat schijnt te duur te worden, waardoor aanbouw bij de schouwburg een realistisch alternatief lijkt.

Zie verder pagina 14
● Heerlen winkelstad door centrumplan van jaren zestig

Landbouwschap uit kritiek op waterhuishoudingsplan

'Hogere tarieven drinkwater zinloos'

Van onze verslaggever

ROERMOND/HEERLEN – Hogere tarieven voor drinkwater zullen leiden tot een forse en zinloze lastenverhoging voor agrariërs. Dat is de mening van de gewestelijke raad van het Landbouwschap. De raad wijst een geleidelijke verhoging van de tarieven voor drinkwater de komende jaren danook af.

Dat blijkt uit de reactie van de gewestelijke raad op het provinciaal Waterhuishoudingsplan 1991-1995. Het Landbouwschap vindt de voorgestelde tariefverstijging zinloos omdat het in zijn ogen niet zal leiden tot minder gebruik van grondwater. Dat is volgens het schap technisch gezien niet mogelijk.

Het aan banden leggen van het beregenen van grasland stuit ook op kritiek. Volgens de raad moet de beregening van weiden niet in alle gevallen als laagwaardig gebruik van grondwater gezien worden. „Het resultaat van het beregenen is namelijk sterk afhankelijk van het bodemprofiel en de plaatselijke waterhuishoudkundige situatie."

De gewestelijke raad vindt het voorts twijfelachtig waarom de provincie een aantal beken, waaronder de Tungelroyse beek in Midden-Limburg, een specifieke ecologische functie toekent. Nader onderzoek naar de functietoekenning van de beken waarvoor beschermende maatregelen ten behoeve van de natuur zouden gaan gelden is dringend nodig, volgens de raad.

Ondanks de punten van kritiek zegt de raad in hoofdlijnen toch te kunnen instemmen met het waterhuishoudingsplan. Wel moet het uitgangspunt zijn dat agrariërs in gebieden waar een aangepast waterhuishoudingsbeleid zal worden gevoerd daardoor niet in een achterstandspositie ten opzichte van andere boeren raken.

Controle op stort niet streng genoeg

HEERLEN – De Socialistiese Partij vindt dat de controle op de regionale stortplaats moet worden verscherpt. In een brief aan het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg schrijft de partij dat de controle op dit moment erg gebrekkig is. Het invullen van een briefje is volgens de SP de enige handeling die moet worden verricht. „Gezien de vele schandalen over het storten van giftig afval is dat erg naïef", vindt de partij.

Inbraak in bungalowpark

SCHINVELD – In het bungalowpark de Brenkberg in Schinveld is op Tweede Kerstdag ingebroken. De dieven hadden een raam van één van de vakantiehuisjes geforceerd en verschaften zich zo toegang tot de bungalow. Zij verdwenen vervolgens met draagbare kleurentelevisie. Op het moment van de inbraak stond het huisje leeg. Van de daders ontbreekt elk spoor.

Enige en algemene kennisgeving

†

Rust nu maar uit.
Je hebt je strijd gestreden.
Je hebt het dapper gedaan.
Wie kan begrijpen hoe je hebt geleden.
Wie kan voelen wat je hebt doorstaan.
Rust nu maar uit.
Je hebt het meer dan wie ook verdiend.

Nog midden in zijn leven, vol plannen voor de toekomst, werd heden door zijn Schepper teruggeroepen, voorzien van het h. sacrament der zieken, onze dierbare broer, zwager, oom en neef

Alfons Quaedvlieg

geboren te Heerlen 15-2-1922
overleden te Maastricht 26-12-1990

Uit aller naam:
Familie Quaedvlieg

6267 PH Sibbe-IJzeren, 26 december 1990
Heerstraat 5
Corr.adres: v. Eijnattenstraat 9, 6269 CG Margraten

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op zaterdag 29 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Margraten.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Heden, vrijdag wordt Funs bijzonder herdacht in de avondmis van 19.00 uur in voornoemde kerk.
Funs is opgebaard in mortuarium Walpot, Kerkstraat 17a te Eijsden. Bezoekuren van 19.00 tot 20.30 uur.

Met grote verslagenheid geven wij kennis van het plotseling overlijden van ons gewaardeerd lid en sportvriend

Alfons Quaedvlieg

Wij wensen zijn familie veel sterkte toe met dit verlies.

Bestuur en leden PDV Eendracht Margraten

---

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat in de kerstnacht, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken na een liefdevolle verzorging in het bejaardenhuis "Oosterbeemd", in de leeftijd van 90 jaar is overleden, onze dierbare moeder, schoonmoeder, lieve oma, schoonzus, tante en nicht

Maria Ida Hubertina Vollers

echtgenote van wijlen

Johannes Hubertus Brouwers

De bedroefde familie:

Valkenburg a/d Geul: **Hubert Brouwers**
Maria Brouwers-Happeretz
Valkenburg a/d Geul: **Mia Brouwers-Lemmens**
Casper Biener
Jolanda en John
Reginald
Valkenburg a/d Geul: **Marieke Maessen-Brouwers**
Boy Maessen
Familie Vollers
Familie Brouwers

Valkenburg a/d Geul, 25 december 1990
Bejaardenhuis "Oosterbeemd"
Corr. adres: Passage 9, 6301 DW Valkenburg a/d Geul

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben zaterdag 29 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Nicolaas en Barbara te Valkenburg a/d Geul.
Overtuigd van uw medeleven zal er geen condoleren zijn.
Voor de zielrust van de overledene zal vrijdag 28 december om 19.00 uur de avondwake gehouden worden in voornoemde kerk.
De dierbare overledene is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29 Valkenburg a/d Geul, bezoek van 18.00 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote droefheid geven wij u kennis dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Emmi Ermisch

weduwe van

Hubert Kemmerling

in de leeftijd van 80 jaar.

Odilia en Harm
Koiner-Kemmerling
Emmy en Jos
Wendy
Antoinette en Giel
[illegible]-Kemmerling
[illegible] en Bernadette
Marieke
Familie Ermisch
Familie Kemmerling

Kerkrade, 26 december 1990
Hoofdstraat 47a
Corr. adres: Jan Steenstraat 197, 6464 BP Kerkrade

De rouwdienst zal plaatsvinden op maandag 31 december a.s. om 12.00 uur in de Ned.-Hervormde kerk St. Pieterstraat-Chèvremont, waarna aansluitend crematie te Imstenrade-Heerlen.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Voor vervoer van de kerk naar het crematorium en terug is gezorgd.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbaar voor alles wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, in de leeftijd van 80 jaar, mijn vader, mijn schoonvader, mijn opa

Hendrikus Willem Reusink

weduwnaar van

Elizabeth Berrevoets

Erftstadt: **Reinder Reusink**
Ingrid Reusink-[illegible]
Ralf

Heerlen, Molenweg 1[illegible], 27 december 1990
Corr.-adres: Birkenstraße 31, 5042 Erftstadt-Friesheim

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op maandag 31 december om 10.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10, alwaar bijeenkomst om 10.15 uur.
De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dols, Gasthuisderweg 20 te Heerlen, alwaar heden vrijdag bezoekgelegenheid is van 18.00 tot 19.00 uur.

---

†

Dankbaar dat haar verder lijden bespaard is gebleven, maar intens verdrietig dat wij haar moeten missen, delen wij u mede, dat toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Marianna Bonczyk

weduwe van

Valentin Grzeskiewicz

Zij overleed in de leeftijd van 84 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Schinveld: **M. Spork-Grzeskiewicz**
H. Spork
Kerkrade: **R. Essen-Grzeskiewicz**
H. Essen
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Bonczyk
Familie Grzeskiewicz

Kerkrade, 26 december 1990
Heilustraat 15
Corr.adres: St. Hubertuslaan 64, 6467 CK Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 31 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kerkrade-Heilust, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats te Kerkrade-Gracht.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene zaterdag 29 december om 18.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium (gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek), St. Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk - begraafplaats v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Bevrijd van alle aardse pijn.
Zal 't eeuwig vreugde in u zijn.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een geduldig gedragen lijden, op de leeftijd van 69 jaar, mijn dierbare echtgenoot, goede en zorgzame vader, behuwdvader, lieve opa, broer, behuwdbroer, oom en neef

Jannes Bosgraaf

echtgenoot van

Grietje Scholten

De bedroefde familie:

Heerlen: **G. Bosgraaf-Scholten**
Pieter - Marian
Diana - Anke - Bas
Otto
Jan Willem - Alice
Familie Bosgraaf
Familie Scholten

6415 BS Heerlen, 26 december 1990
Amsterdamstraat 25

De rouwdienst zal worden gehouden op maandag 31 december a.s. om 14.00 uur in de ger. kerk, Burg. Waszinkstraat, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats Imstenrade.
Voor vervoer is gezorgd.
Bijeenkomst in voornoemde kerk, waar vooraf gelegenheid tot schriftelijke condoléance.
De overledene ligt opgebaard in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek te Kerkrade-Chèvremont. Bezoekuren van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een leven dat getekend werd door goedheid, oprechtheid, eerlijkheid en eenvoud, heeft de Heer tot Zich genomen, mijn lieve man, vader, schoonzoon, onze broer, zwager, oom en neef

Jo Schaeks

echtgenoot van

Alice Roijen

Hij overleed in de leeftijd van 54 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Voerendaal: **E. Schaeks-Roijen**
Henny
Familie Schaeks
Familie Roijen

6367 XH Voerendaal, 26 december 1990
Panhuisstraat 18

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 31 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Laurentius te Voerendaal, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, zaterdag 29 december om 18.30 uur in voornoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van begrafenisvereniging Voerendaal, Kerkplein 43, dagelijks van 17.00 tot 18.00 uur. Zondag van 11.00 tot 12.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wij hebben kennis genomen van het overlijden van ons erelid, mevrouw

M. Blommers-Slangen

Zij was vele jaren aan onze vereniging verbonden als kaderinstructrice EHBO.
Wij wensen kinderen en kleinkinderen veel sterkte met dit verlies.

Bestuur en leden
EHBO-vereniging
Nuth/Wijnandsrade

Dankbetuiging

Daar het mij onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die ik mocht ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve levensgezel

Guus Douven

betuig ik u hiermede mijn oprechte dank.

Leida en haar kinderen

Heerlen,
december 1990

De heer

van Egdom

bedankt voor alles wat u al die jaren hebt gedaan voor ons.

Leden en medebestuurders
van de Bejaardensociëteit
St.-Anthonius Vrank

---

†

Dankbaar voor de liefde en de zorg, waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, geven wij u met droefheid kennis, dat na een kortstondige ziekte, vrij onverwacht, van ons is heengegaan mijn dierbare echtgenote, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Elisabeth Maria Muijs

echtgenote van

Leopold Martin Jozef Palmen

Zij overleed op tweede kerstdag, in de leeftijd van 67 jaar, voorzien van de h.h. sakramenten.

Heerlen: **L.M.J. Palmen**
Heerlen: **Jeanette van der Bijl-Palmen**
Kees van der Bijl
Liane en Jack
Heerlen: **Math Palmen**
Heerlen: **Jan Palmen**
Breda: **Emilie van Loo-Palmen**
René van Loo
Michel
Oirsbeek: **Ton Palmen**
Anita Palmen-Melchers
Linda, Eline en Henry
Familie Muijs
Familie Palmen

26 december 1990.
Schelsberg 191, 6413 AE Heerlen.

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 31 december 1990, om 14.00 uur, in de parochiekerk H. Antonius van Padua, Beersdalweg 62, Vrank-Heerlen, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Kampstraat te Heerlerheide.
Voor aanvang van de plechtigheid is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk.
De avondmis ter intentie van de overledene wordt gehouden op zaterdag 29 december 1990 om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Moeder is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 Heerlen, ingang St. Antoniusweg.
Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden van

Antoine Cox

Wij zijn zeer erkentelijk voor hetgeen hij als bestuurslid voor onze organisatie heeft betekend.
Ons medeleven gaat uit naar zijn echtgenote en verdere familieleden.

Bestuur, directie en medewerkers
Coöp. varkensverbetering Zuid
en varkensstamboek Zuid BV

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de crematie van onze moeder en oma

Zwaantje Nelissen-Van Nuil

betuigen wij hierbij onze hartelijke dank.
Een speciaal woord van dank aan Dr. Houben en aan het verplegend personeel van afd. 6 van het St. Jozefziekenhuis.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 29 december a.s. om 18.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Heilust, Kerkrade.

Voor de vele blijken van belangstelling betoond tijdens de ziekte, het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man, onze vader en schoonvader

Pierre Vroonen

echtgenoot van

Miets Creusen

betuigen wij u onze welgemeende dank.

M. Vroonen-Creusen
John en Belinda

Margraten, december 1990

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 30 december om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Margraten.

Het is helaas onmogelijk iedereen persoonlijk te bedanken voor het betoonde medeleven na het overlijden van mijn lieve man, onze vader en opa

Giovanni (Vani) Beninati

De welgemeende woorden, zowel schriftelijk als persoonlijk, de vele bloemen, hebben ons bijzonder getroost. Het was hartverwarmend te zien dat zovelen waren gekomen om hem de laatste eer te bewijzen.
Wij willen u langs deze weg heel oprecht bedanken.

Mevrouw H. Beninati-Borger
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, december 1990

De zeswekendienst zal worden gehouden op 29 december a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Gerardus te Heksenberg-Heerlen.

Hoe vlug gaat toch een jaar,
het lijkt nog helemaal niet waar.
Hoe langzaam gaat toch een jaar.
dag na dag, zonder elkaar.
De leegte die je achterliet,
bracht ons allen veel verdriet.
Maar de liefde die je bood,
is niet te scheiden door de dood.
Al wat je deed en wat je zei,
gaat voor ons nooit voorbij.

Het is weer een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn goede man, onze zorgzame en onvergetelijke vader en opa

Arnold Lataster

De plechtige eerste jaardienst zal plaatsvinden op maandag 31 december a.s. om 18.00 uur in de Jozef en Norbertuskerk te Rolduckerveld, Kerkrade.

Maria Lataster-[illegible]
kinderen en kleinkinderen

Rektifikatie

In de overlijdensadvertentie van

Ada Janssen-van Dijk

stond abusievelijk vermeld dat de rouwdienst plaatsvindt in de Sionskerk, doch dit moet zijn zaterdag 29 december om 11.00 uur in de N.H. Bethelkerk hoek Heugerstraat/Prins Hendriklaan te Brunssum.

---

† **Theo Muermans**, 79 jaar, weduwnaar van Sophie Schiffeleers. Corr.adres: Op de Hoogmaas 34, 6223 GC Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben heden om 14.00 uur in de parochiekerk van de Vier Evangelisten te Malberg-Maastricht.

† **Pierre van Oppen**, 67 jaar, echtgenoot van Josephine L'Ortye, Bodemsweg 1, 6225 ND Amby-Maastricht. De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden zaterdag 29 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby.

† **Pierre H. Laplooi**, 82 jaar, echtgenoot van Agnes Mechels, Mercatorplein 121, 6216 CK Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 29 december a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Anna, Via Regia Maastricht.

† **Flor Rensen**, 79 jaar, weduwe van Houbeer Mommers. Corr.adres: Albertusstr. 18, 6226 XX Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden heden om 11.00 uur in de parochiekerk van Christus Hemelvaart te Pottenberg-Maastricht.

† **Nellie Versantvoort**, 79 jaar, weduwe van Gerard Visser. Corr.adres: Mediaandonk 15, 6218 ES Maastricht. Eucharistieviering in de parochiekerk van St. Petrus Banden te Heer-Maastricht op zaterdag 29 december a.s. om 11.30 uur.

† **Thiela Wagner**, 87 jaar, echtgenote van Felix Schiffeleers, Pater Lemmensstr. 16, 6212 EZ Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 29 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Pieter Beneden Maastricht.

† **Albert Ruiten**, 75 jaar, echtgenoot van Els Thirion, Th. Schaepkensstr. 5, 6221 VX Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden heden om 11.00 uur in de St. Martinuskerk te Wijck-Maastricht.

† **Boy Baeten**, 60 jaar, echtgenoot van Els Pijls, Sint Annalaan 51c, 6214 DA Maastricht. Eucharistieviering in de parochiekerk van St. Anna, Via Regia te Maastricht op zaterdag 29 december a.s. om 11.00 uur.

† **Bernard Cox**, 78 jaar, echtgenoot van Hubertina Schaefer, Schoolstraat 17, 6041 GT Roermond. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 29 december om 11.00 uur in de O.L.V. Munsterkerk te Roermond.

† **Tina Beaumont**, 68 jaar, echtgenote van Frans Breetjens, J. Truyenstraat 43, 6041 BG Roermond. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 29 december om 11.00 uur in de kerk van de H. Jozef te Leeuwen.

† **Nelly Halferkamps**, 64 jaar, echtgenote van Leo van de Vondervoort, Kloosterhoek 2, 6051 AX Maasbracht. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 29 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Gertrudis te Maasbracht.

† **Jacob Wassenberg**, 77 jaar. Corr.adres: A. Bloem, Boven-Boukoul 46, 6071 AC Swalmen. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden vrijdag 28 december om 10.30 uur in de kerk van de H. Lambertus te Swalmen.

† **Jan Geraets**, 75 jaar, echtgenoot van Anna Derks, Napoleonsweg 57, 6086 AC Neer. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 29 december om 10.30 uur in de St.-Martinuskerk te Neer.

† **Hubertina Schmits**, 74 jaar, echtgenoot van Maria Konings, Heinsbergerweg 48, 6061 AK Posterholt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden vrijdag 28 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Posterholt.

† **Martinus Keijzers**, 83 jaar, echtgenoot van Catharina Vergoossen, Past. Drummenstraat 16, 6102 AK Pey-Echt. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 29 december om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Pey-Echt.

† **Johan Velkers**, 88 jaar. Corr.adres: Valkenhorst 8, 6043 BK Roermond. De woorddienst gevolgd door de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 Geleen op zaterdag 29 december om 15.30 uur.

† **Lambertus Raemaekers**, 81 jaar, weduwnaar van Louisa Taeken. Corr.adres: Koppelstraat 50, 6088 ER Roggel. De uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 29 december om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Franciscus van Assisië te Biest-Weert.

† **Maria Claessen**, 86 jaar, Stationsweg 13, 6075 CA Herkenbosch. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 29 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Sebastianus te Herkenbosch.

† **Law Chok En**, 74 jaar, Zwartbroekplein 3, 6041 HX Roermond. De crematieplechtigheid zal worden gehouden heden vrijdag 28 december om 10.30 uur in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Op 76-jarige leeftijd is na een liefdevolle verzorging in de verpleegkliniek te Heerlen van ons heengegaan, voorzien van de h.h. sakramenten der zieken

Erzsébet Klinger

Uit aller naam:
Familie Weerts-Pécas[illegible]

Heerlen, 27 december 1990
Corr.-adres: Bartokring 41, 6371 LC Landgraaf.

De crematieplechtigheid zal gehouden worden op maandag 31 december a.s. om 11.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Samenkomst in het crematorium, er is geen condoleren.

Het is al weer een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van m[illegible] lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Sjeng Schouteten

Om dit verlies op waardige wijze te gedenken zal op zondag 30 december om 10.30 uur de eerste jaardienst plaatsvinden in de St. Jozefkerk Brunssum.

Mevr. M. Schouteten-Maassen
kinderen en kleinkinderen

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het onverwacht overlijden van de heer

Ab Ponsen

drager van de orde van verdienste

Wij wensen zijn echtgenote en kinderen veel sterkte toe om dit verlies te dragen.

Bestuur, leden, ex-prinsen en vriendenclub
D'r Heksenbergse Vasteloavends Verein

Getroffen zijn wij door het onverwachts overlijden van ons zeer gewaardeerd lid

Ab Ponsen

Zijn inzet en betrokkenheid zullen wij heel erg missen.

Ziekencomité
Kerst- en Paasvieri[illegible]
Heksenberg

Met grote verslagenheid vernamen wij het o[illegible] wachte overlijden van ons geacht koorlid

Ab Ponsen

Vanaf de oprichting was hij een aktief en ze[illegible] waardeerd lid van ons mannenkoor.
Wij zullen hem zeer missen.

Bestuur, leden, dirigent,
beschermheer en dames[illegible]
v.h. mannenkoor L'Esprit

Met verslagenheid namen wij kennis van het [illegible] seling overlijden van de heer

Ab Ponsen

Wij zullen zijn vertrouwde gezicht en zijn be[illegible] stelling missen.

Bestuur en leden
Jongerenkoor Heerlen

Gemeente Posterholt | Gemee[nte] St. Odiliënb[erg]

Afscheid burgemeester mevrouw mr. I.M.W. Maks-van Veen, thans waarnemend burgemeester van de gemeenten Posterholt en St. Odiliënberg, is m.i.v. 1 januari 1991 benoemd tot burgemeester der gemeente Heythuysen.
Gaarne willen wij u in de gelegenheid stellen afscheid te nemen van mevrouw Maks-van Veen als waarnemend burgemeester van deze gemeenten en wel tijdens een receptie op zondag 30 december a.s. om 15.30 uur in café „de Zwarte Berg", Postweg 1 te St. Odiliënberg.
Gaarne nodigen wij u uit deze receptie bij te wonen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Posterholt
burgemeester en wethouders van St. Odiliënberg

erkoop branchevreemde artikelen gaat gewoon door

Pomphouder negeert nieuwe sluitingswet

Van onze verslaggever

EERLEN – De Limburgse exploitanten van de benzine-mpstations gaan per 1 januari massaal door met de verkoop n artikelen die niet direct met auto's te maken hebben, na 00 uur. Hiermee lappen de pomphouders, vaak op advies n hun oliemaatschappij, de nieuwe winkelsluitingswet aan n laars.

nieuwe wet schrijft voor dat een kstation per 1 januari na 18.00 r geen 'branchevreemde' artikelen, zoals rookwaren, bloemen en ank, mag verkopen. Dit om eventele 'oneerlijke concurrentie' tenover supermarkten tegen te an.

bsurd, gekkenwerk, onmogelijk, strijd met een verenigd Europa", luidt doorgaans het commentaar n de pomphouders op de nieuwe et. De exploitanten, die overigens na allemaal anoniem willen blijn, vrezen donkere tijden als de euwe wet van kracht wordt. Enke kleinere exploitanten nabij de erkraadse grens verwachten binn enkele maanden hun pomp te oeten sluiten. „Wij leven van de verkoop in onze autoshop. Zonder kunnen we niet", aldus een van hen. Bij het Texaco-station aan de Heerlerbaan in Heerlen worden per 1 januari drie medewerkers ontslagen. De bedrijfsleider: „Dat is een direct gevolg van de nieuwe wet. De verkoop van rookwaren is het enige wat we op de Duitsers kunnen verdienen. Dat doen we al sinds 1926. En nu is er dan een wet die je dat ineens verbied."

Afwachten

Exploitant J. van Engelshoeven van Esso-Noorderbrug in Maastricht zegt per 1 januari na zessen gewoon door te gaan met de verkoop van 'branchevreemde' artikelen. „We wachten het gewoon af, kijken hoe vaak we gecontroleerd worden, en hoe hoog de boetes zijn. Het is voor mij bijna onmogelijk om aan die wet te voldoen. Dan zou ik meer dan de helft van de artikelen na 18.00 uur achter slot en grendel moeten zetten. En wie betaald mijn daarvoor aan te schaffen rolluiken?" Engelshoeven zegt dat negen van de tien klanten die 's avonds komen iets kopen wat niet direct met de auto te maken heeft.

De oliemaatschappij Total heeft haar pomphouders landelijk het advies gegeven zich niet aan de wet te houden. Een van de Total-pomphouders: „Wij nemen dat risico. Zonder verkoop in onze shop kunnen wij moeilijk draaien. Dat is in jaren zo gegroeid en het is absurd dat ons een groot deel van de omzet zomaar wordt afgenomen."

Kort geding

De belangenorganisatie voor tankstations, Beta, heeft tegen de Nederlandse staat een kort geding aangespannen om de nieuwe wet terug te draaien. Het geding dient op 11 januari voor de Haagse rechtbank. Als de uitslag daarvan negatief is voor de pomphouders willen enkele Limburgse exploitanten zelf een advocaat inschakelen. De Texaco-bedrijfsleider van de Heerlerbaan: „Ik ben van plan om een heel goede advocaat in de arm te nemen om aan deze puur oneerlijke wet een einde te maken. Dit kost mensen hun baan en helpt eerlijke bedrijven naar de knoppen." De bedrijfsleider denkt niet dat hij de supermarkten of de rookwarenhandelaren benadeelt met zijn verkoop. „Wat wij verkopen is extra omzet. Dat geld zou nooit ergens anders worden uitgegeven. Het is nog nooit aangetoond dat wij omzet bij andere winkeliers weghalen."

Golden Ten Maasbracht 'uitgespeeld'

AASBRACHT – De speelclub aan rijksweg in Maasbracht is definif dicht. De eigenaar heeft de deur elopen zaterdag gesloten op ba van een uitspraak van het Bosne Gerechtshof van verleden eek vrijdag op grond waarvan het baten van een Golden Ten Club zien moet worden als een economisch delict. Zeventig personeelsleden staan door de sluiting op straat.

„De inkomsten waren door herhaalde invallen van de politie al drastisch teruggelopen. Na elke inval liep het aantal bezoekers fors terug. Wij konden daardoor niet meer onze verplichtingen jegens het personeel nakomen", verklaarde gisteren een woordvoerder van de speelclub. Volgens hem is de uitspraak van het Gerechtshof „onbegrijpelijk" en kennelijk gedaan onder politieke druk. De overheid pakt volgens hem de speelclubs aan vanwege de concurrentie ten opzichte van de officiële staatscasino's.

2,5 jaar celstraf voor verkrachting

ROERMOND – De rechtbank van Roermond heeft gisteren de 28-jarige A.S. uit die plaats veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van dertig maanden. De rechtbank achtte bewezen dat S. zich schuldig heeft gemaakt aan verkrachting en ontuchtige handelingen. Officier van justitie mr F. Oelmeijer had daarvoor vorige week drie jaar cel geëist. Vlak daarop ontstond groot tumult toen S. met een microfoonstandaard de openbare aanklager te lijf wilde gaan.

Mede-verdachte C.B. (28) uit Roermond werd een celstraf van vijftien maanden waarvan drie voorwaardelijk opgelegd. Tegen hem had de officier 21 maanden geëist.

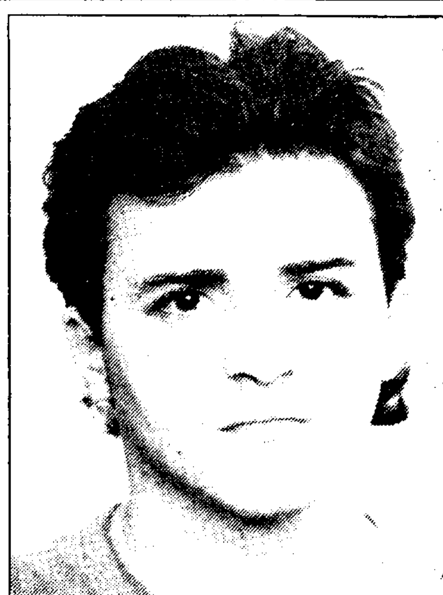
Het tweetal moest vorige week voor de rechtbank verschijnen omdat ze ervan werden verdacht een jongen en een meisje te hebben gedwongen geslachtsverkeer met elkaar te hebben. Dat gebeurde op 1 mei van dit jaar in de woning van het meisje. De slachtoffers moesten ook ontuchtige handelingen met elkaar plegen. Later op de avond zou S. het meisje hebben meegenomen naar een sexclub in Haelen. In de auto zou hij haar hebben verkracht.

Ter zitting ontkende S. alle schuld. Hij zou het meisje met geen vinger hebben aangeraakt en zei dat B. het initiatief had gehad. B. nam ook de schuld op zich hoewel hij bij de politie verklaarde dat S. de leidende rol had gespeeld.

● *Christos S. (23)*

● *Bozo B. (29)*

● *Anita Soni M. (37)*

● *M., ongeveer 25 jaar.*

Recherche Aken zoekt ook in Zuid-Limburg

Duits kwartet verdacht van moord op juwelier

Van onze verslaggever

AKEN – De recherche van Aken is een internationale zoekactie gestart naar vier gewapenden personen. De vier worden verdacht van roofmoord op de 57-jarige juwelier Wilhelm Lamberti uit Rheydt, bij Mönchengladbach. De voortvluchtige personen kunnen zich volgens de politie in Zuid-Limburg bevinden.

De zoekactie is op gang gekomen nadat een 25-jarige Griek was gearresteerd, in het bezit van twee sporttassen met sieraden ter waarde van 200.000 gulden. De sieraden bleken afkomstig uit de juwelierszaak van de vermoorde Lamberti.

De man werd vorige week woensdagavond door voetgangers gevonden in struikgewas bij Erkelenz-Immerath. Luttele uren daarvoor moeten de daders de juwelierszaak zijn binnengedrongen. Hoe de man om het leven is gebracht, wilde de recherche gisteren nog niet zeggen. De politie heeft inmiddels een vluchtauto van de daders gevonden voor het station van Mönchengladbach.

Interpol

De politie heeft de internationale opsporingsorganisatie Interpol ingeschakeld om de vier voortvluchtigen op het spoor te komen. De vier zijn vrijwel zeker bewapend.

Het gaat om de 23-jarige Christos S. uit Aken, de 29-jarige Bozo B. uit Joegoslavië, de 37-jarige Anita Soni M. uit Keulen, en de ongeveer 25-jarige M. uit Duitsland.

Het is volgens de politie mogelijk dat zij onderweg zijn met een donkere Mercedes DB 190 E, kenteken DN-A 949. Wie de gezochte personen na woensdagavond nog heeft gezien, of anderszins inlichtingen heeft, kan bellen met de recherche in Aken, tel. 09-492411892612, of met de plaatselijke politie.

Vakbondsman Wim Creusen: 'We moeten ons verkopen'

Parketpolitie, een ondergeschoven kind

MAASTRICHT – De parketpolitie recipieerde op de valreep van dit jaar bij gelegenheid van haar 25-jarig bestaan. Een receptie met een rouwrandje. De dienst loopt populair gezegd al met de zeswekendienst op zak. Per april '93 houdt ze namelijk op te bestaan. Dan worden krachtens de nieuwe Politiewet in het hele land regiokorpsen ingevoerd. Ook de 'groep Maastricht' van de parketpolitie zal in zo'n korps opgaan. Welke taken de 27 voormalige parketwachters vanaf die datum zullen gaan verrichten, is voorlopig nog koffiedik kijken. Korpsbeheerder, hoofdofficier van justitie en vakbonden zullen die vraag in een georganiseerd regionaal overleg gaan beantwoorden. Veredelde stadswachter, volwaardig agent of toch een 'parketwachter-oude stijl'? Op nieuwjaarsdag wordt alvast een nieuwe, maar nog bevroren, functiewaardering van kracht. Afhankelijk van de taken die de parketwachter straks krijgt, geldt de waardering met terugwerkende kracht.

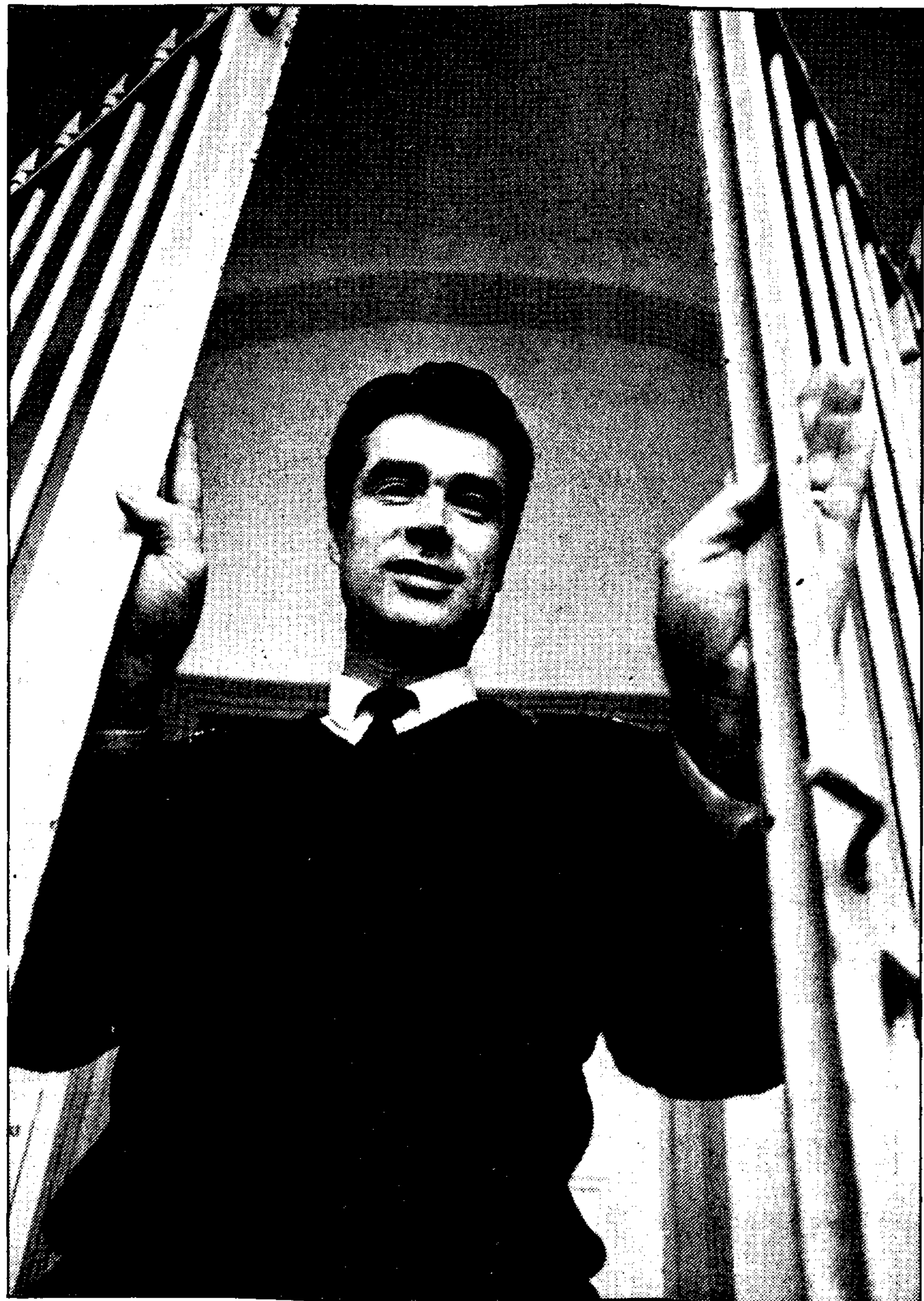
De parketpolitie van het arrondissement Maastricht wordt gevormd door een groep burgers die tevens onbezoldigd ambtenaar zijn van het korps rijkspolitie. Aan die constructie ontlenen zij hun opsporingsbevoegdheid die ze nodig hebben bij hun taken. Dat zijn onder meer het vervoer van mensen die in voorarrest zitten, de bewaking van de rechtszittingen, het betekenen van vonnissen en het uitvoeren daarvan.

„Hoewel '93 nog ver weg lijkt is het toch vijf voor twaalf voor ons. De parketpolitie moet zelf ideeën aandragen over hoe het zou kunnen. Daarbij moeten we uitgaan van onze huidige taken, want daar zijn we goed in. Vooral de hoofofficier van justitie, maar ook de burgemeester van Maastricht als korpsbeheerder moeten we daarvan overtuigen. De nieuwe baan voor de parketwachter kan dan even interessant blijven als die nu is. Als we blijven stilzitten, missen we straks de trein en dreigen we onder te sneeuwen in het regiokorps." Aan het woord is Wim Creusen (48), sinds februari 1972 in dienst bij de groep in de provinciehoofdstad.

Geleerd

De dienst lag de geboren Hoensbroekenaar toen al zo na aan het hart dat hij zich daarvoor beijverde als vakbondsman. Hij was hoofbestuurder bij de Algemene Nederlandse Politievakbond van '74 tot '80. Binnen die bond richtte hij een 'afdeling Burgerrijkspersoneel' op waarvan hij voorzitter werd. Hij nam deel aan het landelijk georganiseerd overleg tussen departementen van Justitie en Binnenlandse Zaken en politievakbonden en zat zodoende bij de betrokken ministers aan tafel. „Van die periode heb ik veel geleerd", zegt hij daarop terugkijkend.

Nu is hij al weer vijftien jaar lid van de dienstcommissie van het korps rijkspolitie district Limburg. Creusen is dan ook goed op de hoogte van het wel en wee van de parketpolitie.

● *Het is vijf voor twaalf voor de parketpolitie, meent Creusen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Bij het gesprek in zijn woonplaats Bunde is hij vergezeld van zijn strijdmakker J. van Noortwijk die nu vice-voorzitter van de Algemene Nederlandse Politie Vereniging is. Hij vult Creusen aan over wat betreft de laatste ontwikkelingen in het Haagse.

„De nieuwe politiewet voorziet in een gelijke rechtspositie met ingang van 1992 voor zowel burger als politiemensen bij de te vormen regiokorpsen. Dat is het grote winstpunt voor de parketpolitie. De nu nog burgerparketwachter kan dan ook genieten van een betere ongemakkenregeling, betere mogelijkheden om te studeren en hij kan gebruik maken van de VUT voor 57-jarigen. Aan de andere kant moeten we nu ook wellicht tijdens het weekeinde werken. De bezuinigingsreden waarom de parketpolitie destijds werd opgericht, is met die behaalde gelijke rechtspositie volledig achterhaald", stelt Creusen.

Burger

„'Den Haag' wilde 25 jaar geleden een aantal taken van de reguliere politie laten uitvoeren door een goedkopere parketpolitie. Het transporteren van verdachten, de orde en bewaking garanderen tijdens terechtzittingen, het betekenen van vonnissen en de executie daarvan zouden voortaan niet meer moeten gebeuren door breed opgeleide en dure agenten, maar door specifiek daarvoor opgeleide parketwachters. Deze kregen de status van burger.

In de praktijk kwam het erop neer dat de kneusjes van de rijkspolitie bij de parketpolitie werden ondergebracht. Dat leidde tot grote frustraties onder het burgerpersoneel. Voor hetzelfde werk werd 'wachtmeester Kneus' beloond volgens schaal zeven en 'parketwachter Burger' volgens schaal drie of vier. Dat stak. De parketpolitie werd het ondergeschoven kindje van de rijkspolitie", vervolgt Creusen.

Schrijven

Zijn strijd voor gelijke rechten is dan ook goed begonnen enkele jaren na zijn indiensttreding. „Halverwege '75 werd het verschil in kleding weggenomen: de politieagenten hadden een zwarte broek met blauwe bies en de burgers hadden zwart uniform met een paarse bies. Een ambtenaar met een rouwrandje... Na de gelijkschakeling van de uniformen was alleen het embleem nog verschillend. De politieman heeft twee gekruiste zwaarden en kan volgens de overlevering alleen maar vechten. De burger heeft zijn zwaard gekruist met een veer en wordt geacht ook nog te kunnen schrijven", weet Creusen.

In de volgende jaren haalden Creusen en zijn vakbond het 'functioneel leeftijdsontslag' en een opgetrokken waardering tot schaal zeven voor de parketwachters bij de rijkspolitie binnen. Parallel aan die strijd is de vervanging van politiepersoneel door burgers bij de parketpolitie verlopen. Parketwachters hebben nu zelfs de mogelijkheid om hoofd van een groep in een arrondissement te worden. Dit brengen van een carrièremogelijkheid in het leven van de parketwachter vindt Creusen zijn grootste verdienste. Bij drie groepen in het land zijn de hoofden al 'eigen kweek'", vertelt hij.

Opdelen

Van Noortwijk vervolgt: „Juist nu we dit bereikt hebben, komt Hirsch Ballin op het idee de taken van de parketpolitie op te delen. Hij wil het zogenoemde 'boven-arrondissementaal vervoer' overhevelen naar een nieuw op te richten landelijke dienst. Met die plannen heeft hij de kat pas goed in de gordijnen gejaagd, want de parketpolitie vreest dat haar takenpakket wordt uitgekleed en dat er in het regiokorps niets meer overblijft. Onder druk van de politiebonden hebben de ministers Hirsch Ballin en Dales voor de inrichting van de regiokorpsen een georganiseerd regionaal overleg toegezegd. Gedrieën moeten korpsbeheerder, hoofdofficier van justitie en politiebonden bekijken welke mensen welke taken gaan verrichten. Besloten kan worden parketpolitiemensen bij te scholen en mee te laten draaien in de uniformdienst, maar even goed kan uit het overleg rollen dat de 'voormalige' parketwachters zich uitsluitend gaan bezighouden met de executie van vonnissen en dat de orde en bewaking tijdens de zitting wordt uitbesteed aan een particulier beveiligingsbedrijf."

Spanningen

„Vanwege die vage toekomst zijn er spanningen ontstaan onder parketwachters in Maastricht. Suggesties en geruchten wisselen elkaar af. Om dat tegen te gaan moet er duidelijkheid worden geschapen en moeten de hoofden van de parketpolitie snel de gelederen sluiten en onze belangen behartigen. Uit de verslagen die we lezen van de landelijke vergadering blijkt dat nog niet alle neuzen van die mensen dezelfde kant op wijzen. De parketpolitie moet wijzen op zijn kwaliteit en ervaring en zichzelf verkopen. De geschiedenis heeft al eens bewezen dat met het afstoten van taken veel ervaring voor de toekomst verloren gaat: sinds het moment dat de PTT en niet meer de parketpolitie dagvaardingen betekent, is het aantal telasteleggingen dat door een foutieve betekenis nietig moest worden verklaard, opgelopen naar vijfentwintig procent", besluit Creusen.

maurice ubags

expositities

● **HEERLEN**

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Tentoonstelling met tekeningen van Aad de Haas. T/m 10/3 1991, open di t/m vr van 11-17 uur, za, zo en 2de kerstdag van 14-17 uur.

Prijzen voor Kerkraadse schrijvers

KERKRADE – Hens van de Weijer uit Kerkrade heeft de tweede prijs gewonnen in een dialectwedstrijd die was uitgeschreven door de kring Weert van Veldeke. De inzending van Van de Weijer in de afdeling proza was getiteld 'Vräu diech nit óp ónjelade aier.'
Volgens de jury ging het om een verhaal op het niveau van Simon Carmiggelt. Overigens viel er nog een Kerkradenaar in de prijzen. Pierre Essers sleepte met zijn gedichten 'Noa de heija' en 'Tsezame' een derde prijs in de wacht in de categorie poëzie.

Inbraak tijdens nachtmis

KERKRADE – Onbekenden hebben tijdens de nachtmis hun slag geslagen in de parochiekerk van Kaalheide. Uit de pastorie ontvreemdden zij een leren jas, girobetaalkaarten en een kentekenbewijs. Ook stalen zij geld uit enkele jassen die aan de kapstok hingen.

Bij een inbraak in de kantine van de Kerkraadse voetbalclub SVK werden een stereo-installatie, een typmachine, cassettebandjes, 45 trainingspakken, 56 complete voetbaltenues, drank, sigaretten en een partij snoep gestolen.

Popconcerten in Heerlen

HEERLEN – In het Heerlense jongerencentrum Nova en in café De Nor worden deze dagen eindejaarsconcerten gegeven. Op vrijdag 28 december houdt muziekcollectief NOX weer het jaarlijks terugkerende eindejaarsconcert NOX-POP-FUNK. Drie funk-groepen zullen de planken betreden: Jafula, Formercis en Stiff. Aanvang: 20.30 uur. De entree bedraagt ƒ7,50.
De Heerlense funk-jazzband Stiff is ook paraat in de nieuwjaarsnacht in café De Nor. Het optreden begint dan om 1.00 uur.

● Vanavond (aanvang 20.00 uur) treedt in de Heerlense Stadsschouwburg de Belgische popgroep Clouseau op. De zaal is uitverkocht.

Regioredactie Oostelijk Zuid-Limburg
Kantoor Heerlen, ☎ 045-739264
Fax: ☎ 045-739264
Emile Hollman, ☎ 045-422345
Joos Philippens, ☎ 04455-2161
Hans Rooijakkers, ☎ 045-714876
Frank Seuntjens, chef ☎ 04750-22937
Richard Willems, ☎ 04406-15890
Kantoor Kerkrade, ☎ 045-455506
Fax: ☎ 045-462872
Jeanette Ackens, ☎ 046-351740
Voor klachten over bezorging ☎ 045-739261

Heerlen winkelstad door centrumplan van jaren zestig

Vervolg van pag. 11

HEERLEN – Zo medio jaren vijftig beginnen de contouren zichtbaar te worden van een grootscheepse operatie, die het aanzien van de stad voor eens en altijd ingrijpend zal veranderen. Het 'centrumplan van de jaren zestig' bezorgde Heerlen de huidige status van winkelstad, en moest aldus zicht geven op een bestaan dat niet alleen meer op de mijnbouw gericht was.

In die dagen is bouwconcern Vasco van de heren Joosten en Reumkens zeer prominent aanwezig en gebruikt het Eurostaetegebouw als uitvalsbasis. Die torenflat, aan de Geleenstraat boven het voormalige V en D- pand, wordt in de jaren vijftig gebouwd als hotel, naar een ontwerp van Peutz. En krijgt de zeer typerende lichtblauwe kleur, omdat geëmailleerd eternyt van een Vasco-partner gebruikt moest worden.

Het uiterst chique Europahotel – Heerlen was een belangrijke plaats binnen de Europese Kolen- en Staalgemeenschap, vandaar – fungeert als dusdanig slechts enkele jaren. Naar verluidt omdat de modale burger bij de entree een briefje in de hand gedrukt kreeg waarop stond dat zijn aanwezigheid niet gewenst was. Een bluffout: men bouwde het hotel niet voor een geconstateerde behoefte, maar probeerde die op te roepen.

Al snel worden er luxe-appartementen - anno 1990 werd die bestemming trouwens opnieuw overwogen - ingericht voor Vasco-personeel. Het onderliggende V en D claimt een deel van de blauwe toren voor de boekenafdeling en het restaurant, en het gebouw doet, zoals gezegd, dienst als hoofdkantoor van Vasco.

Metropool

Burgemeester Van Grunsven blijkt inmiddels uitgegroeid tot een liefhebber van moderne gebouwen. Hij ziet Heerlen als toekomstige metropool en verdeelt zijn opdrachten netjes tussen Vasco en de andere grote bouwheer, Melchior.
Om te beginnen komt de schouwburg, op voorspraak van Van Grunsven, op de huidige plaats. Daar was een wei voor schuttersfeesten, de bebouwing van Heerlen eindigde bij de Geerstraat. Op de plaats waar nu 't Loon ligt, moest een sporthal komen en er was ook al een verdieping van een flatgebouw gerealiseerd. Die werd echter gesloopt, omdat men van mening veranderde en er een winkelcentrum wilde.

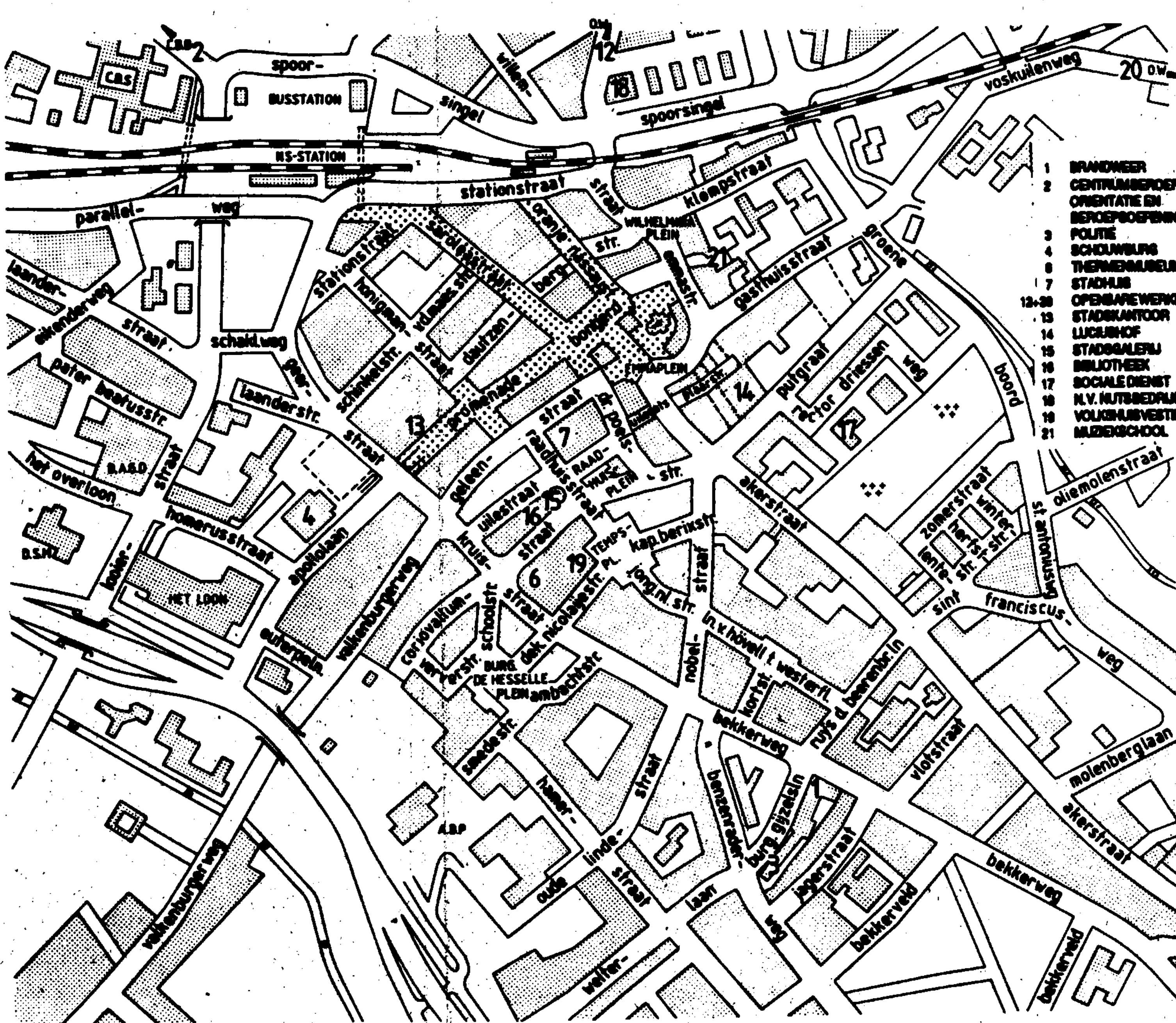
Het is goed om je er een voorstelling van te maken, dat in die tijd hartje Heerlen de noord-zuid-verbindingen Geerstraat en Saroleastraat kent, maar onvoldoende dwarsverbindingen. De nieuwe schouwburg, officieel geopend in 1961, moet natuurlijk op de een of andere manier verbonden worden met het centrum.

Plankje

In die dagen loopt het hoofd Openbare Werken, Van de Ven, door de stad met een plankje. Daarop een tekening met panden die moeten verdwijnen: de Grote Doorbraak, die Promenade mogelijk maakte, komt eraan. Waar de promenade nu ligt, waren de achtertuinen van de winkels aan de Geleenstraat, een tamelijk chaotisch geheel.
Eerst gaan huizen aan de Geerstraat tegen de grond voor een weg naar de Honingmannstraat, vervolgens worden in 1959 aan de Saroleastraat ter hoogte van de Markt de volgende panden gesloopt: café-restaurant Monopole, sigarenzaak Mengelers, de bioscopen Hollandia-theater en Gloria-theater, het Ruto-pand en de villa van chirurg Hustinx. Dit betekent een grote ingreep in de als zeer representatief geldende Saroleastraat, met chique hotels en restaurants.
Melchior begint meteen aan de bouw van de Grand Bazaar, het pand waar inmiddels Vroom en Dreesmann gevestigd is. Enige jaren later verhuist Schunck uit het Glaspaleis, dat wegens spreiding van rijksdiensten uit Den Haag kantoorgebouw wordt, naar een nieuw pand aan de Promenade.

Vrij

De beide gesloopte filmtheaters krijgen een nieuw pand en wel tussen Schunck en de Grand Bazaar in. Ook aan de andere kant van de Promenade verschijnt een heel reeks nieuwe winkels, waaronder Peek en Cloppenburg en Lampe. Pas in 1963 verdwijnt het pand Martens op de hoek van de Saroleastraat, nadat de eigenaar zich jarenlang verzet heeft tegen onteigening.

● *Een plattegrondje van het Heerlense centrum.*

Tegelijkertijd wordt een aantal huizen van Kerkplein tot Bongerd gesloopt. De Pancratiuskerk komt 'vrij' te liggen, tot ongeveer twee jaar geleden het 'Fellini'-complex verrijst.

In 1964 start de aanleg van de Promenade II, van Honingmannstraat naar Geerstraat. Zeer saillant détail met het oog op de huidige plannen: de tweede promenade werd aanvankelijk gepland als overdekte winkelgalerij!

Met enige jaren vertraging zijn de Beatles blijkbaar ook tot Heerlen doorgedrongen, want in 1968 doet KVP-raadslid Hub Savelsbergh, de huidige wethouder, de suggestie om onder de promenade een 'beat-tent' te maken. Het college zegt het plan te bestuderen, maar tot ondergrondse flower power is het in de mijnstad nooit gekomen.

Treintje

De Promenade I wordt op 22 maart 1960 feestelijk geopend, als burgemeester Gijzels met andere coryfeeën op een miniatuurtreintje rijdt. Daar wordt trouwens sinds enige tijd alle verkeer geweerd, nadat enige jaren auto's toegelaten waren. In 1975 is ook de tweede promenade klaar, inclusief waterpartij en voetgangerstunnel.

Inmiddels is het startsein gegeven voor alweer het volgende centrumplan, voortbordurend op het zogenaamde Bofinex-plan uit 1966 van Melchior, dat voorzag in (nooit gerealiseerde) verbetering van de 'achterzijde' van het station.

Dit centrumplan gaat 50 miljoen kosten en wethouder Schlösser zegt in 1973: „Als een plan ooit op alle niveaus van de aanvang af aan de orde is geweest, dan is het wel dit."

De Saroleastraat en Oranje Nassaustraat worden voetgangersdomein en de city-ring komt tot stand, al gaat een lus van Putgraaf naar Emmastraat niet door, omdat het Missionair Centrum niet wil wijken.
Ook moeten er kantoren verschijnen tussen Geerstraat en Looierstraat waar bijvoorbeeld het grote Jonggezellenhuis tegen de vlakte is gegaan. Maar de planning valt uiteindelijk geheel stil, omdat staatssecretaris Schaefer midden jaren zeventig niet instemt met sloop aan de Laanderstraat. Zo'n 15 jaar later moet dan alsnog op deze kaalgeslagen plaats de kantoorboulevard verschijnen, met Teleport en al.

Gedurende de periode van burgemeester Reijnen is het in 'centrumplankundig' opzicht vrij rustig in Heerlen, mogelijk ook doordat die samenvalt met de economische recessie.

Dat beeld zal de komende tien jaar drastisch veranderen, maar de historie toont trouwens aan dat lang niet alle plannen uitkomen. En echt: de term centrumplan is in Heerlen niets nieuws.

joos philippens

met dank aan Nic Tummers en Roel Braad.

Voorstel PvdA-Heerlen aan college B en W:

'Schouwburg moet naam Joop den Uyl krijgen'

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Heerlense stadsschouwburg moet worden vernoemd naar wijlen Joop den Uyl. Dat voorstel doet de PvdA-Heerlen aan het plaatselijke college. Zoals bekend kondigde Den Uyl als minister van economische zaken in 1965 in diezelfde schouwburg de sluiting van de mijnen aan. Volgens de PvdA was dat het startsein voor een periode waarin Zuid-Limburg dank zij een breed scala van herstructureringsplannen economisch weer gestaag begon op te bloeien.

„Het vernoemen van de schouwburg naar Joop den Uyl is volgens mijn fractie de zichtbare verplichting naar de Limburgse samenleving om, nu we het economisch herstel als geslaagd mogen beschouwen, vanuit diezelfde Limburgse eensgezindheid te werken aan de sociale en culturele gevolgen van de economische omschakeling", schrijft PvdA-fractievoorzitter Arie Kuijper aan het Heerlense college.

Hij voegt er aan toe dat de rechtvaardiging van de mijnen sinds het wetenschappelijk onderzoek van dr Messing door niemand meer wordt betwist.

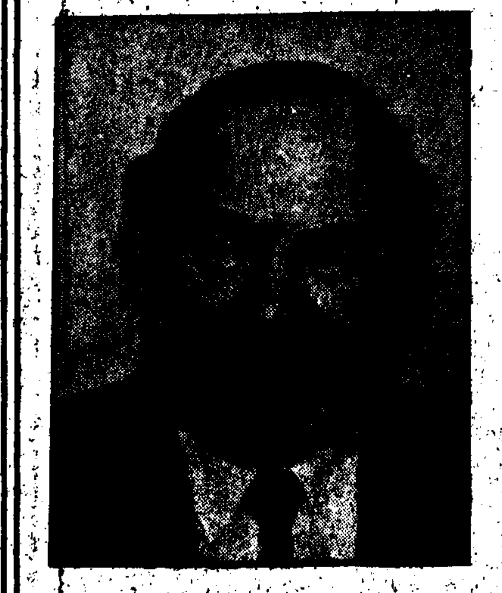
Recessie

„Waar voorheen delen van de Limburgse samenleving de schuld van de stagnatie van het herstelbeleid bij Den Uyl zochten, is nu nagenoeg iedereen van mening dat de stagnatie gezocht moet worden in de wereldwijde recessie en het daar niet op aansluitende landelijk beleid van de Nederlandse regeringen waarvan Den Uyl geen deel uitmaakte".

vasteloavend

● Carnavalsvereniging 'De Bokkeriejesj' houdt op oudejaarsavond in het Corneliushuis het traditionele 'Champagnebal' met om 00.22 uur de prinseproclamatie. Het dansgala begint om 21.00 uur. Om 22.11 uur is de uitreiking van de onderscheiding 'Bok mit de gouwe heure' aan Henk Sangen.

● Tot nieuwe prins van de CV De Geete in **Ubach over Worms** werd Ton ter Haar (25) uitgeroepen. Ton II is een echte verenigingsman. Hij is lid van de fanfare St. Elisabeth, de Mei-jongens Groenstraat, de handbalvereniging DES, de biljartclub Theunissen en de Sjpaskapel Herriemonie.

● *May Cremers.*

● *Prins Ton II van De Geete.*

● De ex-prinsen van CV De Geete uit de Groenstraat in **Ubach over Worms** houden op dinsdag 1 januari het Nieuwjaar Matinee in gemeenschaphuis 't Ströatje, Eygelshovenerweg 4. Tijdens de bijeenkomst wordt de orde van verdienste uitgereikt aan Harry Oomen.

● De jaarlijkse orde van Sjilvend Alaaf gaat dit seizoen naar May Cremers. De orde zal hem op 5 januari in café 't Heukske te **Schinveld** worden uitgereikt. May Cremers is al jarenlang lid van de Schinveldse carnavalsvereniging, waarvan diverse jaren als bestuurslid. Hij zat 15 jaar in de optochtjury en schreef ook meerdere schlagers. Verder was hij actief in het jeugdwerk en fungeert hij al bijna veertig jaar als ceremoniemeester voor vele verenigingen.

klein journaal

oostelijke mijnstreek ☎ redactie: 739282

Hulsberg

● De buurtvereniging Dorekoel houdt op vrijdag 28 december voor de vierde keer een gezins-kersttocht. De tocht is drie kilometer lang en voert over goed begaanbare wegen. Onderweg komt men mensen en dieren uit het kerstverhaal tegen. Kinderen krijgen bij de start een lampion. Er kan tussen 18.45 en 19.30 uur gestart worden aan gemeenschaphuis De Lange Berg. Deelname kost ƒ. 2,50 per persoon.

Heerlen

● De harmonie Eendracht Schandelen verzorgt op nieuwjaarsdag om 12 uur een concert in het Juphuis. Op 20 januari neemt het korps deel aan de landskampioenschappen in Bussum.

● De IVN-afdeling Heerlen houdt zondag 30 december een wandeling, die voert langs enkele monumenten in Heerlen en Schaesberg. Vertrek om 14.0 uur vanaf de Drievuldigheidskerk aan de Amsterdamstraat. De tocht is 8 km. lang en duurt ruim twee uur.

● De afdeling Heerlen van het CNV houdt op maandag 14 januari om 19.30 uur een algemene vergadering in Motel Heerlen, Terworm 10. Op de agenda staat ook de verkiezing van een nieuwe voorzitter.

● Wie op 12 en 13 december de gratis kennismakingslessen 'sport en spel voor 55-plussers' heeft gemist, mag op woensdag 9 januari van 14 tot 15 uur komen meedoen in de gymzaal Passart aan de Laurierstraat. Ook kan men op donderdag 10 januari van 14.15 tot 15.15 uur terecht in de gymzaal aan de Gebr. Hennenstraat.

● Voor kinderen van 4 tot 12 jaar wordt op woensdag 2 januari door Zymose een tekenfilm van Walt Disney vertoond in gemeenschaphuis Op d'r Sjteeberg. Aanvang 14 uur, entree 50 cent.

Merkelbeek

● In Huize Het Korenveld wordt op zondag 30 december een kerstspel opgevoerd, dat voor iedereen toegankelijk is. Om 14 uur houdt deken Van Galen een inleiding en om 15 uur begint het spel.

Brunssum

● Vanaf Nieuwjaarsdag om 16.00 uur wordt in galerie 'Het Kijkraam' aan de Akerstraat 124 een expositie van amateur-kunstschilder Will Quadvlieg uit Klimmen gehouden. Hij omschrijft zijn werk als 'impulsief en symbolisch'. De decemberexpositie van B. Markowski uit Brunssum (beeldhouwwerken) wordt in januari voortgezet. Beide expos eindigen op 27 januari.

Hoensbroek

● De IVN-afdeling Hoensbroek houdt zondag 30 december een 'midwinter-wandeling'. Vertrek om 13.30 uur vanaf de Voltaschool. Na afloop is er koffie met kerstbrood.

Kerkrade

● Het Caecilia-koor luistert maandag 31 december samen met de Schola Cantorum de mis van 19.00 uur op in de Catharina-kerk van de Holz.

Simpelveld

● Café-zaal Jos Frijns aan de Marktstraat bestaat dit weekeinde precies 50 jaar. Drie generaties kasteleins van de familie Frijns hebben de zaak uitgebouwd tot het drukst bezochte café en de best geoutilleerde vereniginszaal van Simpelveld. Zaterdag 29 december is er Open Huis vanaf 17.00 uur bij een gratis natje en een droogje. Voor de muziek zorgt de René Krans Band.

● De jaarvergadering van de afdeling Simpelveld van de Limburgse Vrouwen Bond wordt gehouden op dinsdag 8 januari in zaal Dackus aan de Simpelveldse Irmstraat. De bijeenkomst begint om 20.00 uur. Er zal afscheid genomen worden van de dames L.Bleijlevens en J.Vliex. Een bestuursverkiezing maakt deel uit van de agenda.

Bocholtz

● In zaal Schmets op Bocholtzerheide houdt de duivenvereniging 'De Huiszoekers' op zaterdag 29 en zondag 30 december een duivenshow. Op zaterdag is de zaal geopend vanaf 20.00 uur en op zondag van 10.00-17.00 uur.

● De Koninklijke Philharmonie zal op 1 januari in harmoniezaal Coerver aan de Dr. Nolensstraat het traditionele Nieuwjaarsmatinee verzorgen. Onlangs was de Phil nationaal winnaar in de concertafdeling in de Kerkraadse Rodahal. Vanaf 12.00 uur spelen de 'Keidorfmusikanten' onder leiding van Eddie Lambrechts.

Huls

● In zaal Van der Klooster houdt de postduivenclub 'De Bergvliegers' zaterdag 29 december een verenigingstentoonstelling. Het inzetten van de duiven is van 9.30-10.15 uur. De tentoonstelling begint om 13.30 uur.

Lozingen Spaubeek worden gesaneerd

SPAUBEEK – De afvallozingen van Spaubeek op de Geleenbeek worden gesaneerd. In de huidige situatie komt het afvalwater nog ongezuiverd in de beek terecht. Het Waterschap Zuiveringschap Limburg (WZL) heeft, in overleg met de gemeente Beek, besloten in Spaubeek een gemaal te bouwen.
Vanuit dat gemaal wordt een persleiding aangelegd, die aansluit op het bestaande net Geleen-Schinnen. Vervolgens gaat het afvalwater naar de rioolwater-zuiveringsinstallatie van het WZL in Hoensbroek. De totale aanlegkosten bedragen ruim anderhalf miljoen gulden.

Omstreeks mei 1991 wordt begonnen met de werkzaamheden. Het waterschap verwacht dat de ongezuiverde lozingen vanaf oktober volgend jaar tot de verleden tijd behoren. Het stoppen van de lozingen zal zonder meer de waterkwaliteit van de Geleenbeek ten goede komen.

Twee mannen bedotten Makro

NUTH – Bij de Makro in Nuth zijn twee mannen uit Eindhoven aangehouden die ervan verdacht worden dit bedrijf voor duizenden guldens te willen oplichten. Beide mannen verrekenden goederen aan de kassa waarop zij tevoren andere prijskaartjes hadden aangebracht. Ze werden door veiligheidsambtenaren aangehouden.

weekendage

In deze agenda zijn ook de di[...] tijdens de jaarwisseling o[...] men.

APOTHEKEN

De avond-, weekend- en zo[...] diensten beginnen op vrijdag[...] en eindigen de volgende wee[...] dagochtend om 8.30 uur.
BRUNSSUM. Lindeplein, R[...] nerstraat 2a, ☎ 254233.
HEERLEN. Aarveld, Ve[...] straat 18, ☎ 713385 en Ganze[...] Stanleystraat 23, ☎ 210772. TIGH ☎ 711400.
LANDGRAAF. Nieuwen[...] Bernhardstraat 52, ☎ 312294[...] spoedgevallen dagen nacht [...] baar.
KERKRADE - EYGELSH[...] Van Wersch, Hoofstraat[...] ☎ 452010.
KERKRADE-WEST. Ma[...] Akerstraat 79, ☎ 415440.
BLEIJERHEIDE. Bleijerheid[...] Bleijerheiderstraat 52, ☎ 4[...] Zaterdag van 10.30 tot 16 uur [...] dag van 12 tot 13 uur en van 1[...] uur. Voor spoedgevallen [...] nacht geopend.
SIMPELVELD - BOCH[...] Voncken, Dr. Ottenstraat 9, S[...] veld, ☎ 441100. Zaterdag van [...] 15 uur en zondag van 14.30 [...] uur. Voor spoedgevallen ka[...] terecht van 22 tot 22.30 uur.
HOENSBROEK. Martens, [...] straat 87, ☎ 212214.
NUTH. Voor spoedgevallen [...] apotheek (bgg TIGH ☎ 71140[...]

TIGH - HEERLEN. ☎ **711400**

(Informatie over avond- en [...] einddiensten van artsen, ta[...] sen, apothekers en het G[...] Kruis.)

GROENE KRUIS

HEERLEN. Wachtdienst [...] spoedgevallen tijdens avon[...] nacht vanaf 18 tot 8 uur. Week[...] 24 uur doorlopend ☎ 711400. [...] dagen, tijdens werkuren, ☎ 7[...]
NUTH - VOERENDAAL - SI[...] VELD. Wachtdienst voor sp[...] vallen ☎ 04405-2995.
BRUNSSUM - SCHINVELD [...] BEEK. Wachtdienst voor sp[...] vallen ☎ 259090.
HOENSBROEK - MERKELB[...] BINGELRADE. Wachtdienst [...] spoedgevallen ☎ 225588.
KERKRADE. Voor spoedge[...] is de dienstdoende verpleeg[...] ge bereikbaar onder ☎ 46222[...]
EYGELSHOVEN - LANDG[...] Wachtdienst voor spoedge[...] ☎ 323030.

ARTSEN

HEERLEN. Voor spoedge[...] TIGH (brandweercentrale) ☎ 711400.
BRUNSSUM - HOENSBR[...] Voor spoedgevallen eigen h[...] bellen.
KERKRADE-WEST. Voor [...] gevallen eigen huisarts bellen[...]
SCHIMMERT. Voor spoedge[...] eigen huisarts bellen.
KERKRADE-OOST. Tot za[...] 12 uur vlg. telefoonbeantw[...] van eigen huisarts. Voor sp[...] vallen éérst telefonisch conta[...] nemen met de dienstdoend[...] Van zaterdag 12 uur tot zonda[...] gen 10 uur Kaiser, ☎ 35123[...] zondagmorgen 10 tot maanda[...] gen 8 uur Vluggen, ☎ 45291[...] maandag 15 uur tot dinsdag [...] Hamers, ☎ 452712 en van d[...] 11 tot woensdagmorgen 8 uu[...] bers, ☎ 453303.
SIMPELVELD - BOCH[...] Weekend: Schepers, Banek[...] weg 5 Bocholtz, ☎ 441213; O[...] nieuwjaar: Schiffelers, Frowe[...] 50 Eys, ☎ 04451-1500.
SCHAESBERG. Zaterdag E[...] Muhlenbergstraat 3, ☎ 32066[...] dag Pieck, Pasweg 97, ☎ 311[...] dinsdag Ypma, Schumanstr[...] ☎ 320660.
UBACH OVER WORMS - [...] WENHAGEN. Eigen huisar[...] len.
VOERENDAAL. Praktijk [...] huisplein 4 ☎ 751322.

Patiënten gezondheidsce[...] Hoensbroek-Noord kunnen [...] nacht bellen, ☎ 214821.

TANDARTSEN

HEERLEN - HULSBERG [...] RENDAAL. Weekend Mu[...] Promenade 11, ☎ 713047, o[...] nuari Rademacher, Hogew[...] Voerendaal, ☎ 750417. Spr[...] zaterdag en zondag van 11 [...] uur. B.g.g. TIGH ☎ 711400.
KERKRADE - UBACH [...] WORMS - SCHAESBERG - [...] WENHAGEN - EYGELSH[...] Weekend en nieuwjaar: [...] Beaujean, Heigank 100 Nieu[...] gen, ☎ 324032. Spreekuur va[...] tot 12 uur en van 19 tot 19.30[...]
SIMPELVELD - BOCHO[...] GULPEN - VAALS - WIJLRE[...] TEM. Weekend Nijdam, Re[...] straat 23a Simpelveld, ☎ [...] Oud- en nieuwjaar The[...] Marktstraat 10 Simp[...] ☎ 440923. Spreekuur van 1[...] 12 uur en van 17.30 tot 18 u[...]
BRUNSSUM - SCHINVE[...] NUTH - HOENSBROEK - [...] NEN. Weekend en oud- en [...] jaar F. Geraeds, Merkelbeek[...] 4, ☎ 271111. Spreekuur va[...] tot 12 uur en van 17.30 tot 18[...]

SOS-HULPDIENST

Dag en nacht bereikbaar, ☎ [...]

Geslachtsziektenbestrijding: 24-uurs infolijn ☎ 740136.

DIERENARTSEN

Raadpleeg uw eigen dieren[...] wordt eventueel doorverwez[...]

...heidend secretaris Schoots KvK Midden-Limburg:

'Mee-financieren A73 voor regio ondoenlijk'

Van onze verslaggever

ROERMOND – „Voorfinanciering van de A73 is voor Limburg bespreekbaar, maar meefinancieren zoals minister Maij-Weggen als voorwaarde stelt voor een vervroegde aanleg, is ondoenlijk". Dat zegt de scheidend secretaris J. Schoots van de Kamer van Koophandel Midden-Limburg die per 1 januari zijn functie overdraagt aan mr L. Pennings.

„Tegenover het plan van de minister om de aanleg van A73 te verschuiven van '95 naar 2000, heeft de regio zich met steun van de provincie bereid verklaard tot voorfinanciering, mits het project in '94 kan starten", aldus Schoots.

„De minister is alleen bereid om te praten over een versnelde aanleg vanaf '95 en niet vanaf '94, onder voorwaarde van voorfinanciering èn mee-financiering. Wanneer de aanleg van de A73 niet in '94 maar pas in '95 zou kunnen starten, praat je in feite over reguliere kosten die Limburg niet kan opbrengen en gewoon rekening Rijk moeten zijn."

Grensregio

De ontwikkeling van de hele infrastructuur in Midden-Limburg is Schoots niet alleen als KvK-secretaris ter harte gegaan, maar ook als voorzitter van de commissie ontwikkeling grensregio Rijn-Maas-Noord.

„Uitstel is zeer in het nadeel van de hele regio, en verdraagt zich om die reden ook niet met de plannen van de minister van Economische Zaken om juist de economische ontwikkeling van de grensregio verder te stimuleren."

Gelijktijdig

Het in oktober jongstleden ingestelde comité Midden-Limburg/Hart van Limburg, waarin overheid en bedrijfsleven vertegenwoordigd zijn, heeft aan de aanleg van de A73 ook de uitbouw van de A68 gekoppeld, met een aansluiting op de Duitse BAB52. „Het traject naar de grens van drie kilometer zou 15 miljoen gulden kosten. Op een bedrag van 500 miljoen voor de A73 is dat deel A68 een 'peanut' dat met de A73 gelijktijdig uitgevoerd zou kunnen worden. Uitstel van de A73 mag in géén geval de uitbouw van de A68 blokkeren."

...eisbureau ...rkte zonder ...ergunning

Vervolg van pagina 1

...erkraadse reisbureau Trans ...ic in Kerkrade, waarvan gisteren boekhouding in beslag werd ..., S...en, richtte zich voornamelijk ...an Duitse markt. In de Rheini... ...ost en Bild verschenen pagi...ka...e advertenties voor reizen ...erre bestemmingen zoals Mia... ...Honolulu. De passagiers ver...n vanaf Beek en Schiphol. ...erluidt zouden vorige week ... enkele Duitse reizigers vast ...n hebben op Schiphol, omdat Atlantic had verzuimd de tic...e betalen. Door een telefoni...verboeking kon de reis alsnog ...aan.

...s een Heerlense taxicenrale ...irecteur E. D. bijna dagelijks ...xi naar de verschillende Ne...dse luchthavens. Evenmin ...et ongewoon dat er voor Trans ...ic soms slechts één ticket in ...rdam werd opgehaald. Het ...ersbedrijf dat deze ritten voor ...zorgde, heeft nog een bedrag ...400 van hem te goed, maar ...en geen aangifte gedaan bij de ...po...

...gunning

...lleen bij de politie van Kerkra...en de afgelopen tijd tips bin...komen omtrent de praktijken ...rans Atlantic. De Heerlense ... van Koophandel en de Eco...che Controledienst in Den ... zijn met een onderzoek be...n, omdat de statuten van ... Atlantic niet vermelden dat ...n een reisbureau gaat.

...inschrijving bij de Kamer van ...handel blijkt slechts dat de ...g voorlichting geeft over het ...n van verre reizen en het toe... naar Afrikaanse landen en ...uropese continenten wil be...n. D. zou dus geen vergun...hebben om een commercieel ...reau te exploiteren.

...dels zijn er ook in de reisbran...ragen gerezen omtrent Trans ...ic. Hoewel dit reisbureau niet ...esloten bij de Stichting Ga...fonds Reisgelden (SGR) of de ... maakte het wel gebruik van ...o van de SGR. Volgens direc...uizen van de SGR zijn Neder... reisbureaus niet verplicht ...an te sluiten bij de garantie...en, maar was het bedrijf wel in ...eding door de indruk te wek... passagiers bij zijn Stichting ... aankloppen voor een even...vergoeding van hun reissom.

...ent de persoon van D. bestaan ... veel onduidelijkheden. Zo ... de politie dat hij oorspronke...e Amerikaanse nationaliteit ...ebben en dat hij na desertatie ...et leger in Nederland trouwde ...en verblijfsvergunning te ...chtigen. Volgens de ambassa... Sierra Leone komt hij echter ...egelijk uit dat land.

● *Een deel van de boekhouding van Trans Atlantic wordt naar buiten gedragen.* Foto: DRIES LINSSEN

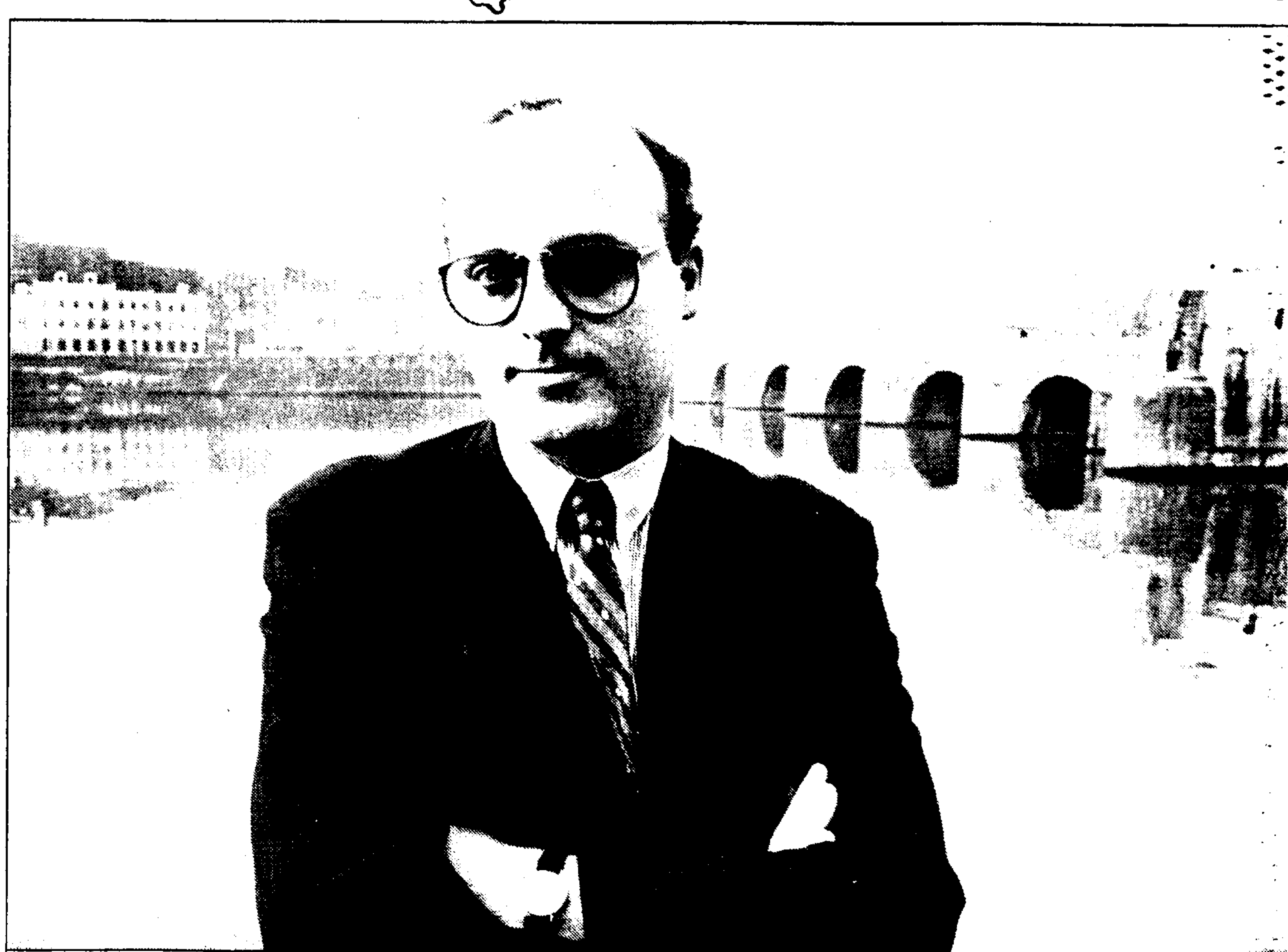
'Verhoogd risico voor patiënten in Jozefziekenhuis'

KERKRADE – Patiënten die een operatie moeten ondergaan in het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade lopen een verhoogd risico. Het percentage gediplomeerde verpleegkundigen ligt namelijk onder de landelijke norm van tachtig en bovendien zijn er te veel Poolse assistenten in het ziekenhuis werkzaam die de Nederlandse taal niet machtig zijn.

Dat heeft de vice-voorzitter van de Nationale Ziekenhuisraad W. Kok, tevens directeur van het Maaslandziekenhuis in Sittard, laten weten. Volgens hem is er sprake van een onmogelijke situatie.

In Kerkrade bedraagt het percentage gediplomeerden hooguit zestig. Bovendien zijn er volgens Kok communicatie-problemen met Poolse assistenten. Ook de Abva/Kabo wil om die reden het aantal buitenlandse assistenten terugdringen.

De inspectie voor de volksgezondheid in Limburg deelde mee tot nu toe geen enkele klacht over de situatie in het ziekenhuis ontvangen te hebben.

● *Ward Vleugels: „Parkeren hoeksteen van economisch succes"* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ward Vleugels bezorgd over beknotten parkeerruimte

'Tatort verstoort imago parkings niet langer'

MAASTRICHT – „De parkeergarages worden door al onze Europese leden niet meer ter beschikking gesteld voor opnames van tv-krimi's zoals 'Tatort' en 'Onze Ouwe'. De moorden in die series worden steevast gepleegd in parkeergarages en dat versterkt het negatieve imago van deze voorzieningen. Wij zeggen: veiligheid en bewaking zijn de hoekstenen van een totaal produkt. Zonder dat gaat het niet meer en de cijfers wijzen uit dat het werkt. De kleine criminaliteit in bewaakte en goed verlichte garages loopt terug."

Ward Vleugels (32), bestuurslid van de European Parking Association en voorzitter van de Vexpan, waarin de vaderlandse exploitanten van parkings zijn verenigd, weet waarover hij praat. Parkeerproblemen vormen zijn dagelijks brood. Als directeur bij MBO-Ruijters adviseert hij vrijwel alle grote gemeenten in Limburg bij het oplossen van de niet geringe 'mobiliteitsproblemen' binnen hun stadsgrenzen en drijft hij daarnaast een hele serie parkeergarages in Limburg.

„Je leert van alle fouten. De garages nu zijn licht en vriendelijk en vooral ruim. De bezoeker moet zich veilig voelen, snel en vriendelijk geholpen worden. Kijk maar in Geleen. Daar is jaren geen toezicht geweest met alle gevolgen vandien. Daar wordt eindelijk wat gedaan".

Doodsteek

Vleugels vindt dat de grote gemeenten zoals Maastricht, Heerlen, en Sittard inmiddels het parkeren als levensbehoefte voor de city volledig hebben erkend.

„Men weet nu dat de consument in deze streek zonder moeite een kwartiertje verder kan rijden en in Aken, Luik of Hasselt kan gaan winkelen wanneer hij vindt dat onder andere het parkeren daar gemakkelijker is. Wie dit onderdeel verwaarloost, krijgt de rekening gepresenteerd. Heerlen gaat niet voor niets 2300 nieuwe parkeerplaatsen in en rond het centrum maken in een poging de kwaliteit van die city te verbeteren."

Waarschuwing

Vleugels waarschuwde onlangs in LOZO-Visie, het blad van de ondernemers in Limburg, voor de Haagse visie op 'onze Limburgse problemen', neergelegd in de 'mobiliteitsnota' van minister Maij. In deze nota is met name het aantal toegestane parkeerplaatsen bij nieuwe kantoren, bedrijven en dergelijke door een 'randstad-bril' bekeken. Vleugels: „Indien die normen worden gehanteerd, is dat de doodsteek voor Limburg waar het gaat om investeringen in dit soort projecten. Juist de voorwaarde van een goede en ruime ligging met veel parkeerruimte zorgt ervoor dat bedrijven zich in Limburg willen vestigen. Bij beperkingen zal de belegger en gebruiker, die op zoek is naar een comfortabele en representatieve eigen plek, afhaken en elders - bijvoorbeeld in België of Duitsland -zijn heil gaan zoeken. Limburg is in dat opzicht door zijn ligging en de naderende opheffing van de grenzen in 1992 uiterst kwetsbaar."

Volgens de nieuwe normen van de mobiliteitsnota mag bijvoorbeeld op een a-lokatie zoals die in Sittard te vinden is achter het station, waar momenteel het DSM-kantorencomplex voor honderden ambtenaren wordt gebouwd, slechts een parkeerplaats per 250 vierkante meter komen, omdat de werknemers zonder moeite per openbaar vervoer hun arbeidsplek kunnen bereiken. Vleugels: „De auto krijg je niet uitgebannen. Het is een verworven recht. Wij als exploitanten van parkeergarages zeggen hardop, dat wij een belangrijk aandeel kunnen hebben in de oplossing van die problemen, maar dan moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

Een onderzoek in Wenen heeft onlangs geleerd dat met een concentratie van parkeervoorzieningen overlast, luchtvervuiling, opstoppingen en criminaliteit teruggedrongen kunnen worden.

Vleugels hoopt dat de normen niet al te stringent worden gehanteerd om zo de economische groei in Limburg, die volgens hem nog volop aanwezig is, niet af te remmen. „Bedrijven willen geen plaats meer op oude industrieterrein, maar zoeken moderne, goedbereikbare en schone plaatsen. Gemeenten moeten inspelen op die behoefte en geen terreinen ontsluiten die toch niemand wil. De wens van bedrijven en dergelijke om aangepast te worden gehuisvest, zie je ook bij winkelvestigingen. Een mooi voorbeeld is de woonboulevard in Heerlen. Overigens, bij al die ontwikkelingen geldt dat de consument bepaalt of het een succes wordt. En in dat verband mag duidelijk zijn dat bereikbaarheid en parkeermogelijkheden in menig opzicht uitmaken of de consument komt en blijft komen".

rob peters.

Plan tot samenwerking AID en ECD in maart op tafel

Vervolg van pagina 1

Gezien de controlerende activiteiten van beide diensten, die zich ook bezighouden met het opsporen van malafide praktijken, stuurt de overheid aan op samenwerking. Een plan daartoe zal in maart volgend jaar ter bespreking voorgelegd worden aan de ministerraad. Ook door andere departementen zullen gezamenlijke projecten worden voorgedragen.

De besprekingen hebben niets uit te staan met de aankondiging begin dit jaar van directeur mr G. Kostwinder van de AID dat de komende jaren zo'n 60 arbeidsplaatsen binnen de inspectiedienst zullen verdwijnen. Volgens de woordvoerder van de AID is deze inkrimping het logische gevolg van het feit dat de AID een drietal jaar geleden tijdelijk zo'n 60 arbeidsplaatsen erbij kreeg. „Die moeten we uitgesmeerd over drie jaar weer inleveren. De inkrimping kan door natuurlijk verloop worden opgevangen."

Theoretisch

De woordvoerder van de AID gaf gisteren toe dat verhuizing van het hoofdkantoor naar Den Haag of omgeving theoretisch tot de mogelijkheden behoort. „Maar daarvan zou alleen sprake kunnen zijn wanneer de Algemene Inspectiedienst en de Economische Controledienst een gezamenlijk beleid gaan voeren. Anders is het natuurlijk als men besluit enkel gebruik te gaan maken van elkaars faciliteiten."

Ook het onderzoek dat een extern adviesbureau momenteel verricht naar de organisatiestructuur van de AID zou kunnen leiden tot sluiting van het hoofdkantoor in Kerkrade, waar momenteel ongeveer negentig mensen werken. „Dat onderzoek heeft te maken met de communicatieproblemen die de inspectiedienst in het verleden heeft gekend. Het is niet ondenkbaar dat de uitslag daarvan een herstructurering van de dienst tot gevolg heeft, bijvoorbeeld door het hoofdkantoor dichter bij het ministerie van Landbouw te situeren. Meer duidelijkheid daarover verwacht ik evenwel eerst over een half jaar."

Verdachte van moord opgepakt

HASSELT - Gisteren heeft de onderzoeksrechter in Hasselt de 30-jarige J.J. laten aanhouden. De man wordt er van verdacht de 84-jarige vrijgezel Louis M. op Eerste Kerstdag in zijn woning te Hasselt te hebben vermoord. De verdachte, een verre buurman van het slachtoffer, had in de kerstnacht te veel gedronken en was toen naar de woning van de bejaarde man getrokken. Hij stal de 84-jarige meer en een mes meer en roofde enkele honderden franken.

examens

Technische Universiteit Eindhoven ...en voor de studierichting Elektro...: J. Neus Geleen, L. van Nieuwen...Venlo, G. Otten Schinnen en T. Peulen

Moskowicz noemt tekort bedden cardiologie AZM schandelijke situatie

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Advocaat mr Moszkowicz sr. komt tot de conclusie dat een rechtzaak aangespannen door het Samenwerkingsverband Hartpatiënten Limburg tegen rijk of provincie wegens winkel op medisch gebied, perspectieven biedt voor de eisers. Het betreft uitbreiding van het aantal bedden op de afdeling cardiologie en cardiopulmonale chirurgie van het AZM. Het Samenwerkingsverband eist die om de lange wachttijden te verkorten. Moszkowicz heeft zichzelf belangeloos ter beschikking gesteld om eventueel via gerechtelijke stappen een einde te maken aan deze volgens hem 'schandelijke situatie'.

Jaarlijks sterven er ongeveer tien mensen aan hart- en vaatziekten terwijl ze wachten op een operatie of andere behandeling in het Maastrichtse ziekenhuis. De wachttijd voor een hartoperatie bedraagt nu tussen de vier en zes maanden en vaak is de stress bij de patiënt daarover zo groot, dat dit een fataal gevolg heeft.

Volgens Moszkowicz biedt een rechtszaak aangespannen door een Belangenvereniging van Hartpatiënten goede vooruitzichten aangezien een eerdere zaak, aangespannen door een patiënte die haar recht op een dotterbehandeling claimde, gewonnen werd. Zij eiste haar recht als verzekerde patiënt op. Het ziekenhuis verloor de zaak en de ziektekostenverzekeraars betaalden haar behandeling alsnog, hoewel het budget voor dotterbehandelingen al ver overschreden was.

Steun

Het Samenwerkingsverband zegt bij monde van J. de la Fonteijne dat de ziektekosteverzekeraars geen moeite hebben met het betalen van verdere uitbreidingen. Ook het artsenteam van de betrokken afdelingen van het AZM steunt de actie. Het ziekenhuis treft geen blaam, want de overheid bepaalt het beleid."

De la Fonteijne: „Wie er nu precies verantwoordelijk gesteld kan worden voor dit probleem is nog niet duidelijk. Wat wij willen bereiken is dat iedere patiënt die ziekerd is, krijgt waar hij recht op heeft; een optimale behandeling. En met dit beddentekort is dit momenteel onmogelijk."

Sterfcijfer

„Onderzoek heeft uitgewezen dat het sterftecijfer bij hartpatiënten die niet tijdig geopereerd kunnen worden vier à vijf maal hoger is dan bij operatie binnen de normale termijn. Uitbreiding van het beddenbestand op de afdeling cardiologie en cardiopulmonale chirurgie is daarom beslist noodzakelijk," meent De la Fonteijne, woordvoerder van het Samenwerkingsverband Hartpatiënten Limburg.

Al meer dan een jaar voert een afgevaardigd comité van dit samenwerkingsverband, waar naast De la Fonteijne ook de heren G. de Kort en M. Joordens zitting hebben, strijd tegen de voor hen onacceptabele patiëntenstops die het beddentekort veroorzaakt. Dit jaar zijn er meer dan 50 vergeefse opnamestops geweest in het AZM.

Omdat het antwoord van de provincie op de vraag naar een grotere beddencapaciteit voor cardiologie en cardio-pulmonale chirurgie in het AZM te lang op zich liet wachten, besloot het samenwerkingsverband de advocaat mr Moscowitz in de arm te nemen. Hij onderzoekt nu de mogelijkheden om middels een rechtszaak uitbreiding van de beddencapaciteit af te dwingen.

„Ik hoop dat het niet tot een rechtszaak hoeft te komen. Den Haag moet gewoon opdracht geven tot uitbreiding naar 75 bedden voor cardiologie en naar 48 voor cardio-pulmonale chirurgie. Dat is de enige oplossing om de lange wachttijden te reduceren en om het kwalitatief hoogstaande team op beide afdelingen, onder leiding van prof. dr Wellens en prof. dr Penn, hun werk te laten doen zoals zij dat graag willen. Bovendien komt bij een uitbreiding van de capaciteit het waardevolle onderzoek dat op deze afdelingen plaatsvindt en dat tot ver over de grenzen geroemd wordt, niet in het gedrang," zegt een strijdvaardige De la Fonteijne.

Personenvervoer Venlo-Rotterdam mogelijk minder

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Minister Maij-Weggen van Verkeer en waterstaat sluit niet uit dat het personenvervoer op de spoorverbinding Venlo-Rotterdam, de 'Brabant-lijn' tijdelijk nadelige gevolgen zal ondervinden van de intensivering van het goederenvervoer op die lijn. Maij-Weggen gaat er vanuit dat dat niet het geval zal hoeven te zijn en acht dit ook onwenselijk, maar signaleert wel dat er een 'zekere spanning' kan ontstaan tussen het personen- en het goederenvervoer.

Zij zei in de Tweede Kamer in antwoord op vragen van PvdA'er Frits Castricum. Die toonde zich bezorgd over de aantasting van het reizigersvervoer tussen Brabant, Limburg en de Randstad.

Het goederenvervoer op de Brabantlijn moet tijdelijk intensiever worden zolang niet de Betuwelijn, Rotterdam-Utrecht-Arnhem, wordt aangelegd. Dat is belangrijk voor het vervoer naar Duitsland. Voor de verbinding Rotterdam-Venlo betekent dit, dat er ook overdag goederenvervoer moet plaatsvinden. Het gaat daarbij om spoedeisende, hoogwaardige goederen. Op bepaalde tijdstippen moeten deze goederentreinen voorrang krijgen. Maij moet hierover nog overleg voeren met de NS.

Als de Betuwelijn niet snel genoeg wordt aangelegd, zal het goederenvervoer op de Brabantlijn toch weer moeten worden afgeremd ten voordele van het reizigersvervoer, zo moest Maij Castricum toezeggen.

Uiteindelijk is het overigens de bedoeling dat ook aan de Brabantlijn belangrijke verbeteringen worden aangebracht, zowel voor het personen- als het goederenvervoer.

Platformoverleg provinciale lokale partijen

HEERLEN – De Provinciale lokale partijen PNL, FNP, PPG, BOF en OPD houden zaterdag 26 januari 1991 in Utrecht een platformoverleg.

De Provinciale Statenverkiezingen van 6 maart volgend jaar, waaraan door deze partijen worden deelgenomen in de provincies Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Drente en Friesland, vormt in Utrecht het belangrijkste punt van overleg.

Aan het overleg wordt ook deelgenomen door de landelijke vereniging van lokale partijen de VPPG (Vereniging Plaatselijke Politieke Groeperingen).

Wereldshow vogels naar Helvoirt

ROERMOND - De wereldtentoonstelling van de Ornitholigische Internationale Organisatie (O.I.O.) is in 1991 in Nederland te bezichtigen. De tentoonstelling is op 6, 7 en 8 december in Helvoirt. De show wordt een toerbeurt gehouden in Duitsland, Frankrijk, België en Nederland. Bedoelde expositie werd ook al eens in Roermond georganiseerd.

● *Drie clowns van het Russische staatscircus in actie.*

Benefietvoorstelling was succes

Oud- op nieuwviering in Russisch circus

Van onze verslaggever

AKEN – Het Russische staatscircus dat al vanaf 21 december zijn reeks voorstellingen met veel (wilde) dierendressuur, show, glamour en humor in het zaagsel 'ten toon spreidt', sluit het Akens verblijf op 31 december waardig af. Oudejaarsavond vindt er vanaf 20.00 uur een galavoorstelling plaats, waarna onder het genot van een koud buffet en muziek uit eigen huis vervolgens gelegenheid bestaat dansend het nieuwe jaar in te gaan.

Zondag gaf het Moskauer staatscirkus onder het motto van 'Inwoners van Aken helpen Rusland' een benefietvoorstelling. De totale opbrengst van deze wervelende voorstelling gaat naar de Sovjetunie. Niet alleen hebben de artiesten hun honoraria van die avond ter beschikking gesteld voor het goede doel, ook de aanwezige brandweer en politie berekende geen kosten voor hun inzet.

Via de VVV in Aken (09.49.241.30600) of aan de kassa's bij het circus (09.49.241.875587) zijn nog kaarten (van f 25 tot f 50) én nadere inlichtingen over onder andere aanvangsttijden verkrijgbaar.

officiële mededeling

GEMEENTE BEEK (L.)

OPENBARE BEKENDMAKING

De burgemeester van de gemeente Beek (L.), maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 31 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat de „2e Partiële Herziening van het Bestemmingsplan Groot-Genhout", vastgesteld bij besluit van de raad der gemeente Beek van 8 februari 1990 en goedgekeurd bij besluit van de Gedeputeerde Staten van Limburg van 18 september 1990, no. Bq 42828, onherroepelijk is geworden.

Genoemd bestemmingsplan ligt met ingang van 2 januari 1990 voor eenieder ter inzage ter gemeentesekretarie, afdeling Grondgebiedzaken, sektor Bouwen en Wonen (kamer 29), Raadhuisstraat 9 te Beek (L.).

Beek (L.), 28 december 1990

De burgemeester voornoemd,
A.G.J. van Goethem.

officiële mededelinge

GEMEENTE VALKENBURG AAN DE GEUL

OPENBARE BEKENDMAKING

De burgemeester van de gemeente Valkenburg aan de Geul brengt, ter voldoening aan het gestelde in artikel 22 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, ter openbare kennis, dat de raad van deze gemeente in zijn vergadering van 13 december 199 heeft verklaard

I. dat een bestemmingsplanherziening wordt voorbereid voor het buitengebied van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Tevens is bepaald dat binnen dit gebied het niet is toegestaande navolgende werken, geen bouwwerken zijnde, uit te voeren zonder of in afwijking van een aanlegvergunning:
   1. het aanleggen of verharden van wegen, paden of parkeergelegenheden en het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
   2. het ontginnen, bodemverlagen of afgraven, het ophogen en egaliseren;
   3. het scheuren van grasland en het bedrijven van akkerbouw voor zover het gronden betreft welke zijn aangewezen als beschermingsgebied I, II of III;
   4. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties en apparatuur, tenzij zulks noodzakelijk is voor of verband houdt met het op de bestemming gericht gebruik van de grond.
   5. het aanbrengen of aanleggen van oeverbeschoeiingen, kaden of aanleg- en ligplaatsen of vlonders en het graven en/of verleggen van waterlopen;
   6. het vellen en/of rooien van houtgewas of het verrichten van werkzaamheden, welke de dood of ernstige beschadingen van houtgewas ten gevolge kunnen hebben, behoudens bij wijze van verzorging van de aanwezige houtopstand;
   7. het bebossen van gronden.

dat deze verboden niet van toepassing zijn op het normale gebruik, onderhoud en/of beheer overeenkomstig de bestemming en betrokken werkzaamheden welke ten tijde van het van kracht worden van dit besluit in uitvoering zijn;

dat de aanlegvergunning alleen mag en moet worden geweigerd indien door de uitvoering van het werk, danwel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen blijvend en oneve afbreuk wordt gedaan aan:

a. de landschappelijke en/ tuurhistorische waarde v gebied;
b. de landschappelijke en/ tuurwetenschappelijke van een en ander indien h door het stellen van vo den niet of onvoldoend moet kan worden gekome

II. dat een bestemmingsplan voorbereid voor een g van het aan de Burgen Henssingel en de Oosterw legen perceel kadastraal b gemeente Valkenburg A-1, nr. 2817, zulks ten b van de bouw van een pleegkliniek;

III. dat het bij zijn besluit juni 1990 genomen voo dingsbesluit voor een g van het aan de Nieuwewe gen perceel kadastraal b gemeente Valkenburg, C-1 nr. 1544 is ingetrokk

De onder I en II genoemde v reidingsbesluiten met de daar horende tekeningen, liggen v december 1990 ter gemeent tarie, afdeling ruimtelijke or voor eenieder ter inzage.

De besluiten treden in werk 31 december 1990.

Valkenburg aan de Geul,
28 december 1990

De burgemeester voorn
Mr.J.G. Smeets, wnd.

GEMEENTE MAASBRAC

Bij Koninklijk Besluit van cember 1990 is de edelachtba P.J. Vaes benoemd tot burg ter van de nieuwe gemeente bracht, zoals die door de gem lijke herindeling tot stand ko

Op dinsdag, 1 januari 1991 burgemeester worden geïnst in een buitengewone raadsve ring, die gehouden zal worde Andreas-sporthal aan het E plein in Maasbracht. Deze bu wone raadsvergadering begi 14.30 uur.

Aansluitend (om ± 15.15 uu receptie tot 17.00 uur.
Deze receptie biedt bovendie genheid nieuwjaarswensen wisselen.

Omdat de tijd van voorbe erg kort is nodigen wij u o wijze uit tot het bijwonen buitengewone raadsverga en/of de aansluitende recepti

Het gemeentebestuur van bracht,

De secretaris, W. Verheesen — De loco-burgem G. Peters

Limburgs Dagblad

sport

Cuba en Sovjetunie in Apeldoorn present met B-team

Oranje zet Finland opzij

Van onze medewerker PAUL DEMELINNE

ELDOORN – Op de valreep van een logen volleybaljaar lonkt er nog een lige bonus voor de Nederlandse nenselectie. Nu de nummers twee drie van de laatste WK, Cuba en de jetunie, slechts B-teams naar het ionale Nederlandentoernooi in ldoorn hebben afgevaardigd, geldt Oranjebrigade van bondscoach Har- Brokking als favoriet voor de eindze- op de Veluwse Volleybalvierdaagse. terenavond zette Nederland de eer- stap door Finland aan de kant te uiven met 3-1 (15-3, 9-15, 15-3, 15-2).

l de NeVoBo als de organise- vereniging PZ/Dynamo zijn hemens een zwaar protest in te en bij de FIVB. De Apeldoorn- organisatoren hebben 25.000 serse Francs moeten overma- naar Lausanne. In ruil daarvoor ent de internationale federatie beschermde toernooistatus, de waarborg dat de ingeschre- landen hun sterkst mogelijke s afvaardigen. Weliswaar be- n de in Apeldoorn aanwezige gen van Cuba en de Sovjetunie optalenten, maar spectaculaire iekstrekkers als bijvoorbeeld Despaigne en Mireya Luis ont- ken, terwijl een aantal Russische spelers met hun club CSKA kou de buidel dollars van het nooi in St. Niklaas bij Antwer- prefereren.

afexpeditie

intentie om dit toernooi te win- is er. Maar we zullen er diep moeten gaan", stelde Oranje- ch Brokking ondanks de op het lichtvoetige zege tegen de Fin-. De keuzeheer doelde daarmee namelijk op gebrek aan wed- dritme bij zijn ploeg. De laatste e maanden bestonden immers luitend uit trainen en het geven een korte serie clinics. Boven- n vormt het optreden in Apel- rn de laatste klus voordat men gaan genieten van de jaarlijkse, weken lange 'grote vakantie'.

derland opende voorvarend te- de taaie Scandinaviërs. Pas bij slaagde Finland er in het eerste enpunt aan te laten tekenen. rtin van de Horst vormde in de tfase een onpasserbare muur: 15- Dat het Oranjesextet door de snel- winst nog niet echt op bedrijfs- nperatuur was geraakt, open- arde zich in de volgende door- ng. De sprongservice van Ron erver werd als een magneet door netrand aangetrokken, terwijl k de aanvalsafwerking steekjes t vallen. Het gevolg was een per- nente achterstand op het score- rd, die via 7-11 uitmondde in 9-15. t setverlies fungeerde als kataly- tor bij Nederland. De Oranjehem- n beantwoordden de speldeprik e de Finnen hadden uitgedeeld af et een niets ontziende strafexp- itie. Binnen twintig minuten was t pleit via 15-3 en 15-2 beslecht, danks het feit dat Harrie Brok- ng zijn complete wisselbank eeltijd gunde.

Blessures

erder op de dag had de nationale ouwenequipe in de weinig sfeer- ze, met 1.200 toeschouwers echts voor een kwart bezette, mericahal het damestoernooi in- ezet met een 3-1 (4-15, 15-11, 15-9, 5-5) overwinning op Tjechoslowa- je.

oor blessures van Marjolein De ong en Irena Machovcakova be- chikte coach Peter Murphy slechts ver acht fitte speelsters. In een on- ennige basisopstelling, met Aafke ament(19) als debutant, was Ne- erland het spoor in het eerste be- rijf volledig bijster: 4-15. Murphy racht enige omzetting aan, waar- oor het team over een duidelijk be- ere balans beschikte. Nederland oerde de druk gaandeweg op en on uiteindelijk royaal nemen, nede door het rammelende ploeg- erband bij het Tjechische sextet. Murphy constateerde terugblik- end: 'De ontmoeting was van een atig gehalte, maar het is een posi- ief signaal dat mijn team na een mi- erabele openingsset op eigen racht de bakens wist te verzetten.'

andaag, op de tweede speeldag, is Cuba tegenstander van de Oranje- rouwen. De mannen staan tegen- ver de nog puntloze Tjechen. Bij winst zijn de kruisfinales bereikt.

● TUCHY – In het Poolse Tuchy, in een wedstrijd voor het WK ijshoc- key voor junioren tot twintig jaar, verloor Nederland met 10-0 van Po- len. Periodestanden: 2-0, 1-0, 7-0.

● *Nederland contra Finland. Avital Selinger (9) en Henk-Jan Held (3) blokken een aanval van de Fin Kai Mattila.*

'Zesdaagse van Keulen betekent mijn terugkeer in dit werk'

Etienne de Wilde viert nieuwjaar op de piste

door wiel verheesen

KEULEN – Etienne de Wilde vindt het iets vanzelfsprekends, net als zijn collega's die gisteren startten in de zesdaagse van Keulen. Een beroepswielrenner doet ook zijn werk als zo'n evenement op het programma staat in een tijdvak waarin de jaarwisseling plaatsvindt. Het is in Keulen ten enemale een traditie, dat de zesdaagse wordt gehouden in de laatste dagen van december en in het prille begin van januari.

„Je bent prof of je bent het niet", zei Etienne de Wilde, kort voordat de elf koppels door miss Duitsland, Leticia Koffke, op pad werden gestuurd. „Een wielerloopbaan duurt bovendien geen eeuwigheid", voegde hij hieraan toe.

Trouwens, de jaarwisseling mag dan weliswaar plaatsvinden op een moment dat in de Kölner Sporthalle de zesdaagse nog niet afgelopen is, maar het betekent allerminst dat er van feeststemming geen sprake zou zijn. Rond elf uur 's avonds wordt op 31 december de koers stilgelegd, waarna renners én publiek (dat zeker op de laatste dag van het jaar altijd in grote getale present is) in een geweldige sfeer het nieuwe jaar tegemoet gaan. In de middaguren van de eerste januari draaien dan weer de wielen. 's Avonds om negen uur, Nieuwjaarsdag, wordt de finish bereikt.

KEULEN – De stand in de zesdaagse van Keulen na de openingsavond: 1. Stumpf (Dld) - Doyle (GB) 24 punten; 2. Diehl - Günther (Dld) 17 p; 3. Veggerby (Denem.) - Tourné (Belg) 13 p; 4. Kappes (Dld) - De Wilde (Belg) 11 p; 5. Holenweger (Zwits) - Bincoletto (Ita) 6 p; op 1 ronde: 6. Nepp - Bolten (Dld) 9 p; 7. Biondi (Fra) - Wolf (Dld) 7 p; 8. Khrabzov - Ganeev (Sovjetunie) 7 p; op 2 ronden: 9. gebroeders Curuchet (Argentinië) 4 p; 10. Hess (Dld) - Steiger (Zwits) 3 p; 11. en laatste Görgen - Rellensmann (Dld) 2 p.

„Keulen betekent mijn heroptreden in dit werk", aldus Etienne de Wilde. „Eind november, nadat ik met Johan Bruyneel zesde was geworden in Gent vond ik het hoog tijd om een rustperiode in te lassen. Eerste kerstdag, in een omnium op de baan in Gent, reed ik pas weer mijn eerste wedstrijd."

Vergeleken met vorige winterseizoenen, toen hij meestal twaalf van de veertien of vijftien zesdaagsen op zijn programma zette, is 'de witte van Laarne', zoals de 32-jarige Vlaming uit het gelijknamige dorp wordt genoemd, dit keer zelfs bijzonder weinig aan de slag geweest. „Dat wil niet zeggen, dat ik mijn bezigheden als pistier niet langer wil combineren met het koersen op de weg. Van deze dubbele bezigheid ondervind ik namelijk geen last. Ik doe het al jaren, ook al omdat ik van mijn huidige sponsor Histor/Sigma en van ploegleider Willy Teirlinck zelf mijn programma mag vaststellen."

Reputatie

Sinds hij in 1980 prof werd heeft Etienne de Wilde op weg en baan een reputatie opgebouwd. Hij werd Belgisch kampioen, won de Omloop Het Volk en meer van dat soort wedstrijden, alsmede Tour-etappes en ritten in vele andere meerdaagse confrontaties. Als pistier nam hij aan circa tachtig zesdaagsen deel. „Hiervan won ik er vijftien. De eerste keer was in Gent, waar ik René Pijnen als koppelgenoot had. Het was in 1983, ik zal het nooit vergeten. Weet je dat het de enige keer is geweest, dat Pijnen in deze stad een zesdaagse op zijn naam schreef. Dat mag opvallend genoemd worden, want ik geloof dat hij elders in totaal ruim zeventig keer zegevierde."

Het feit dat Etienne de Wilde in het huidige winterseizoen minder zesdaagsen dan vroeger reed had te maken met gezondheidsperikelen. „Kort voordat een van de laatste wegwedstrijden plaatsvond waaraan ik zou deelnemen (Parijs-Tours op 14 oktober, red) raakte ik geblesseerd. Daardoor moest ik afzeggen voor de zesdaagse van Dortmund, die anderhalve week later begon. Grenoble liet ik eveneens schieten, want tot overmaat van ramp moest ik enkele dagen geplaagd door angina in bed blijven. Ik had 38 graden koorts. Daardoor kwam ik niet in de goeie conditie aan de start van de zesdaagse in München. Gevolg? Ik forceerde mezelf. Vervolgens won ik weliswaar met Duclos-Lassalle als koppelgenoot de six-jours van Bordeaux, maar aansluitend betaalde ik voor dit alles toch de tol. Het was erg, temeer omdat dit gebeurde in de zesdaagse van Gent, die voor mij toch eigenlijk een thuiswedstrijd is."

Nu hij weer fit teruggekeerd is in het milieu waarin hij al menig seizoen tot de toonaangevende figuren behoort, kijkt De Wilde alweer optimistisch naar de toekomst. Vanzelfsprekend hoopt hij met Andy Kappes zijn zege in Keulen van vorige keer te herhalen. Aan de zijde van de Duitser, die per 1 januari andermans eveneens zijn ploegmakker wordt omdat hij bij Histor/Sigma onder contract komt, neemt hij in de komende weken ook nog deel aan de zesdaagsen van Bremen en Stuttgart.

„Eind januari in Antwerpen is wereldkampioenen Rudy Dhaenens mijn koppelgenoot. Met wie ik begin februari een ploeg vorm in Kopenhagen, waar de laatste zesdaagse van het seizoen plaatsvindt, moet nog beslist worden. In ieder geval trek ik daarna weer met veel ambitie naar de eerste wedstrijden op de weg. Vergeleken met vorige jaren wordt het overigens steeds moeilijker om je conditie van de winterbanen meteen in wegkoersen te verzilveren. Ook de renners die geen bezigheden op de piste kennen trainen in de wintermaanden ijverig. Dat heeft weer te maken met het feit, dat er al vanaf de seizoensstart punten te verdienen zijn voor het FICP-klassement."

● *Etienne de Wilde, toonaangevend in de zesdaagsen. Daarna weer, zoals op de foto, vol optimisme aan de start van de wegkoersen.* Foto: DRIES LINSSEN

Punten

Trouwens, in de zesdaagsen zijn momenteel eveneens punten voor de FICP-rangschikking te winnen. De Wilde: „Het maakt de strijd alleen maar harder. Neem van mij aan, sommige mensen mogen denken over een zesdaagse wat zij willen, maar er moet verschrikkelijk hard gefietst worden wil je een rol van betekenis spelen. De concurrentie is fel, waarbij nog komt dat het ook de piste niet uitsluitend meer een Westeuropese aangelegenheid is. Er rijden nu ook Russen en zelfs Argentijnen mee. De mondialisering van de beroepswielersport is niet beperkt gebleven tot de weg."

Van Rootselaar trekt Den Helder over de streep

HAARLEM – Cees van Rootselaar en Robert Smith zijn guards, spelverdelers. De eerste heeft basketbal geleerd, de laatste werd met een basketbal in zijn handen geboren. Van Rootselaar (25) is een harde werker, speelt sober, geen enorm talent, maar door zijn stabiliteit altijd waardevol. Smith, tien jaar ouder, is een raspaard, een trapezewerker die met een driedubbele schroef naar de basket klimt. De werker versloeg het raspaard op de vierde dag van de Haarlemse Basketball Week.

Van Rootselaar trok Den Helder op de kritieke momenten over de streep. Smith kreeg in die fases geen grip op zijn ploegmakkers van Antibes. Vooral niet onder de eigen basket. Daar verloor de koploper in de Franse competitie het aantrekkelijke duel: 108-99. De WBL All Stars werden praktisch zeker van een plaats in de halve eindstrijd. De Stars behaalden de tweede overwinning. Hapoel werd met 104-102 verslagen in een thriller. Bij WBl werden Hughes en Cofield topscorer met 21 punten, bij Hapoel scoorde Lee, die in de zomermaanden in de WBL-league speelt, topscorer met 31 punten.

Oranje bindt de strijd aan tegen Joegoslavië

IJshockey-interland zaterdag in Geleen

Van onze medewerker

GELEEN – Ruim vier jaren heeft Intercai Eaters moeten wachten alvorens de Geleense ijshockeyvereniging weer de opdracht van de Nederlandse IJshockey Bond kreeg om een interland te organiseren. Zaterdagavond om 20.00 uur gaat het dan toch gebeuren. In Geleen komt de Nederlandse ploeg uit tegen Joegoslavië. Ook vanavond staan beide teams reeds tegenover elkaar, maar dit keer in Tilburg.

Beide duels passen uitstekend in de voorbereiding van de Nederlandse ploeg op het wereldkampioenschap, dat eind maart, begin april 1991 in Joegoslavië wordt gehouden. Laatstgenoemd land is een van de zeven tegenstanders waarmee straks op de mondiale titelstrijd te maken krijgt.

Verleden jaar in Australië waren Nederland en Joegoslavië nog ongeslagen toen beiden voor het laatste duel in de C-poule tegenover elkaar stonden. Oranjes tegenstander van de komende dagen werd toen met ruime cijfers van het ijs gespeeld. Nederland promoveerde mede daardoor naar de B-poule, echter verspeelde die plek dit jaar in Lyon op een knullige wijze. Dank zij de Duitse hereniging, waardoor de DDR wegviel uit de B-groep, mocht Nederland alsnog weer in het voorportaal van de A-categorie plaats nemen.

De degradatie bijna een jaar geleden was te wijten aan de minimale voorbereiding op het wk. Nadat de vernedering van het nationale ijshockey in Lyon een feit was en Oranje alle glans verloren had, werd echter gezegd: „Nu wij in de C-poule spelen gaan wij met het oog op de toekomst verjongen. Daar is het nu de tijd voor. Met het oog op promotie naar de B-groep moeten wij proberen om in 1992 de plaatsing voor de OS af te dwingen."

Op dit gezegde is men intussen gedeeltelijk weer teruggekomen nu Nederland opnieuw deel uitmaakt van de B-poule. Er wordt uitgegaan van een 'gemixed' team. Routine en jong talent zal het gezicht van het nationale ijshockey moeten bepalen. De aldus gevormde selectie deed het tijdens het recente Vierlandentoernooi goed. Noorwegen en Oostenrijk werden geklopt en alleen de Finnen waren de Nederlanders de baas. De tweede plaats in dit sterk bezet toernooi met landen die straks deeluitmaken van de B-poule stemt hoopvol.

Vier man van Intercai Eaters staan zaterdagavond in het oranjeshirt op het Geleense ijs. Doelman Jeff Vijfschaft, verdediger Leo van de Thillart en de beide aanvaller Risto Mollen en Tommy Hartogs. Vijfschaft krijgt de eer om in Geleen in de selectie te debuteren. Met de keuze van Geleen als plaats voor de interland doet de Nederlandse ijshockeybond de belofte gestand van de voormalige technisch-direkteur Dummy Smit aan het adres van het Geleense gemeentebestuur. Na afloop van het destijds plaatsgevond duel Oranje contra Frankrijk zei hij: „Wij moeten in de toekomst in Geleen meerdere interlands spelen. Er hangt een geweldige sfeer die het ijshockey en de wedstrijd tengoede komt."

In hoofdrubriek van concours hippique Weert

Van de Broek geeft Romp het nakijken

Van onze medewerker
TOINE RAMAEKERS

WEERT – Ondanks het feit dat zowel Henk van de Broek als Bert Romp nog deel hadden genomen aan de hengstencompetitie in Veendam, slaagden deze twee ruiters er als enigen in om foutloos te blijven in de hoofdrubriek van het driedaagse nationale concours hippique in Weert. Van de Broek plaatste zowel Dingemans Rom als Animo voor de barrage, terwijl Bert Romp met Waldo E aanspraak kon maken op de hoofdprijs. Henk v.d.Broek buitte echter het voordeel van twee paarden uitstekend uit en werd met Dingemans Rom eerste gevolgd door Romp.

De eerste dag van de springdriedaagse in het hippisch centrum De IJzeren Man in Weert werd overigens erg suksesvol geopend door de IJzeren Manruiters zelf. Hoewel de overwinning in de openingsrubriek via Henk v.d.Pol naar Eindhoven verdween, bleven de tweede en derde prijs in Weert door resp. Marcel Timmermans en Eric Willemsz Geeroms.

Timmermans kwam ook in de rubriek 1.35 meter met een vijfde plaats goed voor de dag terwijl Toon Holtus in deze rubriek met Segura ten barrage zesde werd.

De beste Limburgse prestatie zette echter Rob Ehrens neer. Met de goed springende en snelwendende Optiebeurs Stability greep hij de tweede plaats achter winnaar Dick Kolijn.

In het 1.40mtr. een klassiek parcours met barrage meldde Rob Ehrens zich opnieuw voor de barrage met HCS Optiebeurs I. Maar ook Willemsz Geeroms stuurde zijn twee paarden B. Jonggor en Winnetou feilloos bij de beste acht combinaties in deze rubriek. In de barrage was het tenslotte Peter Bulthuis (uitkomend voor Henk Nooren) die het winnende parcours wist te rijden.

Kemkers start niet in NK

COLLALBO – Gerard Kemkers zal niet deelnemen aan het Nederlands schaatskampioenschap voor allrounders. Dat heeft de met een voetblessure sukkelende kernploegschaatser in samenspraak met zijn begeleidingsteam besloten. Bondscoach Ab Krook beklemtoonde dat het niet betekent dat Kemkers met schaatsen stopt. Noch houdt het in dat de 23-jarige schaatser dit seizoen niet meer in actie zal komen. „Kemkers zal tijdens het NK (op 5 en 6 januari in Alkmaar) buiten Nederland verblijven", zei Krook in Collalbo, waar de kernploeg een trainingskamp heeft opgeslagen.

Marco van Basten ziek

MILAAN – AC Milan zal het zondag in de wedstrijd voor de Italiaanse competitie tegen Juventus hoogstwaarschijnlijk zonder Marco van Basten moeten doen. De Nederlandse aanvalsleider is grieperig. Voor de ontknoping van de Italiaanse voetbalcompetitie wordt het een belangrijk weekeinde. Internazionale, met negentien punten koploper, ontmoet in Genua nummer drie van de ranglijst Sampdoria, terwijl Juventus, tweede met achttien punten, op bezoek gaat bij nummer vier AC Milan.

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist

(Bij de Markt) Donderdag koopavond

Wintertijd is keyboardtijd
(maar dan wel gekocht bij de vakman)
Reeds va. ƒ 30,- per mnd. Yamaha - Gem - Kawai
Keyboards met vertrouwde Stalmeiergarantie!
Alle types voorradig of in bestelling.

Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

Muziekliefhebbers opgelet!!!
Vanaf ƒ 30,-p.mnd. direct eigenaar van o.a. keyboards, synthesizers, orgels, drumstellen, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz.
Vraag naar onze speciale klantenkaart, altijd aanbiedingen en occasions. Alles voor Flight-Case. Nergens goedkoper!

Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48 stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open, donderdag koopavond.
HET PRIJSBREKENDE MUZIEKPARADIJS.

PIANO of vleugel? Kopen of huren? De grootste keuze bij Van Urk. Vraag offerte. Tel. 010-4363500. Van Urk, Westersingel 42, R'dam.

Te k. EXPANDER EX 10 R. Tel. 045-463310

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Zonnehemels!
10 lamps superbruiner met snelbruinlampen, ventilator, en in hoogte verstelbaar statief, nu ƒ 40,- per maand.
Tevens showmodellen met hoge kortingen bij

Van Erp
Sittard, Limbrichterstraat 18. Tel. 046-513531.
Kerkrade, Hoofdstraat 12. Tel. 045-456999.

Antiekbeurs in gemeenschapshuis te Roosteren
Vrijdag 28 december van 18.00-22.00 uur.
Zaterdag 29 december van 11.00-17.00 uur. Zondag 30 december van 11.00-17.00 uur. Ruime keuze betaalbare antieke meubels, kleingoed, verlichting, poppen enz.

Speciaal voor U zijn deze week grote extra vrachten van bijzonder mooie betaalbare antieke meubels binnen gekomen. SCHOFF Antiques, Amsterdamseweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geop. dond, vrijd. en zaterd.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Gratis kan natuurlijk niet, maar voor ƒ 25,– staat uw huis, auto, enz. met FOTO op LD-TV.

Werkkleding
Overalls, broeken, jassen, truien, jacks, parka's, body-warmers, petten, sokken, laarzen, schoenen, ook met staten neus enz. enz. Bij K. Stienstra en Zn., Wagenschutsweg 21 Palemig-Heerlen. Tel. 045-722334.

Vuurwerk
goed gekeurd. BERT REKERS, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Gebit gebroken? TANDTECHNISCHE praktijk voor nieuwe gebitsprothesen en reparaties. Hoonhout Meerssenstr. Nrd. 328, Hoensbroek. Tel. 045-228211

NEW LOOK BV. Schoonmaakbedrijf. Gevelreiniging, kappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

RIOOL-SERVICE ontstoppen van rioleringen. Ook reparatie en inspectie. Tel. 045-414890

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230 service binnen 24 u.

Te k. 1 AMIGA 2000/PC plus 50 Mb harddisk, 2 drives voor PC 5¼ en 3½, 2 drives Amiga 5¼ en 3½ kleurenmonitor, muis, boeken en programma's. Alles 1 jr. oud. Pr. ƒ 2.560,-. Bellen tussen 18.00 en 19.00 uur tel. 045-230514.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer en metalen. Gebr. SWINKELS, In de Cramer 100, Heerlen. Tel. 045-751994

GOUD, zilver, munten, postz. Cont. bet., vrijbl. tax. Groenstr. 109, Geleen.

Te k. gevr. gebruikte OLIE, c.v.-ketel, v.a. 40-50.000 cal. 045-211976 / 253024

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleuren-tv-video's etc.

Witte Hal Sittard
Alle nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparatuur uit de Hom winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% korting

Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Philips Midi Hifi-set
geheel compleet geen ƒ 899,- of ƒ 698,- maar
nu ƒ 398,-

Sherwood Compact Disc
geen ƒ 598,- of ƒ 398,- maar
Nu ƒ 198,-

Seleco Kleuren TV
incl. 1 jaar garantie met teletekst en afstandsbediening. stereo geen ƒ 1.598,- of ƒ 1.398,- maar
nu ƒ 798,-

Moulinex Magnetron
geen ƒ 998,- of ƒ 698,- maar
Nu ƒ 298,-

Witte Hal Bergerweg 51-53 Sittard
(Industrieterrein Bergerweg)
Tel. 04490-18182.

06- GayCafé
Limburg 06-320.327.55
In het 06-Gay Café leer nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen! 50 ct p.m.

Gay Direct Box Limburg
06-320.320.67 (50 ct.p/m)

Gay voor 2 Limburg
06-320.329.80
Maak vrienden in je eigen omgeving! 50 ct p/m

Homosex voor 2
SM Brab./Limb. 06-320.325.18
Jack off Privé 06-320.321.16
Darkroom 06-320.324.16
Gay Pervers 06-320.329.16
Travestie 06-320.325.09
Transsexueel 06-320.321.36
Bi-Sex 06-320.323.36
Jongens-sex 06-320.325.19
Studenten-Sex 06-320.327.56
50 ct p/m.Pb. 75141 A'dam.

!!Erotifoon!!
Hij weet precies wat ik van hem wil.
06-320.320.12 (50 ct. p/m)

doma kontaktlijn
De enige SM kontaktlijn in Nederland. Meer dan 100 adv. 06-340.300.80.

Angela betrapt haar buurman als hij te gek alleen bezig is. "Doe het met mij, anders verklap ik alles...."
50 ct p/m
06-320.321.30

Voetstappen komen nader. Het pad wordt smaller. Als ze haar rokje optilt hoort ze, "Mooi dat kleine slipje..."
06-320.340.36.
50 ct p/m

Homo
2 Knullen voelen tijdens de worsteltraining hun opwinding. Onder de douche van de verlaten sportzaal begint 't. 50 ct p/m
06-320.340.45.

Blonde Marian haast zich naar de man. Ze mag op de zonnebank. Hij smeert haar in en ze stoeien....Grieks
06-320.340.69
50 ct p/m

Eerst wil Kim dit niet, en zeker niet met hem, maar als die forse man het toch zo doet wil ze alles van hem!!
06-320.340.77
50 ct p/m

Diewertje krijgt 2 mannen te logeren. Leuk, maar ze is woest als ze bloot met haar beginnen te stoeien. (Trio).
06-320.340.88
50 ct p/m

Bevend knoopt ze voor de man het vetertje van haar mini-tanga los. Boeien rinkelen als ze knielt...SM
06-320.340.95
50 ct p/m

"Toe dan...doe het zo met me". Als Flory haar angst bedwingt wil ze dat die 2 mannen het zo doen. (Grieks) 50 ct p/m
06-320.323.84

Van een onverwachte bezoeker leert Helen zich te laten domineren. Sensatie voelt ze als ze knielt om te..
50 ct p/m
06-320.323.85.
50 ct p/m

2 mannen ruimen Angela's kelder op. Dan brengt ze thee. Totaal onverwacht de deur op slot, en dan is er...
sexfl 50 ct p/m
06-320.326.90

Nee, stel je voor dat er iemand langskomt, nee hoor!! Maar als hij haar vastbindt aan die boom...
Jaa.. heerlijk!!
06-320.326.92 - 50 ct p/m

Homo live
Twee hete jongens gaan tot het uiterste
06-320.330.12 - 50 c/m

Gay Box
Rotterdam beter een hete buur dan een verre vriend
06-320.329.22 - 50 ct/pm

Gay voor twee
Samen op één lijn zonder tussenkomst van operator of andere luisteraars.
50 ct.p.m. 06-320.326.40

Sex Royal
06. nr. voor 50 cent p.m.
320.320.24.

SM Maniac.
Twee strenge, hete meesteressen. Lesbische SM-sex.
06-320.324.12 (50 ct. p/m)

wendy ga liggen
ontspan je en doe met je handen wat Wendy je vraagt
... 06-320.331.03 - 50 ct p/m

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten 50 c/pm
06-320.320.14

Eenzaam??
Bel me, kom bij me, vrij met me. Maak me blij!!
06-320.324.96 (50 cpm)

Te streng? Bij die mooie blonde meid komt de straf wel erg hard aan door dat
strakke slipje
06-320.330.17 - 50 ct p/m

Direct naar het
Life-Sex
gebeuren, stellen doen het duidelijk en heet opgewonden totdat ze... alles life.
06-320.329.24 - 50 ct p/m

Mini-slipverkiezing.
Homoknullen
paraderen in slip, zwembroekjes, tanga's en... zonder voor jury en publiek en dan...
06-320.331.33 - 50 ct p/m

Rosie-relatielijn
Voor modern sexcontact op 06-320.324.50 - 50 ct p/m hoor je wensen van paren en dames. In Rosie Jan. zie je hun 'naakt' foto's.

Weer vonden vurige beliers van de
Orgiebox
nieuwe dingen uit om 't nog heter met elkaar te doen, alles op
06-320.324.40

De Sexbox daar draaien mannetjes en vrouwtjes niet om de pot die zeggen hoe ze het willen doen op
06-320.322.22 - 50 ct p/m

Wip-in-box
heet zo omdat er heel wat ge... wordt op 06-320.324.60, leuk toch? Trouwens, de Lijf-Sex-Box daar durven ze ook, en jij mag best meedoen op 06-320.324.90 - 50 ct p/m

Dame zoekt gave knul, meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden het op de
Generatiebox
06-320.326.27 - 50 ct p/m

Het leven begint bij de 40. Ook het sexleven. Op de 40-plus Box fijn en ongedwongen m. leeftijdgenoten
06-320.327.28 - 50 ct p/m

Op de Bisexbox
vinden eerlijke mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannetje-vrouwtje
06-320.327.37 - 50 ct p/m

De Trio-Box
Nee, superjaloers moet je niet zijn als je vrienden zoekt op dit nummer.
06-320.327.37 - 50 ct p/m

De nieuwe Life-Line. Voor een gesprek apart met Chantal. De operator helpt u verder, Chantal,
blond en sexy
06-320.327.88 - 50 ct p/m

Een escortgirl bij een echtpaar aan huis. Verrast ziet ze de SM. kamer, de zweep, de boeien en dan
gehoorzaamh.
06-320.330.61 - 50 ct p/m

De badjas glijdt van haar schouder. Niets eronder. De vriend van haar vriendin kijkt stil, maar dan... 50 ct p/m
06-320.330.51

Een mooie Lesbische meid in zwart leer. Zo komt ze binnen, ze domineert ze een blank getrouwd vrouwtje tot ze... 50 ct p/m
06-320.330.52

Bisex
Anita lift met een jong echtpaar. Op een stille plek gebeurt het. In de camper met allebei gelijk.
06-320.326.70 - 50 ct p/m

Nooit had Vanessa gedacht dat het zo
woest/heerlijk
zou worden met die knul, die een tang kwam lenen..
06-320.326.71 - 50 ct p/m

Ze willen alleen een artikel schrijven, maar als een vrouw plots een
boeiende
behandeling krijgt.
06-320.326.72 - 50 ct p/m

Nancy en Frits spelen een opwindend spel als Jan erbij komt mdoet en zal hij meedoen!! 50 ct p/m
06-320.340.06

Topsex
De lekkerste, 50 ct. p/m 06-
320.325.25

Zoek je 'n
vriendin?
Bel gezellig de flirtbox.
06-320.330.01 (50 ct p/m)

Met de tumploeg in Algiers. Yvonne verdwaalt in de Kasbah. De mooie turnster en het bizarre bordeel
Grieks
06-320.326.73 - 50 ct p/m

Ze brengen haar in een donkere kamer. Als het licht aangaat ziet ze de spiegel en die lange tafel, dan
met 2 mannen...
06-320.329.22 - 50 ct p/m

Een heerlijke sensatie prikkelt haar, als ze voelt hoe die brede
leren handen
aan enkels en polsen haar dwingen...
06-320.329.23 - 50 ct p/m

Heb 't lef!
Draai eerst 06-320 en dan PARTY-LINE
Party-Line Dating ... 330.00
Party-Line Boxen ... 330.10
Party Amsterdam ... 330.20
Party Den Haag ... 330.30
Party Groningen ... 330.40
SEXDATING
Versiercentrale ... 320.11
Sexdating NL ... 330.06
Sexgids Dating ... 320.04
Sexblad-dating ... 340.17
Chick Dating Club ... 360.69
PORNOLIJNEN
Automatiek ... 320.41
Sexofoon ... 320.01
Xaviera ... 320.02
Bizar Live ... 321.01
06-vrouwen ... 321.02
Groepssex ... 321.04
Contactlijn ... 3210.05
Partnerruil ... 321.05
Sado Betty ... 321.14
Pornomodel ... 321.17
Chick ... 321.61
Dames bellen ... 321.62
Escort Girls ... 322.90
Sex-interview I ... 323.18
Sex-interview II ... 323.19
Sex-kliniek ... 323.20
Lesbi ... 325.51
Chick Contact ... 330.63
Sexofoon Box ... 329.50
P.O.B. 3610 A'dam - 50cpm

Bij haar thuis leert een man
de lambada aan
de vrouw. Als ze duidelijk zijn opwinding voelt wil ze...
06-320.340.15 (50 ct.p/m)

Na de scheiding leert Trea van haar tweede man dingen waar ze nooit van hoorde, maar die echt
heerlijk zijn!
06-320.340.25 (50 ct. p/m)

Bi-sex voor
twee direkt apart met een heet meisje of een lekkere jongen: ook trio!!
06-320.330.91

Sexcontactlijn
Spec. voor meisjes
06-320.320.33 - 50 ct p/m

Zoek je een leuke vriend of vriendin?
Afspr. computer
bel 06-320.330.79 50 ct.p/m

Zoek je een lekkere boy?
De homo-
kontakt-computer
bel 06-320.330.95

Nieuw h-o-m-o
dating. Vanaf vandaag is het wel heel gemakkelijk om met een andere gay in kontakt te komen! Bel gay privé als je zoekt naar 'n lekkere jongen voor 'n afspraak of wil jij een heet opwindend gesprek van man tot man?? Bel gay privé voor Limburg (direkt apart) 06-320.322.76

Hetero-kontakt
Sexafspr. 06-320.328.33
Inspr.01720-39319 50 c/pm

Onder die lange
jas heeft Kim niets aan, meegenieten!
Bel: 06-320.330.34

Zoek je een
Sexrelatie
met een lekkere meid??
06-320.320.44 - 50 ct p/m

SM afspreeklijn
strenge sexafspraken!!!Bel 06-320.322.20 (50 ct p/m)

Zoek je een hete meid?
06-320.320.55 - 50 ct p/m
Live afspreeklijn

Mooie vrouwen zijn op zoek
Sexkontakten
06-320.321.44 - 50 ct p/m

De Bi-Sex afspreeklijn
06-320.325.01
Inspr. 01720-45111 /50cpm

Meer dan 100 hete meisjes zoeken
sexcontact:
06-320.328.66 - 50ct p/m

Voor Sex-afspraakjes
Meisjeskontakt
06-320.328.00 - 50ct p/m

Niet doen
zei Loesje tegen Anita, maar ze ging door..!!
06-320.328.88 - 50 ct p/m

Wil jij direkt apart met 'n strenge man of met een onderdanige man??
Bel Gay S.M.
voor twee.
06-320.329.99 - 50ct p/m

Striptease
SEXSPEL
Jij bepaalt wat zij uittrekt DE SEXCOMPUTER VOOR Hetero, Lesbi en Gay
06-320.322.80 (50 cpm)

Rijpe Vrouwen
320.325.45
Ervaren tante - 50 ct p/m

Buro Venus
Voor al uw privé-adressen Tel. 043-257229.

045-326191
Escortservice. All-in.

Wij zijn open v.a. 13.00 uur Madame Butterfly en haar
supergirls
Hommert 24, Vaesrade

Privé-discreet
Chantal 23 jr. (slank)
Voor SM Salja 045-254596.

De erotische massage van
Veronique
blijft uniek. 045-228481.

Homo:
Zoek je 'n lekkere boy? Bel 06-320.330.18
Inspreken:01720-22484

Hetero-Kontakt
Sexafspraken
06-320.330.66
Inspr.01720-39319(50 c/pm)

Homo:
Het is wel slikken voor die hete jongens.
06-320.330.86 (50 ct. p/m)

Wil jij een lekkere meid? Bel
hete vrouwenlijn
06-320.320.36 (50 ct.p/m)

Club Merci
Rosi en haar meisjes wensen jullie prettige feestdagen! Tevens meisjes gevraagd. Rijksweg zuid 241 Geleen. Tel. 04490-45814 v.a. 7 dec. nieuw tel.nr. 046-745814

Huize Mergelland
Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. Tel. 045-445120.
Prettige Feestdagen en een Gelukkig Nieuwjaar worden U gewenst door Conny en haar meisjes.
Zij verwelkomen U van 11.00 uur tot 24.00 uur.

Grootse oudejaarsparty
Voor paren en alleenstaanden in Villa Liberta v.a. 21 uur. Maaseikerweg 24, Susteren. Champagne, sexy shows, ook een unieke sexy leder lingerie, decor van macho Harley Davidsons en gezelligheid. Ook in 1991 iedere woe. + vrij. Voor paren en alleenst. Zat. enkel paren. Tel. 04499-4928.

Nieuwe meisjes in
Club Rustica
Uw vertrouwde adres
Maand. t/m vrijd. 11-24 uur v.d. Weyerstr. 9, Kerkrade
Tel. 045-412762.

Speciaal voor oudejaarsavond
Striptease
met Sylvestershow
Tel. 046-371445

Buro Geleen
Bem. discrete privé adr. 046-748768, inschr. gevr.

Escort Service
voor een leuk meisje bij u thuis of hotel v.a. 18 t/m 3 u. Tel. 045-422685

Brigitte privé
uiterst discr. 046-748140

Club Denise
ontvangt u in een aangename sfeer, er zijn meerdere leuke meisjes. Tevens escort. Industriestr. 13, Spekholzerheide v.a. 18 t/m 3 uur. Tel. 045-413887

Buro Yvonne
Bemidd. discrete privé adr. Vrangendael 154, Sittard. 046-523203 bij Fortuna S.

Mensen met speciale wensen, S.M. zoals het hoort
Perfection
van 14-20 uur. Hommert 24, Vaesrade. 04492-2888.

Privé Yvonne
Sexy meisjes in zeer pikante lingerie. Ma-za. 11-24 uur. Zo. 15-24 u. Kapelweg 4, Kerkrade 045-425100

Nieuw-Escort
045-320905

Diana Escort
045-320323

Videoclub
Film v.a. ƒ 20,-. Meisje aanw., franse massage mogelijk, safe-sex. Tel. 045-718067. Prettige feestdagen

Gezellige dames
charmant, discreet, bezoeken u thuis of in hotel
045-311895.

Peggy Privé
ma-vr 11.00-22.30 uur
Tel. 046-374393.
Incl. film. Tev. meisje gevr.

Ook in het nieuwe jaar
ƒ 50,- All in
Tel. 045-423608

Escort
All night service v.a. 22.00-6.00 u 045-462257

PTT Postkantoren: openingstijden 31 december.

Maandag 31 december zijn de postkantoren open tot 's middags 12.00 uur.
Het gratis telefoonnummer van PTT Post Klantenservice 0017 (m.i.v. 2-1-91: 06-0417) is tot 13.00 uur bereikbaar.
Wij wensen u een voorspoedig 1991.

ptt post

Rolluiken
(Heroal-systeem)
Zonwering
Kunststoframen
Th. Hendriks
P. Greymansstraat 18
SCHINVELD
tel. 045-256371
Vraag vrijblijvend prijsopgave

Gevraagd voor spoedige indiensttreding
CHAUFFEUR
– voor trekker met oplegger
– voorzien van laad/loskraan
– chauffeursdiploma vereist, enige ervaring g

MAGAZIJN MEDEWERKE
Deze functie omvat:
– klantenservice
– heftruckwerkzaamheden
– opslag en voorraadcontrole
– inzetbaar voor reserve chauffeur heeft de v

Gelieve mondeling of schriftelijk te solliciteren

Directie Jan Op
Rijksweg 72
6269 AD Margrat
Tel. 04458-1541

Provincie Limburg
Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling M 300/52-90
Overeenkomstig het besluit Jaarrekening Ziekenhuisvoorzieningen 1984 ligt in het Gouvernement van Limburg, Bibliotheek, Limburglaan 10 te Maastricht, ter inzage: Jaarrekening 1989 met de daarbij behorende accountantsverklaring van:
– Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
– Stichting St. Anna te Heel
– Kinderrevalidatiecentrum Franciscusoord te Valkenburg a/d Geul.

KNIP DEZE ADVERTENTIE UIT
"EEN LEUKE NIEUWJAARSVERRASSING"
REZA GELEEN
WIJ GAAN ONZE DEUREN SLUITEN!
DAAROM MET DE GROOTSTE SPOED
TOTALE LIQUIDATIE
VAN ONZE GEHELE VOORRAAD!
6000 KLEDEN UIT
PERZIË, PAKISTAN EN INDIA
GELEEN: RIJKSWEG ZUID 193 TEL. 046-755052
OOSTERSE TAPIJTEN
REZA GELEEN

PROSIT UNSERER VEREHRTEN KUNDSCHAFT
1991
die sich auch 1990 wieder modisch bei uns gut aufgehoben fühlte! Exklusives Elégance-Design erwartet Sie auch 1991 wieder bei uns zu bekannt günstigen Preisen.
Darauf und auf gute Gesundheit, möchten wir zum Jahreswechsel wieder mit einem Glas Sekt anstoßen!
Festliches zum Jahreswechs ca. 100 neue Modelle (Unikate) in den Größen 36-3 eingetroffen!
Wir freuen uns auf Ihren Besuc
Wo Mode chic und preiswert is
Elégance
modemarkt
Franzstraße 36-38 • Aachen • Tel.:

De Rabobank brengt uw vakantie een stuk dichterbij
Stap even binnen en boek bij de Rabobank. Dan vliegt u over een tijdje in op Maastricht Airport. En stapt u vliegensvlug uit op uw favoriete vakantieplekje...
Rabobank
Meer bank voor je geld

Redbergslids pas vandaag in Limburg

TTARD – Pas vandaag rond de iddag wordt de laatste deelne- er aan de Handbaldagen op mburgse bodem verwacht. Het treft Redbergslids Göteborg, it vanochtend vanuit Zweden iar Schiphol zal vliegen en ver- lgens per Cityhopper naar aastricht Airport. De Sovjets t Krasnodar vertoeven al sinds oensdag in het Sporthotel van ittard, waar alle buitenlandse oegen zijn ondergebracht. Gis- ren tegen de avond arriveerden afvaardigingen uit Presov, unaferr en Leipzig. De Tsje- en hadden er een tweedaagse stocht voor over om aan de mburgse Handbaldagen deel mogen nemen.

Toparbiters

GELEEN – Zes internationaal ervaren scheidsrechterskoppels zullen de Limburgse Handbaldagen in goede banen leiden. Naast de drie beste vanderlandse koppels Nusser/Struik, Haak/Koppe en Glastra/Van Gulick, zijn er ook drie buitenlandse duo's van de partij. Uit Hongarije zijn dat Andorka en Schober, uit de Sovjetunie Krasjko en Kissilev en uit Duitsland Gläser en Lüders.

Toegangsprijzen

GELEEN – Mensen die de Limburgse Handbaldagen alle dagen willen bezoeken kunnen een korting van vijftig procent op de entreeprijs tegemoet zien. Voor een passe-partout, geldig gedurende het toernooi in alle hallen, dient dertig gulden te worden betaald. De afzonderlijke prijzen bedragen: vrijdag tien, zaterdag vijftien en zondag twintig gulden.

programma handbaldagen

POULE A
SKIF Krasnodar (SU)
SC Leipzig (Dui)
Tatran Presov (Tsj)
Kwantum Blauw Wit

POULE B
Redbergslids Göteborg (Zwe)
SG Dunaferr (Hon)
Hirschmann/V&L
VGZ/Sittardia

VANDAAG

Beek, sporthal De Haamen: 19.30 uur (A-poule) Kwantum Blauw Wit - SC Leipzig; 21.00 uur (B) SG Dunaferr - VGZ/Sittardia.
Geleen, sportcentrum Glanerbrook: 19.30 uur (B) Hirschmann/V&L - Redbergslids Göteborg; 21.00 uur (A) SKIF Krasnodar - Tatran Presov.

MORGEN

Sittard, Stadssporthal: 14.00 uur (B) VGZ/Sittardia - Redbergslids Göteborg; 15.30 uur (A) SKIF Krasnodar - SC Leipzig.
Geleen, sportcentrum Glanerbrook: 14.00 uur (B) Hirschmann/V&L - SG Dunaferr; 15.30 uur (A) Tatran Presov - Kwantum Blauw Wit.
Beek, sporthal De Haamen: 19.30 uur (A) Kwantum Blauw Wit - SKIF Krasnodar; 21.00 uur (B) Redbergslids Göteborg - SG Dunaferr.
Sittard, Stadssporthal: 19.30 uur (A) SC Leipzig - Tatran Presov; 21.00 uur (B) VGZ/Sittardia - Hirschmann/V&L.

ZONDAG

Geleen, sportcentrum Glanerbrook: 10.00 uur, kruisfinale: winnaar (A-poule) -nummer twee (B-poule); 11.30 uur, kruisfinale: winnaar (B) - tweede (A); 13.00 uur, 7e/8e plaats: vierde (A) - vierde (B); 14.30 uur, 5e/6e plaats: derde (A) - derde (B); 16.00 uur, 3e/4e plaats: verliezers kruisfinales; 18.00 uur, finale: winnaars kruisfinales.

Zwemfeest in Maastricht een traditie

MAASTRICHT – Vanaf vandaag tot en met zondag 30 december wordt in zwembad De Dousberg in Maastricht de vijfde KLM Swimm Meet georganiseerd. Aan dit internationale zwem-evenement nemen circa vijfhonderd personen uit Amerika, Duitsland, België, Luxemburg, Groot-Brittanië en Nederland deel.

Van Nederlandse zijde zullen in totaal dertig verenigingen deelnemen.

Bekendste clubs zijn onder andere Nautilus uit Dordrecht, PSV Eindhoven, Raket Delft en MZPC uit Maastricht. De aanvang van de wedstrijden (series) is iedere dag om 9.00 uur. Vanaf 18.00 uur zijn de finales.

De organisatie is in handen van de stichting KLM Swimm Meet in samenwerking met medewerking van de zwemverenigingen MZPC Maastricht en ZON/S&S Heerlen.

Driedaags evenement gaat vandaag van start

SKIF Krasnodar topper Limburgse Handbaldagen

Van onze sportredactie

LEEN/SITTARD/BEEK – SKIF Krasnodar uit de jetunie als grote favoriet t vandaag de derde editie de Limburgse Handbalda- van start. Het evenement, gehouden wordt in de rthallen van Sittard, Ge- n en Beek, is inmiddels uit- roeid tot het meest ver- arde internationale club- rnooi van Nederland. ndbalminnend Limburg nt tot en met zondag in elk al ruimschoots aan zijn kken. Dat bewezen de vori- twee edities van het toer- i, die werden gewonnen r respectievelijk MAI Mos- en vorig jaar zeer verras- d VGZ/Sittardia.

T toernooicommissie is er op- uw in geslaagd een uitermate k deelnemersveid te contracte- Voor het eerst is er zelfs een se Europacupwinnaar van de tij: SKIF Krasnodar. De ploeg de bij de Zwarte Zee gelegen ioenenstad won in mei van dit r de IHF-cup, in voetbaltermen gelijkbaar met de UEFA-cup. ach van die ploeg is Valentin yan.

k de overige buitenlandse deel- ners mogen er zijn. SC Leipzig Duitsland, SG Dunaferr uit Hon- rije en Tatran Presov uit Tsjecho- wakije zijn stuk voor stuk sub- ppers op de internationale ladder, wijl met Redbergslids Göteborg lfs een vertegenwoordiger uit het d van wereldkampioen Zweden n de partij is. Uiteraard wordt het ld gecompleteerd door de drie mburgse eredivisieclubs Sittar- a, Blauw Wit en V&L.

t de organisatie, vooral vanwege anciële motieven, er niet in ge- agd is een publiekstrekker uit de aanse (FC Barcelona, Atletico adrid, Teka Santander) of Duitse fL Gummersbach, Tusem Essen, V Grosswallstadt) competitie te rikken, blijkt van generlei invloed de animo onder de bezoekers. Ve hebben de bordjes met uitver- cht al klaar liggen", meldde de organisatie gisteren tevreden. De voorverkoop laat eenzelfde tendens als afgelopen jaar zien, toen 5000 mensen de kassa's passeerden. Dat betekent ongetwijfeld dat zondag de sporthal in Geleen, die voorzien wordt van extra tribunes, vol zal lopen met zo'n 2500 bezoekers. Net als vorig jaar is er (voordat om 18.00 uur de finale begint) een spectaculaire show met licht- en geluideffecten.

● *Tijd voor de warme hap in het Sporthotel Sittard. De ploeg van SKIF Krasnodar uit de Sovjetunie voelt zich al thuis in Limburg.* Foto: PETER ROOZEN

Deelnemers

SKIF KRASNODAR – De ploeg uit het aan de Zwarte Zee gelegen Krasnodar is de laatste jaren een serieuze bedreiging geworden voor de heerschappij van SKA Minsk en de teams uit Moskou en Litouwen, die het laatste decennium de dienst uitmaakten in de Sovjetunie. In mei van dit jaar werd het eerste internationale succes geboekt toen de ploeg van trainer Valentin Skiyan de IHF-cup veroverde. Bij Krasnodar spelen drie internationals: Nikolai Wodianksi, Viktor Nikolajev en Dmitri Kaljazin.

SG DUNAFERR – De formatie uit het zeventig kilometer ten zuiden van Boedapest gelegen Dunaujvaros speelt pas sinds 1980 in de hoogste Hongaarse klasse, maar timmert de laatste jaren nadrukkelijk aan de weg. Afgelopen seizoen veroverde de ploeg, die twee internationals in de gelederen heeft, de vijfde plaats in de nationale competitie. Ditmaal lijkt men tot nog meer in staat.

SC LEIPZIG – De ploeg uit de voormalige DDR is geen onbekende in Limburg. Vier jaar geleden was SC Leipzig tegenstander van Blauw Wit in het Europacuptoernooi. Na de Duitse eenwording zijn veel spelers naar het westelijk deel van Duitsland vertrokken, onder wie de vermaarde doelman Peter Hofmann. Toch schijnt de ploeg, die in Frank Mühlner de meest ervaren international heeft, niet veel aan kracht te hebben ingeboet. Momenteel bezet men in de competitie namelijk de eerste plaats.

REDBERGSLIDS GÖTEBORG – Na SKIF Krasnodar ongetwijfeld het team met de meeste aanspraken op de eerste plaats. De vertegenwoordiger uit het land van de wereldkampioen heeft een ongeëvenaarde succesreeks in Zweden opgebouwd. Zeven spelers maken op dit moment deel uit van het nationale team, waaronder twee wereldkampioenen: Johan Eklund en Magnus Cato.

TATRAN PRESOV – Tatran Presov is een van de traditierijke ploegen uit Tsjechoslowakije. Momenteel vertoeft men weer in de sub-top van de nationale competitie. De technische leiding is in handen van twee zeer ervaren trainers Lafko en Luksik. Beide veroverden in 1972 met het nationale team de zilveren medaille bij de Olympische Spelen in München. Op dit moment herbergt de ploeg vier internationals.

VGZ/SITTARDIA – De Sittardenaren gaan als titelverdediger van start bij de Limburgse Handbaldagen. Dat kan misschien net de extra stimulans zijn om de wat tegenvallende prestaties in de competitie en de afgang in het Europacuptoernooi tegen FC Barcelona te doen vergeten. De landskampioen heeft met Lambert Schuurs in elk geval de meest ervaren handballer van Nederland in de gelederen. De cirkelspeler trad onlangs voor de tweehonderdste keer aan in het Oranjetenue.

HIRSCHMANN/V&L – De ploeg van trainer Pim Rietbroek moet dit jaar in staat worden geacht de Limburgse eer hoog te houden. De laatste weken hebben de Geleners aangetoond uitstekend handbal te kunnen spelen. Bovendien vindt de hoofdmoot van de Limburgse Handbaldagen in vertrouwde omgeving plaats: het sportcentrum Glanerbrook in Geleen. Speciale aandacht verdient Bart Wanders, die na een afwezigheid van meer dan een jaar vanwege een gecompliceerde knieblessure, onlangs zijn rentree maakte.

KWANTUM BLAUW WIT – Van de Neerbeekse ploeg kunnen verrassingen verwacht worden. Na de crisis van afgelopen zomer leek de ploeg recht op degradatie af te stevenen, maar onder de bezielende leiding van trainer Peter Verjans werden al de nodige topclubs punten afhandig gemaakt, hetgeen resulteerde in een positie in de middenmoot. Bovendien in Blauw Wit er met zijn aanstekelijke enthousiasme in geslaagd de Neerbeekse bevolking weer warm te krijgen voor de handbalsport.

eter Beenen hervat werk als trainer

AASTRICHT – Peter Beenen gaat 2 januari aanstaande weer aan de ag als trainer van FC Vinkenslag. e oud-speler van Fortuna '54 oest enkele maanden geleden de aastrichtse ploeg in de steek laten egens hartklachten. De honneurs erden tijdelijk waargenomen door uub Groenewegen. Inmiddels is eenen voldoende hersteld om de electie van FC Vinkenslag weer onder handen te nemen.

toto/lotto

AMBURG – Cijfers van de Duitse idlotto. Trekking A: 7 - 18 - 27 - 28 - 5 - 49. Reservegetal: 36. Trekking : 1 - 20 - 26 - 32 - 43 - 45. Reservege- al: 46. Spiel 77: 1731942 (onder oorbehoud).

sport kort

● HOENSBROEK – De Limburgse tennis-jeugdkampioen Pascal Savelkoul won in het Herschi/Breij-toernooi in Hoensbroek met 8-2 van Rogier Wassen in de categorie jeugd tot en met 16 jaar. De volgende tegenstander van Savelkoul is Jeroen de Jong die met 9-4 van Bob Wiertz won. Bij de veteranen verloor Philippe Bastiaans van Jeroen Snijders met 9-6. Bij de dames B-1 schakelde Caroline Houben met 7-3 Frauke Joosten uit.

● ULESTRATEN – In café Walk Inn te Ulestraten wordt zaterdag en zondag een internationaal toernooi artistiek biljarten gehouden. Deelnemers zijn onder meer Nederlands kampioen Rob Scholtes, Duits kampioen Ralf Laakmann. Uit de regio zijn Ger Holka en Ruud Laisina van de partij. Beide dagen gaan de partijen om 12.00 uur van acquit.

● WARSCHAU – Volgens een door het Poolse persbureau PAP gehouden enquete onder zeventien Europese persagentschappen is de Zweedse tennisser Stefan Edberg tot sportman van het jaar 1990 gekozen. Hij kreeg 141 punten. Dat was 34 punten meer dan de Duitse voetballer Lothar Matthaeus. Derde werd de Duitse atlete Kathrin Krabbe met 92 punten.

● MUNSTERGELEEN – Het herenteam van handbalvereniging SVM speelt vanavond om 21.00 uur in de sporthal Munstergeleen vriendschappelijk tegen Jong Oranje onder leiding van trainer Harry Weerman.

sport in cijfers

ATLETIEK

● **Beesel, Kerstcross, mannen 8500 meter:** 1. Har Pollen 25.39; 2. Pieter Janssen 26.05; 3. Hans Lenaers 26.20; 4. Jacob Niessen 27.19; 5. Peter Lucas 27.57; 6. Peter Haenen 28.59; 7. Louis Donders 28.55; 8. Mart Trienes 28.56; 9. Jo Simons 29.01; 10. Piet Aerts 30.03 min. **Mannen 5500 meter:** 1. Jeroen Pollen 17.51; 2. Bart Donders 17.59; 3. Nico Ritchi 18.06; 4. Ton van Loon 18.19; 5. Maurice Hendriks 19.26. **Vrouwen 8500 meter:** 1. Marjan Lucas 38.18 min. **Vrouwen 5500 meter:** 1. Annemiek Hannen 23.02; 2. Josefien Knegtering 24.33; 3. Hannie van den Heuvel 28.33.

DAMMEN

● **Rotterdam. WK junioren** – Negende en laatste ronde: Vissers - Koyfman 0-2, Foerman - Van den Hurk 1-1, Chmiel - Nosevitsj 1-1, Bubbi - Hontaredde 2-0, Van Berkel - Brywa 1-1, Louis - Delmotte 1-1, Van Dijk - Kartotaroeno 1-1, Martin - Paquot 1-1. **Eindstand:** 1. Koyfman 16 punten; 2. Nosevitsj 11 p; 3. Foerman 11 p; 3. Nosevitsj 11 p; 4. Bubbi 11 p; 5. Van den Hurk 11 p; 6. Van Berkel 10 p; 7. Chmiel 10 p; 8. Delmotte 10 p; 9. Vissers 9 p; 10. Van Dijk 9 p.

TENNIS

● **Perth. Hopmancup** – Eerste ronde: Australië - Groot-Brittannië 2-1 (Smylie - Loosemore 4-6, 3-6; Cash - Bates 6-1, 6-1; Smylie/Cash - Loosemore/Bates 6-4, 6-2).

● **Hoensbroek. Herschi/Breij-toernooi** – Heren B-1: Voorbraak - Horsmans 7-6; Van Oppen - Classen 10-5; Snijders - Bastiaans 9-6; Savelkoul - Wassen 8-2; De Jong - Wiertz 9-4; Mol - Van Welsem 8-5; Verheijen - Lamers 8-5. Dames B-1: A. Curfs - Rettberg 6-5; Savelkoul - Vingerhoeds 8-3; Houben - Joosten 7-3; Kriescher - Leenen 4-2; Lochtman - Slangen 9-6; Bakker - E. Curfs 6-4. Heren B-2: Hofman - Bos 10-9; Wouters - Zeguers 8-3; Kennis - Niens 9-6; Horsmans - Jongen 9-5; Wassen - Stoelers 9-2; Wiertz - Horegardt 10-5; Franssen - Mol 7-5; Bodeutsch - Seidenberg 7-5.

SCHAKEN

● **Groningen. Internationaal toernooi** – Invitatie grootmeestergroep, zesde ronde: Brenninkmeijer - Arnason 1-0, Sjirov - Wahls 1/2-1/2, Khalifman - Goelko 1-0, Rogers - Fedorowicz 1/2-1/2, Piket - Adams 1/2-1/2. **Stand:** 1. Khalifman, Adams 4 punten; 3. Wahls, Sjirov 3½ p; 4. Rogers, Piket 3 p; 6. Goelko, Arnason 2½ p; 7. Fedorowicz, Brenninkmeijer 2 p. Open grootmeestergroep, zesde ronde, voornaamste uitslagen: Schmittdiel - Minasjan 1-0, Petrosjan - Beim 1/2-1/2, Malisjaoeskas - Volke 1-0, Sjabalov - Episjin 1/2-1/2, Psakis - Ermenkov 1-0, Bosboom - Hansen 1/2-1/2, Kveinis - Kajdanov 1/2-1/2, Romanisjin - Gipslis 1-0, Kotsjev - Douven 1-0, Nijboer - Vökler 1-0, Carlier - Akopjan 0-1, Finegold - Van de Werf 1-0, Peelen - Cifuentes 0-1, Vanheste - Kuijf 1/2-1/2, Los - Davies 1-0. **Stand aan kop:** 1. Schmittdiel 5½ p; 2. Malisjaoeskas 5 p; 3. Psakis, Romanisjin, Kotsjev, Petrosjan, Nijboer, Beim, allen 4½ p.

● **Arnhem. Europees jeugdkampioenschap** – Stand na zesde ronde: 1. Stefansson 6 punten; 2. Van Wely, Degraeve, Comas 4½ p; 5. Mitkov 4 p; 6. Müller, Moldovan, Somlai, Sinovjev, Martens, Camejo, Delchev, Polak en Kramnik 3½ p.

IJSHOCKEY

● **Düsseldorf. Eindtoernooi om de Europese beker voor landskampioenen** – Eerste dag: Düsseldorfer EG - Sparta Praag 2-6 (0-2, 0-3, 2-1); TPS Turku - HC Lugano 5-4 (1-1, 1-3, 3-0). Sparta en Turku spelen vandaag in halve finales tegen respectievelijk Djurgarden Stockholm en Dynamo Moskou.

VOLLEYBAL

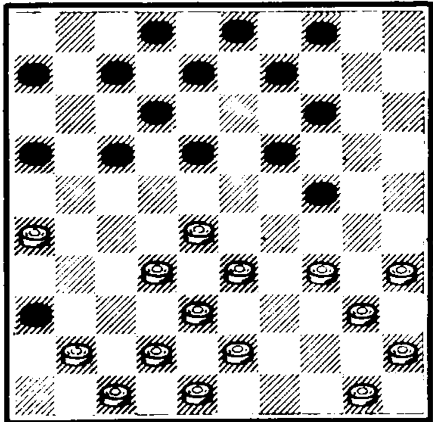
● **Apeldoorn. Dynamo-toernooi, eerste dag – Vrouwen:** Italië - Tsjechoslowakije 3-0 (15-11, 15-10, 15-6); Nederland - Tsjechoslowakije 3-1 (4-15, 15-11, 15-9, 15-5). Stand: 1. Italië 1-2; 2. Nederland 1-2; 3. Cuba 0-0; 4. Sovjetunie 0-0; 5. Tsjechoslowakije 2-0. **Mannen,** poule A: Tsjechoslowakije - Finland 2-3 (15-4, 6-15, 12-15, 15-8, 8-15); Finland - Nederland 1-3 (3-15, 15-9, 3-15, 2-15). **Stand:** 1. Nederland 1-2; 2. Finland 2-2; 3. Tsjechoslowakije 1-0. Poule B: Polen - Sovjetunie 3-1 (11-15, 15-8, 15-13, 15-10); Cuba - Polen 3-1 (15-12, 7-15, 15-7, 15-6). **Stand:** 1. Cuba 1-2; 2. Polen 2-2; 3. Sovjetunie 1-0.

BASKETBAL

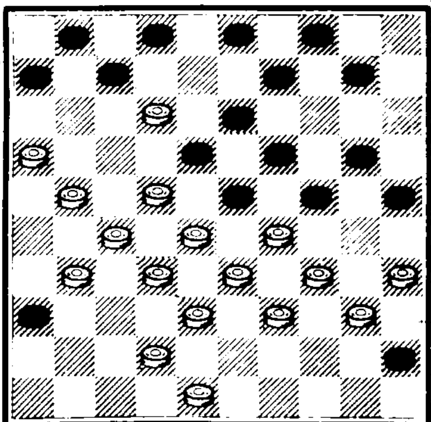
● **Haarlem. Negende Haarlemse Basketball Week – Vierde speeldag.** Poule B Commodore Den Helder (Ned) - Olympique d'Antibes (Fr) 108-99 (57-48). Toeschouwers: 3.000 (uitverkocht). Scores Den Helder: Van Rootselaar 23, Duyvelshoff 5, Franke 13, Te Velde 19, Jerome 13, Van Dinten 14, Cooper 19, Elmore 2. Schotpercentage: 57.53. Antibes: Smith 30, Mensah 2, Evert 8, Occansey 13, Adams 17, Johnson 14, Deines 15. Schotpercentage: 61.29.

dammen
met john van den borst

In de landelijke clubcompetitie gaat het met twee Limburgse damteams bijzonder goed. In de 1e klasse A is De Vaste Zet uit Geleen in een spannend gevecht verwikkeld om promotie naar de hoogste landelijke divisie. Een klasse lager, in 2D, heeft DVS (Schaesberg) alle concurrentie afgeschud. Met twee punten voor en nog een gunstig programma mag de kampioensreceptie vast geregeld worden. Promotie brengt DVS in de klasse waar ze inderdaad in thuishoort. Topscorer van Schaesberg is tot nu toe Willy Maertzdorf. Afgelopen jaren moest hij vaker verstek laten gaan bij de teamwedstrijden. Nu hij er weer constant bij is blijkt zijn waarde. In de gespeelde zeven wedstrijden zorgde hij voor elf punten.
In het laatste nummer van het tijdschrift Dam-Eldorado stond toevallig een frament van hem uit een eerdere competitie.

B. v. Wiel (Excelsior II)-**W. Maertzdorf.** Een kernachtige stand. Lukt het zwart de stelling kalssiek te houden dan zou dat dank zij de schijf op 36 zeer gunstig zijn. Aan wit de taak aan te sturen op het verbreken van het klassieke patroon. Dit zou weer gunstig voor hem zijn. Partij: **20. .. 4-10 21. 34-29 10-15 22. 29x20 15x24 23. 43-39 18-23 24. 42-37 17-21 25. 26x17 12x21 26. 48-43 8-13 27. 40-34 13-18 28. 50-44?** Harry Velraeds en Ger Stam (ook alle twee van DVS) maken in Dam-Eldorado een paar goede opmerkingen bij der onderhavige partij. Zé besteden op dit moment echter geen aandacht aan 28. 44-40 (er wordt 28. 37-31 36x27 en 29. 28-22 aangegeven) maar dat had wel gemoeten. Met 44-40 hindert wit (21-26) via 34-29 (23x45) 35-30 (24x35) en 28-23! Dat betekent dat nu 28. ..9-13 of 28 .. 2-8 wit de stand zou openbreken met 50-45 gevolgd door 34-29 enz. Het zwarte spel zou daarmee weerlegd zijn. Na de zet die wit dot, 50-44 dus, is zwart overal op tijd bij en wint hij volgens het boekje: **28. ... 21-26!** Dreigt (26-31) 28-22) en (23-29), wit heeft dus geen keus want het offer 35-30 (24x35) 33-29 stelt na (14-20) niks voor. **29. 34-29 23x34 30. 39x30 16-21! 31. 44-39 9-13 32. 45-40 7-11!** Dreigt (24-29) en (26-31). **33. 40-34 18-23!** Nu is het totaal uit, op 30-25 (26-31) en (23-29), wit deed nog **34. 28-22** maar na **34. .. 26-31 35. 37x17 23-29 36. 34x23 19x46 37. 30x10 46x5** won zwart zonder moeite.

Uit hetzelfde nummer van Dam-Eldorado uit de rubriek 'Nieuwjaars-Knallers' bijgaand fantasieprobleem. Wit speelt en wint. Oplossing volgende week.

bridge
met wiel gielkens

Een kerstsprookje

Er lag geen sneeuw, maar het waaide des te harder. Kennelijk begreep slechts de wind wat er met Kerstmis werd verlangd. De Bridge Bond had allen opgeroepen voor het jaarlijkse toernooi en velen waren gekomen om zich te laten inschrijven. De leiding was hier niet op berekend; aan het einde waren er dus nog wat mensen, die niet meer op tijd terug konden en een onderdak voor de nacht wensten. In het centrum was zo langzaamaan alles overbezet en ook daarbuiten werden de prijzen van de kamers duurder en duurder. Een echtpaar naderde reeds de rand van de stad. "En", vroeg de portier, "wat hebt u zoal te bieden?"
"Niet veel", antwoordde de vrouw, "mijn man is bridger, dus wij zijn arm". "Loopt u dan vooral door", vond de portier, "buiten de stad vindt u vast een onderkomen".
Verder lopend zagen ze na verloop van tijd inderdaad iets dat op een schuur leek. Er huisden dieren in en er was zelfs een klein licht waarneembaar. Toen ze de deur openden werden ze 2 anderen gewaar, die belangstellend vroegen: "En, zijn jullie ook doorgestuurd?"
"Ja", antwoordde de vrouw, "wij zijn arm: mijn man bridget, zodoende". "Dat komt dan goed uit", zeiden de anderen, "wij nl. ook. Ga maar zitten, de kaarten zijn reeds gedeeld".

Noord: ♤H10xx ♡Ax ◇Vxxxx ♧xx
West: ♤x ♡HVBxx ◇Axx ♧B10xx
Oost: ♤Vxx ♡xxx ◇10xx ♧Axxx
Zuid: ♤ABxxx ♡xxx ◇HB ♧HVx

Zuid	West	Noord	Oost
1Sch	2H	4Sch	en allen passen

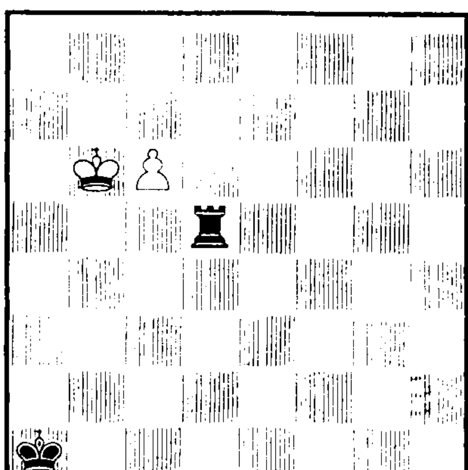
West startte met hartenheer. De leider won, speelde schoppenheer en vervolgde met een kleine schoppen. Oost volgde. Wat nu? Slaan of snijden?

De leider herinnerde zich dat met 9 troeven samen 2 keer slaan fractioneel beter is dan 1 keer slaan en dan snijden (52½% vs 51¾%). Maar zodra een der tegenstanders in een kleur 2 of meer kaarten heeft dan de ander wordt snijden kansrijker. Gezien het 2H-bod van West zou hij dus over Oost moeten snijden. De wind begreep zijn rol nog altijd en sneed zelfs harder dan voorheen. De leider was toch al aan het eind van zijn krachten en terwijl hij hierover nadacht begaven ze hem helemaal. Binnen de seconde stond hij voor Petrus. "En", vroeg deze, "wat hebt u in uw leven zoal voor onze kerk gedaan?" De leider realiseerde zich niet eens tot een kerkgenootschap te hebben behoord, maar zijn engelbewaarder schoot hem te hulp. "Deze man was arm", zei hij, "en heeft dus weinig voor de kerk kunnen geven".

"Daar hebben wij alle begrip voor", zei Petrus, "maar echt helpen doet het niet. Heeft hij voor deze en andere zonden in zijn leven nog berouw gehad toen hij stierf?"
"Neen", zei de engel, "toen hij stierf was hij ontzettend druk bezig de vrouw te vinden". "Dan heeft hij de opdracht van de Heer in elk geval goed begrepen", zei Petrus. "Laat hem derhalve onverwijld binnentreden. En gij", vervolgde hij tot de engel, "gij gaat onverwijld terug naar de aarde en neemt de allereerste, die in deze nacht wordt geboren, onder uw hoede. En zorg er vooral voor dat hij wordt als degene, die ge net hebt binnengebracht".

schaken
met michiel bunnik

We sluiten dit schaakjaar af met een terugblik op de Schaakolympiade in de Joegoslavische stad Novi Sad. Zoals verwacht ging de titel naar het ijzersterke Russiche team. Weliswaar kon de Sovjetunie niet over Kasparov en Karpov beschikken, maar wel over Gelfand, Ivantsjoek (de nummers twee en drie van de wereld), Joesoepov, Beljavski, Barejev en Yudasin. Amerika en Engeland werden gedeeld tweede. Na toepassing van de Buchholz-tiebreak, waarbij de door de tegenstanders behaalde punten de doorslag geven, ging de zilveren medaille naar Seirawan & Co. Nederland, dat met onze sterkst denkbare ploeg afreisde kwam niet verder dan een gedeelde zevende tot en met dertiende plaats. Twee partijen uit het Nederlandse kamp. In de achtste ronde verloor Nederland van Oostduitsland. De besissende partij:
Van der Sterren-Uhlmann Koningsindisch. **1. d4,Pf6, 2. c4,g6 3. Pc3,Lg7 4. e4,d6 5. Pf3,0–0 6. Le2,e5 7. 0–0,Pc6 8. d5,Pe7 9. Pd2,a5 10. a3,Ld7 11. Tb1,a4 12 b4,a:b3 13. P:b3,c5.** Alvorens zelf actie te ondernemen op de koningsvleugel, concentreert zwart zich op zijn damevleugel. **14. d:c6, L:c6 15. Dd3,Ph5! 16. g3,f5 17. e:f5,P:f5 18. Lf3.** 18. g4? is niet goed wegens 18. ..,Pf4 19. L:f4,e:f4 20. g:f5,Dg5+. **18. ..,L:f3 19. D:f3,e4! 20. D:e4.** Na 20. P:e4 had de volgende leuke variant kunnen volgen: 20. ..,Pf:g3 21. Pf6+,D:f6 22. Dd5+,Kh8 23. h:g3,P:g3 24. Lb2,Pe2+ 25. Kh2,Dh4+ 26. Kg2,Pf4+ en zwart wint. **20. ..,L:C3 21. g4,Dh4 22. Dd5+,Kh8 23. g:f5,T:f5 24. D:b7,Taf8 25. f3,Le5 26. Tb2,Pf4 27. Tc2,Dh3! 0–1.**
In de tiende ronde verloor Nederland onnodig van Hongarije. Timman sloeg een remise aanbod van Ribli af en verloor. Onze topscorer Genna Sosonko won in deze ronde mooi van Tolnai.
Sosonko-Tolnia Damepionspel. **1. d4,Pf6 2. Pf3,e6 3. g3,b5 4. Lg2,Lb7 5. Lg5,c5 6. c3,a6 7. 0–0,h6 8. L:f6,D:f6 9. Pbd2,Dd8 10. a4,b4 11. Pe5,L:g2 12. K:g2,d6 13. Pd3,a5 14. d5!,e5.** Of 14. ..,e:d5 15. Pf4,d4 16. c:d4,c:d4 17. Pf3 en wit staat veel beter. **15. e4,Le7 16. c:b4,a:b4 17. Pc4,0–0 18. f4.** De witte stelling is superieur. Zwart moet wel op f4 nemen, daar hij anders een pion verliest. **18. ..,e:f4, 19. g:f4,Pd7 20. a5,Lf6 21. P:d6,T:a5 22. T:a5,D:a5 23. e5,c4 24. Pf2,Dc7 25. Pfe4,Ld8 26. Dd4,Pb6 27. Tf3,f6 28. Tg3,Kh8 29. Pc5,Tg8 30. Pe6.** Dit kan nooit lang meer duren! **30. ..,f:e5 31. f:e5,Da7 32. P:c4,Dd7 33. Pd6,Lc7 34. P:c7,D:c7 35. Pe4,Dc2+ 36. Kh3,Pd7 37. e6,Pf8 38. e7,Dc8+ 39. kg2,Ph7 40. d6,Dd7 41. Pc5,Dc6+ 42. Pe4,Pf6 43. d7!** En zwart gaf op daar hij in alle varianten verliest: 43. ..,D:d7 44. D:f6!; of 43. ..,P:e4 44. D:g7+,T:g7 45. e8D+,Kh7 46. T:g7+,K:g7 47. De7+,Kg6 48. De8+,Kh7 49. d8D.
Het probleem van deze week is een 'goldie oldie', die in de vorige eeuw veel opzien baarde.

Wit: **Kb6,c6.** Zwart: **Ka1,Td5.** Wit speelt en wint. De oplossing krijgt u in het nieuwe jaar!

Deze maand kunt u met Edah's Daverende Spaaraktie sparen voor drie pakken vruchtesap: Appelsientje en Pompelmoentje met vruchtvlees en Fruitdrufje. Tegen inlevering van een volle spaarkaart betaalt u slechts f0.99* voor drie pakken naar keuze. Verder kunt u deze maand sparen voor korting* op Droste pastilles, Calvé zoutjes en korting bij Kiksnop. In uw Edah-winkel vindt u alle informatie.

December is de laatste maand van het Prijzenfestival. Dus maak de slagzin op uw spaarkaart af en ding nog een keer mee naar een van die mooie prijzen. Edah's Daverende Spaaraktie gaat natuurlijk gewoon door.

* Of de helft van het voordeel in kontanten.

TEFAL · BOSE · Bang & Olufsen · van ginkel vakanties · MultiTech · AudioSonic · Fiskler · Polaroid · Kettler · AEG · AUSTRIAN AIRLINES · Miele

Cava Jean Perico
mousserende wijn à la methode champenoise, demi sec of brut, fles 0,75 liter OP = OP — 9.95

Venco pondspak drop
diverse smaken, 500 gram — 2.99

Zakdoekjes
pak 10 x 10 stuks — 1.35

Pally theebiskwie
pak 175 gram — 55

Del Monte tomatenpuree
blikje 140 gram — 89

Bakmeel
pak 500 gram — 65

Palmolive shampoo
diverse soorten, flacon 400 ml — 1.99

Kletsmajoors
pak 12 stuks — 1.89

VERS VLEES

Magere varkensrollade
ca. 800 gram, per stuk — 9.98

Runderstoofrollade
per 500 gram ~~8.95~~ — 7.95

Runderlende-rollade
per 500 gram ~~14.90~~ — 13.90

Kipfiletrollade
ca. 800 gram, per stuk — 12.98

EINDEJAARS-VOORDEEL

Fondue-schotel
ca. 550 gram, per stuk

Varkensoester
per 100 gram ~~2.69~~ — 2.49

Varkensfricandeau
per 500 gram ~~9.45~~ — 7.95

EINDEJAARS-VOORDEEL

Gourmet-schotel
ca. 650 gram, per stuk

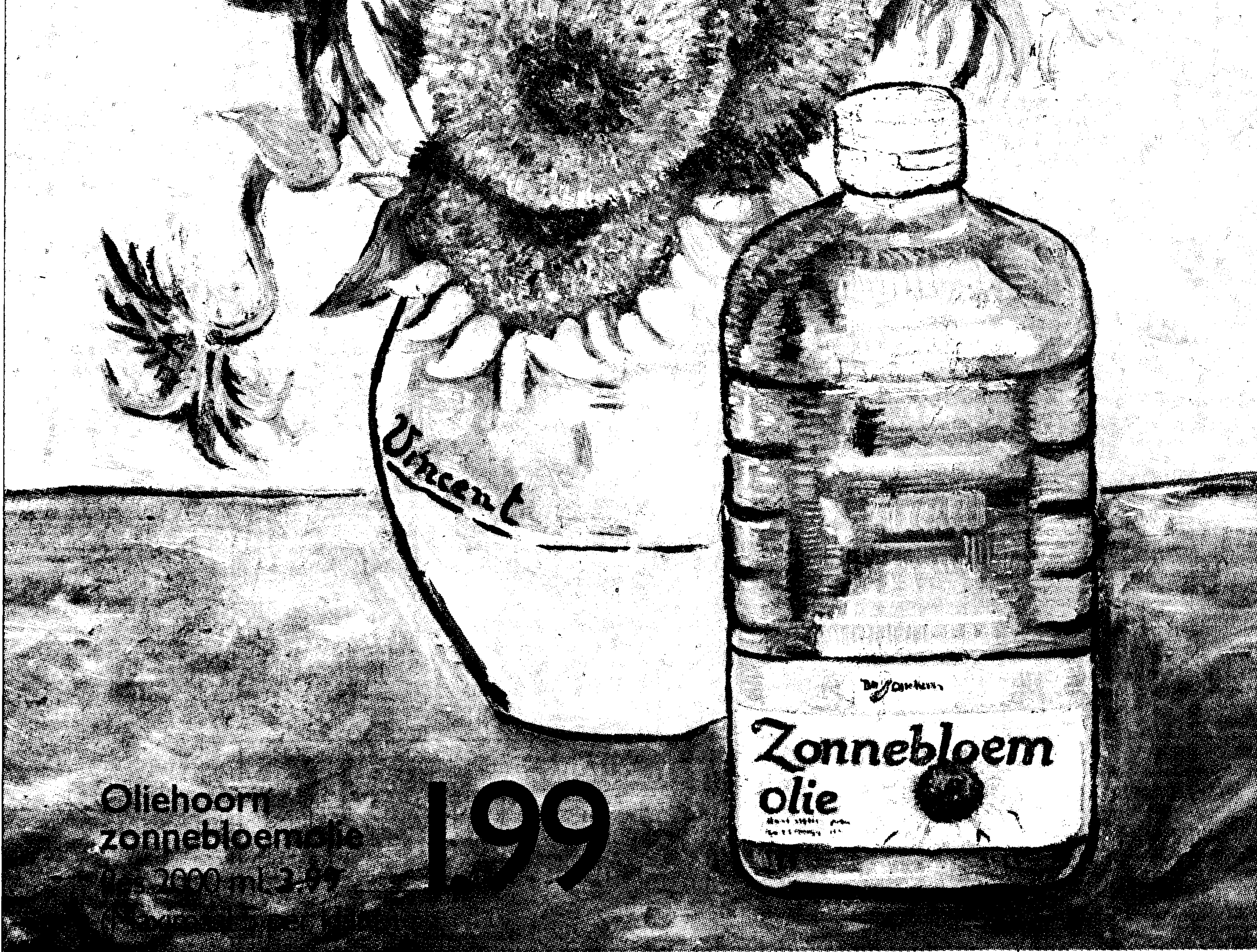
Kalkoenschnitzel
per 100 gram ~~1.89~~ — 1.69

Kalkoenbiefstuk
per 100 gram ~~2.19~~ — 1.98

Rundersoeppakket
per stuk — 3.98

We besluiten het Van Gogh-jaar met een aanbieding om in te lijsten.

Een meer dan waardig besluit van het Van Gogh-jaar, dachten we. Oliehoorn zonnebloemolie (2 liter) van f3.99 voor slechts f 1.99. Alvast een prettige jaarwisseling.

Ik ga naar Edah.

Cocobon cacaofantasie
bus 800 gram — 3.8

Golden Wonder chips
naturel of paprika, zak 200 gram — 9

P.C.D. gezouten pinda's
zak 200 gram

Melba toast
pakje 100 gram

EINDEJAARS-VOORDEEL

Frans stokbrood
groot, per stuk ~~1.59~~

Knakworst
pot 180 gram — 9

Jufri tweedrank
abrikozen/sinas, pak 1000 ml — 1.7

Pronas tonijn
naturel, blikje 185 gram — 1.7

Vershoudfolie
rol 30 meter — 1.7

Vleesragoût
blik 425 gram — 1.2

Afwasmiddel
fles 1 liter — 8

GROENTE & FRUIT

Ananas
per stuk — 2.9

Champignons
bakje 250 gram — 1.9

Salade-mix
3 variëteiten, verpakt, 200 gram — 1.9

Soepgroenten
panklaar verpakt, 200 gram — 1.2

Handappelen "Elstar"
per kilo — 1.9

Goudreinetten
zak à 2 kilo — 3.9

Spaanse handsinaasappelen
net à 2 kilo — 2.9

Witte of bruine mergelchampignons
bakje 250 gram — 1.9

Handappelen "Jonagold"
per kilo — 1.9

Stoofperen "Gieser Wildeman"
per kilo — 2.9

EINDEJAARS-VOORDEEL

Mandarijnen "Clementine"
net à 1 kilo — 7

Carmel Avocado
per stuk — 1.7

Carmel Bleekselderij
per struik — 1.2

BEL 06-0506 GRATIS
EDAH SERVICELIJN. Van maandag t/m vrijdag van 10 tot 12 en van 2 tot ... uur kunt u gratis bellen met onze service-afdeling. Prijswijzigingen t.g.v. overheids- en/of fabrikantenmaatregelen voorbehouden. Prijzen geldig t/m maandag 31 december 19.. Zolang de voorraad strekt.